DZIENNIK URZĘDOWY
WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 30 września 2015 r.

Poz. 7904

Elektronicznie podpisany przez:
Sławomir Parys
Data: 2015-09-30 13:14:41

UCHWAŁA NR 1116/68/15
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

z dnia 25 sierpnia 2015 r.

w sprawie przyjęcia Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych (wersja 1.2) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020

Na podstawie art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 596, z późn. zm.[1)]), art. 2 pkt 25, art. 6 ust. 2, art. 8 oraz art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 – 2020 (Dz. U. poz. 1146 oraz z 2015 r. poz. 378) – uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych (wersja 1.2) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020, w brzmieniu stanowiącym załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. SZOOP, o którym mowa w § 1, podaje się do publicznej wiadomości wraz z terminem od którego będzie on stosowany, na stronie internetowej www.funduszeeuropejskie.gov.pl oraz na portalu www.funduszedlamazowsza.eu.

§ 3. 1. Akceptuje się treść komunikatu dotyczącego SZOOP, o którym mowa w § 1, w brzmieniu stanowiącym załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

2. Komunikat, o którym mowa w ust. 1, wymaga opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Rozwoju Regionalnego i Funduszy Europejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie.

§ 5. Traci moc uchwała Nr 853/52/15 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych (wersja 1.1) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020 dla Działania 8.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP, dla naborów planowanych do uruchomienia w III kwartale 2015 r. oraz dla Działania 11.1 Pomoc techniczna.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Marszałek Województwa Mazowieckiego:
Adam Struzik

[1)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U z 2013 r. poz. 645, z 2014 r. poz. 379 i 1072 oraz z 2015 r. poz. 1045.

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 1116/68/15
Zarządu Województwa Mazowieckiego
z dnia 25 sierpnia 2015 r.

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

SZCZEGÓŁOWY OPIS OSI PRIORYTETOWYCH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO NA LATA 2014 – 2020
(USZCZEGÓŁOWIENIE RPO WM/ SZOOP)

(wersja 1.2)

Warszawa, 25 sierpnia 2015 r.

Fundusze Europejskie Program Regionalny

Mazowsze. serce Polski

Unia Europejska Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne

Spis treści

I. Ogólny opis Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 oraz głównych warunków realizacji 8

I.1. Status dokumentu 8

I.2. Opis RPO WM 2014-2020....9

I.3. Finansowanie RPO WM 2014-2020....12

I.3.1 Przepływy finansowe....14

1.3.2 Zasady przekazywania i rozliczania wydatków....15

1.3.2.1 Dofinansowanie projektów realizowanych przez beneficjentóww ramach RPO WM 2014-2020. 16

1.3.2.2 Dofinansowanie projektów realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe 27

1.3.2.3 Dofinansowanie projektów realizowanych przez Województwo Mazowieckie, zwanych projektami własnymi Województwa Mazowieckiego....28

1.3.2.4 Dofinansowanie projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy.....31

1.3.2.5 Dofinansowanie projektów realizowanych przez Województwo Mazowieckie – Pomoc techniczna. 33

I.4. Kwalifikowalność wydatków 33

I.5. Nieprawidłowości i korekty finansowe 34

I.6. Instrumenty Finansowe....35

I.7. Opis zasad wyboru projektów....36

I.7.1 Podstawowe założenia oceny wniosków 36

I.7.2 Tryb konkursowy....37

I.7.3 Tryb pozakonkursowy 40

I.8. Kontrola projektów 41

I.9. Działania informacyjne i promocyjne....47

II. Opis poszczególnych osi priorytetowych RPO WM 2014-2020 oraz poszczególnych działań i poddziałań 48

II.1. Oś Priorytetowa I - Wykorzystanie działalności badawczo-rozwojowej w gospodarce.....48

II.1.1 Działanie 1.1. Działalność badawczo – rozwojowa jednostek naukowych 49

II.1.2 Działanie 1.2. Działalność badawczo - rozwojowa przedsiębiorstw 49
II.2. Oś Priorytetowa II – Wzrost e-potencjału Mazowsza 50
II.2.1 Działanie 2.1. E-usługi 50
II.3. Oś Priorytetowa III – Rozwój potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości 57
II.3.1 Działanie 3.1 Poprawa rozwoju MŚP na Mazowszu 58
II.3.2 Działanie 3.2 Internacjonalizacja MŚP 59
II.3.3 Działanie 3.3 Innowacje w MŚP 60
II.4. Oś Priorytetowa IV - Przejście na gospodarkę niskoemisyjną 61
II.4.1 Działanie 4.1 Odnawialne źródła energii (OZE) 62
II.4.2 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna 63
II.4.3 Działanie 4.3 Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza 64
II.5. Oś Priorytetowa V – Gospodarka przyjazna środowisku 65
II.5.1 Działanie 5.1 Dostosowanie do zmian klimatu 66
II.5.2 Działanie 5.2 Gospodarka odpadami 67
II.5.3 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe 68
II.5.4 Działanie 5.4 Ochrona bioróżnorodności 69
II.6. Oś Priorytetowa VI – Jakość życia 70
II.6.1 Działanie 6.1 Infrastruktura ochrony zdrowia 71
II.6.2 Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych 72
II.7. Oś Priorytetowa VII – Rozwój regionalnego systemu transportowego 73
II.7.1 Działanie 7.1 Infrastruktura drogowa 74
II.7.2 Działanie 7.2 Infrastruktura kolejowa 75
II.8. Oś Priorytetowa VIII – Rozwój rynku pracy 76
II.8.1 Działanie 8.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP 77
II.8.2 Działanie 8.2 Aktywizacja zawodowa osób nieaktywnych zawodowo 84
II.8.3 Działanie 8.3 Ułatwianie powrotu do aktywności zawodowej osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 85
II.9. Oś Priorytetowa IX – Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem 86

II.9.1 Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu 88

II.9.2 Działanie 9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej 99

II.9.3 Działanie 9.3 Rozwój ekonomii społecznej 100

II.10. Oś Priorytetowa X - Edukacja dla rozwoju regionu 109

II.10.1 Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży 111

II.10.2 Działanie 10.2 Upowszechnianie kompetencji kluczowych wśród osób dorosłych 126

II.10.3 Działanie 10.3 Doskonalenie zawodowe 127

II.11. Oś Priorytetowa XI – Pomoc Techniczna 142

III. Indykatywny plan finansowy 149

IV. Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji 152

IV.1. Wymiar terytorialny - formy obligatoryjne 152

IV.1.1 Planowane wsparcie rewitalizacji w ramach RPO WM 2014-2020 152

IV.1.1.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego 152

IV.1.1.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty rewitalizacyjne 153

IV.1.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich w ramach ZIT 154

IV.1.2.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego 154

IV.1.2.2 Alokacja UE przeznaczona na ZIT obszaru funkcjonalnego miasta wojewódzkiego 155

IV.1.3 Obszary wiejskie 155

IV.1.3.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego 155

IV.1.3.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty realizowane na obszarach wiejskich lub projekty, których ostatecznymi odbiorcami są podmioty/osoby z obszarów wiejskich lub realizowana infrastruktura obejmuje obszary wiejskie 157

IV.2. Wymiar terytorialny - formy fakultatywne 162

IV.2.1. RLKS 162

IV.2.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju innych obszarów miejskich niż obszary funkcjonalne miast wojewódzkich (w tym ZIT, instrumenty spełniające kryteria art. 36 rozporządzenia ogólnego oraz art. 7 rozporządzenia EFRR) 162

IV.2.2.1.Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego 162

IV.2.2.2 Alokacja i wkład krajowy....162

IV.2.3 Wsparcie ZIT poza zintegrowanymi przedsięwzięciami z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich (instrumenty spełniające kryteria art. 36 rozporządzenia ogólnego inne niż obszary miejskie) 162

IV.2.3.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego....162

IV.2.3.2 Alokacja i wkład krajowy....162

IV.2.4 Inne instrumenty terytorialne....162

IV.2.4.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego....162

IV.2.4.2 Alokacja i wkład krajowy....169

V. Wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji RPO WM 2014-2020 170

V.1. Wykaz dokumentów krajowych i unijnych....170

V.1.1. Wykaz rozporządzeń, decyzji i komunikatów UE....170

V.1.2. Wykaz ustaw, rozporządzeń, strategii i innych dokumentów krajowych 172

V.2. Wykaz wytycznych....172

V.2.1. Wykaz wytycznych UE....172

V.2.2. Wykaz krajowych wytycznych horyzontalnych....172

V.3. Wykaz wytycznych programowych 174

VI. Załączniki....175

VI.1. Załącznik 1 - Tabela transpozycji PI na działania/ poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych....175

VI.2. Załącznik 2 – Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań....180

VI.3. Załącznik 3 - Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań/ poddziałań....203

VI.4. Załącznik 4 – Wykaz projektów pozakonkursowych (wykaz projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego)....271

VI.5. Załącznik 5 - Zrównoważona intermodalna mobilność miejska (PI 4e) 275

VII. Inne 278

VII.1. Wykaz stosowanych skrótów i symboli....278

VII.2. Wykaz definicji 280

I. Ogólny opis Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 oraz głównych warunków realizacji

I.1. Status dokumentu

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 (RPO WM 2014-2020) został opracowany na podstawie pakietu legislacyjnego dla polityki spójności na lata 2014-2020, przedstawionego przez Komisję Europejską KE w 2011 r. oraz dokumentów europejskich i krajowych o charakterze strategicznym (*Strategia Europa 2020*, *Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030*, *Strategia Rozwoju Kraju Polska 2020* wraz z dziewięcioma strategiami horyzontalnymi, Umowa Partnerstwa 2014-2020). Jego treść wpisuje się również w założenia polityki terytorialnej Rady Ministrów, adresowanej do obszarów miejskich, wyrażonej w *Założeniach Krajowej Polityki Miejskiej*.

Podstawą do wyznaczenia obszarów wsparcia dla Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 - 2020 była przede wszystkim *Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r. Innowacyjne Mazowsze*, a także ustalenia przyjęte w projekcie aktualizacji *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego*. Program uwzględnia cele tematyczne zdefiniowane w art. 9 rozporządzenia ogólnego, a także priorytety inwestycyjne określone w rozporządzeniu EFRR oraz w rozporządzeniu EFS.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 został zatwierdzony przez Komisję Europejską w dniu 12 lutego 2015 r.[1]

Ze względu na ramowy charakter programów wynegocjowanych z KE, wynikający z konieczności zastosowania szablonu[2] opracowanego przez KE, instytucje zarządzające (IZ) opracowują dodatkowy dokument w celu uszczegółowienia zapisów poszczególnych programów. Zgodnie z art. 2 pkt 25 ustawy wdrożeniowej, szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego określający w szczególności zakres działań lub poddziałań realizowanych w ramach poszczególnych osi priorytetowych programu operacyjnego, jest przyjmowany przez instytucję zarządzającą programem operacyjnym oraz

[1] Decyzja Wykonawcza Komisji z dnia 12 lutego 2015 r. przyjmującą niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego" do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „ Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" dla regionu mazowieckiego w Polsce (CCI 2014PL16M2OP007)

[2] Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 288/2014 z dnia 25 lutego 2014 r. ustanawiające zasady, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, w odniesieniu do wzoru dla programów operacyjnych w ramach celu "Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" oraz zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1299/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu "Europejska współpraca terytorialna" w odniesieniu do wzoru dla programów EWT w ramach celu "Europejska współpraca terytorialna" (Dz. Urz. UE L 87 z 22.03.2014, str.1)

zatwierdzany w zakresie kryteriów wyboru projektów przez komitet monitorujący. W myśl art. 6 ust. 2 ustawy wdrożeniowej, SZOOP stanowi jeden z podstawowych elementów systemu realizacji programu operacyjnego.

W celu ujednolicenia zapisów poszczególnych SZOOP, do wszystkich programów operacyjnych (krajowych i regionalnych), zostały opracowane przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju *Wytyczne w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020*[3].

SZOOP RPO WM 2014-2020 jest przyjmowany uchwałą przez Zarząd Województwa Mazowieckiego i obowiązuje od dnia przyjęcia przez okres realizacji Programu. Projekt SZOOP lub jego zmian jest przekazywany przez IZ do zaopiniowania przez Instytucję Koordynującą Umowę Partnerstwa pod kątem zgodności z UP i wytycznymi horyzontalnymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego obowiązującymi w okresie realizacji Programu na lata 2014-2020. Natomiast Komitet Monitorujący RPO WM 2014-2020 analizuje i zatwierdza kryteria wyboru projektów.

Zarówno SZOOP, jak i jego zmiany są podawane przez IZ do publicznej wiadomości wraz z datą, od której SZOOP lub jego zmiany są stosowane.

I.2. Opis RPO WM 2014-2020

RPO WM 2014-2020 stanowi narzędzie realizacji polityki rozwoju prowadzonej przez Samorząd Województwa Mazowieckiego. Specyfika Mazowsza wynika w znacznym stopniu ze stołecznego charakteru regionu. Rola Warszawy, będącej stolicą państwa oraz gospodarczą lokomotywą kraju warunkuje rozwój całego Mazowsza i stanowi siłę, która przekłada się na regionalną konkurencyjność. Wsparcie skierowane na wzmacnianie konkurencyjności regionu powinno opierać się na zrównoważonym rozwoju subregionów oraz zapewniać spójność terytorialną Mazowsza i wzrost znaczenia Obszaru Metropolitalnego Warszawy w Europie. RPO WM 2014-2020 zakłada dalsze podnoszenie potencjałów poprzez wzrost gospodarczy oparty na przedsiębiorczości, chłonnym rynku pracy, a także zrównoważonym rozwoju zasobów regionalnych. Jednocześnie podejmowane działania mają kompleksowo przyczyniać się do efektywnego wykorzystania kapitału ludzkiego poprzez przedsięwzięcia na rzecz włączenia społecznego i edukacji mieszkańców Mazowsza oraz poprawy jakości usług świadczonych przez administrację publiczną - regionalną i lokalną. Interwencje w regionie będą podejmowane zarówno w miastach, jak i na obszarach wiejskich w zakresie przewidzianym w RPO WM 2014-2020. Interwencje w ramach Programu będą uzupełniać rozwój obszarów wiejskich wspierany

[3] MIR/H 2014-2020/2(01)/02 /2015;
http://www.mir.gov.pl/fundusze/wytyczne_mrr/Wytyczne_2014_2020/Obowiazujace/Documents/wytyczne_SZOOP_2014_2020_300115.pdf

głównie przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich[4] i Europejski Fundusz Morski i Rybacki w ramach właściwych programów[5].

Cel główny RPO WM 2014-2020, tj. inteligentny, zrównoważony rozwój zwiększający spójność społeczną i terytorialną przy wykorzystaniu potencjału mazowieckiego rynku pracy osiągany będzie poprzez **cele strategiczne** stanowiące odpowiedź na trzy podstawowe wyzwania *Strategii Europa 2020*, w kontekście wspierania rozwoju inteligentnego, zrównoważonego, jak i włączającego:

- ***Rozwój konkurencyjnej gospodarki regionu opartej na innowacyjności, przedsiębiorczości, chłonnym rynku pracy i zrównoważonych zasobach.***

  Wzrost działalności badawczej i rozwojowej w przedsiębiorczości w celu podniesienia konkurencyjności regionu w skali kraju i Europy zostanie zapewniony poprzez wspieranie inicjatyw w ramach CT 1 i 3. Bardzo dużą rolę odegra tu Warszawa i jej obszar funkcjonalny, jako terytorium o największym potencjale innowacyjnym w kraju. W znacznej mierze warunkuje możliwość osiągnięcia przez Polskę poziomu wydatków na B+R na poziomie 1,7% PKB w 2020 r. Wraz z interwencjami na rzecz działań w zakresie e-usług i usług TIK, tj. CT 2, zapewniona została tu najwyższa koncentracja środków w wysokości 31% alokacji Programu. Ponadto w CT 4 możliwe będzie wykorzystanie środków FS, zgodnie z mechanizmem suplementacji, określonym w art. 4 ust. 3 rozporządzenia EFRR, co przyczyni się do jeszcze większej koncentracji środków na CT 1.

- ***Przeciwdziałanie dysproporcjom regionalnym prowadzące do zwiększenia chłonności regionalnego rynku pracy poprzez wyrównywanie dostępu do zatrudnienia, włączenie społeczne i edukację.*** Zwiększenie chłonności regionalnego rynku pracy, wyrównywanie dostępu do zatrudnienia, włączenie społeczne i edukacja w regionie opierają się na wsparciu grup defaworyzowanych, a także na ukierunkowaniu zatrudnienia na włączenie społeczne. Ponadto, znaczącą rolę odgrywają działania służące dostosowaniu edukacji do potrzeb rynku pracy. Powyższe przedsięwzięcia wpłyną na wzrost wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego Mazowsza, a tym samym zwiększenie spójności i konkurencyjności regionu dzięki wsparciu przedsięwzięć w ramach CT 8-10. Ponadto realizowane będzie wsparcie regionalnych OSI problemowych (określonych w SRWM) poprzez regionalne inwestycje terytorialne dla 5 subregionów. RIT pozwala na wzmocnienie potencjału województwa mazowieckiego poprzez rozwinięcie funkcji społeczno-gospodarczych obszarów regionalnych oraz subregionalnych, które uzupełniają metropolitarne funkcje ośrodka centralnego. Kolejnym mechanizmem przeciwdziałającym dysproporcjom regionalnym są preferencje określone na poziomie każdego PI.

[4] Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020)
[5] Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze" na lata 2014-2020 (PO RYBY 2014-2020)

- ***Wsparcie działań wzmacniających zrównoważony rozwój środowiska na Mazowszu***.

  Rozwój gospodarczy nie może dokonywać się kosztem środowiska naturalnego, dlatego istotnym celem rozwoju Mazowsza jest wsparcie wzrostu efektywności energetycznej, większe wykorzystanie źródeł odnawialnych, co przyczyni się do zmniejszania emisji CO_2 i realizacji zobowiązań wynikających z pakietu klimatyczno-energetycznego. W RPO WM 2014-2020 nacisk na emisyjność nie jest tak duży jak na rozwój przedsiębiorczości i spójność, gdyż cel ten Mazowsze w znacznym stopniu osiągnie poprzez zaangażowanie Funduszu Spójności. Zrównoważony rozwój środowiska zostanie zapewniony dzięki interwencjom przewidzianym w ramach CT 5-6 i 9 oraz wsparciu inwestycji transportowych finansowanych w CT 7. Specyfika doboru interwencji na Mazowszu pozwoli zmaksymalizować efektywność podejmowanych przedsięwzięć z zachowaniem zasady koncentracji wsparcia, ograniczając ich spektrum i gwarantując tym samym wpływ na cele *Strategii Europa 2020* określone w KPR i przedstawione w UP. W celu nierozpraszania interwencji, przy tak ograniczonych środkach na CT 5-6, zdecydowano się na wspieranie niektórych obszarów jedynie z poziomu krajowego (zgodnie z zasadami poziomu krajowego), np. budowa sieci wodno-kanalizacyjnych (powyżej 2000 RLM). Zawężono również interwencję w ramach poszczególnych PI, aby zwiększyć jej efektywność, np. wsparcie z poziomu regionalnego w ramach PI 5b nie obejmuje doposażenia wszystkich potencjalnych służb.

Działania Programu zaprojektowane zostały w taki sposób, aby skierować największą pulę środków na wsparcie obszarów najskuteczniej realizujących cele i rezultaty określone w Programie. Położony został nacisk na zapewnienie efektywności i skuteczności przedsięwzięć, komplementarności projektów infrastrukturalnych i projektów miękkich przy zachowaniu zasady koncentracji CT. Uzasadnienie alokacji dla każdego celu tematycznego i priorytetu inwestycyjnego zgodnie z wymogami koncentracji tematycznej, ugruntowane zostało w wynikach ewaluacji ex-ante.

Pozytywny wpływ realizowanych działań na środowisko będzie wzmocniony również m.in. dzięki preferencjom przyjmowanym na poziomie poszczególnych PI.

Wybrane obszary do RPO WM 2014-2020 są najistotniejsze z punktu widzenia celów rozwojowych regionu, ściśle korelują z SRWM, są dobrze zdiagnozowane a możliwe do określenia efekty interwencji przyniosą widoczną zmianę w województwie. Selekcji PI dokonano z uwagi na dysproporcje w poziomie rozwoju poszczególnych subregionów, ich znaczne potrzeby i zapóźnienia infrastrukturalne, w tym z zakresu infrastruktury środowiska. Wybór PI został dokonany w celu osiągnięcia widocznych efektów, mając świadomość, iż konieczna była rezygnacja z pewnych PI (sieci gazowe, środowisko) możliwych do zrealizowania ze środków FS na poziomie krajowym.

RPO WM 2014-2020 realizowany będzie w jedenastu Osiach Priorytetowych (OP) w tym dziesięciu osiach tematycznych i jednej osi dedykowanej pomocy technicznej:

I. Wykorzystanie działalności badawczo-rozwojowej w gospodarce
II. Wzrost e-potencjału Mazowsza
III. Rozwój potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości
IV. Przejście na gospodarkę niskoemisyjną
V. Gospodarka przyjazna środowisku
VI. Jakość życia
VII. Rozwój regionalnego systemu transportowego
VIII. Rozwój rynku pracy
IX. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem
X. Edukacja dla rozwoju regionu
XI. Pomoc Techniczna

I.3. Finansowanie RPO WM 2014-2020

RPO WM 2014-2020 jest programem finansowanym z dwóch funduszy europejskich: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Obszarem realizacji Programu jest obszar województwa mazowieckiego. Województwo jest zaliczone do regionów lepiej rozwiniętych o specjalnym statusie wynikającym z rozporządzenia 1303/2013 jako były region słabo rozwinięty.

Podział środków pomiędzy kraj a region zapewnia udział w ramach RPO WM 2014-2020 59% środków EFRR oraz 47% środków EFS. Środki na Program stanowią około 55% alokacji dla regionu, co oznacza odpowiednio wysokość alokacji EFRR w kwocie 1 544 686 317 euro oraz EFS w kwocie 545 153 821 euro. Ogółem w ramach RPO WM 2014-2020 przewidywana alokacja wynosi 2 089 840 138 euro. Relacja EFRR do EFS to odpowiednio: 74% do 26%, zaś poziom współfinansowania ze środków unijnych wynosi do 80% na Oś Priorytetową. Minimalne zaangażowanie środków krajowych - szacowane na podstawie art. 120 rozporządzenia 1303/2013 zakładającego maksymalny poziom dofinansowania każdej osi priorytetowej EFRR i EFS będzie wynosić 522 460 035 euro. W realizację Programu zaangażowane będą środki krajowe publiczne i prywatne. Ostateczne zaangażowanie środków krajowych, głównie prywatnych, na zamknięcie Programu będzie mogło być wyższe w zależności od zakresu i stopnia udzielania pomocy publicznej w ramach Programu. Podział ilościowy i jakościowy środków między CT i PI został zdeterminowany wymogami koncentracji tematycznej UP, zaś minimalne poziomy koncentracji środków dla regionu lepiej rozwiniętego zostały określone przez MIiR indywidualnie dla każdego regionalnego programu operacyjnego na podstawie zapisów UP.

Limity określone na poziomie RPO WM 2014-2020 kształtują się następująco:

- na podstawie art. 7(4) rozporządzenia EFRR na wsparcie działań zintegrowanych na rzecz zrównoważonego rozwoju miejskiego w ramach ZIT, wynoszą 165 756 619 euro;
- na podstawie art. 4(3)a rozporządzenia EFS zapewniono 436 374 628 euro, co stanowi 80% alokacji EFS;
- środki na pomoc techniczną na podstawie art. 119(2) rozporządzenia ogólnego, wynoszą 72 991 719 (3,5% alokacji);
- środki na wspieranie sfery B+R i innowacji oraz rozwoju MŚP i zwiększenia efektywności energetycznej, wykorzystania OZE wynoszą 62,8% alokacji EFRR, w tym 21,0% alokacji EFRR na cele związane z efektywnością energetyczną i OZE;
- na podstawie art. 4(2) rozporządzenia EFRR przyjęto 31,6% alokacji na promowanie włączenia społecznego i walkę z ubóstwem;
- łączny poziom wydatków na obszary wiejskie, minimum 11% alokacji programu zostaje dedykowanych ww. celowi;
- na cele mitygacji i adaptacji do zmian klimatu przeznacza się 18,0% alokacji Programu;
- środki EFS przekazane na poziom regionalny w ramach transferu (ok. 180 mln euro) zostaną ukierunkowane jako dodatkowe wsparcie dla obszarów województwa znajdujących się w trudnej sytuacji społecznej i gospodarczej (co do zasady cały obszar województwa bez Warszawy).

Podstawę obliczania wkładu UE w ramach Programu stanowią całkowite wydatki kwalifikowalne. W Programie wyodrębniona została rezerwa wykonania w wysokości 6% jego całkowitej alokacji EFRR oraz 6% jego całkowitej alokacji EFS. Udział rezerwy wykonania w podziale na lata dla każdego roku wynosi 6% EFRR i 6% EFS. Rezerwa wykonania ustanawiana jest w każdej osi priorytetowej Programu w jednakowej proporcji do jej wartości, z wyjątkiem Osi Priorytetowej XI Pomoc Techniczna (finansowanej wyłącznie z EFS). Z uwagi na konieczność zachowania 6% poziomu rezerwy dla każdego funduszu na poziomie Programu, w pozostałych osiach finansowanych z EFS wymagane jest dokonanie odpowiedniego zwiększenia udziału rezerwy w danej osi. W ramach projektów RPO WM 2014-2020 przewiduje się zastosowanie finansowania krzyżowego (cross-financing) na poziomie określonym w opisach poszczególnych osi priorytetowych jako mechanizmu zapewniającego integrację wsparcia. Oznacza to możliwość finansowania, w sposób komplementarny działań objętych zakresem pomocy z innego funduszu (EFRR lub EFS), pod warunkiem że są one konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią powiązane, z zastrzeżeniem pułapu 10% finansowania unijnego każdej osi priorytetowej programu operacyjnego. Zasadniczo zatem powinny być to wydatki związane z zakresem merytorycznym projektu.

I.3.1 Przepływy finansowe

Komisja Europejska przekazuje Polsce środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w formie płatności zaliczkowych, płatności okresowych i płatności salda końcowego. Środki przekazywane we wspomnianej wyżej formie wpływają na wyodrębniony rachunek bankowy prowadzony w euro i zarządzany przez Ministra Finansów. Z tego rachunku środki, po przewalutowaniu na złote, przekazywane są na centralny rachunek dochodów budżetu państwa, na podstawie dyspozycji Ministra Finansów i stanowią dochód budżetu państwa. Następnie środki przekazywane są z budżetu państwa na finansowanie programu. Finansowanie projektów oparte jest na budżecie środków europejskich, czyli wyodrębnionej części budżetu państwa, zasilanej transferami z KE, z której następnie dokonywane są płatności na rzecz beneficjentów w kwocie odpowiadającej przyznanemu dofinansowaniu unijnemu. Współfinansowanie krajowe z budżetu państwa, przekazywane jest przez właściwego dysponenta części budżetowej w formie dotacji celowej.

Instytucją dokonującą płatności ze środków budżetu środków europejskich jest BGK (Płatnik). Podstawą dokonania płatności dla beneficjenta jest zlecenie płatności (z wyjątkiem pomocy technicznej) wystawione przez instytucję, z którą została zawarta umowa o dofinansowanie / wydana decyzja o dofinansowaniu projektu (ZWM, MJWPU, WUP). Wypłata środków dokonywana jest na podstawie podpisanej umowy o dofinansowanie projektu oraz pozytywnie zweryfikowanego wniosku o płatność. Środki w ramach współfinansowania są wypłacane beneficjentom za pośrednictwem instytucji, z którą beneficjent zawarł umowę o dofinansowanie (Województwo Mazowieckie oraz MJWPU i WUP reprezentujące Województwo Mazowieckie).

Wypłata na rzecz beneficjenta zarówno w części środków europejskich, jak i współfinansowania krajowego z budżetu państwa może mieć formę płatności zaliczkowych bądź zwrotu poniesionych przez beneficjenta wydatków (refundacji). Środki na rzecz beneficjentów są przekazywane na podstawie umowy o dofinansowanie projektu oraz wniosku beneficjenta o płatność, z uwzględnieniem wcześniejszych wypłat. W przypadku projektów własnych Samorządu Województwa Mazowieckiego, środki będą przekazywane na podstawie uchwały Zarządu Województwa Mazowieckiego oraz wniosku o płatność beneficjenta.

Projekty pomocy technicznej (XI OP RPO WM 2014-2020) finansowane są ze środków budżetu państwa przekazywanych w formie dotacji celowej, których źródłem pochodzenia są środki EFS.

Kontrakt terytorialny dla Województwa Mazowieckiego określa wysokość środków przeznaczonych na realizację RPO WM 2014-2020 oraz procedury dot. wnioskowania oraz rozliczania otrzymanych środków.

Schemat przepływów finansowych RPO WM 2014 - 2020

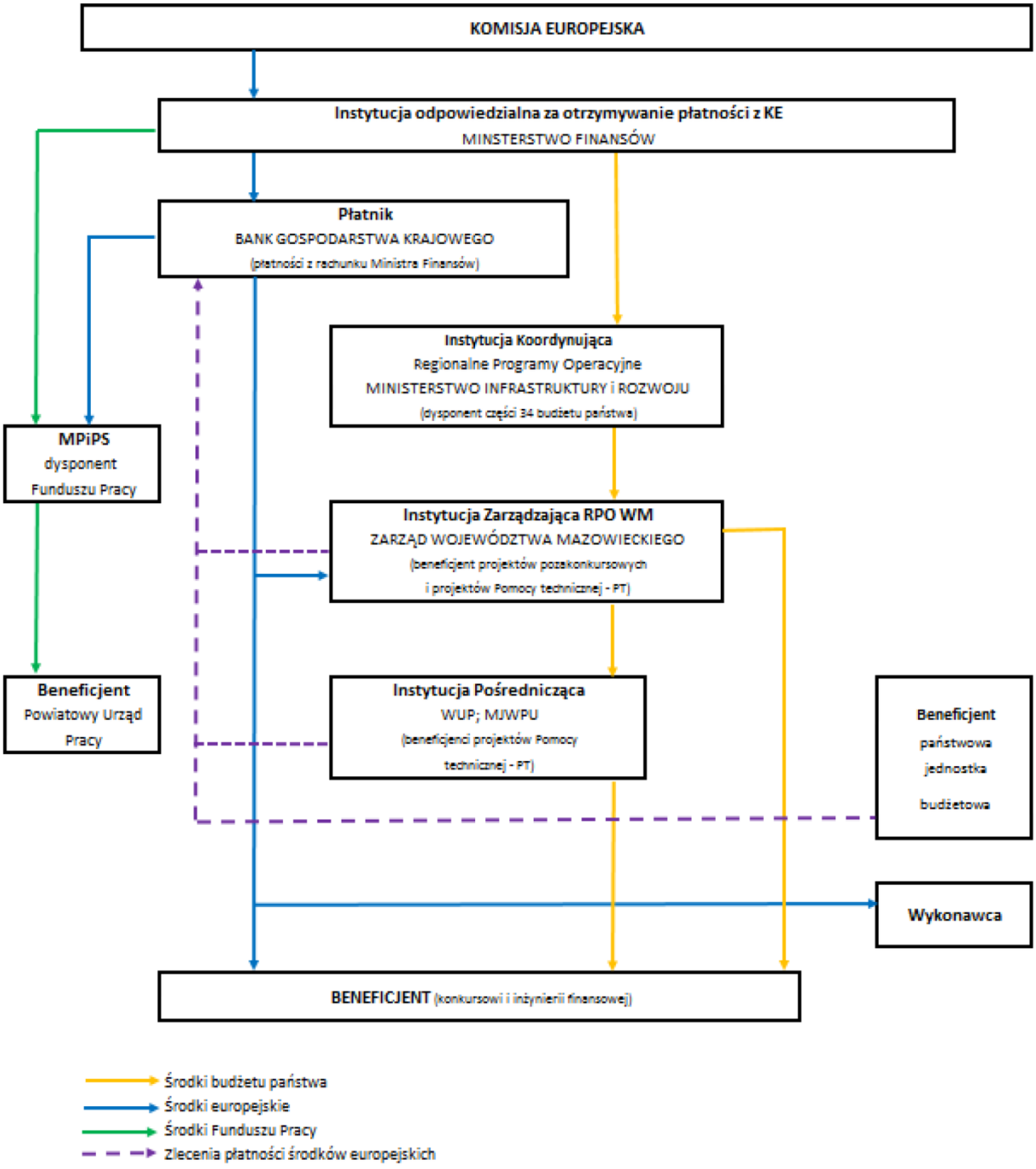

1.3.2 Zasady przekazywania i rozliczania wydatków

Zawarta umowa o dofinansowanie zobowiązuje Beneficjenta, aby w ramach procesu rozliczania realizowanego projektu wykorzystywał system SL2014. Dzięki systemowi możliwe jest, m.in. składanie wniosków o płatność, prowadzenie korespondencji z instytucją odpowiedzialną za ich weryfikację czy przekazywanie danych dotyczących planowanego harmonogramu płatności w projekcie. Wszelkie

techniczne kwestie zostały opisane szczegółowo w *Podręczniku Beneficjenta* dla Aplikacji Głównej Centralnego Systemu Teleinformatycznego SL2014. Co do zasady wniosek o płatność składa się gdy:

- wnioskuje się o refundację kosztów już poniesionych,
- wnioskuje się o przekazanie zaliczki na realizację projektu,
- rozlicza się otrzymane zaliczki tj. wydatki, które zostały już poniesione i opłacone z otrzymanych wcześniej zaliczek,
- jednostka sektora finansów publicznych rozlicza wydatki, a środki na projekt zostały zapisane w jej budżecie,
- przekazuje się informacje o postępie rzeczowym projektu.

Możliwe jest:

- ubieganie się o zaliczkę i refundację kosztów,
- rozliczanie zaliczki i ubieganie się o kolejną,
- rozliczanie zaliczki i ubieganie się o refundację kosztów,
- rozliczanie zaliczki, wnioskowanie o jej kolejną transzę a także ubieganie się o refundację kosztów,
- ubieganie się o refundację kosztów, jak również składanie wniosek o płatność końcową,
- łączenie wszystkich rodzajów○ wniosków o płatność z wnioskiem sprawozdawczym, o ile inne rodzaje się wzajemnie nie wykluczają.

Nie możliwe jest:

- ubieganie się o zaliczkę i jednocześnie składanie wniosku o płatność końcową projektu,
- utworzenie kolejnego wniosku, jeżeli złożono już wniosek o płatność końcową i został on zatwierdzony przez instytucję.

Co do zasady za złożenie *Wniosku o płatność* do właściwej IP uznaje się termin przekazania przedmiotowego dokumentu w systemie SL2014 lub, w przypadku awarii systemu, nadania przedmiotowego dokumentu w placówce pocztowej operatora publicznego, przy czym jeżeli termin złożenia *Wniosku o płatność* przypadałby w dzień wolny od pracy wówczas uznaje się, że wniosek jest złożony terminowo, jeśli zostanie przekazany w pierwszym dniu roboczym przypadającym po dniu wolnym od pracy.

1.3.2.1 Dofinansowanie projektów realizowanych przez beneficjentów[6] w ramach RPO WM 2014-2020.

W RPO WM 2014-2020 dofinansowanie realizacji projektów udzielane jest przez Województwo Mazowieckie w formie refundacji poniesionych wydatków, wypłaty zaliczki lub przekazania środków na utworzenie lub wniesienie wkładu do funduszy kapitału podwyższonego ryzyka, funduszy gwarancyjnych i funduszy pożyczkowych, funduszy na rzecz rozwoju obszarów miejskich oraz funduszy powierniczych, o których mowa w art. 37 rozporządzenia ogólnego.

[6] Z wyłączeniem beneficjentów będących państwowymi jednostkami budżetowymi, Województwem Mazowieckim. W przypadku projektów realizowanych przez wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (wsjo) posiadającymi osobowość prawną dofinansowanie dokonywane jest na zasadach określonych w punkcie 1.3.2.1 z zastrzeżeniem, że zaliczka w ramach EFRR może być udzielana do 100% wartości przyznanego dofinansowania.

Beneficjent realizujący projekt, który będzie korzystał z dofinansowania w formie zaliczki z EFRR, zobowiązany jest do prowadzenia dwóch rachunków bankowych, tj.:

- dla środków otrzymanych w formie zaliczki,
- dla środków własnych beneficjenta, na który wpłynie również refundacja.

Beneficjent realizujący projekt, który będzie korzystał z dofinansowania wyłącznie w formie refundacji poniesionych wydatków w ramach EFRR, będzie zobowiązany prowadzić wyłącznie jeden rachunek bankowy dla środków własnych beneficjenta, na który wpłynie również refundacja. Podobnie jest w stosunku do Beneficjentów realizujących projekt, który będzie korzystał z dofinansowania wyłącznie w formie zaliczki z EFS, a mianowicie zobowiązanie do prowadzenia jednego rachunku bankowego.

1) Refundacja wydatków kwalifikowalnych poniesionych wcześniej przez beneficjenta – dofinansowanie z EFRR.

Refundacja wydatków będzie dokonywana na warunkach określonych umową o dofinansowanie projektu, zgodnie z harmonogramem wydatków w niej określonym oraz na podstawie *Wniosku o refundację,* składanego nie rzadziej niż raz na sześć miesięcy[7]. Odnosi się do wydatków faktycznie poniesionych. Refundacja dokumentowana będzie załączonymi do *Wniosku o refundację* dokumentami, szczegółowo określonymi w wykazie wymaganych załączników do tego dokumentu.

Instytucja Pośrednicząca weryfikuje *Wniosek o refundację* i w przypadku pozytywnej weryfikacji wystawia *Zlecenie płatności* do BGK, w terminie 15 dni roboczych od dnia wpłynięcia *Wniosku o refundację.*. Płatność na rzecz beneficjenta następuje w terminie wynikającym z *Terminarza płatności środków europejskich* obowiązującym w danym roku budżetowym, dostępnym na stronie internetowej BGK.

W przypadku projektów, w których występuje współfinansowanie z budżetu państwa, środki te przekazywane są beneficjentowi w formie dotacji celowej i wypłacane przez IP zgodnie z terminami płatności BGK.

[7] Rekomenduje się, aby okres rozliczeniowy projektu ustalany był w sposób elastyczny i indywidualny oraz niekoniecznie stanowił pełny miesiąc bądź kwartał kalendarzowy, tak aby obciążenie opiekunów projektów wynikające z weryfikacji wniosków o płatność zostało rozłożone w czasie.

Schemat - Płatność dla beneficjenta w formie refundacji w ramach RPO WM 2014 – 2020 – EFRR, (projekty bez/ze współfinansowaniem z budżetu państwa)

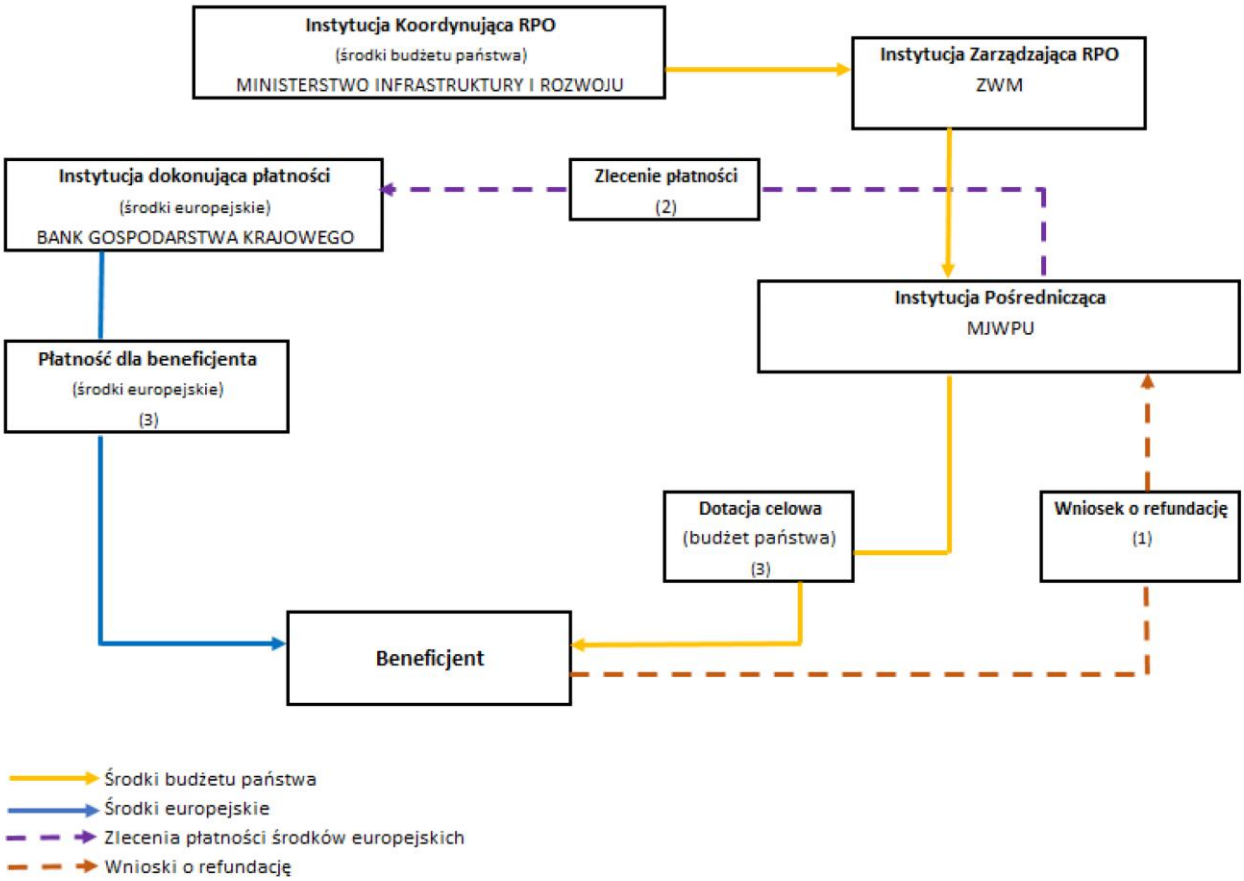

(1) beneficjent występuje o środki *Wnioskiem o refundację,*
(2) IP weryfikuje *Wniosek o refundację* i wystawia *Zlecenie płatności* w terminie 15 dni roboczych od momentu złożenia poprawnej wersji *Wniosku* przez beneficjenta, które przekazuje do BGK.,
(3) BGK dokonuje płatności (środki europejskie) na rachunek beneficjenta, w terminie wynikającym z *Terminarza płatności środków europejskich*. W przypadku występowania środków budżetu państwa Właściwa IP wypłaca środki dotacji celowej (budżet państwa) zgodnie z terminami płatności BGK.

2) Zaliczka finansowana z EFRR wypłacana jest beneficjentowi na realizację bieżącego zadania lub jego etapu, określonego w harmonogramie rzeczowo - finansowym. Ta forma przekazywania beneficjentowi środków umożliwi mu realizację projektu bez konieczności zaciągania kredytów czy pożyczek na ten cel.

Dofinansowanie w formie zaliczki pochodzącej z EFRR dokonywane jest:

- na warunkach określonych umową o dofinansowanie projektu,
- zgodnie z harmonogramem rzeczowo – finansowym,
- na podstawie składanego do IP *Wniosku o zaliczkę*, zgodnie z *Harmonogramem wydatków*. W przypadku projektów, w których wystąpi współfinansowanie z budżetu państwa, ostatni *Wniosek o zaliczkę* w danym roku winien być złożony do 30 listopada,
- wypłata środków w formie zaliczki może być udzielona maksymalnie do wysokości 95% całkowitej wartości dofinansowania, pozostałe 5% środków zostanie wypłacone w formie refundacji poniesionych przez beneficjenta wydatków, zgodnie z umową o dofinansowanie projektu (nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych), jednakże w przypadku projektów objętych

pomocą publiczną (lub pomocą de minimis) możliwe jest zawnioskowanie jedna transzą maksymalnie o 50% całkowitej kwoty dofinansowania przewidzianej umową,

- beneficjent składa *Wniosek o zaliczkę* w momencie rzeczywistego zapotrzebowania na środki na dane zadanie lub etap zadania, określony w harmonogramie rzeczowo - finansowym. Będzie to podlegało weryfikacji przy rozliczaniu wydatków i może skutkować podjęciem działań dyscyplinujących, zgodnie z zapisami umowy.

Kwota zaliczki wykazana przez beneficjenta we *Wniosku o zaliczkę* winna odzwierciedlać rzeczywisty koszt zadania lub kategorię kosztów dotyczących realizowanego zadania, na którego realizację beneficjent wnioskuje o zaliczkę.

IP weryfikuje *Wniosek o zaliczkę* i w przypadku jego pozytywnej weryfikacji wystawia *Zlecenie płatności*, które przekazuje do BGK w terminie 5 dni roboczych od dnia wpłynięcia wniosku o płatność. BGK dokonuje przelewu środków na rachunek wskazany w *Zleceniu płatności,* w terminie wynikającym z *Terminarza płatności środków europejskich* obowiązującym w danym roku budżetowym, dostępnym na stronie internetowej BGK. Następnie beneficjent po otrzymaniu zaliczki, reguluje zobowiązania wobec kontrahenta i rozlicza zaliczkę w terminie do 10 dni roboczych od jej otrzymania, poprzez złożenie *Wniosku rozliczającego zaliczkę* wraz z wymaganymi załącznikami w systemie SL2014.

Wypłata kolejnych transz środków, zarówno w formie zaliczki, jak i refundacji, uwarunkowana jest rozliczeniem w 100% środków poprzednio otrzymanych transz. W każdym przypadku przed wypłatą kolejnych środków, musi zostać zatwierdzony przez właściwą IP *Wniosek o refundację/Wniosek rozliczający zaliczkę* lub *Wniosek o zaliczkę*. W przypadku niewykorzystania pełnej kwoty zaliczki, beneficjent zobowiązany jest zwrócić środki na wskazany przez właściwą IP rachunek bankowy.

Za prawidłowo rozliczoną zaliczkę uznaje się:

- złożenie *Wniosku rozliczającego zaliczkę* w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania środków (czyli od daty wpływu środków na rachunek beneficjenta, udokumentowanej wyciągiem bankowym załączonym do wniosku o płatność);
- złożenie *Wniosku rozliczającego zaliczkę* na kwotę otrzymanej zaliczki, co oznacza, że beneficjent winien wykazać we wniosku wydatki kwalifikowalne, udokumentowane w sposób wynikający z zasad obowiązujących w ramach Programu;
- zwrócenie części niewykorzystanej zaliczki w terminie nie późniejszym niż w dniu złożenia *Wniosku rozliczającego zaliczkę* tj. w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania środków.

Rozliczenie zaliczki poprzez zwrot całości otrzymanych środków nie będzie traktowane jako wykorzystanie środków niezgodnie z przeznaczeniem, skutkujące naliczeniem odsetek w sposób określony w art. 207 ustawy o finansach publicznych, wyłącznie w sytuacji, gdy beneficjent udokumentował, że nie mógł ich wykorzystać zgodnie z celem, na który je otrzymał.

Jeśli beneficjent nie złożył *Wniosku rozliczającego zaliczkę* w terminie lub/i nie zwrócił niewykorzystanej części zaliczki, od środków pozostałych do rozliczenia nalicza się odsetki jak dla zaległości podatkowych, liczone od dnia przekazania środków do dnia:

- złożenia *Wniosku rozliczającego zaliczkę*, jeśli zwrot środków nastąpił przed złożeniem wniosku (zgodnie z art. 189 ust. 3 ustawy o finansach publicznych);
- faktycznego zwrotu środków, jeśli zwrot nastąpił po dniu złożenia *Wniosku rozliczającego zaliczkę* (zgodnie z art. 67 ustawy o finansach publicznych).

Beneficjent, który nieprawidłowo[8] rozliczył zaliczkę, następne transze dofinansowania będzie mógł uzyskać jedynie w formie refundacji. Jednakże w uzasadnionych przypadkach tj. nieterminowego przekazania *Wniosku rozliczającego zaliczkę* nie z winny Beneficjenta, Dyrektor IP (na podstawie stosownego upoważnienia) może wyrazić zgodę na utrzymanie systemu zaliczkowego.

Jeżeli w trakcie weryfikacji wydatków wykazanych przez beneficjenta we *Wniosku rozliczającym zaliczkę* , zostaną stwierdzone okoliczności, o których mowa w art. 207 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, należy naliczyć odsetki w sposób określony w tym artykule mając na uwadze art. 67 ustawy o finansach publicznych, tzn. od dnia przekazania środków beneficjentowi do dnia faktycznego zwrotu środków tj. udokumentowany dzień obciążenia rachunku beneficjenta.

W przypadku projektów, w których wystąpi współfinansowanie ze środków budżetu państwa, płatność na rzecz beneficjenta będzie dokonywana w dwóch formach: płatność odpowiadająca wkładowi UE oraz dotacji celowej.

Wydatki w ramach projektu powinny być regulowane za pośrednictwem wyodrębnionego rachunku dla danego projektu. Natomiast w przypadku ponoszenia wydatków z innych niż wyodrębniony na cele projektu rachunków bankowych, beneficjent jest zobowiązany do refundacji poniesionych wydatków z przekazanych mu środków w części odpowiadającej dofinansowaniu.

W przypadku niewydatkowania środków z końcem roku budżetowego tj. do 31 grudnia danego roku, niezależnie od przyjętego systemu wnioskowania o środki, środki dotacji celowej i środki europejskie, beneficjent zobowiązany jest zwrócić w terminie do 10 stycznia roku następnego;

Beneficjent winien określić w umowie z wykonawcą sposób rozliczeń, umożliwiający mu wywiązanie się ze zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu, zawartej z właściwą IP.

Odsetki bankowe narosłe od przekazanych beneficjentowi transz zaliczek, zgromadzone na rachunku bankowym beneficjenta, podlegają zwrotowi na rachunek bankowy wskazany przez właściwą IP lub są potrącane z kolejnej kwoty dofinansowania przekazanej beneficjentowi[9].

[8] Beneficjent, który rozliczył niezgodnie z zapisami umowy o dofinansowanie zaliczkę.
[9] Nie dotyczy JST, dla których odsetki narosłe na rachunkach bankowych są dochodami własnymi (zgodnie z ustawą z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Schemat - Płatność dla beneficjenta w formie zaliczki w ramach RPO WM 2014 – 2020 – EFRR, (projekty bez/ze współfinansowaniem z budżetu państwa)

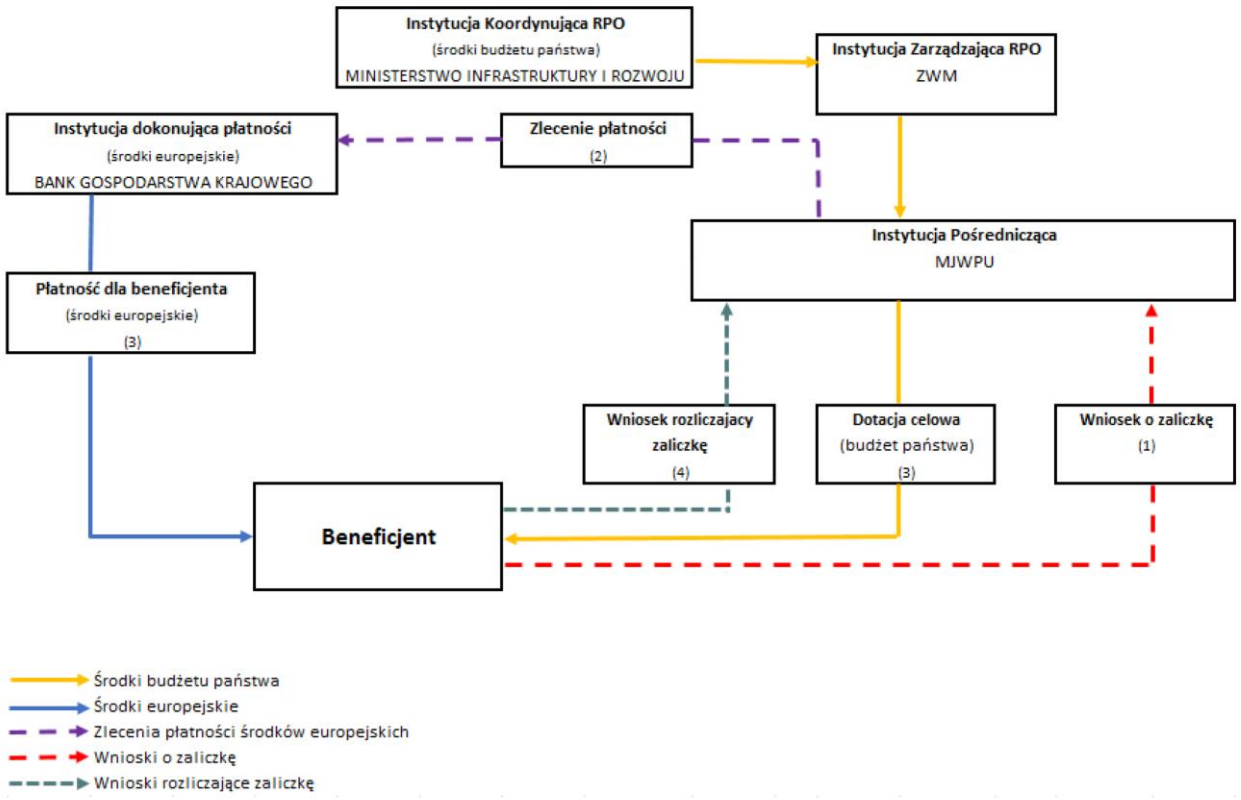

(1) beneficjent występuje o środki w ramach dofinansowania w formie zaliczki *Wnioskiem o zaliczkę*,
(2) IP weryfikuje *Wniosek o zaliczkę* i wystawia *Zlecenie płatności* w terminie 5 dni roboczych od dnia złożenia poprawnej wersji wniosku przez beneficjenta,
(3) BGK dokonuje płatności (środki europejskie) na rachunek beneficjenta dla środków wypłacanych w formie zaliczki, w terminie wynikającym z *Terminarza płatności środków europejskich*. W przypadku występowania środków budżetu państwa właściwa IP wypłaca środki dotacji celowej (budżet państwa) zgodnie z terminami płatności BGK na rachunek beneficjenta dla zaliczki,
(4) beneficjent zobowiązany jest do rozliczenia środków przekazanych w formie zaliczki w terminie do 10 dni roboczych od momentu otrzymania środków.

3) Zaliczka finansowana z EFS wypłacana jest na realizację projektu, przy czym dofinansowanie to wypłacane jest na rzecz beneficjenta w ramach dwóch równoległych strumieni, tj. w formie:

- płatności budżetu środków europejskich w części odpowiadającej finansowaniu ze środków EFS oraz
- dotacji celowej w części odpowiadającej współfinansowaniu krajowemu[10].

Przedmiotowe środki wpływają dwoma strumieniami na wyodrębniony rachunek bankowy, specjalnie utworzony dla danego projektu, wskazany w umowie o dofinansowanie projektu. Odsetki od środków otrzymanego dofinansowania zgromadzone przez beneficjenta na przedmiotowym rachunku bankowym stanowią dochód budżetu państwa i z końcem roku podlegają zwrotowi[11] w pełnej wysokości na wskazany przez właściwą IP rachunek[12] .

[10] O ile współfinansowanie krajowe z budżetu państwa jest przewidziane w ramach danego projektu.
[11] Chyba, że IP wyznaczy inny termin zwrotu przedmiotowych odsetek.
[12] Ewentualne odsetki bankowe narosłe od przekazanego beneficjentowi dofinansowania nie są wykazywane we *Wniosku o płatność* . Jednocześnie nie ma możliwości zakładania lokat terminowych ze środków dofinansowania otrzymywanego przez beneficjenta na realizację

Powyższe nie dotyczy sytuacji, gdy zgodnie z odrębnymi ustawami odsetki stanowią dochód beneficjenta (np. w przypadku beneficjentów będących jednostkami samorządu terytorialnego).

Wydatki w ramach projektu powinny być regulowane za pośrednictwem wyodrębnionego rachunku dla danego projektu[13].

Natomiast w przypadku ponoszenia wydatków z innych niż wyodrębniony na cele projektu rachunków bankowych, beneficjent jest zobowiązany do refundacji poniesionych wydatków z przekazanych mu środków w części odpowiadającej dofinansowaniu.

Do umowy o dofinansowanie projektu załączony jest harmonogram płatności wskazujący zakładane wartości zaliczek dla beneficjenta w poszczególnych okresach rozliczeniowych, wypłacanych zgodnie z warunkami umowy o dofinansowanie projektu.

Pierwsza transza (n) środków na realizację projektów jest wypłacana w wysokości i terminie określonym w harmonogramie płatności, na podstawie złożonego w systemie SL2014 *Wniosku o zaliczkę*. W uzasadnionych przypadkach (np. w przypadku projektów krótkich lub o bardzo niskiej wartości) wysokość pierwszej transzy może dotyczyć 100% wartości dofinansowania na dany projekt. Decyzję w tym zakresie podejmuje instytucja zawierająca umowę o dofinansowanie projektu. Pierwsza transza może zostać przekazana dopiero po złożeniu przez beneficjenta zabezpieczenia, o którym mowa w umowie o dofinansowanie projektu, chyba że beneficjent jest zwolniony ze złożenia zabezpieczenia[14].

Warunkiem przekazania drugiej transzy (n+1) jest złożenie wniosku rozliczającego pierwszą transzę zaliczki (n), jego zweryfikowanie przez właściwą IP oraz spełnienie łącznie następujących warunków:

- wykazanie wydatków kwalifikowalnych rozliczających co najmniej 70% łącznej kwoty transz dofinansowania otrzymanych na dzień odsyłania do poprawy wniosku i wydatki w tej wysokości nie wymagają składania przez beneficjenta dalszych wyjaśnień;
- brak przesłanek do rozwiązania umowy z danym beneficjentem w trybie natychmiastowym.

W związku z powyższym, przekazanie kolejnej transzy środków na dofinansowanie projektu może nastąpić albo po zatwierdzeniu wniosku (w przypadku gdy wniosek o płatność jest prawidłowy) albo po odesłaniu beneficjentowi wniosku do poprawy (w przypadku gdy wniosek wymaga dalszych korekt), przy spełnieniu warunków, o których mowa powyżej.

Przekazanie kolejnej transzy zaliczki (n+2) jest możliwe po spełnieniu łącznie następujących warunków:

- zatwierdzenie wniosku rozliczającego przedostatnią transzę zaliczki(n);
- złożenie przez beneficjenta i zweryfikowanie przez właściwą IP pierwszej wersji wniosku rozliczającego ostatnią transzę (n+1) zaliczki, w którym wykazano wydatki kwalifikowalne w wysokości co najmniej 70% łącznej kwoty transz dofinansowania otrzymanych na dzień odsyłania do poprawy wniosku i wydatki w tej wysokości nie wymagają składania przez beneficjenta dalszych wyjaśnień;

---

projektu. W przypadku jednostek samorządu terytorialnego dopuszcza się zakładanie lokat bankowych wyłącznie w przypadku, gdy wynika to z umowy zawartej przez jednostkę samorządu terytorialnego z bankiem obsługującym rachunki tej jednostki.

[13] Powyższe nie dotyczy wydatków objętych stawkami jednostkowymi.

[14] Z obowiązku zwolnione są jednostki sektora finansów publicznych, fundacje, których jedynym fundatorem jest Skarb Państwa oraz Bank Gospodarstwa Krajowego (na podstawie art. 206 ust. 4 UFP).

- nie stwierdzono przesłanek do rozwiązania umowy z danym beneficjentem w trybie natychmiastowym.

Kolejne transze dofinansowania są przekazywane z odpowiednim uwzględnieniem powyższego schematu.

Jednocześnie, na podstawie art. 189 ust. 3 UFP w przypadku niezłożenia *Wniosku o płatność* na kwotę[15] lub w terminie określonym w zaakceptowanym harmonogramie płatności (co do zasady nie dłuższym jednak niż 3 miesiące), od środków pozostałych do rozliczenia naliczane będą odsetki jak dla zaległości podatkowych, liczone od dnia przekazania środków do dnia złożenia wniosku rozliczającego dany wydatek. Szczegółowe regulacje dot. odsetek w dalszej części tekstu.

Harmonogram płatności może podlegać aktualizacji w dowolnym momencie realizacji projektu (ale nie później niż 30 dni przed planowanym końcem okresu realizacji projektu) lub w terminie wskazanym przez IP, pod warunkiem akceptacji zmienionego harmonogramu przez instytucję będącą stroną umowy o dofinansowanie. Zmiana harmonogramu w tym trybie nie wymaga formy aneksu do umowy o dofinansowanie projektu.

Weryfikacja złożonych przez beneficjenta *Wniosków o płatność* przez właściwą instytucję odbywa się zgodnie z następującymi zasadami:

- Okres weryfikacji każdego *Wniosku o płatność* wynosi **do 20 dni roboczych od dnia jego wpłynięcia do właściwej instytucji**, przy czym okres ten dotyczy pierwszej przedłożonej wersji wniosku oraz do 15 dni roboczych w stosunku do każdej kolejnej wersji wniosku. Z zastrzeżeniem, że w przypadku *Wniosku o zaliczkę* dotyczącego pierwszej transzy, który co do zasady jest weryfikowany bez zbędnej zwłoki. Beneficjent jest zobowiązany złożyć pierwszą wersję *Wniosku o płatność* w terminie do 10 dni roboczych po zakończeniu okresu rozliczeniowego a w przypadku *Wniosku o płatność końcową* do 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia realizacji projektu.

  W przypadku gdy w ramach projektu:

  - jest dokonywana kontrola i złożony został końcowy wniosek o płatność lub
  - IP zleciła kontrolę doraźną w związku ze złożonym *Wnioskiem o płatność końcową*,

  termin weryfikacji ulega wstrzymaniu do dnia przekazania do instytucji weryfikującej wniosek informacji o wykonaniu /zaniechaniu wykonania przez beneficjenta zaleceń pokontrolnych.

  Niezatwierdzenie *Wniosku o płatność* nie stanowi podstawy do wstrzymania weryfikacji *Wniosku* o płatność za kolejny okres rozliczeniowy. Każdy *Wniosek o płatność*, który wpłynął do IP, powinien zostać zweryfikowany we wskazanym powyżej terminie, a beneficjent poinformowany o wynikach weryfikacji.

- Weryfikacja każdej wersji *Wniosku o płatność i Wniosku o zaliczkę* zostanie udokumentowana w formie listy kontrolnej. Zasadniczo lista kontrolna sporządzana jest odrębnie dla każdej wersji wniosku o płatność. Możliwe jest jednak przygotowanie jednej listy kontrolnej do danego wniosku, na której odnotowane będą weryfikacje wszystkich wersji danego wniosku o płatność.

[15] Beneficjent ma prawo złożyć *Wniosek o płatność*, w którym rozliczanych jest mniej niż 70% środków dotychczas przekazanych, o ile wynika to z harmonogramu płatności zaakceptowanego przez IP.

Wniosek o płatność i Wniosek o zaliczkę powinien zostać zweryfikowany w całości – zgodnie z listą kontrolną – przede wszystkim przez pracownika właściwej instytucji wyznaczonego jako opiekun projektu. Zgodnie z zasadą „dwóch par oczu", zweryfikowany przez opiekuna wniosek podlega weryfikacji i akceptacji przez bezpośredniego przełożonego opiekuna projektu. Sposób postępowania przy weryfikacji *Wniosków o płatność i Wniosku o zaliczkę* będzie szczegółowo opisany w odpowiedniej instrukcji wykonawczej właściwej instytucji. Opiekun projektu dokonuje weryfikacji wydatków wykazanych we *Wniosku o płatność* nie tylko pod kątem ich zgodności z wnioskiem o dofinansowanie projektu, ale też z uwzględnieniem zasady elastyczności szczegółowego budżetu projektu.

We *Wniosku* o płatność beneficjent wykazuje wydatki poniesione w danym okresie rozliczeniowym z otrzymanych środków dofinansowania oraz w ramach wkładu własnego. Niemniej jednak, w uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy beneficjent realizuje projekt zgodnie z zakładanym harmonogramem i zmuszony jest finansować podejmowane działania z własnych środków z uwagi na nieotrzymanie kolejnych transz dofinansowania na realizację projektu, we wniosku mogą być wykazywane wydatki sfinansowane z własnych środków beneficjenta. Rozliczając poniesione wydatki we wnioskach beneficjent nie może przekroczyć łącznej kwoty wydatków kwalifikowalnych wynikającej z zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu. Ponadto beneficjenta obowiązują limity wydatków wskazane w odniesieniu do każdego zadania w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, z uwzględnieniem procedury wprowadzania zmian do projektu. Należy jednak zaznaczyć, że poniesione wydatki nie muszą być zgodne ze szczegółowym budżetem projektu, przedkładanym i weryfikowanym na etapie wyboru projektu. Beneficjent jest bowiem rozliczany ze zrealizowanych zadań w ramach projektu. Beneficjent może zatem ponosić i rozliczać wydatki, które nie zostały uwzględnione w szczegółowym budżecie pod warunkiem, że są one niezbędne do realizacji i związane z zadaniami wskazanymi w budżecie projektu oraz są zgodne z Wytycznymi Programowymi w zakresie kwalifikowalności wydatków objętych dofinansowaniem w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 W przeciwnym razie IP może odrzucić wymienione wydatki lub w przypadku wątpliwości zażądać dodatkowych wyjaśnień od beneficjenta.

Zgodnie z art. 189 ust. 3 UFP, w przypadku niezłożenia *Wniosku* o płatność na kwotę lub w terminie określonym przez beneficjenta w zaakceptowanym harmonogramie płatności, od środków pozostałych do rozliczenia naliczane będą odsetki jak dla zaległości podatkowych, liczone od dnia przekazania środków do dnia złożenia wniosku rozliczającego dany wydatek, przy czym za dzień:

- przekazania środków uznaje się dzień wypłaty środków przez właściwe instytucje na rzecz beneficjenta, tj. dzień obciążenia rachunku bankowego instytucji wypłacającej środki na rzecz beneficjenta;
- złożenia *Wniosku o płatność* do właściwej IP uznaje się termin przekazania przedmiotowego dokumentu w systemie SL2014, przy czym jeżeli termin złożenia *Wniosku o płatność* przypadałby w dzień wolny od pracy wówczas uznaje się, że wniosek jest złożony terminowo, jeśli zostanie przekazany w pierwszym dniu roboczym przypadającym po dniu wolnym od pracy.

W przypadku naliczania odsetek zgodnie z art. 189 ust. 3 UFP za złożenie *Wniosku o płatność* po terminie, odsetki nalicza się od dnia przekazania ostatniej transzy, którą beneficjent otrzymał w okresie do ostatniego dnia okresu rozliczeniowego obejmującego wniosek o płatność.

Zapisy art. 189 ust. 3 UFP nie odnoszą się do:

- beneficjentów nie otrzymujących zaliczki np. państwowych jednostek budżetowych i powiatowych urzędów pracy w ramach projektów pozakonkursowych realizowanych w Działaniu 8.1;
- innych podmiotów zaangażowanych w realizację projektu nie będących beneficjentami nawet, gdy otrzymują zaliczkę, w szczególności partnerów projektu – chyba, że odpowiednie zapisy nakładające naliczanie odsetek, o których mowa w art. 189 ust. 3 UFP zostały zawarte w umowie partnerskiej.

Za złożenie *Wniosku* o płatność zgodnie z art. 189 ust. 3 uznaje się złożenie *Wniosku* o płatność (tj. każdego wniosku poza *Wnioskiem sprawozdawczym*):

- na kwotę pozwalającą na kumulatywne rozliczenie co najmniej 70% zaliczek otrzymanych do końca danego okresu rozliczeniowego (tj. ostatniego dnia danego okresu)[16], oraz
- w terminie wynikającym z zaakceptowanego harmonogramu płatności.

Możliwe jest składanie przez beneficjenta wniosków pomiędzy okresami wynikającymi z harmonogramu płatności nie rozliczających 70% środków i nie wnioskujących o przekazanie kolejnej transzy, przy czym ich zatwierdzenie nie stanowi podstawy do przekazania środków dla beneficjenta i tym samym nie powoduje naliczania odsetek, o których mowa powyżej.

Schemat - Płatność dla beneficjenta w formie zaliczki w ramach RPO WM 2014 – 2020 – EFS, (projekty bez/ze współfinansowaniem z budżetu państwa)

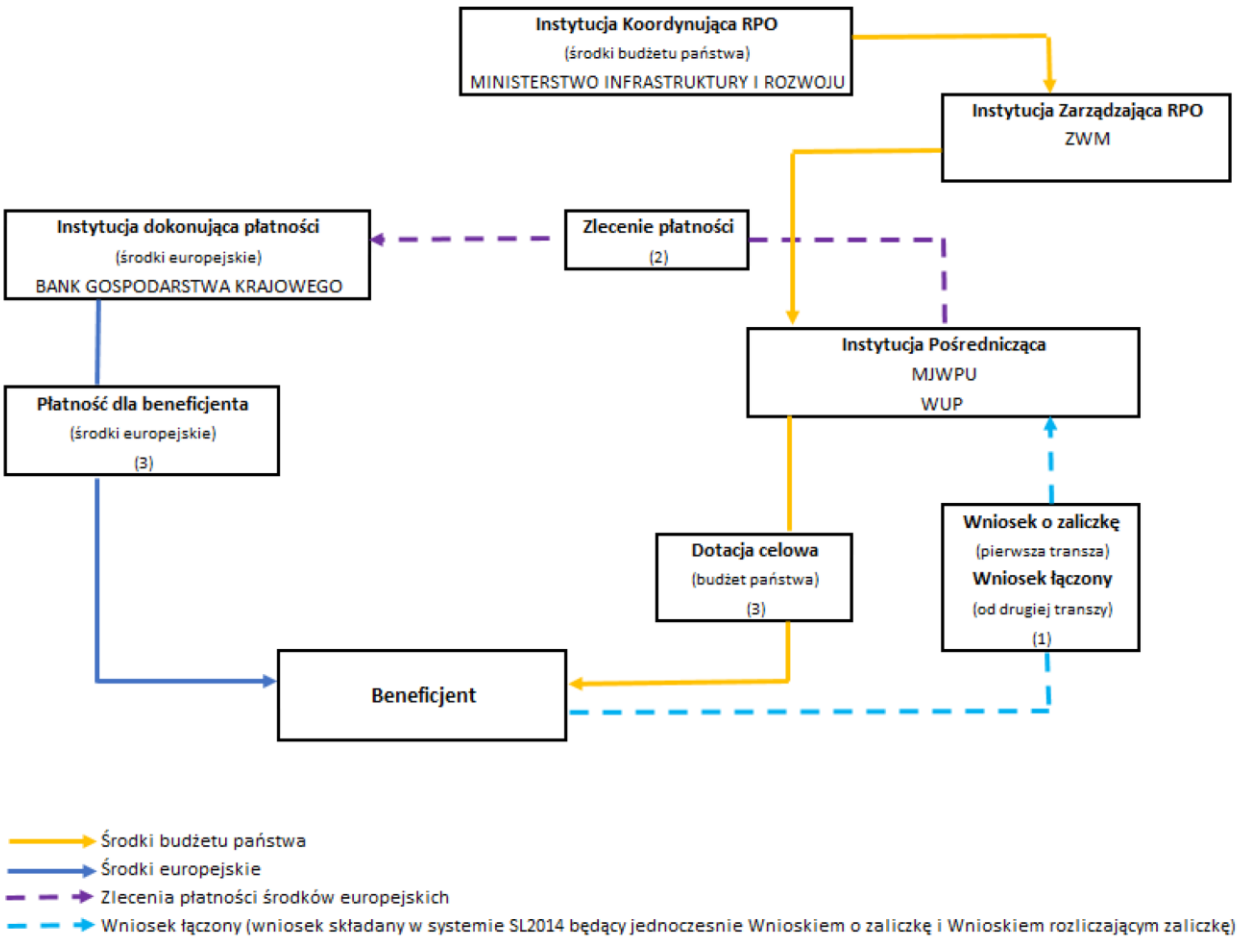

[16] Zwrot środków przez beneficjenta przed upływem okresu rozliczeniowego jest uwzględniany przy wyliczaniu co najmniej 70% otrzymanych zaliczek.

(1) Pierwsza transza środków w ramach dofinansowania w formie zaliczki przekazywana jest beneficjentowi po podpisaniu umowy o dofinansowanie, na podstawie złożonego w systemie SL 2014 *Wniosku o zaliczkę*. Transza druga, trzecia i kolejne, są przekazywane na podstawie *Wniosku łączonego*.
(2) IP weryfikuje *Wniosek o płatność* w ciągu 20 dni roboczych, przy czym okres ten dotyczy pierwszej przedłożonej wersji wniosku oraz do 15 dni roboczych w stosunku do każdej kolejnej wersji wniosku, i wystawia *Zlecenie płatności* w terminie 5 dni roboczych od momentu zatwierdzenia *Wniosku o płatność na zasadach opisanych w pkt 3 dotyczącym przekazywania kolejnych transz*. W przypadku W*niosku o zaliczkę dotyczącego* pierwszej transzy płatność jest przekazywana bez zbędnej zwłoki
(3) BGK dokonuje płatności (środki europejskie) na rachunek beneficjenta dla środków wypłacanych w formie zaliczki, w terminie *wynikającym z Terminarza płatności środków europejskich*; W przypadku występowania środ*ków budżetu państwa właściwa IP wypłaca środki dotacji celowej (budżet państwa) na rachunek beneficjenta w terminie zbliżonym do tego wynikającego z Terminarza płatności środków europejskich*,

4) Przekazanie środków na utworzenie lub wniesienie wkładu do funduszy kapitału podwyższonego ryzyka, funduszy gwarancyjnych i funduszy pożyczkowych, funduszy na rzecz rozwoju obszarów miejskich oraz funduszy powierniczych, o których mowa w Tytule IV rozporządzenia ogólnego dokonywane jest:

- na warunkach określonych umową o dofinansowanie projektu,
- na podstawie składanego do IZ *Wniosku o zaliczkę* - nie więcej niż 25% całości wkładu z programu.

Zgodnie z art. 41 Rozporządzenia 1303/2013 wnioski o płatności dla wkładów z programu wypłacane na rzecz danego instrumentu finansowego w okresie kwalifikowalności, składane są stopniowo, zgodnie z następującą procedurą.

- Rozliczenie części albo całości przyznanej transzy następuje nie rzadziej niż raz na kwartał na podstawie złożonego przez Beneficjenta w terminie do 30 dni roboczych po zakończeniu kwartału, wniosku rozliczającego zaliczkę.
- Beneficjent może złożyć wniosek o wypłatę drugiej transzy środków na kwotę nie większą niż 25% całości wkładu z programu, po zaakceptowaniu przez IZ rozliczonych wydatków na sumę nie mniejszą niż 60% środków przyznanych w pierwszej transzy.
- Beneficjent może złożyć wniosek o wypłatę trzeciej i kolejnych transz środków na kwotę nie większą niż 25% całości wkładu z programu, po zaakceptowaniu przez IZ rozliczonych wydatków na sumę nie mniejszą niż, 85 % środków przyznanych w poprzednich transzach.

Płatność dla beneficjenta inżynierii finansowej w formie zaliczki w ramach RPO WM 2014 – 2020 – EFRR (projekty bez/ze współfinansowaniem z budżetu państwa)

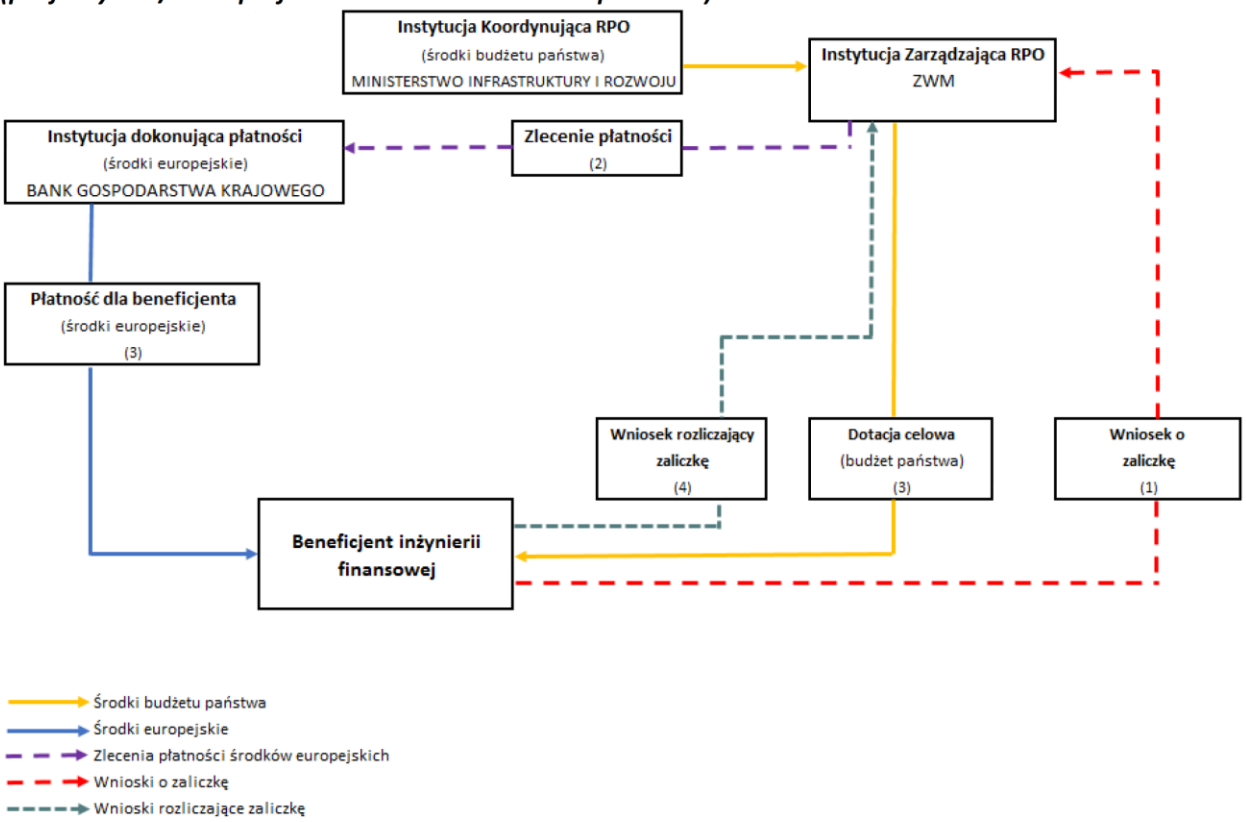

1.3.2.2 Dofinansowanie projektów realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe

Beneficjent będący PJB otrzymuje od wykonawcy fakturę za wykonaną usługę/dostarczony towar. Beneficjent na podstawie upoważnienia od właściwej IP, wystawia *Zlecenie płatności* i przekazuje je do BGK. *Zlecenie* winno opiewać na kwotę wynikającą z faktury. Jednocześnie beneficjent przesyła stosowną informację do właściwego dysponenta części budżetowej. BGK dokonuje płatności na rzecz wykonawcy, który wystawił fakturę dla państwowej jednostki budżetowej. Beneficjent po upewnieniu się, że faktura została zapłacona, składa do właściwej IP *Wniosek o płatność* wraz z załączonymi dokumentami poświadczającymi poniesione wydatki. Właściwa IP weryfikuje *Wniosek o płatność* w terminie 15 dni roboczych od dnia wpłynięcia wniosku o płatność.

Schemat - Rozliczenie wydatków w ramach RPO WM 2014 – 2020 - państwowe jednostki budżetowe

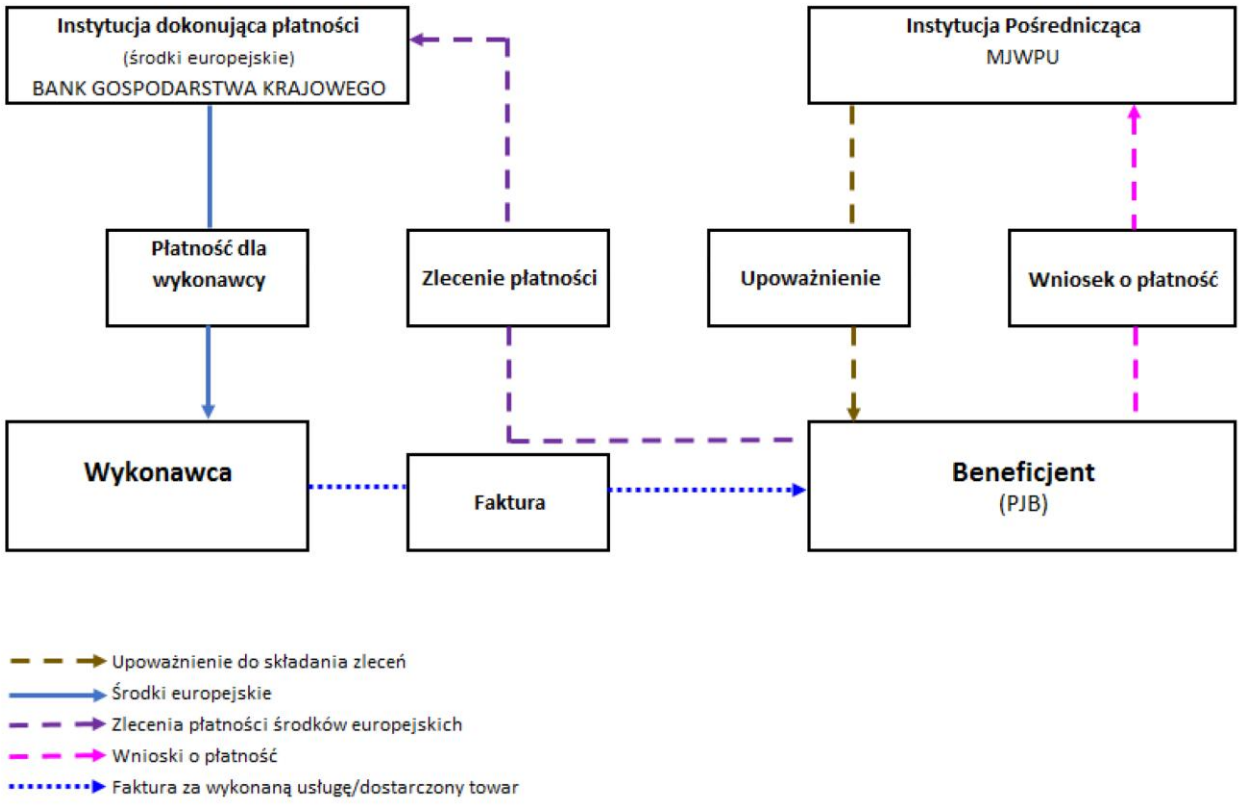

1.3.2.3 Dofinansowanie projektów realizowanych przez Województwo Mazowieckie, zwanych projektami własnymi Województwa Mazowieckiego.

1) **Dofinansowanie projektów własnych finansowanych z EFRR**, dokonywane jest na zasadach określonych w punkcie 2 w zakresie otrzymania dofinansowania z EFRR w formie zaliczki oraz z zastrzeżeniem, że:

- środki na projekt wypłacane są na podstawie decyzji Zarządu Województwa Mazowieckiego w formie podjętej uchwały,
- zaliczka może być udzielona do 100% wartości dofinansowania,
- płatność ze środków dotacji celowej (budżet państwa) wypłacana jest z rachunku Województwa.

Schemat - Płatność dla beneficjenta w formie zaliczki w ramach RPO WM 2014 - 2020 - projekty pozakonkursowe realizowane przez Województwo Mazowieckie – EFRR, (projekty bez/ze współfinansowaniem z budżetu państwa)

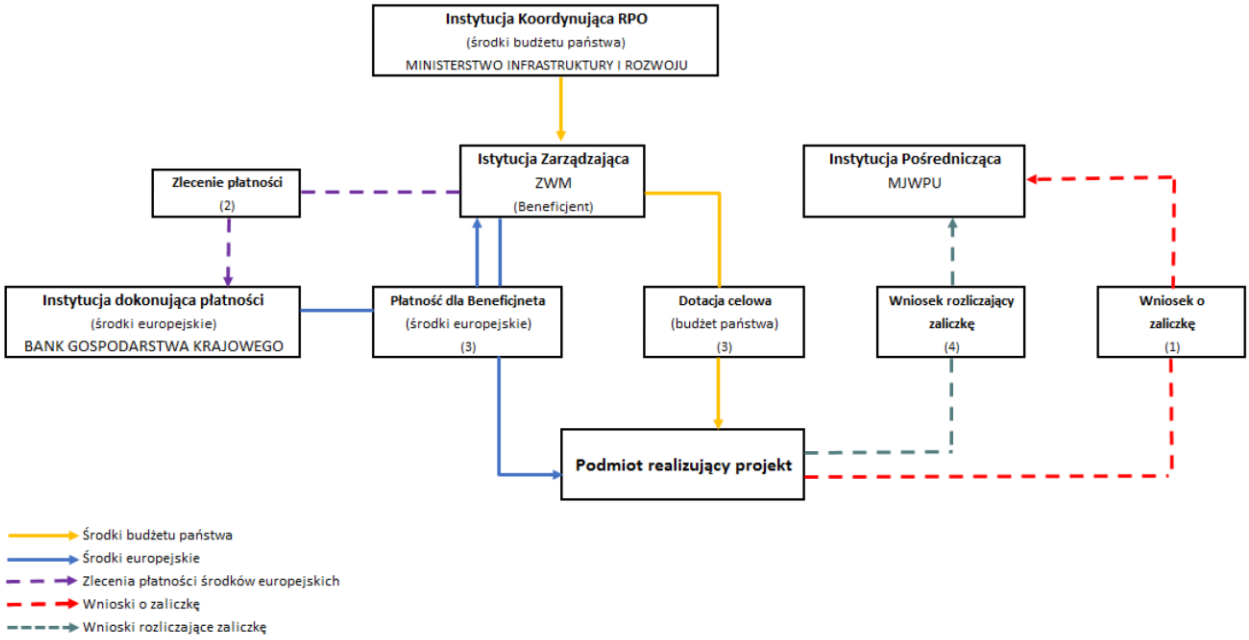

(1) Podmiot realizujący projekt występuje o środki w ramach dofinansowania w formie zaliczki *Wnioskiem o zaliczkę*. IP weryfikuje *Wniosek o zaliczkę* i przekazuje informację do Instytucji Zarządzającej (Województwo Mazowieckie), która wystawia *Zlecenie płatności* i przekazuje do BGK, w terminie 5 dni roboczych od momentu złożenia poprawnej wersji *Wniosku o zaliczkę*,
(2) BGK dokonuje płatności (środki europejskie) na rachunek Beneficjenta, w terminie wynikającym z *Terminarza płatności środków europejskich*,
(3) Beneficjent (Województwo Mazowieckie) przekazuje środki europejskie oraz jeżeli występują środki dotacji celowej otrzymanej z Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, Podmiotowi realizującemu projekt,
(4) Podmiot realizujący projekt zobowiązany jest do rozliczenia środków przekazanych w formie zaliczki do 10 dni roboczych od momentu otrzymania środków.

2) Dofinansowanie projektów własnych finansowanych z EFS, dokonywane jest na zasadach w punkcie 1 w zakresie otrzymania dofinansowania z EFS w formie zaliczki oraz z zastrzeżeniem, że:

- środki na projekt wypłacane są na podstawie decyzji Zarządu Województwa Mazowieckiego w formie podjętej uchwały,
- płatność ze środków dotacji celowej (budżet państwa) wypłacana jest z rachunku Województwa.

Dodatkowo, o ile wymaga tego specyfika projektu oraz kryteria określone w kryteriach wyboru projektu współfinansowanie ww. projektów może pochodzić ze środków jednostki samorządu terytorialnego w ramach wkładu własnego beneficjenta.

Środki na finansowanie projektów własnych samorządu województwa, pochodzące z budżetu środków europejskich są wypłacane przez BGK na podstawie zleceń płatności wystawianych przez Zarząd Województwa Mazowieckiego lub inny podmiot upoważniony przez niego (na podstawie art. 188 ust. 1 UFP). Zlecenia płatności są wystawiane na realizację płatności zaliczkowej zgodnie z zaakceptowanym

harmonogramem realizacji projektu własnego samorządu województwa. Środki przekazywane są na wskazany rachunek samorządu województwa.

Jednocześnie ze środków dotacji celowej na współfinansowanie komponentu regionalnego samorząd województwa przekazuje na wyodrębniony rachunek projektu część współfinansowania krajowego z budżetu państwa.

Transze na realizację projektu własnego samorządu województwa przekazywane są na wyodrębniony rachunek bankowy projektu po spełnieniu warunków, o których mowa w pkt 3 dotyczącym projektów finansowanych z EFS.

W przypadku niezłożenia *Wniosku o płatność* na kwotę[17] lub w terminie określonym przez beneficjenta w zaakceptowanym harmonogramie płatności (nie dłuższym jednak niż 3 miesiące), od środków pozostałych do rozliczenia naliczane będą odsetki jak dla zaległości podatkowych, liczone od dnia przekazania środków do dnia złożenia wniosku o płatność rozliczającego dany wydatek.

Odsetki bankowe od środków przekazanych na rachunek samorządu województwa oraz rachunek wyodrębniony na cele projektu stanowią dochód samorządu województwa i nie są wykazywane we wniosku o płatność.

W przypadku zwrotów, środki przekazywane są z wyodrębnionych rachunków na konto samorządu województwa a następnie przekazywane są na rachunek w BGK – w wysokości odpowiadającej zwracanej płatności oraz na rachunek Ministra Infrastruktury i Rozwoju w wysokości odpowiadającej zwracanej dotacji celowej oraz dotacji rozwojowej. Jednakże dotacja celowa z bieżącego roku może być przeznaczona na bieżące wypłaty dokonywane przez samorząd województwa w ramach projektów RPO WM finansowanych w EFS.

[17] Beneficjent ma prawo złożyć wniosek o płatność, w którym rozliczanych jest mniej niż 70% środków dotychczas przekazanych, o ile wynika to z harmonogramu płatności zaakceptowanego przez IP.

Schemat - Płatność dla beneficjenta w formie zaliczki w ramach RPO WM 2014 - 2020- projekty pozakonkursowe realizowane przez Województwo Mazowieckie – EFS, (projekty bez/ze współfinansowaniem z budżetu państwa)

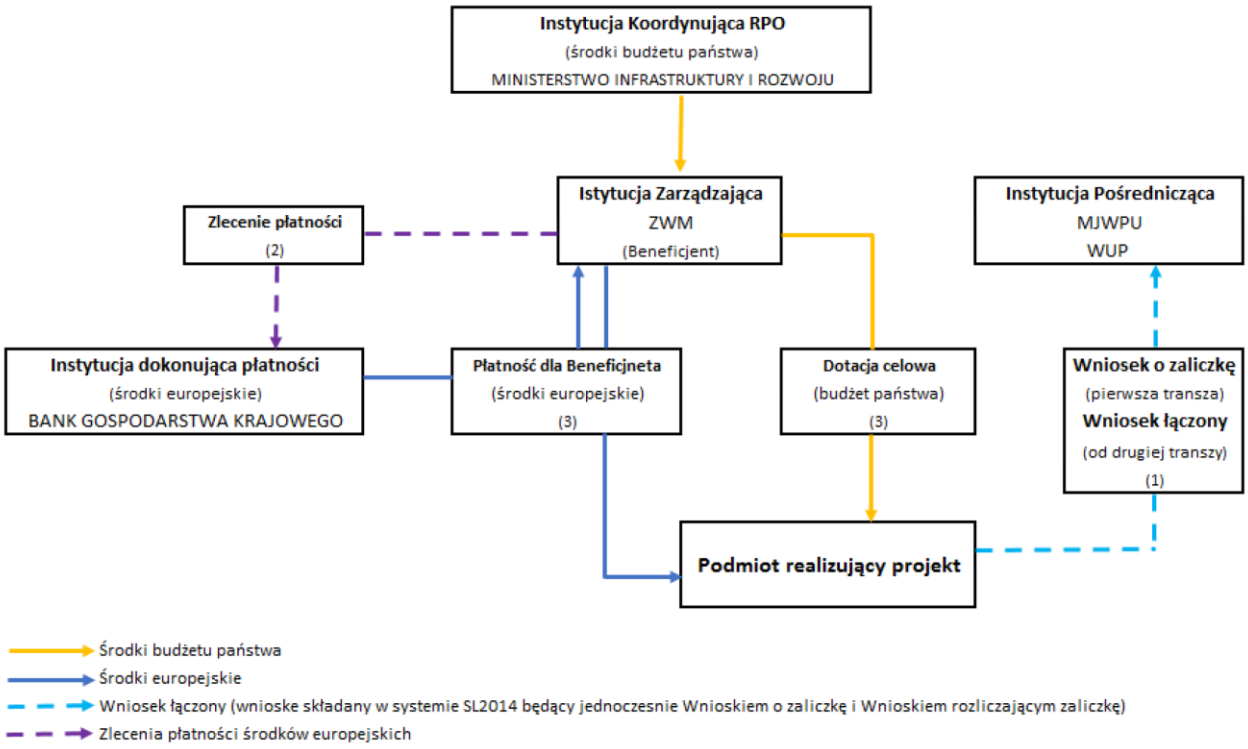

(1) Pierwsza transza środków w ramach dofinansowania w formie zaliczki przekazywana jest beneficjentowi po podpisaniu umowy o dofinansowanie, na podstawie złożonego w systemie SL 2014 *Wniosku o zal*iczkę. Transza druga, trzecia i kolejne, są przekazywane na podstawie *Wniosku łączonego*.

(2) IP weryfikuje *Wniosek o płatność* w ciągu 20 dni roboczych od momentu wpłynięcia poprawnej wersji *Wniosku o płatność,*

(3) BGK dokonuje płatności (środki europejskie) na rachunek beneficjenta dla środków wypłacanych w formie zaliczki, w terminie wynikającym z *Terminarza płatności środków europejskich*; W przypadku występowania środków budżetu państwa Zarząd Województwa Mazowieckiego (Beneficjent) wypłaca środki dotacji celowej (budżet państwa) na rachunek Podmiotu realizującego projekt w terminie zbliżonym do tego wynikającego z *Terminarza płatności środków europejskich*.

1.3.2.4 Dofinansowanie projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy.

W ramach Działania 8.1 *Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP* zakłada się realizację dwuletnich projektów pozakonkursowych przez Powiatowe Urzędy Pracy (PUP) finansowanych ze środków Funduszu Pracy (FP) zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.).

Środki na finansowanie projektów pozakonkursowych są zapewniane z FP w ramach części będącej wojewódzkim limitem FP określonym na dany rok budżetowy. Wysokość udziału środków w dyspozycji samorządu województwa określa Instytucja Zarządzająca. Dofinansowanie projektów pozakonkursowych PUP polega na zwiększeniu limitu wydatków Funduszu Pracy dla powiatu na wniosek marszałka województwa lub dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy (WUP) – w przypadku gdy jest do tego upoważniony - do wysokości udziału finansowania projektu ze środków będących w dyspozycji samorządu województwa. Do wniosku właściwy marszałek lub dyrektor WUP dołącza informację na temat wysokości zaangażowanych środków będących w dyspozycji powiatu w ramach projektu. Środki na finansowanie projektów przekazywane są przez dysponenta Funduszu Pracy w wysokości 1/12 limitu

określonego dla Projektu na rok budżetowy, na rachunek podstawowy PUP, służącego do obsługi środków Funduszu Pracy.

Refundacja do dysponenta Funduszu Pracy będzie dokonywana po poświadczeniu przez Instytucję Zarządzającą wydatków w ramach RPO WM 2014-2020 do KE . Instytucja Zarządzająca informuje ministra właściwego ds. pracy o wysokości zatwierdzonych wydatków w ramach Działania 8.1 każdorazowo po certyfikacji wydatków do KE. Na tej podstawie minister właściwy ds. pracy wystawia zlecenia płatności do BGK w celu dokonania refundacji wydatków do dysponenta Funduszu Pracy. Refundacja dokonywana jest w ramach limitu wydatków części będącej w dyspozycji ministra właściwego ds. pracy. Zasady refundacji na rzecz Funduszu Pracy współfinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego, określa rozdział 4 *Wytycznych w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.*

Szczegółowe informacje na temat realizacji projektów systemowych PUP określa *Umowa o dofinansowanie projektów w ramach Działania 8.1 RPO WM na lata 2014-2020,* regulującej obowiązki beneficjenta i sposób przekazywania środków Funduszu Pracy.

Płatność dla beneficjenta w formie zaliczki w ramach RPO WM 2014 - 2020- EFS Działanie 8.1 (projekty bez/ze współfinansowaniem z budżetu państwa)

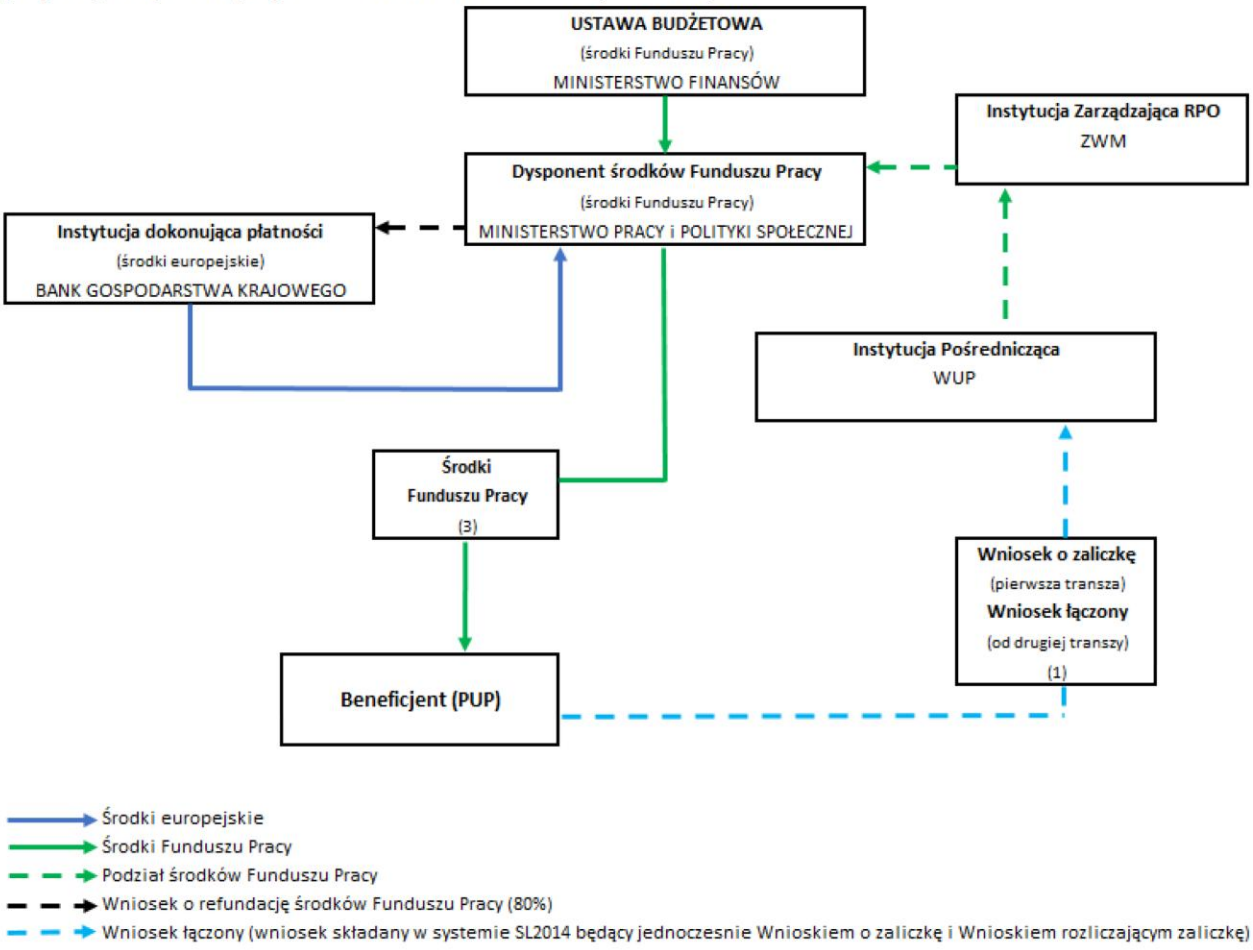

1.3.2.5 Dofinansowanie projektów realizowanych przez Województwo Mazowieckie – Pomoc techniczna.

Projekty Pomocy technicznej realizowane w ramach RPO WM 2014 - 2020, ZWM finansuje ze środków otrzymanych od MIiR w formie dotacji celowej. Beneficjentem PT jest ZWM, a w jego imieniu czynności zastrzeżone dla beneficjenta wykonuje UMWM, WUP, MJWPU. Projekty te realizowane są na podstawie decyzji o dofinansowaniu projektów w ramach OP XI RPO WM 2014 - 2020. Ponadto ich realizacja jest zatwierdzana przez Zarząd Województwa Mazowieckiego w oparciu o Plany Działań. Szczegółowy sposób postępowania przy przekazywaniu i rozliczaniu środków będzie opisany w *Instrukcji dotyczącej szczegółów realizacji projektów w ramach Pomocy Technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 (stanowiącej części Systemu realizacji PT RPO WM)* oraz odpowiedniej instrukcji wykonawczej właściwej instytucji.

Schemat - Płatność dla beneficjenta w formie zaliczki w ramach RPO WM 2014 – 2020 – PT

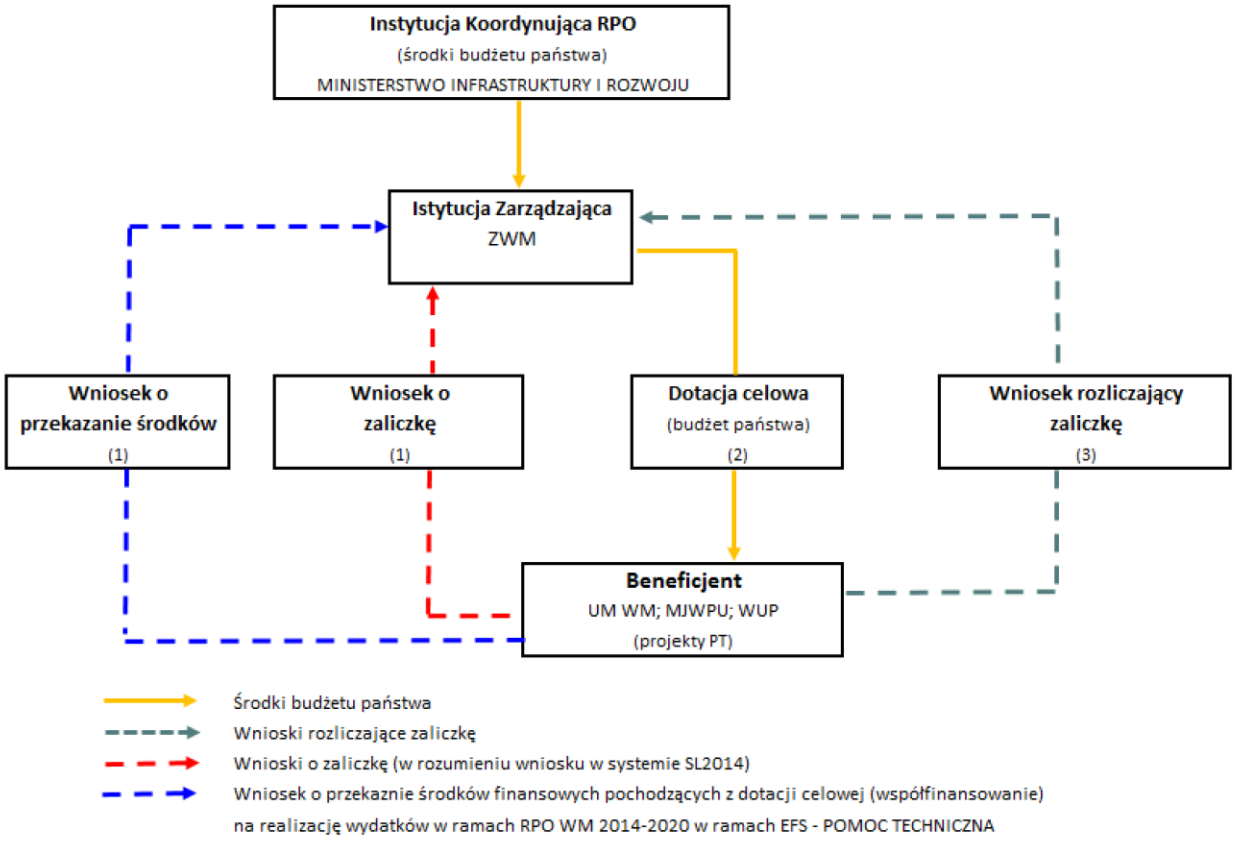

I.4. Kwalifikowalność wydatków

Projekty w ramach Działań i Poddziałań zdefiniowanych w SZOOP realizowane są zgodnie z ustawą wdrożeniową. W umowie o dofinansowanie projektu zostanie zawarta informacja, w formie załącznika do przedmiotowej umowy, z katalogiem wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych.[18]

[18] Zgodnie z Wytycznymi MIR w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 a w przypadku Działania 8.1 także z przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2015. 149 z późn. zm.)

I.5. Nieprawidłowości i korekty finansowe

Zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, *nieprawidłowością jest każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczące stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem*. Naruszenie prawa oznacza nie tylko naruszenie przepisów aktów prawnych, takich jak ustawy czy rozporządzenia, ale również zasad określonych w dokumentach, których obowiązek stosowania wynika z umowy o dofinansowanie projektu, decyzji o dofinansowaniu projektu lub kontraktu terytorialnego.

IZ oraz IP są zobowiązane do zapobiegania powstawaniu nieprawidłowości i ich wykrywania, dokonywania korekt finansowych i odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych wraz z odsetkami z tytułu zwrotu tych kwot po terminie oraz, w razie potrzeby, do prowadzenia innych działań naprawczych w związku z popełnionymi nieprawidłowościami. Naruszenia prawa lub nieprawidłowości w projektach mogą być zgłaszane do IZ lub IP przez każdy podmiot lub instytucję zewnętrzną.

Stwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości wiąże się z koniecznością podjęcia działań korygujących. Sposób postępowania z nieprawidłowymi wydatkami uzależniony jest od momentu ich stwierdzenia i polega na pomniejszaniu wydatków kwalifikowalnych we wniosku o płatność lub na nałożeniu korekty finansowej.

Podstawą do nałożenia korekty finansowej są przepisy rozporządzenia ogólnego, ustawa wdrożeniowa oraz umowa o dofinansowanie projektu, w której beneficjent zobowiązuje się realizować projekt zgodnie z odpowiednimi przepisami unijnymi, krajowymi, w tym w szczególności z ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 – zwaną dalej ustawą, oraz wytycznymi, o których mowa w art. 2 pkt 32 ustawy.

Celem korekty finansowej jest doprowadzenie do sytuacji, w której 100% wydatków objętych wnioskiem o płatność skierowanym do KE będzie zgodnych z regulacjami UE i krajowymi. W odniesieniu do projektu korekta wiąże się z obniżeniem kwoty współfinansowania przyznanej temu projektowi.

Stwierdzenie nieprawidłowości może mieć miejsce zarówno przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, jak również w trakcie realizacji projektu oraz w okresie trwałości.

Stwierdzenie nieprawidłowości może wiązać się z następującymi konsekwencjami:

a) zwrotem środków otrzymanych na realizację projektu wraz z odsetkami;
b) rozwiązaniem umowy o dofinansowanie projektu;
c) wykluczeniem z prawa otrzymania dofinansowania na okres trzech lat liczonych od dnia dokonania zwrotu środków;

d) pozbawieniem, ograniczeniem wolności lub grzywną – jeżeli nieprawidłowość wiąże się z popełnieniem przestępstwa, o którym mowa w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny lub z tytułu popełnienia przestępstwa/ wykroczenia skarbowego, o których mowa w ustawie z dnia 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy;

e) zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, karą pieniężną, naganą, upomnieniem – jeżeli nieprawidłowość wiąże się z którymś z naruszeń dyscypliny finansów publicznych.

Ogólne zasady postępowania w przypadku wystąpienia nieprawidłowości oraz raportowania o nieprawidłowościach określone są w dokumentach – *Wytycznych MIR w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz raportowania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020* (projekt) oraz *Procedurze informowania KE o nieprawidłowościach w wykorzystaniu funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w latach 2007-2013*[19] przygotowanej przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Zwalczania Nieprawidłowości Finansowych na Szkodę RP lub UE.

I.6. Instrumenty Finansowe

W celu wdrożenia instrumentów finansowych o których mowa w Tytule IV Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013, Instytucja Zarządzająca może:

a) inwestować w kapitał już istniejących lub nowo utworzonych podmiotów prawnych, w tym podmiotów finansowanych z innych EFSI, zajmujących się wdrażaniem instrumentów finansowych zgodnie z celami odpowiednich EFSI, które podejmą się zadań wdrożeniowych; wsparcie takich podmiotów jest ograniczone do kwot niezbędnych do wdrożenia nowych inwestycji zgodnych z art. 37 Rozporządzenia 1303/2013;

b) powierzyć zadanie wdrożeniowe:
   i. Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu,
   ii. międzynarodowej instytucji finansowej, w których państwo członkowskie jest akcjonariuszem lub instytucji finansowej z siedzibą w państwie członkowskim, które mają na celu realizację interesu publicznego pod kontrolą władzy publicznej,
   iii. podmiotom prawa publicznego lub prywatnego;

c) podjąć się zadań wykonawczych bezpośrednio, w przypadku instrumentów finansowych składających się wyłącznie z pożyczek lub gwarancji.

[19] Obowiązuje dla okresu 2014-2020 do czasu opracowania nowej procedury.

W celu wybrania podmiotów o których mowa w pkt. a, b lit. (ii) i (iii), IZ, zgodnie z art. 7 rozporządzenia delegowanego KE (UE) nr 480/2013 z dnia 3 marca 2014 r., dokonuje wyboru podmiotu/podmiotów w oparciu o przejrzysty i obiektywnie uzasadniony proces, który nie może prowadzić do powstania konfliktu interesów. W procesie tym wykorzystane zostaną co najmniej następujące kryteria:

a) solidność i wiarygodność metodyki w celu identyfikacji i oceny pośredników finansowych lub odbiorców ostatecznych, o ile ma to zastosowanie;
b) poziom kosztów zarządzania i opłat za wdrażanie instrumentu finansowego oraz metodyka zaproponowana do ich obliczenia;
c) zasady i warunki stosowane odnośnie do wsparcia na rzecz ostatecznych odbiorców, w tym polityka cenowa;
d) zdolność pozyskania środków na inwestycje na rzecz odbiorców ostatecznych, obok wkładów z programu;
e) zdolność wykazania dodatkowej działalności w porównaniu z obecną działalnością;
f) w przypadkach gdy podmiot wdrażający instrument finansowy przeznacza swoje własne środki finansowe na instrument finansowy lub dzieli się ryzykiem, proponowane środki w celu zapewnienia zgodności interesów oraz zmniejszenia możliwego konfliktu interesu.

Szczegółowe informacje dotyczące wykorzystania instrumentów finansowych dostępne są w badaniu ewaluacyjnym pt. „Analiza ex-ante zawodności rynku i nieoptymalnego poziomu inwestycji na terenie województwa mazowieckiego w kontekście wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020” oraz w opisach osi priorytetowych.

Instytucja Zarządzająca odpowiada bezpośrednio za wdrażanie instrumentów finansowych, w tym za przeprowadzenie procedury wyboru Beneficjentów, która została opisana powyżej.

I.7. Opis zasad wyboru projektów

I.7.1 Podstawowe założenia oceny wniosków

1. Podstawowym trybem wyboru projektów w ramach RPO WM jest tryb **konkursowy**.
2. W przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w art. 38 ust 2 i 3 ustawy tj.:

- wnioskodawcą danego projektu, ze względu na jego charakter lub cel, może być wyłącznie podmiot jednoznacznie określony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie;
- dany projekt ma strategiczne znaczenie dla społeczno-gospodarczego rozwoju kraju lub regionu, lub obszaru objętego realizacją ZIT, lub dotyczy realizacji zadań publicznych;

oraz gdy zapisy RPO WM 2014-2020 przewidują taką możliwość, dopuszcza się wybór projektów w **trybie pozakonkursowym.**

3. Konkursy mogą obejmować pełen zakres interwencji Działania lub jego część (np. rodzaj projektów, grupa wnioskodawców). Konkursy mogą również być ograniczone obszarowo lub odnosić się do wybranych inwestycji terytorialnych.
4. Rolę Instytucji Organizującej Konkurs pełnią:
    - MJWPU dla Działań realizowanych w ramach Celów Tematycznych: 1 – 7 i 9 – 10,
    - WUP dla Działań realizowanych w ramach Celu Tematycznego 8,
    - w przypadku Poddziałań dotyczących ZIT, rolę IOK współdzieli IP ZIT wraz z MJWPU lub WUP (w zależności od CT, którego dotyczy konkurs).

Za przeprowadzenie naboru oraz ocenę projektów do dofinansowania odpowiedzialne będą, zgodnie z zawartymi Porozumieniami, wymienione powyżej Instytucje Organizujące Konkurs (IOK).

I.7.2 Tryb konkursowy

Harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie

1. IZ przyjmuje indykatywny harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym, których przeprowadzenie planowane jest na kolejny rok kalendarzowy. Harmonogram publikowany jest do dnia 30 listopada każdego roku[20] w serwisie RPO WM: www.funduszedlamazowsza.eu oraz na portalu: www.funduszeeuropejskie.gov.pl

2. Harmonogram naborów wniosków jest zgodny z obowiązującym wzorem, stanowiącym Załącznik nr 3 do *Wytycznych w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020*. Harmonogram może zawierać również dodatkowe informacje, np. ewentualne ograniczenie do inwestycji terytorialnych.

3. Aktualizacja harmonogramu nie może dotyczyć konkursu, w ramach którego nabór wniosków o dofinansowanie został zaplanowany w okresie krótszym niż 3 miesiące od aktualizacji.

Ramy konkursów

W sytuacjach, gdy dla danego konkursu opracowywane są Ramy konkursów, uzupełniają one informacje zawarte w Harmonogramie, min. o:

- minimalne i maksymalne wartości projektów;
- minimalne wymogi dotyczące realizacji wskaźników;
- graniczne terminy rozpoczęcia i zakończenia realizacji projektów;
- ograniczenia poziomu dofinansowania projektów.

[20] Nie dotyczy konkursów na 2015 r.

Zapisy Ram konkursów odzwierciedlone są w Regulaminach konkursów lub wynikowo uwzględnione są w kryteriach oceny projektów.

Ocena i wybór projektów

Na każdym etapie oceny Wnioskodawca ma możliwość uzupełnienia braków oraz poprawy oczywistych omyłek zgodnie z art. 43 ustawy.

W przypadku EFS, przed rozpoczęciem oceny Wnioskodawca, którego wniosek o dofinansowanie nie spełnia wymogów formalnych lub zawiera oczywiste omyłki wzywany jest do uzupełnienia wniosku w terminie nie krótszym niż 7 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

Uzupełnienie wniosku o dofinansowanie projektu lub poprawienie w nim oczywistej omyłki nie może prowadzić do jego istotnej modyfikacji.

Ocena formalna*:*

- dokonywana jest przez co najmniej dwóch członków Komisji Oceny Projektów (KOP) na podstawie kryteriów formalnych oraz kryteriów dostępu, zaakceptowanych przez Komitet Monitorujący, zawartych w załączniku do SZOOP. Spełnienie kryteriów weryfikowane jest z użyciem Kart Oceny[21].
- liczba dni na ocenę jest uzależniona w szczególności od liczby złożonych wniosków i określona jest w regulaminie prac KOP. Co do zasady, ocena trwa do 45 dni, z zastrzeżeniem, że w uzasadnionych przypadkach, na wniosek IOK, IZ może podjąć decyzję o przedłużeniu oceny.
- termin na ocenę formalną liczony jest od dnia zakończenia naboru wniosków o dofinansowanie (EFRR) lub od daty wpływu do oceny formalnej pierwszego wniosku spełniającego wymogi formalne (EFS).
- w trakcie oceny wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie w ramach EFRR ma możliwość poprawy i uzupełnienia wniosku zgodnie z uwagami IOK, w terminie wskazanym w piśmie IOK, nie krótszym niż 7 dni od momentu otrzymania informacji z IOK. Ocena formalna wniosków, które podlegały uzupełnieniu lub poprawie, jest dokonywana w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia przez wnioskodawcę poprawionego wniosku o dofinansowanie.
- po zakończeniu oceny formalnej, IOK zamieszcza w serwisie RPO WM: www.funduszedlamazowsza.eu listę projektów zakwalifikowanych do oceny merytorycznej.
- w przypadku oceny negatywnej informacja o wyniku oceny (wraz z uzasadnieniem oceny) zawiera pouczenie dotyczące możliwości wniesienia protestu na zasadach określonych w art. 53 i 54

[21] Sporządzenie dwóch kart oceny ma miejsce w przypadku dokonywania oceny kryteriów przez ekspertów.

ustawy i wysyłana jest do wnioskodawcy w ciągu 7 dni od zakończenia oceny wniosku, tj. od daty oceny ostatniego z oceniających.

Ocena merytoryczna*:*

- dokonywana jest na podstawie kryteriów merytorycznych, zaakceptowanych przez Komitet Monitorujący, zawartych w załączniku do SZOOP. Spełnienie kryteriów weryfikowane jest z użyciem Kart Oceny.
- ocena może przyjąć formę:
    - niezależnej oceny danego projektu przez co najmniej dwóch członków KOP,
    - panelową - wspólną ocenę danego projektu przez członków KOP.
- liczba dni na ocenę jest uzależniona w szczególności od liczby złożonych wniosków i określona jest w regulaminie prac KOP. Co do zasady, ocena trwa do 120[22] dni w przypadku EFS, oraz do 60 dni w przypadku EFRR, z zastrzeżeniem, że w uzasadnionych przypadkach, na wniosek IOK, IZ może podjąć decyzję o przedłużeniu oceny.
- termin na ocenę merytoryczną liczony jest od dnia zatwierdzenia Protokołu z prac KOP po ocenie formalnej.
- przed dokonaniem oceny merytorycznej projektu EFRR, w przypadku zaistnienia wątpliwości i w związku z tym, konieczności uzyskania od wnioskodawcy dodatkowych informacji bądź wyjaśnień, na wniosek eksperta, IOK może zwrócić się do wnioskodawcy o złożenie wyjaśnień dotyczących ocenianego wniosku. Złożone wyjaśnienia stanowią integralną część wniosku o dofinansowanie. Wyjaśnienia powinny prowadzić do ujednoznacznienia treści i weryfikacji okoliczności będących przedmiotem oceny. Ewentualne zmiany treści wniosku o dofinansowanie, będące konsekwencją złożonych wyjaśnień, mogą mieć wyłącznie charakter porządkowy i doprecyzowujący - nie mogą prowadzić do istotnej modyfikacji. Wyjaśnienia nie mogą również odnosić się do kwestii całkowicie pominiętych przez wnioskodawcę we wniosku o dofinansowanie. W przypadku niezłożenia wyjaśnień w wyznaczonym przez IOK terminie, ocena projektu przeprowadzana jest na podstawie dostępnych we wniosku informacji..

  w przypadku konkursów realizowanych w ramach EFS wniosek może zostać skierowany do negocjacji mogących obejmować zarówno zakres merytoryczny jak i wysokość dofinansowania, negocjacje są przeprowadzane jako część etapu oceny merytorycznej.

  po zakończeniu oceny wszystkich wniosków o dofinansowanie projektu, KOP przygotowuje listę ocenionych projektów zawierającą wyniki oceny, wskazując projekty, które spełniły kryteria wyboru projektów.

[22] Wskazany termin obejmuje przeprowadzenie negocjacji.

Wybór projektów do dofinansowania

- w oparciu o wyniki przeprowadzonej oceny, Zarząd WM zatwierdza listę projektów, które spełniły kryteria wyboru i uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem tych, które zostały wybrane w ramach dostępnej alokacji. Projekty są uszeregowane wg kolejności od największej do najmniejszej liczby uzyskanych punktów;
- po rozstrzygnięciu konkursu, IOK udostępnia opinii publicznej w serwisie RPO WM: www.funduszedlamazowsza.eu oraz na portalu: www.funduszeeuropejskie.gov.pl listę ww. projektów;
- o wynikach oceny wnioskodawca jest informowany niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 14 dni od zatwierdzenia listy wniosków. Informacja zawiera:
  - w przypadku wybrania projektu do dofinansowania, listę załączników niezbędnych do podpisania umowy,
  - w przypadku projektu nie wybranego do dofinansowania, pouczenie o możliwości wniesienia protestu na zasadach określonych w art. 53 i 54 ustawy.

I.7.3 Tryb pozakonkursowy

1. Zastosowanie trybu pozakonkursowego możliwe jest wyłącznie w przypadku Priorytetów Inwestycyjnych, dla których tryb ten został wskazany w RPO WM 2014 – 2020, oraz przy spełnieniu warunków określonych w art. 38 ust 2 i 3 ustawy.
2. Zidentyfikowane projekty zarówno z EFS jak i EFRR, zamieszczone są w *Wykazie Projektów Pozakonkursowych,* stanowiącym załącznik do SZOOP.
3. *Proces identyfikacji wniosku* w celu wprowadzenia go do *Wykazu Projektów Pozakonkursowych,* stanowiącego załącznik do SZOOP *określają Zasady tworzenia i modyfikacji Wykazu Projektów Pozakonkursowych RPO WM 2014-2020.*[23]

Ocena projektów od momentu złożenia wniosku przebiega analogicznie do oceny projektów konkursowych z następującymi wyjątkami:

1. W ramach oceny formalnej weryfikowana jest zgodność projektu z Formularzem projektu pozakonkursowego RPO WM 2014 – 2020[24] stanowiącym postawę ujęcia projektu w *Wykazie Projektów Pozakonkursowych* min. w zakresie celów, maksymalnego poziomu dofinansowania, minimum realizacji wskaźników oraz maksymalnego terminu realizacji projektów.

[23] W 2015 r. nie dotyczy projektów PUP realizowanych z udziałem Funduszu Pracy. W 2015 r. nabór projektów pozakonkursowych PUP odbywa się zgodnie z *„Warunkami uruchomienia naboru wniosków Powiatowych Urzędów Pracy RPO WM 2014 – 2020”*

[24] Nie dotyczy projektów PUP

2. W przypadku projektów PUP, dodatkowe kryterium dotyczy zgodności z Kartą Zgłoszenia projektu PUP.
3. Ocena projektów Powiatowych Urzędów Pracy dokonywana jest zgodnie z *„Warunkami uruchomienia naboru wniosków Powiatowych Urzędów Pracy RPO WM 2014 – 2020”*

I.8. Kontrola projektów

Instytucja Zarządzająca zgodnie z art. 125 rozporządzenia ogólnego odpowiedzialna jest za zarządzanie RPO WM 2014-2020 i jego realizację zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami. IZ RPO WM 2014-2020 m.in. odpowiada za prowadzenie kontroli realizacji Programu, w tym weryfikację prawidłowości wydatków ponoszonych przez beneficjentów.

IZ przeprowadza kontrole systemowe w IP (w tym porozumienia IP ZIT). IZ przeprowadza kontrolę systemową zadań powierzonych, określonych w art. 125 rozporządzenia ogólnego. Celem kontroli systemowej jest uzyskanie pewności, że wszystkie powierzone funkcje są realizowane w odpowiedni sposób, a system zarządzania i kontroli programu operacyjnego funkcjonuje prawidłowo, skutecznie i zgodnie z prawem. Powierzanie zadań dokonywane jest na podstawie porozumienia, w którym zawarte jest zobowiązanie IP do poddania się kontroli systemowej. W ramach weryfikacji zadań, w uzasadnionych przypadkach IZ może poddać kontroli próbę projektów. IZ przeprowadza kontrolę systemową w każdej IP co najmniej raz w każdym roku obrachunkowym.

Oprócz ewentualnej kontroli próby projektów w ramach kontroli systemowej, IZ przeprowadza kontrole:

1. projektów systemowych – wieloletnich planów działania Pomocy Technicznej IP (MJWPU i WUP),
2. instrumentów finansowych, o których mowa w art. 38 ust. 1 lit. b rozporządzenia ogólnego[25]:
   a) kontrole realizacji umowy o finansowaniu[26],
   b) weryfikacji wydatków – prowadzonych przez podmioty wdrażające instrumenty finansowe,
   c) kontrole dokumentów, potwierdzające zachowanie ścieżki audytu,
   d) kontrola w momencie zamknięcia PO.
3. krzyżowe programu i horyzontalne z PROW 2014-2020 i PO RYBY 2014 – 2020 na dokumentach w ramach weryfikacji wniosków o płatność dotyczących wieloletnich planów działania Pomocy Technicznej IP (MJWPU i WUP).

[25] Z wyjątkiem przypadków powierzenia przez IZ wdrożenia instrumentu finansowego Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu – w takim wypadku obowiązki IZ związane z kontrolą wynikają z art. 9 ust. 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 (tj. IZ upoważnia firmę, która działa na podstawie wspólnych ram ustanowionych przez KE do przeprowadzania kontroli operacji na miejscu w rozumieniu art. 125 ust. 5 lit. b) rozporządzenia ogólnego).

[26] Z wyjątkiem sytuacji, o której mowa w art. 38 ust. 4 lit. c rozporządzenia ogólnego (gdy IZ bezpośrednio podejmuje się zadań wdrożeniowych, w przypadku instrumentów finansowych obejmujących wyłącznie pożyczki lub gwarancje - w takim przypadku IZ jest uznawana za beneficjenta, zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 10 ww. rozporządzenia).

4. na zakończenie realizacji projektu na dokumentach[27] – wieloletnich planów działania PT dla IZ i IP,

oraz może:

5. uczestniczyć w kontrolach krzyżowych koordynowanych,
6. fakultatywnie przeprowadzać kontrole zdolności wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie projektu w ramach trybu pozakonkursowego oraz beneficjentów realizujących projekty wyłonione do dofinansowania w takim trybie do prawidłowej i efektywnej realizacji projektów,
7. Przeprowadzać kontrole krzyżowe programu i horyzontalne z PROW 2014 – 2020 i PO RYBY 2014 - 2020 na miejscu realizacji projektu lub w siedzibie beneficjenta służące zapewnieniu, że wydatki ponoszone w projektach nie są podwójnie finansowane.

Pozostałe kontrole projektów w ramach RPO WM 2014-2020 przeprowadzane są przez IP na podstawie porozumienia.

W ramach prowadzonych kontroli projektów IP weryfikują: czy współfinansowane produkty i usługi zostały dostarczone, faktyczny stan realizacji projektu jest zgodny z umową o dofinansowanie i odpowiada informacjom ujętym we wnioskach o płatność, czy wydatki zadeklarowane przez beneficjentów w związku z realizowanymi projektami zostały rzeczywiście poniesione i są zgodne z wymaganiami programu operacyjnego oraz zasadami unijnymi i krajowymi.

Kontrole realizacji RPO WM 2014-2020 wykonywane przez IP obejmują:

1. Kontrole zakończonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzane po dniu przekazania informacji o wyborze do dofinansowania do dnia zawarcia umowy o dofinansowanie i po jej zawarciu (na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy wdrożeniowej), przeprowadzane w zakresie i na próbie określonej w Rocznych Planach Kontroli MJWPU lub WUP,
2. kontrole administracyjne składanego przez beneficjenta wniosku o płatność (w tym kontrole postępowań o udzielenie zamówienia – w zakresie i na próbie określonej w Rocznych Planach Kontroli MJWPU lub WUP) w tym obligatoryjnie kontrole krzyżowe: Programu i horyzontalną z PROW 2014-2020 i PO RYBY 2014-2020),
3. kontrole projektu w miejscu jego realizacji, które mogą być prowadzone również po zakończeniu realizacji projektu– w zakresie i na próbie określonej w Rocznych Planach Kontroli MJWPU lub WUP,
4. kontrole na zakończenie realizacji projektu służące sprawdzeniu kompletności dokumentów potwierdzających właściwą ścieżkę audytu, o której mowa w art. 125 ust. 4 lit. d Rozporządzenia ogólnego, w odniesieniu do zrealizowanego projektu,

[27] Zakres kontroli na zakończenie i sposób jej dokumentowania (w tym w SL2014), a także informację o obowiązku informowania beneficjenta o dacie rozpoczęcia okresu, o którym mowa w art. 140 ust. 1 rozporządzania ogólnego, określono w rozdziale 7 Wytycznych MIR w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych

5. kontrole trwałości, o której mowa w art. 71 Rozporządzenia ogólnego, przeprowadzane w zakresie i na próbie określonej w Rocznych Planach Kontroli MJWPU lub WUP,
6. wizyty monitoringowe w miejscu realizacji prowadzone co najmniej dla projektów współfinansowanych z EFS wytypowanych do kontroli, jako narzędzie weryfikacji rzeczywistej realizacji projektu oraz faktycznego postępu rzeczowego (np. w miejscu szkolenia, stażu, konferencji,

oraz mogą obejmować (w zakresie i na próbie określonej w RPK MJWPU lub WUP):

7. kontrole zakończonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzane przed dniem przekazania informacji o wyborze projektu do dofinansowania (na podstawie art. 22 ust 4 ustawy wdrożeniowej)[28],
8. kontrole PZP ex – ante (po podpisaniu umowy o dofinansowanie lecz przed podpisaniem umowy o udzielenie zamówienia publicznego, w szczególności przed terminem składania ofert),
9. kontrole krzyżowe programu i horyzontalne z PROW 2014 – 2020 i PO RYBY 2014 – 2020 w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie beneficjenta służące zapewnieniu, że wydatki ponoszone w projektach nie są podwójnie finansowane – prowadzone w szczególności w ramach kontroli, o których mowa w pkt. 3, 5 i 10
10. doraźne wizyty monitoringowe w miejscu realizacji w przypadku projektów współfinansowanych z EFRR.

Weryfikacja wniosków beneficjenta o płatność

Celem weryfikacji wniosku o płatność beneficjenta jest potwierdzenie kwalifikowalności wydatków w nim ujętych, a w konsekwencji refundacja poniesionych przez beneficjenta wydatków lub rozliczenie wcześniej przekazanej zaliczki. Instytucje kontrolujące wnioski są zobowiązane, w szczególności, do sprawdzenia w trakcie tej weryfikacji, czy:

a) wniosek o płatność został przekazany w wymaganej formie;
b) wniosek o płatność jest prawidłowy pod kątem formalnym;
c) wydatki ujęte we wniosku o płatność, przedstawione do refundacji lub rozliczenia, są wydatkami kwalifikowalnymi, w szczególności czy zostały poniesione w oparciu o prawidłowo przeprowadzane postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (jeśli dotyczy).
d) wniosek o płatność jest poprawny pod kątem rachunkowym.
e) zakres rzeczowy projektu jest realizowany zgodnie z harmonogramem umowy o dofinansowanie.

Weryfikacji podlega każdy złożony przez beneficjenta wniosek o płatność wraz z załącznikami.

[28] Beneficjent jest zobowiązany złożyć zgodny z odpowiednim wzorem i aktualizować w wyznaczonym terminie harmonogram zakończonych i planowanych zamówień związanych z realizacją projektu. Ponadto Beneficjent składa oświadczenie o zgodzie na udostępnienie dokumentów i poddanie się kontroli ww. postępowań w okresie do dnia otrzymania informacji o dofinansowaniu projektu.

W ramach weryfikacji wniosków o płatność mogą być prowadzone kontrole postępowań o udzielenie zamówienia: kontrole zakończonych a nie skontrolowanych wcześniej postępowań prowadzone w ramach weryfikacji pierwszego wniosku o płatność, w którym przedstawiono do rozliczenia wydatek z danego postępowania – w zakresie określonym w zatwierdzonym Rocznym Planie Kontroli MJWPU lub WUP
W ramach weryfikacji wniosku prowadzi się kontrole krzyżowe, o których mowa wyżej.

Kontrola zdolności realizacji projektu

Wykonywana przez IZ lub przez IP na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy wdrożeniowej (w zakresie wynikającym z porozumienia). Typ kontroli nieobligatoryjny. Skala prowadzenia takich kontroli zostanie ustalona na etapie zatwierdzania Rocznych Planów Kontroli IP.

Kontrola postępowań przed przekazaniem informacji o wyborze projektu do dofinansowania.

Wykonywana przez IP na podstawie art. 22 ust. 4 ustawy wdrożeniowej Dotyczy postępowań w trybie regulowanym przez ustawę PZP albo przez zasadę konkurencyjności, dla których zawarto umowę o udzielenie zamówienia przed dniem przekazania informacji o wyborze projektu do dofinansowania. W przypadku wykrycia nieprawidłowości skutkującej koniecznością nałożenia korekty finansowej lecz jednocześnie pozwalającej na realizację projektu, zostanie ona uwzględniona w wysokości dofinansowania przed sporządzeniem listy rankingowej.

Postępowania zakończone do dnia przekazania informacji o wyborze projektu a nie skontrolowane (np. z uwagi na dopuszczenie kontroli na próbie) oraz pozostałe zakończone po dniu przekazania informacji o wyborze projektu podlegają kontroli na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy wdrożeniowej: po przekazaniu informacji o wyborze a przed podpisaniem umowy o dofinansowanie lub po podpisaniu umowy o dofinansowanie a przed dniem zatwierdzenia pierwszego wniosku o płatność rozliczającego wydatek z danego postępowania.

Szczegółowe rozwiązania dotyczące kontroli PZP przed podpisaniem umowy zostaną zawarte w oparciu o doświadczenia z perspektywy 2007-2013 w Wytycznych IZ dot. kontroli.

Kontrola postępowań po przekazaniu informacji o wyborze projektu do dofinansowania.

Wykonywana przez IP. Dotyczy postępowań w trybie regulowanym przez ustawę PZP albo przez zasadę konkurencyjności, dla których:

– zawarto umowę o udzielenie zamówienia przed dniem przekazania informacji o wyborze projektu do dofinansowania lecz nie zostały skontrolowane przed dniem przekazania informacji o wyborze projektu do dofinansowania – wykonywana co do zasady przed podpisaniem umowy o dofinansowanie. Wynik kontroli ma wpływ na kwotę dofinansowania określoną w umowie.

- zawarto umowę o udzielenie zamówienia po dniu przekazania informacji o wyborze projektu do dofinansowania lecz przed dniem zawarcia umowy o dofinansowanie – wykonywana co do zasady przed podpisaniem umowy o dofinansowanie. Wynik kontroli ma wpływ na kwotę dofinansowania określoną w umowie.
- zawarto umowę o udzielenie zamówienia po dniu podpisania umowy o dofinansowanie – wykonywana co do zasady przed zatwierdzeniem pierwszego wniosku o płatność rozliczającego wydatek poniesiony w związku z danym postępowaniem.

Wizyta monitoringowa

Wykonywana przez IP. Służy weryfikacji rzeczywistej realizacji projektu oraz faktycznego postępu rzeczowego (np. w miejscu szkolenia, stażu, konferencji) współfinansowanego w ramach EFS. Możliwe są również doraźne wizyty monitoringowe projektów finansowanych z EFRR, dla których np. opiekun projektu uzna za zasadną konieczność weryfikacji rzeczowej realizacji projektu na miejscu. Co do zasady wizyta przeprowadzana dla każdego projektu współfinansowanego z EFS wytypowanego do kontroli na miejscu oraz uproszczoną w stosunku do kontroli na miejscu formą weryfikacji projektu współfinansowanego z EFRR. Szczegółowe rozwiązania dotyczące wizyt monitoringowych zostaną zawarte w Wytycznych IZ dot. kontroli.

Kontrola PZP ex - ante

Wykonywana przez IP. Jest to kontrola prawidłowości przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych) wykonywana przed podpisaniem umowy o udzielenie zamówienia, w szczególności przed terminem składania ofert. Rozwiązanie stosowane pilotażowo w perspektywie 2007-2013 umożliwiające wykrycie niezgodnego z prawem prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i zalecenie działań naprawczych pozwalających uniknąć korekty finansowej. Planowane jest stosowanie tego typu kontroli w pierwszej kolejności dla projektów własnych Samorządu Województwa Mazowieckiego – na wniosek beneficjenta, a w zakresie dostępnego potencjału administracyjnego również dla pozostałych projektów, wytypowanych w oparciu o zatwierdzoną przez IZ metodologię. Szczegółowe rozwiązania dotyczące kontroli PZP ex – ante zostaną zawarte w Wytycznych IZ dot. kontroli.

Kontrola w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie beneficjenta

Wykonywana przez IP z wyjątkiem ew. próby projektów w ramach kontroli systemu, kontroli PT, oraz Instrumentów Finansowych wdrażanych przez IZ.

Kontrola projektów w miejscu ich realizacji lub w siedzibie beneficjenta jest formą weryfikacji wydatków potwierdzającą, że współfinansowane towary i usługi zostały dostarczone, a roboty budowlane

wykonane, że faktyczny stan realizacji projektu odpowiada informacjom ujętym we wnioskach o płatność oraz że wydatki zadeklarowane przez beneficjentów w związku z realizowanymi projektami zostały rzeczywiście poniesione i są zgodne z wymaganiami RPO WM 2014-2020 oraz z zasadami unijnymi i krajowymi.

Ww. kontrola może być wykonywana w trakcie realizacji projektu (np. na zakończenie, tj. po złożeniu wniosku o płatność końcową ale przed jego zatwierdzeniem) oraz w okresie trwałości.

W przypadku projektów współfinansowanych z EFS kontrola powinna być wykonywana dla projektów odpowiednio zaawansowanych przed złożeniem wniosku o płatność końcową.

Szczegółowy sposób monitorowania projektów w okresie **trwałości** oraz typowania projektów do tej kontroli, a także zakres kontroli w okresie trwałości zostanie określony w Wytycznych IZ dot. kontroli trwałości.

Kontrole projektów w miejscu ich realizacji lub w siedzibie beneficjenta mogą być prowadzone na próbie projektów, z zachowaniem zasady proporcjonalności, o której mowa w art. 125 ust. 5 Rozporządzenia ogólnego.

IZ zatwierdza metodologię doboru próby projektów do kontroli zawartą w Rocznych Planach Kontroli IP. Przyjęta metodologia zapewni odpowiednią wielkość próby oraz uwzględni poziom ryzyka charakterystyczny dla różnych typów beneficjentów i projektów, w celu osiągnięcia wystarczającej pewności w zakresie zgodności z prawem i prawidłowości transakcji będących podstawą wydatków.

Kontrola krzyżowa

IZ odpowiada za sposób realizacji kontroli krzyżowej RPO WM 2014-2020 oraz horyzontalnej z PROW 2014 – 2020 i PO RYBACTWO I MORZE 2014 – 2020. Kontrola wykonywana obligatoryjnie w toku weryfikacji wniosków o płatność na podstawie danych z SL 2014 – 2020 oraz danych dotyczących PROW 2014 i PO RYBY 2014 – 2020 udostępnione przez IZ. Szczegółowe warunki prowadzenia kontroli krzyżowej zawarto w Instrukcji Wykonawczej IZ/IP oraz w Wytycznych IZ dot. kontroli.

Kontrola na zakończenie na dokumentach

Wykonywana dla 100 % projektów na podstawie art. 22 ust. 2 pkt. 3 ustawy wdrożeniowej Służy sprawdzeniu kompletności dokumentów potwierdzających właściwą ścieżkę audytu, o której mowa w art. 125 ust. 4 lit. d Rozporządzenia ogólnego, w odniesieniu do zrealizowanego projektu. Szczegółowo zakres i sposób przeprowadzania ww. kontroli określono w Instrukcjach Wykonawczych IZ/IP.

Próba projektów i próba dokumentów

Typy kontroli, które mogą być prowadzone na próbie projektów wymieniono w art. 22 ust. 5 ustawy wdrożeniowej.

Typy kontroli, dla których możliwe jest prowadzenie kontroli w oparciu o próbę dokumentów wymieniono w art. 22 ust. 6 ustawy wdrożeniowej.

I.9. Działania informacyjne i promocyjne

W ramach RPO WM 2014 - 2020 beneficjenci prowadzą działania informacyjne i-promocyjne zgodne z art. 115 oraz załącznikiem XII rozporządzenia ogólnego.

Zadania te zostały uszczegółowione w *Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji* oraz w pozostałych dokumentach wskazanych przez instytucję organizującą konkurs w regulaminach konkursu, umieszczonych na portalu RPO WM 2014-2020 (www.funduszedlamazowsza.eu), a w szczególności w umowie o dofinansowanie projektu.

Instytucje Pośredniczące RPO WM 2014 – 2020, w porozumieniu z Instytucją Zarządzającą, prowadzą zadania skierowane do beneficjentów oraz potencjalnych beneficjentów zgodnie z art. 115-116 rozporządzenia ogólnego oraz Strategią komunikacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

II. Opis poszczególnych osi priorytetowych RPO WM 2014-2020 oraz poszczególnych działań i poddziałań

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

II.1. Oś Priorytetowa I - Wykorzystanie działalności badawczo-rozwojowej w gospodarce

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Zwiększone urynkowienie działalności badawczo – rozwojowej
Cel szczegółowy 2: Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw

3. Syntetyczny opis osi	Celem I Osi Priorytetowej jest wzrost innowacyjności regionalnej gospodarki, odzwierciedlony zwiększeniem nakładów na działalność B+R, w szczególności pochodzących z sektora przedsiębiorstw. Zaplanowane w ramach interwencji działania wspierać będą: - rozwój i gospodarcze wykorzystanie potencjału naukowego i innowacyjnego instytucji naukowych poprzez uzupełnienie infrastruktury badawczej niezbędnej dla prowadzenia wysokiej jakości badań, zgodnych z potrzebami przedsiębiorstw i gospodarki; - działalność badawczo-rozwojową prowadzoną przez przedsiębiorstwa poprzez nawiązanie współpracy z instytucjami naukowymi, realizację projektów badawczo-rozwojowych oraz rozwój zaplecza badawczo-rozwojowego przedsiębiorstw; - działania wspierające kooperację przedsiębiorstw z sektorem nauki, prowadzącą do wspólnego definiowania kierunków prowadzonych badań naukowych, niezbędnych dla rozwoju gospodarki. Interwencja w ramach Osi będzie prowadzona w obszarach inteligentnej specjalizacji województwa mazowieckiego wynikających z Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku, z wyjątkiem procesu eksperymentowania. Proces eksperymentowania stanowić będą konkursy dla projektów badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw bez wymogu zgodności z obszarem inteligentnej specjalizacji, które posłużą do poszukiwania nisz rozwojowych regionu. Zwiększenie dostępu przedsiębiorstw do finansowania prac badawczo-rozwojowych (cały cykl lub wybrane etapy), oraz działania pozwalające rozpocząć i rozwijać współpracę z instytucjami naukowymi przyczynią się do gospodarczego

	ukierunkowania prowadzonych prac B+R, wzrostu nakładów sektora przedsiębiorstw na badania i rozwój, a w konsekwencji wzrostu innowacyjności przedsiębiorstw i gospodarki regionu.	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	278 217 130
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Mazowieckiego	

II.1.1 Działanie 1.1. Działalność badawczo – rozwojowa jednostek naukowych

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

II.1.2 Działanie 1.2. Działalność badawczo - rozwojowa przedsiębiorstw

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

II.2. Oś Priorytetowa II – Wzrost e-potencjału Mazowsza

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Zwiększone wykorzystanie e-usług publicznych

3. Syntetyczny opis osi	Celem osi jest zwiększanie liczby oraz jakości usług, udostępnianych w formie elektronicznej. Biorąc pod uwagę potrzeby oraz skalę koniecznych do podjęcia działań na Mazowszu w obszarze e-usług, najważniejszą priorytetową e-usługą jest e-zdrowie, aby dostosować podmioty lecznicze do wymogów regulacji prawnych. Następnie e-administracja (w tym geoinformacja) i kontynuowanie działań podjętych w latach 2007-2013, ze szczególnym naciskiem na tworzenie i rozwój e-usług publicznych skierowanych do obywateli i przedsiębiorców. Na trzecim miejscu jest e-kultura, jako promowanie Mazowsza, zwiększenie oferty kulturalnej napędzającej gospodarkę i popyt w tym obszarze oraz wsparcie informatyczne uczelni wyższych.	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	153 599 843
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Mazowieckiego	

II.2.1 Działanie 2.1. E-usługi

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
6. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 2.1	E-usługi
	Poddziałanie 2.1.1	E-usługi dla Mazowsza
	Poddziałanie 2.1.2	E-usługi dla Mazowsza w ramach ZIT
7. Cel szczegółowy działania	Działanie 2.1	*Zwiększone wykorzystanie e-usług publicznych* Poprzez wykorzystanie nowoczesnych TIK nastąpi rozwój e-usług o jak najwyższym stopniu dojrzałości, z których korzystać będą zarówno obywatele, jak i przedsiębiorcy.

8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 2.1.1	1. Liczba jednostek sektora publicznego korzystających z utworzonych aplikacji lub usług teleinformatycznych
	Poddziałanie 2.1.2	1. Liczba jednostek sektora publicznego korzystających z utworzonych aplikacji lub usług teleinformatycznych 2. Liczba pobrań/odtworzeń dokumentów zawierających informacje sektora publicznego
9. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 2.1.1	1. Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego 2. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3– dwustronna interakcja 3. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 – transakcja 4. Przestrzeń dyskowa serwerowni
	Poddziałanie 2.1.2	1. Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego 2. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3– dwustronna interakcja 3. Przestrzeń dyskowa serwerowni, 4. Liczba zdigitalizowanych dokumentów zawierających informacje sektora publicznego, 5. Liczba udostępnionych on-line dokumentów zawierających informacje sektora publicznego
10. Typy projektów	Poddziałanie 2.1.1	▪ informatyzacja służby zdrowia, ze szczególnym naciskiem na wdrożenie elektronicznej dokumentacji medycznej, dostosowującej działalność podmiotów leczniczych do znowelizowanych przepisów prawa. W ramach poddziałania istnieje możliwość realizowania projektów z zakresu świadczenia usług on-line, takich jak np. rejestracja wizyt, elektroniczne skierowanie, elektroniczna recepta czy elektroniczny dostęp do dokumentacji medycznej. ▪ elektroniczna administracja - zapewnienie interoperacyjności publicznych systemów teleinformatycznych, zinformatyzowanie dostępu do informacji publicznej oraz udostępnienie jak najszerszego zakresu usług publicznych świadczonych elektronicznie, umożliwiających pełną interakcję z urzędem, czyli możliwość całkowitego załatwienia danej sprawy na odległość. Dodatkowo realizowane będą projekty w obszarze geoinformacji, mające na celu rozbudowywanie funkcjonalności już istniejących systemów. Istotne znaczenie będą miały działania niewprowadzające wprost nowych usług, ale tworzące dla nich warunki w celu poprawy ich jakości. Jednocześnie premiowany będzie dodatkowy efekt w postaci profesjonalnego przygotowania danych z rejestrów do ponownego ich wykorzystania przez obywateli i przedsiębiorców; ▪ e-kultura - projekty o charakterze zintegrowanym i zasięgu regionalnym, aby w sposób jak najbardziej kompleksowy przedstawiać społeczeństwu w formie interaktywnej wydarzenia kulturalne Mazowsza. Dodatkowo w ramach poprawy dostępu do zasobów kultury, planowane jest wsparcie informatyzacji bibliotek celem świadczenia e-usług dla obywateli; wykorzystanie TIK do obsługi procesów związanych z

		edukacją na uczelniach wyższych, celem świadczenia usług drogą elektroniczną, aby podnieść dostępność, jakość i efektywność kształcenia w regionie, jak np. rekrutacja przez Internet, czy e-learning. Projekty w zakresie e-kultury będą możliwe do realizacji w ramach PI 6c. jedynie jako element projektu.
	Poddziałanie 2.1.2	▪ stworzenie systemu mikrolokalizacji ułatwiającego dostęp do informacji w przestrzeni publicznej poprzez mobilne aplikacje dostępna bezpłatnie dla wszystkich potencjalnych użytkowników (w tym mieszkańców i turystów). ▪ digitalizacja dokumentów znajdujących się w archiwach urzędów gmin; ▪ zaprojektowanie i budowa systemu wsparcia usług opiekuńczych w oparciu o rozwiązania informatyczne i teleinformatyczne; ▪ zaprojektowanie i budowa narzędzia do wyceny wartości nieruchomości gruntowych.
11. Typ beneficjenta	Poddziałanie 2.1.1	• administracja rządowa; • jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; • jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną; • podmioty lecznicze działające w publicznym systemie ochrony zdrowia - posiadające kontrakt z NFZ; • spółki, w których większość udziałów lub akcji posiada samorząd terytorialny; • uczelnie wyższe; • instytucje kultury; • organizacje pozarządowe; • kościoły i związki wyznaniowe.
	Poddziałanie 2.1.2	JST funkcjonujące w ramach Porozumienie gmin Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego o współpracy w zakresie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w perspektywie finansowej UE 2014-2020
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 2.1	• osoby i instytucje z województwa mazowieckiego; • przedsiębiorstwa.
13. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 2.1.1	MJWPU
	Poddziałanie 2.1.2	MJWPU oraz IP ZIT
14. Instytucja wdrażająca	Działanie 2.1	Nie dotyczy

15. Kategoria regionu wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)		Region lepiej rozwinięty
	Działanie 2.1	153 599 843
	Poddziałanie 2.1.1	125 708 369
	Poddziałanie 2.1.2	27 891 474
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 2.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 2.1.2	Projekty realizowane w ramach ZIT
17. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 2.1.1	RIT – szczegółowy opis w rozdziale IV.2.4.1
	Poddziałanie 2.1.2	ZIT – szczegółowy opis w rozdziale IV.1.2.1
18. Tryb wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 2.1.1	Konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów - MJWPU
	Poddziałanie 2.1.2	Pozakonkursowy Będą realizowane projekty wprost wynikające ze Strategii ZIT WOF. Zakres kompetencyjny jednostek samorządowych sprawia, że inne podmioty nie mogą realizować inwestycji w planowanym zakresie. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów - MJWPU oraz IP ZIT
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 2.1.1	-
	Poddziałanie 2.1.2	-
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	Działanie 2.1	Nie dotyczy

21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 2.1	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 2.1.1	Zgodnie z zasadami zawartymi w Wytycznych programowych w zakresie kwalifikowalności wydatków objętych dofinansowaniem w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020
	Poddziałanie 2.1.2	Zgodnie z zasadami zawartymi w Wytycznych programowych w zakresie kwalifikowalności wydatków objętych dofinansowaniem w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 2.1.1	Zgodnie z zasadami zawartymi w Wytycznych programowych w zakresie kwalifikowalności wydatków objętych dofinansowaniem w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020
	Poddziałanie 2.1.2	Zgodnie z zasadami zawartymi w Wytycznych programowych w zakresie kwalifikowalności wydatków objętych dofinansowaniem w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 2.1	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną i pomoc de minimis, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa wspólnotowego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia, w szczególności: 1. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.

25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Działanie 2.1	Projekty nie objęte pomocą publiczną – maksymalnie 80% kosztów kwalifikowalnych inwestycji Projekty objęte pomocą publiczną – zgodnie ze schematami pomocy publicznej
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Działanie 2.1	Ogółem 80% lub na poziomie wynikającym z odpowiedniego rozporządzenia ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w przypadku wystąpienia pomocy publicznej
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 2.1	20% lub na poziomie wynikającym z odpowiedniego rozporządzenia ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w przypadku wystąpienia pomocy publicznej.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 2.1.1	Nie dotyczy, o ile IZ nie postanowi inaczej w dokumentacji konkursowej
	Poddziałanie 2.1.2	Nie dotyczy, o ile IZ nie postanowi inaczej w dokumentacji dotyczącej warunków naboru

29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 2.1.1	Nie dotyczy, o ile IZ nie postanowi inaczej w dokumentacji konkursowej
	Poddziałanie 2.1.2	Nie dotyczy, o ile IZ nie postanowi inaczej w dokumentacji dotyczącej warunków naboru
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 2.1	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 2.1	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 2.1	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 2.1	Nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

II.3. Oś Priorytetowa III – Rozwój potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Ulepszone warunki do rozwoju MŚP
Cel szczegółowy 2: Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP
Cel szczegółowy 3: Zwiększone zastosowanie innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP

3. Syntetyczny opis osi	Zaplanowane w ramach Osi Priorytetowej III pn. „Rozwój potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości" przedsięwzięcia ukierunkowane są na stworzenie lepszych warunków do rozwoju MŚP, zwiększenie poziomu handlu zagranicznego sektora MŚP oraz zwiększenie zastosowania innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP. Efektem podjętych działań będzie zwiększenie dynamiki rozwoju przedsiębiorstw oraz poprawa ich przewag konkurencyjnych na rynkach krajowych i międzynarodowych. Zakres interwencji obejmuje: Działanie 3.1 Poprawa rozwoju MŚP na Mazowszu; Działanie 3.2 Internacjonalizacja MŚP; Działanie 3.3 Innowacje w MŚP. Poprawa Rozwoju MŚP na Mazowszu osiągana będzie poprzez wsparcie rozwoju otoczenia biznesu działających na rzecz sektora MŚP, stymulującego dostęp przedsiębiorstw do informacji, doradztwa i zaplecza technicznego, jak również poprzez uzbrojenie terenów inwestycyjnych do potrzeb prowadzenia działalności gospodarczej dla MŚP. Internacjonalizacja MŚP realizowana będzie poprzez przedsięwzięcia polegające na umiędzynarodowieniu działalności gospodarczej przedsiębiorstw z terenu województwa mazowieckiego, tworzeniu nowych modeli biznesowych dotyczących ekspansji na nowe rynki zbytu oraz opracowaniu i wdrożeniu kompleksowej oferty promocji gospodarczej regionu. Zwiększenie zastosowania innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP osiągane będzie poprzez realizację inwestycji, które prowadzą do wzmocnienia zdolności prorozwojowych firm, wprowadzania na rynek wysokiej jakości produktów lub usług praz wsparcie przedsiębiorstw służące promowaniu produktów i procesów przyjaznych dla środowiska. Interwencja jest również ukierunkowana na wsparcie dostępu przedsiębiorstw do pozabankowych źródeł finansowania działalności przedsiębiorstw. W odniesieniu do komercjalizacji badań naukowych wspierane będą biznesowe wykorzystanie dostępnych na rynku pomysłów, zwłaszcza wdrażanie projektów B+R wypracowanych w Działaniu 1.2.	
	Nazwa Funduszu	Ogółem

4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	213 369 786
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Mazowieckiego	

II.3.1 Działanie 3.1 Poprawa rozwoju MŚP na Mazowszu

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

II.3.2 Działanie 3.2 Internacjonalizacja MŚP

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

II.3.3 Działanie 3.3 Innowacje w MŚP

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

II.4. Oś Priorytetowa IV - Przejście na gospodarkę niskoemisyjną

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnej produkcji energii
Cel szczegółowy 2: Zwiększona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym
Cel szczegółowy 3: Lepsza jakość powietrza

3. Syntetyczny opis osi	Celem osi jest zmniejszenie emisyjności gospodarki. W ramach działań będzie można ubiegać się o wsparcie na inwestycje związane z wytwarzaniem energii elektrycznej i cieplnej pochodzącej ze źródeł odnawialnych wraz z budową oraz modernizacją sieci dystrybucyjnych. Zakres wsparcia obejmuje również projekty z zakresu kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych W ramach Osi wspierane będą także inwestycje z zakresu rozwoju zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej oraz ograniczenia niskiej emisji poprzez poprawę efektywności wytwarzania i dystrybucji ciepła	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	324 359 153
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Mazowieckiego	

II.4.1 Działanie 4.1 Odnawialne źródła energii (OZE)

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

II.4.2 Działanie 4.2 Efektywność energetyczna

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

II.4.3 Działanie 4.3 Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

II.5. Oś Priorytetowa V – Gospodarka przyjazna środowisku

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Efektywniejsze zapobieganie katastrofom naturalnym, w tym powodziom i minimalizowanie ich skutków
Cel szczegółowy 2: Zwiększony udział odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie odpadów na Mazowszu
Cel szczegółowy 3: Zwiększona dostępność oraz rozwój zasobów kulturowych regionu
Cel szczegółowy 4: Wzmocniona ochrona bioróżnorodności w regionie

3. Syntetyczny opis osi	W zakresie gospodarki wodnej, podjęte zostaną wszelkie działania związane z poprawą systemu zarządzania ryzykiem powodziowym na terenie województwa mazowieckiego. W ramach gospodarki odpadami interwencja polegać będzie na poprawie efektywności systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie województwa mazowieckiego. Ponadto, stwierdzono niewystarczające zaawansowanie techniczne i technologiczne regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych, których moce przerobowe nie wystarczą do właściwego zagospodarowania całego strumienia odpadów komunalnych. Wsparcie w ramach kultury przyczyni się do zmiany jakościowej w odbiorze kultury, poprawy dostępu do zasobów kultury, wzmocnienia funkcji edukacyjnych i zwiększenia poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym. Zasadniczym zadaniem w ramach obszaru przyrody jest wzmocnienie ochrony różnorodności biologicznej.	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	91 442 566
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Mazowieckiego	

II.5.1 Działanie 5.1 Dostosowanie do zmian klimatu

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

II.5.2 Działanie 5.2 Gospodarka odpadami

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

II.5.3 Działanie 5.3 Dziedzictwo kulturowe

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

II.5.4 Działanie 5.4 Ochrona bioróżnorodności

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

II.6. Oś Priorytetowa VI – Jakość życia

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Zwiększona jakość efektywnie świadczonych usług zdrowotnych o wysokim standardzie w priorytetowych obszarach
Cel szczegółowy 2: Ożywienie obszarów zmarginalizowanych poprzez przywrócenie lub nadanie im nowych funkcji społeczno-gospodarczych

3. Syntetyczny opis osi	W ramach VI OP uzyskają dofinansowanie przedsięwzięcia w z zakresu ochrony zdrowia i rewitalizacji, stanowiące ważne obszary jakości życia mieszkańców regionu. W ramach obszaru ochrony zdrowia wspierane będą inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia służące w szczególności leczeniu schorzeń stanowiących główne przyczyny niezdolności do pracy, jak również przeciwdziałaniu niekorzystnym trendom demograficznym. Wsparcie w ramach Działania 6.1 ma na celu podwyższenie jakości oraz efektywności świadczonych usług opieki zdrowotnej. W zakresie infrastruktury szpitalnej dofinansowane będą inwestycje wynikające z deficytów zidentyfikowanych na podstawie map potrzeb opracowywanych przez Ministerstwo Zdrowia. [2] Działania rewitalizacyjne w ramach Działania 6.2 będą zaplanowanymi i skoordynowanymi procesami ukierunkowanymi na odwrócenie negatywnych trendów zachodzących w obszarach kryzysowych. Inwestycje w infrastrukturę podejmowane w ramach RPO WM 2014-2020 będą przede wszystkim narzędziem do zmian społeczno-gospodarczych na obszarach rewitalizowanych, a nie ich głównym celem. Warunkiem osiągnięcia trwałych rezultatów rewitalizacji będzie koordynacja działania i współpraca różnych instytucji oraz partycypacja społeczna.	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	116 411 947
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Mazowieckiego	

[2] Zgodnie z harmonogramem opracowania map potrzeb (rozdz. VIII RPO WM 2014 – 2020), terminy powstania poszczególnych map są następujące: kardiologia i onkologia: 31 grudnia 2015 r., pozostałe schorzenia 31 grudnia 2016 r.

II.6.1 Działanie 6.1 Infrastruktura ochrony zdrowia

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

II.6.2 Działanie 6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

II.7. Oś Priorytetowa VII – Rozwój regionalnego systemu transportowego

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Poprawa spójności regionalnej sieci drogowej z siecią TEN-T oraz zwiększenie dostępności wewnętrznej i zewnętrznej *Cel szczegółowy 2: Zwiększenie udziału transportu szynowego w przewozie osób oraz poprawa jakości świadczonych usług w regionalnym transporcie kolejowym*

3. Syntetyczny opis osi	W ramach osi priorytetowej wspierane będą inwestycje przyczyniające się do poprawy spójności regionalnej sieci drogowej z siecią TEN-T, poprawy dostępności wewnętrznej i zewnętrznej regionu oraz zwiększenia udziału transportu szynowego w przewozie osób a także poprawy jakości świadczonych usług w regionalnym transporcie kolejowym. W ramach planowanych działań będzie można ubiegać się o wsparcie na inwestycje związane z budową i przebudową regionalnej i lokalnej infrastruktury drogowej oraz inwestycje z zakresu infrastruktury linii kolejowych o znaczeniu regionalnym a także zakupu i modernizacji taboru kolejowego wraz z infrastrukturą do jego obsługi.	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	367 285 892
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Mazowieckiego	

II.7.1 Działanie 7.1 Infrastruktura drogowa

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

II.7.2 Działanie 7.2 Infrastruktura kolejowa

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

II.8. Oś Priorytetowa VIII – Rozwój rynku pracy

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Wzrost zatrudnienia osób, które zostały zidentyfikowane jako zagrożone na rynku pracy

Cel szczegółowy 2: Powrót do aktywności zawodowej osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3

3. Syntetyczny opis osi	Celem osi jest wspieranie mieszkańców Mazowsza w aktywności zawodowej. Pomimo przynależności województwa mazowieckiego do regionów o najlepszej sytuacji na rynku pracy, boryka się ono z wieloma problemami w niniejszym obszarze. Do najpoważniejszych należą: największa w Polsce liczba osób bezrobotnych, znaczący udział w strukturze bezrobotnych osób będących w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, duże zróżnicowanie poziomu bezrobocia w regionie, wysoki udział osób bezrobotnych wśród mieszkańców terenów wiejskich, mobilność przestrzenna ludności głównie w kierunku Warszawy i miast subregionalnych. Problemem, który powoduje dezaktywację zawodową, jest także mała dostępność do miejsc opieki nad dziećmi do lat 3. Interwencja zaplanowana w przedmiotowej Osi ukierunkowana jest na wspieranie przejścia od bezrobocia do zatrudnienia dla osób należących do grup defaworyzowanych, tj. osoby powyżej 50 roku życia, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, kobiety, przy uwzględnieniu zróżnicowania wewnątrzregionalnego, a także umożliwienie powrotu do zatrudnienia osobom sprawującym opiekę nad dziećmi do lat 3 i ograniczenie tym samym zjawiska wychodzenia z rynku pracy.	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	137 885 055
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Mazowieckiego	

II.8.1 Działanie 8.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP

OPIS DZIAŁANIA		
6. Nazwa działania	Działanie 8.1	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP
7. Cel szczegółowy działania	Działanie 8.1	*Wzrost zatrudnienia osób, które zostały zidentyfikowane jako zagrożone na rynku pracy* Celem jest objęcie wsparciem osób będących w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj. bezrobotnych, osób powyżej 50 roku życia, kobiet, osób niepełnosprawnych, osób o niskich kwalifikacji i osób długotrwale bezrobotnych, by w konsekwencji udzielonego wsparcia znalazły zatrudnienie. Interwencja będzie realizowana w przedmiotowym Działaniu poprzez projekty PUP. Ze względu na demarkację z PO WER, przedmiotowe Działanie dedykowane jest osobom w wieku 30 lat i powyżej.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 8.1	1. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu: a. liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie; b. liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie; c. liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie. 2. Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek): a. liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie; b. liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie. 3. Liczba osób z niepełnosprawnością pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) 4. Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej.
9. Lista wskaźników produktu	Działanie 8.1	1. Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie. 2. Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie. 3. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie. 4. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie. 5. Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie. 6. Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie.

10. Typy projektów	Działanie 8.1	Pakiet narzędzi na rzecz zwiększenia stopnia wykorzystania rezerw regionalnego rynku pracy (Pakiet), składający się z typów operacji wymienionych w *Ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,* przy czym Działanie nie obejmuje robót publicznych. Działania realizowane w pakiecie będą prowadzone na podstawie przepisów zawartych ww. ustawie i będą ukierunkowane na zwiększenie dostępności do zatrudnienia, w tym samozatrudnienia osób bezrobotnych przyczyniając się do zwiększenia stopnia wykorzystania rezerw regionalnego rynku pracy. Wsparciem zostaną objęte osoby będące w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy zwane dalej grupami defaworyzowanymi. Do ww. grupy zaliczono osoby, które zostały wskazane w UP jako wymagające interwencji EFS: osoby powyżej 50 roku życia, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, kobiety. Przynależność do poszczególnych grup defaworyzowanych definiowana będzie na podstawie ww. *Ustawy*. Nie uwzględniono osób pomiędzy 18 a 29 rokiem życia, ponieważ wsparcie dla nich prowadzone będzie na poziomie krajowym. W ramach Pakietu przewiduje się: 1. Diagnozowanie indywidualnej sytuacji uczestników projektów i pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy (w tym pośrednictwo pracy i/lub poradnictwo zawodowe); Obejmowało ono będzie przeprowadzenie analizy sytuacji zawodowej uczestnika projektu oraz zaplanowanie jego ścieżki kariery w formie Indywidualnego Planu Działań (IPD) a także identyfikację profilu pomocy. W IPD zostanie określony rodzaj i zakres narzędzi niezbędnych do aktywizacji zawodowej osób objętych wsparciem. Planowane jest zastosowanie badań psychologicznych w szczególności w przypadkach zaplanowania kariery zawodowej w obszarze usług opiekuńczych. Efektem ww. wsparcia będzie skierowanie uczestnika projektu do zatrudnienia lub zdefiniowanie kolejnych kroków, prowadzących do jego podjęcia. Niniejszym typem operacji będą objęci wszyscy uczestnicy interwencji. 2. Podnoszenie lub zmianę kwalifikacji zawodowych oraz ich lepsze dopasowanie do potrzeb rynku pracy; Będą one polegały na przeszkoleniu osób pozostających bez zatrudnienia i przyznaniu im nowych kwalifikacji zapewniających zwiększenie szans na aktywizację zawodową. Działania będą kierowane do osób defaworyzowanych, dla których został ustalony II profil pomocy, a w uzasadnionych przypadkach również dla osób, dla których został ustalony I profil pomocy (w sytuacji kiedy dla efektywnej aktywizacji wystarczające będzie np. jedynie odnowienie posiadanych uprawnień) i osobom o niskich kwalifikacjach zawodowych. 3. Pomoc w zdobyciu doświadczenia zawodowego; Będzie polegała na organizowaniu płatnych staży zawodowych u pracodawców na konkretnych stanowiskach pracy, według programu zgodnego z wymaganymi kwalifikacjami oraz potrzebami pracodawców. Przewiduje się zaangażowanie pracodawców w sporządzanie programów staży. Przedmiotowe wsparcie kierowane w szczególności do osób długotrwale bezrobotnych, powyżej 50 roku życia, o niskich kwalifikacjach oraz dla osób, dla których został ustalony I lub II profil pomocy.

		4. Wspieranie samozatrudnienia i powstawania nowych miejsc pracy; W ramach niniejszego typu operacji planuje się pomoc w postaci dotacji bezzwrotnych na założenie działalności gospodarczej połączonej z modułem doradztwa i szkoleń (o ile wynika to z IPD) przygotowujących do jej uruchomienia oraz utrzymania. Pomoc ta skierowana zostanie wyłącznie do osób należących do grup defaworyzowanych i dla których IPD wskazało ją jako najskuteczniejsze narzędzie. Przewidziano także środki na wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, a także na organizowanie prac interwencyjnych dla osób bezrobotnych z grup defaworyzowanych. Priorytetowymi branżami dla tego typu działań będzie gospodarka biała i zielona w szczególności recyclingowa. Wsparcie zakłada możliwość sfinansowanie zakupu środków trwałych o ile będą one stanowiły niezbędne wyposażenie uruchamianego stanowiska pracy lub warunkowały samozatrudnienie. Dzięki zaplanowanemu wsparciu zwiększy się wykorzystanie potencjału w dziedzinie przedsiębiorczości. Osłabiony zostanie także stereotyp funkcjonujący na regionalnym rynku pracy o niskiej przydatności osób bezrobotnych w procesie pracy. 5. Wspieranie mobilności, w tym na poziomie międzynarodowym w ramach sieci EURES poprzez realizację ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej. Realizacja tego typu operacji ma charakter warunkowy, uzależniony od zdiagnozowania branż, zawodów lub kompetencji, w których sytuacja na rynku pracy wymaga realizacji USMT. Wsparcie przeciwdziała horyzontalnemu problemowi - dużej stopie bezrobocia na terenach o małej koncentracji miejsc pracy. **Diagnozowanie indywidualnej sytuacji uczestników projektów jest elementem obligatoryjnym we wszystkich projektach.**
11. Typ beneficjenta	Działanie 8.1	Powiaty/Powiatowe Urzędy Pracy
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 8.1	Osoby bezrobotne zarejestrowane w urzędzie pracy, dla których został ustalony I lub II profil pomocy, w wieku 30 lat i powyżej, z grup defaworyzowanych: osoby powyżej 50 roku życia, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, kobiety.
13. Instytucja pośrednicząca	Działanie 8.1	WUP
14. Instytucja wdrażająca	Działanie 8.1	Nie dotyczy.

15. Kategoria regionu wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)		Region lepiej rozwinięty
	Działanie 8.1	104 409 977
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 8.1	Nie dotyczy.
17. Instrumenty terytorialne	Działanie 8.1	Nie dotyczy.
18. Tryby wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 8.1	**Pozakonkursowy** Przewidziany jest dla części alokacji ukierunkowanej na osoby zarejestrowane jako bezrobotne (w ramach *Pakietu* na *rzecz zwiększenia stopnia wykorzystania rezerw regionalnego rynku pracy* w stosunku do osób bezrobotnych). Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków – WUP Nie przewiduje się stosowania procedury odwoławczej w przypadku projektów pozakonkursowych.
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 8.1	Wielkość alokacji na założenie działalności gospodarczej w wysokości min. 30% kosztu kwalifikowalnego projektu. Szczegółowe informacje zostaną określone w *Wezwaniu do złożenia wniosku w trybie pozakonkursowym*. Wsparcie nie obejmuje osób zakwalifikowanych do III profilu pomocy.
20. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 8.1	Nie dotyczy.
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych	Działanie 8.1	Nie dotyczy.

jako % wydatków kwalifikowalnych		
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 8.1	Nie dotyczy.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 8.1	Nie dotyczy.
24. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 8.1	W przypadku projektów PUP kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną należy stosować rozporządzenia wykonawcze do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wydane przez MPIPS w tym zakresie.
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu		Ogółem
	Działanie 8.1	80% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną faktyczny poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych, w tym w szczególności rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego na podstawie art. 27 ust. 4 ustawy wdrożeniowej.
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu		Ogółem
	Działanie 8.1	100% Całkowita wartość wydatków kwalifikowalnych finansowana jest z Funduszu Pracy.

(środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 8.1	Ogółem W przypadku projektów Powiatowych Urzędów Pracy brak możliwości wnoszenia wkładu własnego.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 8.1	Ogółem Nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)	Działanie 8.1	Ogółem Nie dotyczy, o ile IZ nie postanowi inaczej w dokumentacji dotyczącej warunków naboru
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)	Działanie 8.1	Ogółem Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 8.1	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze	Działanie 8.1	Nie dotyczy.

warunki przyznawania		
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 8.1	Nie dotyczy.

II.8.2 Działanie 8.2 Aktywizacja zawodowa osób nieaktywnych zawodowo

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

II.8.3 Działanie 8.3 Ułatwianie powrotu do aktywności zawodowej osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

II.9. Oś Priorytetowa IX – Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie szans na zatrudnienie osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego i ubóstwa

Cel szczegółowy 2: Zwiększenie dostępu do usług społecznych dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w szczególności usług środowiskowych oraz usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie dostępności usług opieki zdrowotnej

Cel szczegółowy 4: Zwiększenie zatrudnienia w podmiotach ekonomii społecznej i zakresu realizowanych przez nie działań

3. Syntetyczny opis osi	Działania na rzecz włączenia społecznego i walki z ubóstwem są jednym z celów w zakresie poprawy spójności społecznej i terytorialnej, a także jednym z priorytetowych kierunków działań realizowanych w ramach RPO WM 2014-2020. Na Mazowszu wykluczeniem społecznym zagrożonych jest około 20 % ludności. Utrzymuje się duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej – przede wszystkim z powodu ubóstwa i bezrobocia, chorób, niepełnosprawności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, ochrony macierzyństwa, wielodzietności, bezdomności. W związku z tym zaplanowano w ramach IX Osi Priorytetowej kompleksowe, zindywidualizowane, poprzedzone szczegółową diagnozą wsparcie, które ma zapewnić większą efektywność działań. Ponieważ ubóstwo i wykluczenie społeczne są zróżnicowane terytorialnie, przewidziano priorytetowe wsparcie dla obszarów najbardziej zaniedbanych. W celu dotyczącym zwiększenia szans na zatrudnienie oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu i ubóstwu zaplanowano działania służące zarówno włączeniu społecznemu, jak też aktywizacji zawodowej. W ramach IX Osi Priorytetowej realizowane będą 3 Działania, odpowiadające 4 celom szczegółowym Osi. W ramach Działania 9.1 realizowane będzie wsparcie na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej osób wykluczonych, a także wsparcie zapobiegające ubóstwu. Interwencja na rzecz włączenia społecznego w Działaniu 9.2 polega na ułatwieniu dostępu do usług społecznych i zdrowotnych, przez realizację dwóch celów szczegółowych – dotyczących usług społecznych (Poddziałanie 9.2.1) oraz usług opieki zdrowotnej (Poddziałanie 9.2.2). W ramach Poddziałania 9.2.1 wspierany będzie rozwój środowiskowych form pomocy dzieciom i młodzieży, osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym oraz podnoszenie jakości usług środowiskowych, a tym samym deinstytucjonalizacja tych usług. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Poddziałania 9.2.2 będą służyły poprawie dostępności do programów zdrowotnych, w szczególności służących wczesnemu wykrywaniu wad rozwojowych i cukrzycy, rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami.

	Wsparcie deinstytucjonalizacji opieki nad osobami niesamodzielnymi, będzie służyło podniesieniu jakości i dostępności do świadczeń pielęgnacyjnych i opiekuńczych. W Działaniu 9.3 wspierany będzie rozwój ekonomii społecznej służący zwiększeniu liczby PES, rozwojowi istniejących podmiotów, a tym samym zwiększeniu zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zwiększeniu zakresu zadań realizowanych przez PES.	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	172 375 061
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Mazowieckiego	

II.9.1 Działanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
6. Nazwa działania	Działanie 9.1	Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
7. Cel szczegółowy działania	Działanie 9.1	*Zwiększenie szans na zatrudnienie osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego i ubóstwa* Zatrudnienie jest najskuteczniejszą formą walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym, dlatego działania zwiększające szansę uzyskania zatrudnienia, połączone z działaniami na rzecz włączenia społecznego są głównym kierunkiem interwencji w ramach IX Osi Priorytetowej. Jej efektem będzie wzrost samodzielności, zwiększenie zdolności do zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wzrost zatrudnienia. Efektem realizacji celu będzie także poprawa współpracy jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej z instytucjami rynku pracy oraz zwiększenie potencjału PES o charakterze integracyjnym. Istotne dla osiągnięcia zaplanowanego celu jest ograniczenie możliwości znalezienia się w zasięgu zjawiska ubóstwa nowych osób. Dlatego zaplanowane zostały działania zapobiegające ubóstwu, ukierunkowane na pomoc rodzinom.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 9.1	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu; 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu; 3. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek).
9. Lista wskaźników produktu	Działanie 9.1	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie; 2. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie.
10. Typy projektów	Działanie 9.1	1. Integracja osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym ukierunkowana na aktywizację społeczno-zawodową, w tym: ✓ integracja społeczna i aktywizacja zawodowa osób oddalonych od rynku pracy w ramach współpracy międzysektorowej, ✓ aktywna integracja dla włączenia społecznego realizowana przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej (PCPR, OPS),

		✓ integracja społeczna i aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami. Wsparcie osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym realizowane będzie z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze społecznym, zawodowym, edukacyjnym i zdrowotnym. Proces wsparcia osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odbywać się będzie na podstawie ścieżki reintegracyjnej, określonej indywidualnie dla każdej osoby i rodziny, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, potencjału, predyspozycji i potrzeb. W ramach ścieżki reintegracyjnej, obok usług aktywnej integracji, mogą być realizowane usługi społeczne[29], jeżeli wynika to z indywidualnych potrzeb i konieczności zapewnienia kompleksowego wsparcia, a także usługi realizowane w PI 9v, związane z przygotowaniem określonej osoby do zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym. Działania w zakresie aktywizacji zawodowej nie mogą stanowić pierwszego elementu realizacji ścieżki reintegracyjnej. Realizowane będą kompleksowe, dostosowane do indywidualnych potrzeb przedsięwzięcia w zakresie **integracji społecznej i aktywizacji zawodowej osób oddalonych od rynku pracy w ramach współpracy międzysektorowej**, w postaci Programów Aktywizacja i Integracja, dla osób pracy zakwalifikowanych do III profilu pomocy, tj. osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających w pierwszej kolejności wsparcia w zakresie integracji społecznej. Realizowanie PAI odbywać się będzie we współpracy jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej oraz powiatowych urzędów pracy (PUP), wspieranych działaniami urzędów administracji publicznej, organizacji pozarządowych, PES, przedsiębiorstw i innych podmiotów. W PAI możliwe będzie wykorzystanie m.in. następujących instrumentów: • diagnoza indywidualnych potrzeb i potencjałów uczestników projektu; • prace społecznie użyteczne; • działania w zakresie aktywizacji zawodowej będące w kompetencji PUP (n.p. poradnictwo zawodowe, szkolenia, poradnictwo zawodowe, wsparcie motywacyjne, pośrednictwo pracy, staże, praktyki zawodowe, subsydiowane zatrudnienie) • działania w zakresie integracji społecznej w KIS, CIS (poza działaniami realizowanymi przez te podmioty na podstawie ustawy o zatrudnieniu socjalnym); • działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych, realizowane przez grupowe poradnictwo specjalistyczne, warsztaty trenerskie, grupy wsparcia. Formy działań w zakresie integracji społecznej stanowią katalog otwarty, co oznacza że podmioty realizujące ten zakres wsparcia w pracy z bezrobotnym mogą wykorzystywać szeroki zakres działań doradczych, działań

[29] Usługi społeczne mogą być realizowane w ramach ścieżki reintegracji, o ile jest to niezbędne dla zapewnienia indywidualizacji i kompleksowości wsparcia dla konkretnej osoby, rodziny czy środowiska i przyczynia się do realizacji celów aktywnej integracji, przy czym wsparcie jest skoncentrowane na osobie i jej potrzebach, a nie na rozwijaniu usług.

		aktywizujących, zajęć warsztatowych, które będą zmieniać postawę bezrobotnych i wspomagać proces aktywizacji zawodowej realizowany przez powiatowy urząd pracy. Wsparcie w zakresie **aktywnej integracji dla włączenia społecznego realizowane będzie przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej (PCPR, OPS).** Będzie obejmować zintegrowane usługi społeczne, edukacyjne i zawodowe, zapewniające kompleksowe wsparcie, mające na celu aktywizację społeczno-zawodową. W projektach realizowanych przez OPS i PCPR możliwe będzie korzystanie z szerokiego zakresu instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej i edukacyjnej, w zależności od indywidualnych potrzeb osób i rodzin objętych wsparciem. Mogą to być, m.in. • diagnoza indywidualnych potrzeb i potencjałów uczestników projektu[30]; • praca socjalna; • usługi asystenckie, w tym m.in. usługi asystenta osoby niepełnosprawnej, asystenta rodziny, asystenta osoby bezdomnej w procesie wychodzenia z bezdomności; • inicjatywy przygotowujące do podjęcia zatrudnienia (m.in. staże, praktyki zawodowe); • subsydiowane zatrudnienie, zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawcy; • zatrudnienie wspierane, wspomagane, usługi trenera zatrudnienia wspieranego; • poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne, poradnictwo prawne i obywatelskie; • trening kompetencji i umiejętności społecznych; • poradnictwo zawodowe; • pośrednictwo pracy; • kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji; • finansowanie zajęć szkolnych związanych z uzupełnieniem wykształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym lub policealnym; • pomoc dla otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wzmacniająca lub odbudowująca naturalne systemy wsparcia, takie jak rodzina i lokalna społeczność, obejmujące np.: mediacje, terapie rodzinne, poradnictwo rodzinne. Wsparcie mające na celu integrację społeczną oraz przygotowanie do zatrudnienia na otwartym rynku pracy i w PES będzie realizowane w typie projektów **integracja społeczna i aktywizacja zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami**, opierająca się przede wszystkim na usługach reintegracji i rehabilitacji społeczno – zawodowej. W ramach tego typu operacji świadczone będzie następujące wsparcie: • diagnoza indywidualnych potrzeb i potencjałów uczestników projektu;

[30] Diagnoza indywidualnych potrzeb i potencjałów uczestników projektu w celu przygotowania i realizacji wsparcia w oparciu o ścieżkę reintegracji jest obowiązkowym elementem procesu wsparcia osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w każdym projekcie realizowanym w Działaniu 9.1.

		• usługi reintegracji społecznej i zawodowej świadczone przez CIS i KIS; • udzielanie wsparcia na tworzenie nowych miejsc reintegracji społecznej i zawodowej w istniejących lub nowo powstających CIS i KIS; • usługi aktywnej integracji w ramach WTZ i ZAZ (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych), w tym usługi asystenckie oraz inne usługi aktywnej integracji (np. usługi trenera pracy) umożliwiające uzyskanie i utrzymanie zatrudnienia oraz nabywanie nowych umiejętności społecznych i zawodowych, pozwalających uzyskać i utrzymać zatrudnienie w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia;[31] • wsparcie usług rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnienia w ZAZ, w szczególności poprzez zwiększenie liczby osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w istniejących ZAZ[32], z możliwością objęcia tych osób usługami aktywnej integracji oraz wsparcie osób z niepełnosprawnościami dotychczas zatrudnionych w ZAZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji ukierunkowaną na przygotowanie osób zatrudnionych w ZAZ do podjęcia zatrudnienia poza ZAZ: na otwartym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej; • wsparcie rehabilitacji zawodowej i społecznej w ramach WTZ poprzez wsparcie nowych osób w istniejących WTZ usługami aktywnej integracji lub wsparcie dotychczasowych uczestników WTZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji obowiązkowo ukierunkowaną na przygotowanie uczestników WTZ do podjęcia zatrudnienia i ich zatrudnienie: w ZAZ, na otwartym lub chronionym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej; • tworzenie u pracodawców miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami, w szczególności poprzez wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy na potrzeby zatrudnienia osoby z niepełnosprawnością, dostosowanie stanowiska pracy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami; • poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne; • trening kompetencji i umiejętności społecznych; • poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy; • kursy i szkolenia umożliwiające nabycie, podniesienie lub zmianę kwalifikacji; • oddziaływanie na uczestników oraz otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wzmacniające lub odbudowujące naturalne systemy wsparcia, takie jak rodzina i lokalna społeczność, obejmujące np.: mediacje, terapie rodzinne, poradnictwo rodzinne, realizacja programów aktywności lokalnej.

[31] Wsparcie dotychczasowych uczestników WTZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji obowiązkowo ukierunkowane jest na przygotowanie uczestników WTZ do podjęcia zatrudnienia i ich zatrudnienie: w ZAZ, na otwartym lub chronionym rynku pracy lub w przedsiębiorczości społecznej. Możliwe jest wsparcie uczestników WTZ usługami asystenckimi oraz usługami trenera pracy, wspierającymi uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia, w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia. Możliwa jest również realizacja praktyk lub staży dla uczestników WTZ.

[32] Okres zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w ZAZ po zakończeniu realizacji projektu jest co najmniej równy okresowi zatrudnienia w ramach projektu. Okres może być krótszy, wyłącznie w przypadku, gdy osoba z niepełnosprawnością podejmie w tym okresie zatrudnienie poza ZAZ.

		2. Wsparcie rodzin wielodzietnych, ubogich rodzin z dziećmi, rodzin z osobami starszymi, rodzin z osobami z niepełnosprawnościami oraz rodzin z innymi osobami niesamodzielnymi i rodziców samotnie wychowujących dzieci. W ramach wsparcia na rzecz rodzin możliwa jest realizacja następujących działań:: • diagnoza indywidualnych potrzeb i potencjałów uczestników projektu w celu przygotowania i realizacji wsparcia w oparciu o ścieżkę reintegracji[33]; • pomoc w zakresie świadomego rodzicielstwa tj. wsparcie rodzin w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu i realizacji funkcji wynikających z rodzicielstwa w celu zapobiegania powstawaniu trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez m.in: ✓ Zintegrowane poradnictwo rodzinne (pedagogiczne, psychologiczne, prawne); ✓ Akademie rodziny, w tym zintegrowane, kompleksowe, zgodne z zapotrzebowaniem rodziny działania profilaktyczne i terapeutyczno-edukacyjne, zintegrowane działania społeczne, edukacyjne, kulturalne i sportowe; ✓ tworzenie zintegrowanej sieci wsparcia opartej o kooperację instytucji publicznych z organizacjami pozarządowymi; ✓ usługi interwencji kryzysowej w sytuacji kiedy są one niezbędne do realizacji zindywidualizowanego planu wsparcia opartego na diagnozie; • działania doradcze, edukacyjne, np. w zakresie zapobiegania zadłużeniu rodzin; • wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie profilaktyki wykluczenia społecznego, np. przez tworzenie zintegrowanej sieci wsparcia opartej na kooperacji instytucji publicznych z organizacjami pozarządowymi; • projekty na rzecz rodzin w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej dorosłych członków rodzin, w tym m.in.: ✓ wypracowanie ścieżek reintegracji dla włączenia społecznego, w tym dla osób w wieku aktywności zawodowej niekontynuujących nauki i nie objętych programami usamodzielnienia w ramach zadań PCPR; ✓ edukacja prozatrudnieniowa o formach zatrudnienia, z uwzględnieniem zatrudnienia socjalnego; ✓ współpraca z instytucjami rynku pracy i podmiotami ekonomii społecznej przy aktywizacji zawodowej dorosłych członków rodzin zdolnych do pracy;

[33] Diagnoza indywidualnych potrzeb i potencjałów uczestników projektu w celu przygotowania i realizacji wsparcia w oparciu o ścieżkę reintegracji jest obowiązkowym elementem procesu wsparcia osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w każdym projekcie realizowanym w Działaniu 9.1

		• zapobieganie procesom ubóstwa i wykluczenia społecznego poprzez wzmacnianie samodzielności rodzin z osobami starszymi, rodzin z osobami z niepełnosprawnościami oraz rodzin z innymi osobami niesamodzielnymi, poprzez m.in: ✓ zintegrowane poradnictwo socjalne pedagogiczne, psychologiczne, prawne; ✓ usługi interwencji kryzysowej w sytuacji kiedy są one niezbędne do realizacji zindywidualizowanego planu wsparcia opartego na diagnozie; ✓ współpracę z instytucjami rynku pracy i podmiotami ekonomii społecznej w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej dorosłych członków rodzin mogących podjąć zatrudnienie; ✓ integrację międzypokoleniową; • realizacja programów profilaktycznych i społecznych, które będą wynikiem wspólnego zainicjowania oraz realizacji w partnerstwie pomiędzy jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi, szkołami i lokalnymi grupami społecznymi.
11. Typ beneficjenta	Działanie 9.1	Beneficjentami będą mogły być wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym: ▪ JST, ich jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia, podmioty, którym zlecono realizację zadań publicznych; ▪ podmioty, w których większość udziałów/akcji mają JST/ich związki i stowarzyszenia; ▪ urzędy administracji publicznej, jednostki budżetowe; ▪ instytucje rynku pracy, jednostki zatrudnienia socjalnego; ▪ jednostki organizacyjne pomocy i integracji społecznej (jopis); ▪ PES, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; ▪ partnerstwa wymienionych podmiotów, partnerstwa lokalne, LGD.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 9.1	Osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym: ▪ osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; ▪ osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;

		▪ osoby przebywające w pieczy zastępczej lub opuszczające pieczę zastępczą oraz rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; ▪ osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014 r. poz. 382); ▪ osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.); ▪ osoby z niepełnosprawnością – osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375); ▪ rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z rodziców lub opiekunów nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością; ▪ osoby zakwalifikowane do III profilu pomocy, zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.); ▪ osoby niesamodzielne; ▪ osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań w rozumieniu Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego i realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020; ▪ osoby korzystające z PO PŻ, • otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym[34] w zakresie niezbędnym do wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w ramach projektu.

[34] Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym to osoby spokrewnione lub niespokrewnione z osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także inne osoby z najbliższego środowiska osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Za otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym można uznać wszystkie osoby, których udział w projekcie jest niezbędny dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym należą także osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą lub kandydaci do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka i dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

13. Instytucja pośrednicząca	Działanie 9.1	MJWPU
14. Instytucja wdrażająca	Działanie 9.1	Nie dotyczy
15. Kategoria regionu wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)		Region lepiej rozwinięty
	Działanie 9.1	84 233 041
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 9.1	IZ RPO zapewnia komplementarność wsparcia z Programem Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020 (PO PŻ) przez: • preferowanie do objęcia wsparciem osób lub rodzin korzystających z PO PŻ, z zastrzeżeniem, że zakres wsparcia dla tych osób lub rodzin nie będzie powielał działań, które dana osoba lub rodzina otrzymała lub otrzymuje z PO PŻ w ramach działań towarzyszących, o których mowa w PO PŻ; zobowiązanie beneficjenta w umowie o dofinansowanie projektu do poinformowania właściwych terytorialnie ośrodków pomocy społecznej oraz organizacji partnerskich regionalnych i lokalnych, o których mowa w PO PŻ, o prowadzonej rekrutacji do projektów realizowanych w ramach PI 9i , a także do niepowielania wsparcia, które osoba lub rodzina zagrożona ubóstwem lub wykluczeniem społecznym uzyskuje w ramach działań towarzyszących w PO PŻ. Ponadto w Programie zapewniona będzie komplementarność wsparcia z innymi OP, przez harmonogram naboru wniosków, kryteria wyboru projektów, a także komplementarność z takimi PO jak PO WER, PO IŚ.
17. Instrumenty terytorialne	Działanie 9.1	RIT – szczegółowy opis w rozdziale IV.2.4.1
18. Tryb wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 9.1	• Konkursowy Dla projektów wynikających z planów inwestycyjnych dla subregionów objętych OSI problemowymi w procesie oceny przewidziane są dodatkowe punkty preferencyjne. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów - MJWPU. • Pozakonkursowy W trybie pozakonkursowym wybierane będą projekty w ramach *aktywnej integracji dla włączenia społecznego realizowane przez jednostki* organizacyjne pomocy społecznej, tj. projekty realizowane przez OPS, PCPR. Realizacja tych zadań przez OPS i PCPR wynika z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163 z późn. zm.). Tryb pozakonkursowy będzie mógł być zastosowany tylko w przypadku objęcia tym trybem wszystkich jednostek pomocy społecznej danego typu tj. wszystkich PCPR lub wszystkich OPS. W przypadku braku takiej możliwości, stosowany będzie tryb konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków - MJWPU.

19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 9.1	Istotną barierą w realizacji interwencji, w typie przedsięwzięć *aktywna integracja dla włączenia społecznego realizowane przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, tj.* projektów realizowane przez OPS, PCPR jest warunek, że tryb pozakonkursowy będzie mógł być zastosowany tylko w przypadku objęcia wszystkich jednostek pomocy społecznej danego typu tj. PCPR i OPS. Dotychczas nie ma instrumentów zapewniających udział w realizacji projektów wszystkich OPS i PCPR.
20. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 9.1	Uzupełnieniem wsparcia realizowanego z EFS będą nakłady inwestycyjne w ramach cross-financingu - w zakresie infrastruktury CIS, KIS, ZAZ, WTZ niezbędnej do realizacji danego wsparcia w projekcie/operacji. Zakres cross-financingu może mieć ograniczony charakter – wystąpi tylko w uzasadnionych przypadkach i będzie zgodny z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020*. Dopuszczalny poziom cross-financingu we wszystkich Działaniach w Osi nie będzie przekraczał 10% dofinansowania unijnego.
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 9.1	W ramach projektów wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu, chyba że w zapisach dokumentacji konkursowej IZ postanowi inaczej. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w dokumentacji konkursowej są niekwalifikowalne.
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 9.1	Nie dotyczy
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 9.1	Zgodnie z zasadami zawartymi w Wytycznych programowych w zakresie kwalifikowalności wydatków objętych dofinansowaniem w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020
24. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie	Działanie 9.1	Typ projektu 1: Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu,

pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)		Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.); Typ projektu 2: Nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)		Ogółem
	Działanie 9.1	Projekty nie objęte pomocą publiczną – maksymalnie 80% kosztów kwalifikowalnych inwestycji. Projekty objęte pomocą publiczną – zgodnie ze schematami pomocy publicznej.
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		Ogółem
	Działanie 9.1	• 95% = 80% UE + 15% BP- dla projektów podmiotów niepublicznych lub innych projektów konkursowych. • 80% dla pozostałych projektów, tj. dla projektów OPS i PCPR.
		Ogółem

27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 9.1	▪ 5% dla projektów podmiotów niepublicznych lub innych projektów konkursowych ▪ 20% dla pozostałych projektów, tj. dla projektów OPS i PCPR.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)		Ogółem
	Działanie 9.1	Minimalna wartość projektu 100 000. Maksymalna wartość projektu - nie dotyczy, chyba że IZ postanowi inaczej w dokumentacji konkursowej oraz dokumentacji dotyczącej naboru.
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)		Ogółem
	Działanie 9.1	Nie dotyczy, o ile IZ nie postanowi inaczej w dokumentacji konkursowej
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)		Ogółem
	Działanie 9.1	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 9.1	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 9.1	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 9.1	Nie dotyczy

II.9.2 Działanie 9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

II.9.3 Działanie 9.3 Rozwój ekonomii społecznej

OPIS DZIAŁANIA		
6. Nazwa działania	Działanie 9.3	Rozwój ekonomii społecznej
7. Cel szczegółowy działania	Działanie 9.3	*Zwiększenie zatrudnienia w podmiotach ekonomii społecznej i zakresu realizowanych przez nie działań* Celem planowanej interwencji będzie zwiększenie liczby PES i rozwój istniejących podmiotów, a tym samym zwiększenie zatrudnienia osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym i zwiększenie zakresu zadań realizowanych przez PES. Realizacja celu służyć będzie budowaniu potencjału społecznego na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów społecznych. Sprawą istotną dla efektywności działań w zakresie rozwoju ekonomii społecznej jest współpraca z lokalnymi władzami, tworzenie partnerstw do realizacji określonych przedsięwzięć, dla rozwoju lokalnego oraz tworzenie PES z udziałem instytucji publicznych. Wsparcie gospodarki społecznej może przyczynić się do tworzenia nowych usług i miejsc pracy na szczeblu lokalnym, co w dłuższej perspektywie może wpłynąć na zwiększenie ich roli w rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 9.3	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek); 2. Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych;
9. Lista wskaźników produktu	Działanie 9.3	1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie 2. Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem.
10. Typy projektów	Działanie 9.3	1. Tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym W ramach działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w regionie, realizowanych przez OWES, tzn. tworzenia miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym realizowane będą następujące formy wsparcia: 1) udzielanie dotacji (na podstawie biznesplanu) na tworzenie miejsc pracy dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym na podstawie decyzji lub umowy o dofinansowanie projektu, przy czym maksymalna wysokość dotacji na stworzenie jednego miejsca pracy stanowi sześciokrotność przeciętnego wynagrodzenia w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 28 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz maksymalna kwota dotacji dla jednego podmiotu stanowi

		trzydziestokrotność przeciętnego wynagrodzenia w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 28 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Tworzenie miejsc pracy może odbywać się poprzez: ✓ tworzenie nowych miejsc pracy dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez tworzenie nowych przedsiębiorstw społecznych, ✓ tworzenie nowych miejsc pracy dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w istniejących przedsiębiorstwach społecznych, ✓ Tworzenie nowych miejsc pracy dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w podmiotach ekonomii społecznej, wyłącznie pod warunkiem przekształcenia tych podmiotów w przedsiębiorstwa społeczne; 2) usługi służące nabyciu wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia, prowadzenia i rozwijania przedsiębiorstwa społecznego, w szczególności związanych ze sferą ekonomiczną funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego (np. szkolenia, warsztaty, doradztwo, mentoring, coaching, tutoring, współpraca, wizyty studyjne); 3) usługi służące nabyciu i rozwijaniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do pracy w przedsiębiorstwie społecznym; 4) wsparcie w uzyskaniu stabilności funkcjonowania i przygotowaniu do w pełni samodzielnego funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego po zakończeniu procesu inkubacji w postaci wsparcia pomostowego w formie finansowej lub w formie zindywidualizowanych usług, w nowo tworzonych przedsiębiorstwach społecznych[35]. Udzielanie wsparcia w formie dotacji jest obligatoryjnie powiązane z ww. usługami towarzyszącymi polegającymi na podnoszeniu wiedzy i rozwijaniu umiejętności potrzebnych do założenia, prowadzenia i rozwijania przedsiębiorstwa społecznego, dostarczaniu i rozwijaniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do pracy w przedsiębiorstwie społecznym, wsparciu pomostowym w formie finansowej oraz zindywidualizowanych usług w formie usług doradczych/biznesowych w nowo utworzonym przedsiębiorstwie społecznym. 2. Świadczenie usług wspierających rozwój ekonomii społecznej

[35] Zakres i intensywność wsparcia pomostowego oraz okres jego świadczenia, a także jego wysokość, w przypadku wsparcia finansowego, są dostosowane do indywidualnych potrzeb przedsiębiorstwa społecznego. Wsparcie pomostowe w formie finansowej jest świadczone przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy i nie dłuższy niż 12 miesięcy. Wsparcie pomostowe w formie finansowej jest przyznawane miesięcznie w wysokości niezbędnej do sfinansowania podstawowych kosztów funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego w początkowym okresie działania, jednak nie większej niż zwielokrotniona o liczbę utworzonych miejsc pracy kwota minimalnego wynagrodzenia w rozumieniu przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Zaleca się, by finansowanie pomostowe było stopniowo zmniejszane, zwłaszcza w przypadku wsparcia pomostowego w formie finansowej wydłużonego do 12 miesięcy. Wsparcie pomostowe w formie zindywidualizowanych usług jest ukierunkowane w szczególności na wzmocnienie kompetencji biznesowych przedsiębiorstwa.

		W ramach działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej w regionie, realizowanych przez OWES, poza wymienionymi wyżej, polegających na świadczeniu usług wspierających rozwój ekonomii społecznej realizowane będą: • usługi animacji lokalnej, obejmujące m.in. działania o charakterze animacyjnym, umożliwiające tworzenie podmiotów obywatelskich i wsparcie dla ich rozwoju, budowę i wsparcie partnerstw na rzecz rozwoju ekonomii społecznej oraz partycypacji społecznej, działania mające na celu wspieranie liderów i animatorów lokalnych; • usługi rozwoju ekonomii społecznej (usługi inkubacyjne) służące, nabyciu wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia, prowadzenia i rozwijania podmiotu ekonomii społecznej lub przedsiębiorstwa społecznego, obejmujące m.in. szkolenia i warsztaty, doradztwo prawne, biznesowe, finansowe, mentoring, coaching, tutoring, wizyty studyjne; • usługi wsparcia istniejących przedsiębiorstw społecznych (usługi biznesowe), służące ich profesjonalizacji, obejmujące m.in.: umożliwienie dostępu do usług specjalistycznych m.in. prawnych, księgowych, marketingowych, doradztwo, w tym doradztwo biznesowe, zwiększenie konkurencyjności produktów przedsiębiorczości społecznej. W ramach pierwszego i drugiego typu projektu OWES współpracuje z właściwymi terytorialnie PUP w zakresie przyznawania dotacji na tworzenie spółdzielni socjalnych i przystępowania do spółdzielni socjalnych. **Wybór projektów w ramach wymienionych dwóch typów operacji odbywać się będzie w ramach tego samego konkursu.** 3. Koordynowanie rozwoju sektora ekonomii społecznej. W celu zapewnienia skuteczności działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej realizowany będzie projekt polegający na k*oordynowanie rozwoju sektora ekonomii* społecznej, pozwalający na realizacje priorytetowych kierunków rozwoju sektora ekonomii społecznej w zakresie reintegracji zawodowej, integracji społecznej oraz usług społecznych, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami w województwie. W ramach działań koordynacyjnych dotyczących ekonomii społecznej mogą być realizowane jedynie następujące działania: • tworzenie regionalnych sieci współpracy OWES działających w regionie, w tym w szczególności poprzez organizowanie regionalnych spotkań sieciujących dla OWES, a także agregowanie informacji na temat działalności OWES i wyników ich pracy na poziomie regionu, synchronizowanie tych działań w regionie; • wspieranie działań OWES nakierowanych na jednostki samorządu terytorialnego;

		• tworzenie regionalnych sieci PES (klastry, franczyzy) oraz włączanie PES w istniejące na poziomie regionalnym organizacje branżowe (sieci, klastry); • tworzenie regionalnych sieci kooperacji PES o charakterze reintegracyjnym (CIS, KIS, ZAZ, WTZ) oraz wsparcie tych podmiotów w osiąganiu standardów usług; • inicjowanie współpracy jednostek systemu pomocy społecznej, PES o charakterze reintegracyjnym, OWES dla zwiększenia synergii działań podejmowanych przez te podmioty w procesie aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i wzrostu zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej; • budowanie powiązań pomiędzy nauką, biznesem i ekonomią społeczną na poziomie regionalnym (spotkania, warsztaty, doradztwo, wymiana informacji) w celu nawiązania stałej współpracy; • organizacja przedsięwzięć służących zwiększaniu widoczności PES jako dostawców produktów i usług oraz wspieranie sprzedaży produktów i usług świadczonych przez podmioty ekonomii społecznej na poziomie regionalnym; • współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami lokalnymi, w szczególności PES, w zakresie tworzenia lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej, stosowania klauzul społecznych/społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych, zlecania zadań podmiotom ekonomii społecznej; • wspieranie realizacji przez PES usług użyteczności publicznej i współpraca z OWES w tym zakresie; • zapewnienie funkcjonowania regionalnego komitetu do spraw ekonomii społecznej, o którym mowa w KPRES, i organizowanie jego prac; • wyznaczanie kierunków rozwoju ekonomii społecznej, aktualizacja regionalnego wieloletniego planu rozwoju ekonomii społecznej oraz analiza i koordynacja jego wdrażania; • reprezentowanie interesów sektora ekonomii społecznej na poziomie regionalnym oraz włączenie ekonomii społecznej do strategii rozwoju województwa w obszarach związanych z rynkiem pracy, integracją społeczną, rozwojem przedsiębiorczości oraz innowacji, rozwojem usług użyteczności publicznej oraz innymi priorytetami, w ramach których jest możliwy regionalny rozwój ekonomii społecznej.
11. Typ beneficjenta	Działanie 9.3	Beneficjentami projektów w dwóch pierwszych typach operacji mogą być wyłącznie Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej posiadające akredytację Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Beneficjentem projektu w zakresie koordynowania rozwoju sektora ekonomii społecznej będzie Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 9.3	• osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym (zgodnie z definicją zawartą w *Wytycznych* Ministra Infrastruktury i Rozwoju *w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020*); • PES i ich pracownicy[36]; • osoby prawne zakładające PES; • społeczności zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym; • jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne (np. OPS, PCPR, szkoły); • Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej; • instytucje rynku pracy; • szkoły i uczelnie wyższe, ośrodki badawcze; • organizacje pozarządowe; • przedsiębiorstwa i organizacje biznesowe.
13. Instytucja pośrednicząca	Działanie 9.3	MJWPU
14. Instytucja wdrażająca	Działanie 9.3	Nie dotyczy
15. Kategoria regionu wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)		Region lepiej rozwinięty
	Działanie 9.3	8 564 255
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Działanie 9.3	W Programie zapewniona będzie komplementarność wsparcia z innymi OP, przez harmonogram naboru wniosków, kryteria wyboru projektów, a także komplementarność z PO WER oraz zgodność z KPRES.
17. Instrumenty terytorialne	Działanie 9.3	RIT – szczegółowy opis w rozdziale IV.2.4.1
18. Tryby wyboru projektów oraz	Działanie 9.3	1. Konkursowy

[36] W przypadku ubiegania się o wsparcie w formie dotacji na utworzenie miejsca pracy podmiot ekonomii społecznej (niebędący przedsiębiorstwem społecznym) może uzyskać wparcie w tej formie wyłącznie w przypadku przekształcenia się w przedsiębiorstwo społeczne.

wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów		Dla projektów wynikających z planów inwestycyjnych dla subregionów objętych OSI problemowymi w procesie oceny przewidziane są dodatkowe punkty preferencyjne. 2. Pozakonkursowy. W trybie pozakonkursowym realizowany będzie projekt związany z typem operacji *koordynowanie rozwoju sektora ekonomii społecznej.* Zadanie to - na mocy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163. z późn. zm.)– należy do samorządu województwa. Samorząd Województwa Mazowieckiego przekazał to zadanie do realizacji Mazowieckiemu Centrum Polityki Społecznej, które jest jednostką organizacyjną Samorządu Województwa Mazowieckiego. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów - MJWPU
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 9.3	Ograniczeniem w realizacji projektów może być dopuszczalny poziom cross-financingu we wszystkich Działań w Osi, który nie może przekraczać 10% alokacji Osi. Dla 1 i 2 typu projektu: Trwałość utworzonych w ramach projektu miejsc pracy musi zostać zapewniona, przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia przyznania dotacji lub utworzenia stanowiska pracy, o ile ten termin jest późniejszy niż termin przyznania dotacji. Dla 3 typu projektu: Wnioskodawca zapewnia, że średnioroczny budżet projektu nie przekracza kwoty 720 000 PLN.
20. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 9.3	Uzupełnieniem wsparcia realizowanego z EFS będą nakłady inwestycyjne w ramach cross-financingu - w zakresie dostosowania lokali do potrzeb działalności usługowej/produkcyjnej PES zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami. Zakres cross-financingu może mieć ograniczony charakter – wystąpi tylko w uzasadnionych przypadkach i będzie zgodny z *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w okresie programowania 2014-2020.* Dopuszczalny poziom cross-financingu we wszystkich Działaniach w Osi nie będzie przekraczał 10% dofinansowania unijnego

21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 9.3	W ramach projektów wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu, chyba że w dokumentacji konkursowej IZ postanowi inaczej. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w dokumentacji konkursowej są niekwalifikowalne.
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 9.3	Nie dotyczy
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 9.3	Zgodnie z zasadami zawartymi w Wytycznych programowych w zakresie kwalifikowalności wydatków objętych dofinansowaniem w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020
24. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 9.3	Typ projektu 1 i 2: Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.);

		Typ projektu 3: Nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)		Ogółem
	Działanie 9.3	Projekty nie objęte pomocą publiczną – maksymalnie 80% kosztów kwalifikowalnych inwestycji. Projekty objęte pomocą publiczną – zgodnie ze schematami pomocy publicznej
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		Ogółem
	Działanie 9.3	• 80% UE na projekty dotyczące koordynacji i monitorowania rozwoju ekonomii społecznej; • 95% = 80% UE + 15% BP- pozostałe projekty (wskazany % może dotyczyć wyłącznie części budżetu projektu pomniejszonego o środki przekazywane przez beneficjentów na tworzenie miejsc pracy w ekonomii społecznej).
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako %		Ogółem
	Działanie 9.3	• 20% w projektach dotyczących koordynacji i monitorowania rozwoju ekonomii społecznej; • 5% w pozostałych projektach (o ile wskazany % będzie dotyczyć wyłącznie części budżetu projektu pomniejszonego o środki przekazywane przez beneficjentów na tworzenie miejsc pracy w ekonomii społecznej).

wydatków kwalifikowalnych		
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)		Ogółem
	Działanie 9.3	Minimalna wartość projektu 100 000. Maksymalna wartość projektu - nie dotyczy, chyba że IZ postanowi inaczej w dokumentacji konkursowej oraz dokumentacji dotyczącej naboru.
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)		Ogółem
	Działanie 9.3	Nie dotyczy, chyba że IZ postanowi inaczej w dokumentacji konkursowej oraz dokumentacji dotyczącej naboru.
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)		Ogółem
	Działanie 9.3	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 9.3	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 9.3	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 9.3	Nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

II.10. Oś Priorytetowa X - Edukacja dla rozwoju regionu

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy oraz rozwój indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
Cel szczegółowy 2: Wzrost dostępności do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej;
Cel szczegółowy 3: Wsparcie osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie przez nabywanie i/lub podwyższanie kompetencji;
Cel szczegółowy 4: Zwiększenie zdolności do zatrudnienia uczniów szkół i placówek oświatowych kształcenia zawodowego;
Cel szczegółowy 5: Zwiększenie szans osób dorosłych na rynku pracy przez uczestnictwo w kształceniu i szkoleniu zawodowym

3. Syntetyczny opis osi	Celem osi jest wspieranie mieszkańców Mazowsza w procesie uczenia się w okresie całego życia, tzn. począwszy od edukacji przedszkolnej, przez etap szkoły podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, a także wsparcie w zakresie kształcenia zawodowego (młodzieży) oraz podnoszenie kwalifikacji, kompetencji i wykształcenia osób dorosłych. W ramach X Osi Priorytetowej realizowane będą trzy działania. Interwencje w celach szczegółowych przypisanych do Działania 10.1 służą: przygotowaniu uczniów do przyszłego zatrudnienia oraz funkcjonowania w społeczeństwie przez nabycie i rozwój kompetencji i postaw potrzebnych na rynku pracy; indywidualnemu podejściu do pracy z uczniem i wsparciu przez nauczanie eksperymentalne. Realizacja celu we wskazanym zakresie doprowadzi do pozyskania przez uczniów umiejętności/kompetencji (na wszystkich etapach edukacji - podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej) przydatnych w życiu zawodowym. Ponadto, oprócz wsparcia adresowanego do uczniów zaplanowano również wsparcie nauczycieli. Natomiast drugi cel szczegółowy w Działaniu 10.1 służy zwiększeniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej i wzrostowi jej jakości. Celem interwencji w Działaniu 10.2 jest zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym poprzez podnoszenie kompetencji kluczowych w obszarze ICT i języków obcych, a tym samym wpływ na zwiększenie szans osób z grup defaworyzowanych (czyli wykazujących największą lukę kompetencyjną i posiadających największe potrzeby w dostępie do edukacji, w tym m. in. osób o niskich kwalifikacjach i osób powyżej 50 roku życia) na rynku pracy. Na wsparcie ww. grup przeznaczonych będzie 90% środków w ramach PI. W ramach Działania 10.3 realizowane będą dwa cele szczegółowe. Pierwszym jest wzrost efektywności i skuteczności kształcenia zawodowego, tak aby odpowiadało na potrzeby przeobrażającego się rynku pracy i wyzwania gospodarki opartej

	na wiedzy. Oczekuje się, że dzięki realizowanym interwencjom na rynek pracy wejdą absolwenci szkół zawodowych z kompetencjami dostosowanymi do potrzeb rynku pracy, z doświadczeniem zdobytym dzięki współpracy szkół z otoczeniem społeczno-gospodarczym (w tym m.in. stażom/praktykom przeprowadzonym u pracodawców). Natomiast głównym celem działań w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego osób dorosłych jest wzmocnienie pozycji zawodowej tych osób. W szczególności przez uczestnictwo w kształceniu/szkoleniu w formach szkolnych i pozaszkolnych zdobędą/ podwyższą swoje wykształcenie/ kompetencje/ kwalifikacje. Ponadto, oczekuje się, że zróżnicowana oferta edukacyjna adresowana do osób dorosłych będzie lepiej dopasowana do oczekiwań pracodawców i rynku pracy.	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	161 901 986
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Mazowieckiego	

II.10.1 Działanie 10.1 Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
6. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 10.1	Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży
	Poddziałanie 10.1.1	Edukacja ogólna (w tym w szkołach zawodowych)
	Poddziałanie 10.1.2	Edukacja ogólna w ramach ZIT
	Poddziałanie 10.1.3	Programy stypendialne
	Poddziałanie 10.1.4	Edukacja przedszkolna
7. Cele szczegółowe poddziałania	Poddziałanie 10.1.1	*Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy oraz rozwój indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi* W zakresie kształcenia ogólnego planowane interwencje służą wspieraniu przedsięwzięć/działań rozwijających kompetencje kluczowe na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodnicze, językowe) a także kształtowaniu właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej, przedsiębiorczości) począwszy od edukacji na poziomie podstawowym i gimnazjalnym, po edukację ponadgimnazjalną (ogólną i zawodową). Przewidywane do realizacji działania służyć będą m.in. kształtowaniu już w młodym wieku umiejętności i postaw przydatnych i ułatwiających funkcjonowanie na rynku pracy, a także stanowiących podstawę i kształtujących nawyk uczenia się przez całe życie. Ww. ukierunkowanie wsparcia, na kompetencje i postawy potrzebne na rynku pracy wynika z oczekiwań pracodawców i zmian cywilizacyjnych. Pośrednio działania planowane do realizacji w przedmiotowym celu szczegółowym (w zakresie kształcenia ogólnego) wpłyną również na wyrównywanie szans uczniów z różnych środowisk (tj. ze zróżnicowanym kapitałem środowiskowym), zarówno przez np. indywidualne podejście do pracy z uczniem, nauczanie eksperymentalne, jak również rozwój kompetencji (np. cyfrowych, językowych). Uzupełnienie interwencji adresowanych do uczniów stanowić będzie wsparcie nauczycieli. Ponadto, motywacyjną rolę do dalszej nauki i rozwoju spełniają stypendia adresowane do uczniów z wysokimi wynikami w nauce przedmiotów ogólnych tj. przedmiotów przyrodniczych, informatycznych, języków obcych, matematyki, przedsiębiorczości.
	Poddziałanie 10.1.2	
	Poddziałanie 10.1.3	
	Poddziałanie 10.1.4	*Wzrost dostępności do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej* Realizacja celu odpowiada na potrzebę upowszechnienia edukacji przedszkolnej, zwłaszcza w środowiskach, w których z braku odpowiedniej liczby miejsc (przedszkolnych) dzieci nie są objęte wychowaniem przedszkolnym oraz wyrównania szans edukacyjnych dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W zależności od potrzeb danej placówki dodatkowe wsparcie może dotyczyć podnoszenia kompetencji zawodowych nauczycieli edukacji przedszkolnej, co przełoży się na podniesienie jakości wychowania przedszkolnego.

8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 10.1.1	1. Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych 2. Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych 3. Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu 4. Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu
	Poddziałanie 10.1.2	1. Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu
	Poddziałanie 10.1.3	Brak.
	Poddziałanie 10.1.4	1. Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu.
9. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 10.1.1	1. Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych 2. Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie 3. Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie 4. Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie 5. Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie
	Poddziałanie 10.1.2	1. Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie
	Poddziałanie 10.1.3	1. Liczba uczniów, którzy otrzymali stypendium za ponadprzeciętne wyniki w nauce przedmiotów ogólnych
	Poddziałanie 10.1.4	1. Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie 2. Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej 3. Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie
10. Typy projektów	Poddziałanie 10.1.1	1. Kształcenie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw i umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej): a) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów lub słuchaczy

		kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej), w szczególności obejmujące[37]: – kursy i szkolenia doskonalące (teoretyczne i praktyczne), w tym z wykorzystaniem trenerów przeszkolonych w ramach PO WER, studia podyplomowe; – wspieranie istniejących, budowanie nowych i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli; – realizację w szkole lub placówce systemu oświaty programów wspomagania[38]; – staże i praktyki nauczycieli realizowane we współpracy z podmiotami z otoczenia szkoły lub placówki systemu oświaty; – współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami, np.: szkołami kształcącymi dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami, specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi; – wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL. b) kształtowanie i rozwijanie u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej), w szczególności obejmujące: – realizację projektów edukacyjnych w szkołach lub placówkach systemu oświaty objętych wsparciem[39]; – realizację dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia dla uczniów lub słuchaczy mających

[37] Wymienione działania będą prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów lub słuchaczy objętych wsparciem.

[38] Program wspomagania jest formą doskonalenia nauczycieli związaną z bezpośrednim wsparciem szkół lub placówek systemu oświaty. Realizacja programów wspomagania przebiega w zgodzie ze wszystkimi wskazanymi poniżej warunkami:
a. program wspomagania powinien służyć pomocą szkole lub placówce systemu oświaty w wykonywaniu przez nią zadań na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej);
b. zakres wspomagania wynika z analizy indywidualnej sytuacji szkoły lub placówki systemu oświaty i odpowiada na specyficzne potrzeby tych podmiotów;
c. realizacja programów wspomagania obejmuje następujące etapy:
   – przeprowadzenie diagnozy obszarów problemowych związanych z realizacją przez szkołę lub placówkę systemu oświaty zadań z zakresu kształtowania i rozwijania u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej);
   – prowadzenie procesu wspomagania w oparciu o ofertę doskonalenia nauczycieli przygotowaną zgodnie z potrzebami danej szkoły lub placówki systemu oświaty, z możliwością wykorzystania ofert doskonalenia funkcjonujących na rynku, m. in. udostępnianych przez centralne i wojewódzkie placówki doskonalenia nauczycieli;
   – monitorowanie i ocena procesu wspomagania z wykorzystaniem m. in. ewaluacji wewnętrznej szkoły lub placówki systemu oświaty.

[39] Interwencja ukierunkowana na realizację projektów edukacyjnych jest zgodna z następującymi warunkami:
a. zakres tematyczny projektu edukacyjnego finansowanego ze środków EFS może wykraczać poza treści nauczania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego;
b. projekt edukacyjny finansowany ze środków EFS może być realizowany jako projekt interdyscyplinarny, łączący wiadomości i umiejętności z różnych dziedzin;
c. projekt edukacyjny finansowany ze środków EFS może być realizowany w czasie obowiązkowych zajęć edukacyjnych albo w czasie zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą.

		trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego; – realizację różnych form rozwijających uzdolnienia; – wdrożenie nowych form i programów nauczania; – tworzenie i realizacja zajęć w klasach o nowatorskich rozwiązaniach programowych, organizacyjnych lub metodycznych; – organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów lub słuchaczy; – nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym szkoły lub placówki systemu oświaty (w tym m. in.: przedsiębiorcami, zrzeszeniami przedsiębiorców) w celu realizacji programów edukacyjnych; – wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL; – realizację zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą. 2. Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu: a) wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki[40]; b) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu[41];

[40] Interwencja jest zgodna z następującymi warunkami:
a. katalog wydatków kwalifikowalnych w ramach wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych obejmuje:
   – podstawowe wyposażenie pracowni (wagi, szafy laboratoryjne itp.);
   – sprzęt niezbędny do przeprowadzania doświadczeń, eksperymentów, obserwacji (przyrządy pomiarowe, przyrządy optyczne, szkło laboratoryjne, szkiełka mikroskopowe itp.), w tym narzędzia TIK wraz z odpowiednimi aplikacjami tematycznymi;
   – odczynniki lub substancje chemiczne;
   – środki czystości;
   – pomoce dydaktyczne (środki trwałe, mapy, atlasy, roczniki statystyczne itp.);
b. szczegółowy katalog wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych został opracowany przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej www.men.gov.pl. IZ RPO zapewnia zgodność interwencji przewidzianej w ramach RPO z przedmiotowym katalogiem;
c. liczba zestawów laboratoryjnych (doświadczalnych) zakupionych w ramach wyposażenia szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych jest zależna od wielkości szkoły lub placówki systemu oświaty, mierzonej liczbą uczniów, a także liczby grup zadaniowych, które będą realizowały doświadczenia. Co do zasady, jeden zestaw laboratoryjny jest przewidziany dla grupy zadaniowej liczącej od 2 do 5 osób;
d. wyposażenie szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych i matematyki powinno być dostosowane do potrzeb ich użytkowników, w tym wynikających z niepełnosprawności;
e. zakupione wyposażenie powinno być dostosowane do odpowiedniego etapu edukacyjnego i zakresu realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (podstawowego lub rozszerzonego).

[41] Interwencja może obejmować formy jak wskazane w typie operacji 1 a.

		c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów lub słuchaczy w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki[42, 43]. 3. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych: a. wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oświaty, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej[44, 45]; b. podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego, w szczególności następujące zagadnienia[46]: – obsługa urządzeń cyfrowych oraz sprzętu informatycznego, w tym mobilnego, zakupionego do szkół w ramach wsparcia EFS; – wykorzystanie narzędzi cyfrowych w nauczaniu przedmiotowym, w tym wykorzystanie cyfrowych programów i aplikacji wspomagających nauczanie oraz dydaktycznych serwisów internetowych, również w trakcie zajęć prowadzonych z uczniami z niepełnosprawnościami oraz w kształceniu informatycznym; – nowe metody kształcenia z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych; – edukacja w zakresie bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera; – wykorzystanie zasobów dydaktycznych dostępnych w Internecie; – administracja wewnętrzną infrastrukturą sieciowo-usługową szkoły lub placówki systemu oświaty (komputerową i bezprzewodową);

[42] Interwencja może obejmować formy jak wskazane w typie operacji 1 b.

[43] Wymienione działania będą prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów lub słuchaczy objętych wsparciem.

[44] Interwencja jest zgodna z następującymi warunkami:
a. szczegółowy wykaz pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK, na zakup których udziela się wsparcia finansowego został określony przez MEN i jest udostępniany za pośrednictwem strony internetowej www.men.gov.pl. Interwencja realizowana w ramach RPO musi być zgodna z przedmiotowym katalogiem;
b. pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK powinny być dostosowane do potrzeb ich użytkowników, w tym wynikających z niepełnosprawności;
c. maksymalna wartość wsparcia finansowego na zakup pomocy dydaktycznych i narzędzi TIK w szkole lub placówce systemu oświaty, objętej wsparciem wynosi:
   – dla szkół lub placówek systemu oświaty do 300 uczniów lub słuchaczy – 140 000 zł,
   – dla szkół lub placówek systemu oświaty od 301 uczniów lub słuchaczy – 200 000 zł;
d. wartość wsparcia finansowego na zakup pomocy dydaktycznych i narzędzi TIK w zespołach szkół lub placówek systemu oświaty, o których mowa w art. 62 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, jest uzależniona od liczby szkół lub placówek systemu oświaty tworzących zespół.

[45] Projekt w okresie do 6 miesięcy od daty zakończenia jego realizacji, określonej w umowie o dofinansowanie projektu, jest zobowiązany do osiągnięcia wszystkich funkcjonalności określonych w regulaminie konkursu.

[46] Wsparcie jest realizowane z wykorzystaniem form wymienionych w typie operacji 1 a.

		c. kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów lub słuchaczy, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń[47, 48]; d. programy rozwijania kompetencji cyfrowych uczniów lub słuchaczy poprzez naukę programowania, obejmujące następujące działania: – podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie programowania m. in. poprzez: szkolenia lub inne formy podnoszenia kompetencji nauczycieli w zakresie programowania; rozwój albo budowanie i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli; opracowanie scenariuszy zajęć nauki programowania, które będą realizowane w pracy z uczniami lub słuchaczami; warsztaty metodyczne[49]; – realizację nauki programowania wśród uczniów lub słuchaczy m. in. poprzez realizację dodatkowych zajęć na podstawie opracowanych scenariuszy; działalność szkolnych kółek programistycznych. 4. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcie ucznia młodszego[50]: a. doposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością, ze szczególnym uwzględnieniem tych pomocy, sprzętu i narzędzi, które są zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania[51]; b. przygotowanie nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb

[47] Wsparcie jest realizowane z wykorzystaniem form wymienionych w typie operacji 1 b.

[48] Wymienione działania będą prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów lub słuchaczy objętych wsparciem.

[49] Działania są realizowane według jednego z poniższych schematów:
a. szkolenia lub inne formy podnoszenia kompetencji nauczycieli prowadzone przez trenerów przygotowanych w ramach PO WER do realizacji programów szkoleniowych dla nauczycieli;
b. studia podyplomowe;
c. szkolenia lub inne formy podnoszenia kompetencji nauczycieli prowadzone przez ekspertów z dziedziny programowania;
d. szkolenia z wykorzystaniem wiedzy i umiejętności nauczycieli szkół lub placówek systemu oświaty, które uczestniczyły w podobnych przedsięwzięciach.

[50] Działania w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z wyłączeniem wsparcia udzielanego na rzecz ucznia młodszego lub ucznia z niepełnosprawnością, obejmą II etap edukacyjny (klasy IV-VI szkoły podstawowej) oraz III etap edukacyjny (gimnazjum). Wsparcie ucznia młodszego oraz ucznia z niepełnosprawnością może być realizowane na wszystkich etapach edukacyjnych.

[51] Doposażenie bazy dydaktycznej szkół i placówek systemu oświaty obejmuje zakup m. in.:
a. specjalistycznego oprogramowania;
b. materiałów do diagnozy, wspomagania rozwoju i korygowania deficytów takich jak: wady wymowy, dysleksja, wady postawy, zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej;
c. materiałów do diagnozy i terapii specyficznych trudności w uczeniu się, również takich, które wynikają z potrzeb ucznia młodszego;
d. sprzętu specjalistycznego, wspierającego funkcjonowanie uczniów z niepełnosprawnością w szkole lub placówce;
e. podręczników szkolnych i materiałów dydaktycznych dostosowanych do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością.

		rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy[52]; c. wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych w ramach zajęć uzupełniających ofertę szkoły lub placówki systemu oświaty[53].
	Poddziałanie 10.1.2	Do uzupełnienia na kolejnym etapie prac.
	Poddziałanie 10.1.3	Realizacja programów stypendialnych skierowanych do uczniów z wysokimi wynikami w nauce przedmiotów ogólnych, tj. przedmiotów przyrodniczych, informatycznych, języków obcych, matematyki, przedsiębiorczości (projekt pozakonkursowy)[54]
	Poddziałanie 10.1.4	Zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej poprzez[55]:

[52] Interwencja jest zgodna z następującymi warunkami:
a. zakres wsparcia obejmuje formy wsparcia wymienione w typie operacji 1 b;
b. Wsparcie jest realizowana z wykorzystaniem lokalnych zasobów specjalistycznych placówek specjalnych, ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych, poradni psychologiczno-pedagogicznych;
c. W ramach wsparcia na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli preferowane będą działania służące poprawie kompetencji w zakresie pedagogiki specjalnej.

[53] Środki mogą zostać wykorzystane na realizację w szczególności:
a. zajęć specjalistycznych, prowadzonych w celu stymulowania rozwoju poznawczego i zmniejszania trudności w opanowaniu wiadomości i umiejętności szkolnych przez uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych w ramach: zajęć korekcyjno–kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych i psychoedukacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
b. zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, organizowanych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych, mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego;
c. warsztatów;
d. porad i konsultacji;
e. zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania zajęć rewalidacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim.

[54] Interwencja ukierunkowana na zapewnienie pomocy stypendialnej jest zgodna z następującymi warunkami:
a. wybór projektów obejmujących pomoc stypendialną może być przeprowadzony z zastosowaniem trybu pozakonkursowego, pod warunkiem, że beneficjentem projektu będzie IZ RPO;
b. w przypadku projektów wybranych do realizacji w trybie konkursowym pomoc stypendialna jest udzielana przez szkołę lub placówkę systemu oświaty, w której kształcą się uczniowie lub słuchacze albo przez organ prowadzący szkoły lub placówki systemu oświaty;
c. kryterium szczególnie uzdolnionych uczniów lub słuchaczy powinno obejmować co najmniej oceny klasyfikacyjne uzyskane przez uczniów lub słuchaczy z przynajmniej jednego spośród przedmiotów: przyrodniczych, informatycznych, języków obcych, matematyki lub przedsiębiorczości. Osiągnięcia w olimpiadach, konkursach lub turniejach mogą stanowić dodatkowe kryterium premiujące. Szczegółowe kryteria naboru, uwzględniające warunki określone w Wytycznych będą zawierać regulaminy programów stypendialnych;
d. wysokość pomocy stypendialnej ustala IZ RPO, jednak kwota stypendium wyliczona na bazie miesięcznej nie może przekroczyć 1000 zł brutto na jednego ucznia lub słuchacza;
e. minimalny okres na jaki jest przyznawana pomoc stypendialna wynosi 10 miesięcy i może być skrócony jedynie w przypadku naruszenia przez ucznia lub słuchacza regulaminu programu stypendialnego;
f. w trakcie otrzymywania pomocy stypendialnej uczeń lub słuchacz podlega opiece dydaktycznej nauczyciela, pedagoga szkolnego albo doradcy zawodowego zatrudnionego w szkole lub placówce systemu oświaty ucznia lub słuchacza. Celem opieki dydaktycznej jest pomoc w dalszym osiąganiu jak najlepszych rezultatów, wsparcie ucznia lub słuchacza w wykorzystaniu stypendium na cele edukacyjne i monitorowanie jego osiągnięć edukacyjnych;
g. opiekun stypendysty za związane z tą funkcją obowiązki może otrzymywać wynagrodzenie w wysokości nieprzekraczającej 30% wysokości stypendium ucznia (wg kalkulacji miesięcznej).

[55] Realizacja typów operacji wymienionych w podpunktach c), d) i e) możliwa jest jedynie jako uzupełnienie działań przewidzianych w typach operacji a) lub b).

		a. tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w istniejących lub nowo utworzonych ośrodkach wychowania przedszkolnego[56] (OWP)[57]; b. dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównywanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności; c. rozszerzenie oferty OWP o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów[58];

[56] Interwencja w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego jest zgodna ze spełnionymi łącznie warunkami:
- a) wsparcie umożliwia zakładanie nowych OWP albo wsparcie dla funkcjonujących OWP;
- b) wsparcie skutkuje zwiększeniem liczby miejsc przedszkolnych podlegających pod konkretny organ prowadzący na terenie danej gminy/miasta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu. Powyższy warunek nie ma zastosowania dla typu operacji b.;
- c) liczba utworzonych w ramach udzielonego wsparcia nowych miejsc wychowania przedszkolnego odpowiada faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej na terenie gminy/miasta, na których są one tworzone. Interwencja nie jest możliwa w sytuacji, gdy zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej w obszarze objętym działaniami projektowymi może być zaspokojone przy dotychczasowej liczbie miejsc wychowania przedszkolnego;
- d) nowe miejsca wychowania przedszkolnego są tworzone:
  - w istniejącej bazie oświatowej, w tym np.: w budynkach po zlikwidowanych placówkach oświatowych, pomieszczeniach domów kultury, żłobkach, itd., albo
  - w budynkach innych niż wymienione w punkcie powyżej, w tym np.: zlokalizowanych przy urzędach gminy, w pomieszczeniach remiz strażackich, w pomieszczeniach ośrodków zdrowia, albo
  - w funkcjonujących OWP, albo
  - w nowej bazie lokalowej;
- e) w ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego możliwe są działania obejmujące m.in. następujące kategorie wydatków:
  - dostosowanie/adaptacja pomieszczeń, w tym m. in. do wymogów budowlanych, sanitarno-higienicznych, zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania;
  - modernizacja istniejącej bazy przedszkolnej;
  - zakup i montaż wyposażenia, w tym m. in. mebli, wyposażenia wypoczynkowego, sprzętu TIK, oprogramowania, itp.;
  - zakup pomocy dydaktycznych, specjalistycznego sprzętu lub narzędzi dostosowanych do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ze szczególnym uwzględnieniem tych pomocy dydaktycznych, sprzętu i narzędzi, które są zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania;
  - budowa, wyposażenie i montaż placu zabaw wraz z bezpieczną nawierzchnią i ogrodzeniem;
  - modyfikacja przestrzeni wspierająca rozwój psychoruchowy i poznawczy dzieci;
  - zapewnienie bieżącego funkcjonowania utworzonego miejsca wychowania przedszkolnego, w tym: koszty wynagrodzenia nauczycieli i personelu zatrudnionego w OWP, koszty żywienia dzieci;
  - inne wydatki, o ile są niezbędne do uczestnictwa konkretnego dziecka w wychowaniu przedszkolnym oraz prawidłowego funkcjonowania OWP.

[57] Ośrodek wychowania przedszkolnego (OWP) – publiczny lub niepubliczny podmiot wymieniony w art. 14 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, z uwzględnieniem art. 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 827, z późn. zm.), w którym jest prowadzone wychowanie przedszkolne.

[58] Realizacja zajęć dodatkowych może odbywać się przy następujących, łącznie spełnionych warunkach:
- a. realizacja dodatkowych zajęć jest działaniem uzupełniającym do działań ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego i każdorazowo musi towarzyszyć jej wzrost liczby dzieci uczestniczących w wychowaniu przedszkolnym w nowo utworzonym albo we wspartym OWP. Powyższy warunek nie ma zastosowania w przypadku realizacji dodatkowych zajęć dla dzieci z niepełnosprawnościami, co oznacza że realizacja dodatkowych zajęć dla tej grupy dzieci nie musi być działaniem dodatkowym w stosunku do działań ukierunkowanych natworzenie nowych miejsc przedszkolnych;
- b. dodatkowe zajęcia są realizowane poza bezpłatnym czasem funkcjonowania ośrodków wychowania przedszkolnego, określonym w art. 6 ust. 1 pkt 2 i art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty;
- c. katalog dodatkowych zajęć obejmuje wyłącznie:
  - zajęcia specjalistyczne, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532): korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym;
  - zajęcia w ramach wczesnego wspomagania rozwoju w rozumieniu ustawy o systemie oświaty;
  - zajęcia stymulujące rozwój psychoruchowy np. gimnastyka korekcyjna;
  - zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne;
- d. dodatkowe zajęcia dotyczą kwestii kluczowych z perspektywy wyrównywania deficytów w edukacji przedszkolnej w konkretnej gminie/mieście z uwzględnieniem możliwości ich kontynuacji, np. przez nauczycieli wychowania przedszkolnego po zakończeniu realizacji projektu;

		d. wydłużenie godzin pracy OWP; e. doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli OWP do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym w szczególności z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz w zakresie współpracy nauczycieli z rodzicami, w tym radzenia sobie w sytuacjach trudnych[59].
11. Typ beneficjenta	Poddziałanie 10.1.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
	Poddziałanie 10.1.2	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) z obszaru objętego Strategią Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego 2014-2020.
	Poddziałanie 10.1.3	Województwo Mazowieckie poprzez Departament Edukacji Publicznej i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie
	Poddziałanie 10.1.4	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 10.1.1 Poddziałanie 10.1.2	• uczniowie i wychowankowie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne i zawodowe (w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi); • nauczyciele i pracownicy pedagogiczni, szkół i placówek oświatowych;
	Poddziałanie 10.1.3	• uczniowie i wychowankowie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne i zawodowe (w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi);

e. dodatkowe zajęcia są prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci objętych wsparciem;
f. dodatkowe zajęcia mogą być realizowane w OWP, w których w takim samym zakresie nie były one finansowane od co najmniej 12 miesięcy;
g. dodatkowe zajęcia mogą być adresowane do wszystkich dzieci danego OWP, niezależnie od liczby nowo utworzonych lub dostosowanych miejsc wychowania przedszkolnego. Kwota wydatków na realizację zajęć dodatkowych może stanowić nie więcej niż 30% kosztów bezpośrednich projektu. Limit nie ma zastosowania w przypadku dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci z niepełnosprawnościami.

[59] W szczególności poprzez:
a. kursy i szkolenia doskonalące, w tym z wykorzystaniem pracy trenerów przeszkolonych w ramach PO WER oraz studia podyplomowe spełniające wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 131);
b. wspieranie istniejących, budowanie nowych i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli;
c. współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami, np. specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, OWP i szkołami kształcącymi dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami.

	Poddziałanie 10.1.4	• nauczyciele i pracownicy pedagogiczni przedszkoli, • dzieci w wieku przedszkolnym, określonym w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.); • istniejące przedszkola; • funkcjonujące inne formy wychowania przedszkolnego[60]; • oddziały przedszkolne w publicznych i niepublicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez osoby prawne i fizyczne.
13. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 10.1.1	MJWPU
	Poddziałanie 10.1.2	MJWPU oraz IP ZIT
	Poddziałanie 10.1.3	MJWPU
	Poddziałanie 10.1.4	MJWPU
14. Instytucja wdrażająca	Działanie 10.1	Nie dotyczy
15. Kategoria regionu wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)		Region lepiej rozwinięty
	Działanie 10.1	78 706 309
	Poddziałanie 10.1.1	50 846 410
	Poddziałanie 10.1.2	8 423 086
	Poddziałanie 10.1.3	4 000 000
	Poddziałanie 10.1.4	15 436 813
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 10.1.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.1.2	Projekty realizowane w ramach ZIT
	Poddziałanie 10.1.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.1.4	Nie dotyczy

[60] W rozumieniu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. *w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania* (Dz. U. Nr 161, poz. 1080 z późn. zm.)

17. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 10.1.1	RIT – szczegółowy opis w rozdziale IV.2.4.1
	Poddziałanie 10.1.2	ZIT – szczegółowy opis w rozdziale IV.1.2.1
	Poddziałanie 10.1.3	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.1.4	RIT – szczegółowy opis w rozdziale IV.2.4.1
18. Tryby wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 10.1.1	• konkursowy Dla projektów wynikających z planów inwestycyjnych dla subregionów objętych OSI problemowymi w procesie oceny przewidziane są dodatkowe punkty preferencyjne. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów - MJWPU.
	Poddziałanie 10.1.2	• konkursowy Dla projektów wynikających z planów inwestycyjnych dla subregionów objętych OSI problemowymi w procesie oceny przewidziane są dodatkowe punkty preferencyjne. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów - MJWPU oraz IP ZIT.
	Poddziałanie 10.1.3	• pozakonkursowy W trybie pozakonkursowym realizowane będą projekty stypendialne, adresowane do uczniów z wysokimi wynikami/osiągnięciami edukacyjnymi w zakresie przedmiotów ogólnych. Projekt w trybie pozakonkursowym realizowany będzie przez Województwo Mazowieckie poprzez Departament Edukacji Publicznej i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków - MJWPU. Dla trybu pozakonkursowego nie jest przewidziana procedura odwoławcza.
	Poddziałanie 10.1.4	• Konkursowy Dla projektów wynikających z planów inwestycyjnych dla subregionów objętych OSI problemowymi w procesie oceny przewidziane są dodatkowe punkty preferencyjne. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów - MJWPU.
19. Limity i ograniczenia	Poddziałanie 10.1.1	Limity i ograniczenia wynikają z następujących pkt.:

w realizacji projektów		• pkt. 10 Podziałanie 10.1.3 Realizacja programów stypendialnych będzie przeprowadzona wyłącznie przez Województwo Mazowieckie poprzez Departament Edukacji Publicznej i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie (tryb pozakonkursowy); • Pkt. 21-22 oraz 24-29.
	Poddziałanie 10.1.2	Limity i ograniczenia wynikają z następujących pkt.: • pkt. 10 Podziałanie 10.1.3 Realizacja programów stypendialnych będzie przeprowadzona wyłącznie przez Województwo Mazowieckie poprzez Departament Edukacji Publicznej i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie(tryb pozakonkursowy); • pkt. 21-22 oraz 24-29.
	Poddziałanie 10.1.3	Limity i ograniczenia wynikają z następujących pkt.: • pkt. 10 Podziałanie 10.1.3 Realizacja programów stypendialnych będzie przeprowadzona wyłącznie przez Województwo Mazowieckie poprzez Departament Edukacji Publicznej i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie(tryb pozakonkursowy); • pkt. 21-22 oraz 24-29.
	Poddziałanie 10.1.4	
20. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Poddziałanie 10.1.1	Projekty związane z zakupem sprzętu lub infrastruktury (w ramach cross-financingu) w szkołach i placówkach edukacyjnych będą finansowane wyłącznie, jeżeli zostanie zagwarantowana trwałość inwestycji z EFS. Projekty związane z wyposażeniem pracowni TIK oraz pracowni przedmiotowych będą komplementarne z zajęciami dodatkowymi dla uczniów oraz doskonaleniem nauczycieli finansowanymi ze środków publicznych (w tym EFS), a łączny limit wydatków związanych z zakupem sprzętu nie przekroczy 30% dofinansowania unijnego na całe Działanie 10.1 (włączając cross-financing).
	Poddziałanie 10.1.2	
	Poddziałanie 10.1.3	
	Poddziałanie 10.1.4	Cross-financing w przedmiotowym działaniu będzie stosowany na poziomie wynikającym z Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach RPO 2014-2020. Projekty związane z zakupem sprzętu lub infrastruktury (w ramach cross-financingu) w szkołach i placówkach edukacyjnych będą finansowane wyłącznie, jeżeli zostanie zagwarantowana trwałość inwestycji z EFS.
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Działanie 10.1	Łączny limit wydatków związanych z zakupem sprzętu nie przekroczy 30% dofinansowania unijnego na całe Działanie 10.1 (włączając cross-financing).

22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 10.1	Nie dotyczy.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 10.1	Zgodnie z zasadami zawartymi w Wytycznych programowych w zakresie kwalifikowalności wydatków objętych dofinansowaniem w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020
24. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 10.1	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną i pomoc de minimis, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa wspólnotowego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, a w szczególności: Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.); Szczegółowe informacje na temat aktualnych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w ramach ogłoszenia o konkursie.
		Ogółem

25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	Działanie 10.1	Projekty nieobjęte pomocą publiczną – maksymalnie 80% kosztów kwalifikowalnych inwestycji. Projekty objęte pomocą publiczną – zgodnie ze schematami pomocy publicznej
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		Ogółem
	Poddziałanie 10.1.1	95% = 80% UE + 15% BP
	Poddziałanie 10.1.2	
	Poddziałanie 10.1.3	
	Poddziałanie 10.1.4	80% UE
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych		Ogółem
	Poddziałanie 10.1.1	5%
	Poddziałanie 10.1.2	
	Poddziałanie 10.1.3	

	Poddziałanie 10.1.4	20%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)		Ogółem
	Działanie 10.1	Minimalna wartość projektu 100 000. Maksymalna wartość projektu - nie dotyczy, chyba że IZ postanowi inaczej w dokumentacji konkursowej oraz dokumentacji dotyczącej naboru.
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)		Ogółem
	Działanie 10.1	Nie dotyczy, o ile IZ nie postanowi inaczej w dokumentacji konkursowej
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)		Ogółem
	Działanie 10.1	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 10.1	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 10.1	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 10.1	Nie dotyczy

II.10.2 Działanie 10.2 Upowszechnianie kompetencji kluczowych wśród osób dorosłych

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac.

II.10.3 Działanie 10.3 Doskonalenie zawodowe

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ		
6. Nazwa działania/ poddziałania	Działanie 10.3	Doskonalenie zawodowe
	Poddziałanie 10.3.1	Doskonalenie zawodowe uczniów
	Poddziałanie 10.3.2	Programy stypendialne
	Poddziałanie 10.3.3	Doradztwo edukacyjno - zawodowe w ramach ZIT
	Poddziałanie 10.3.4	Kształcenie oraz doskonalenie zawodowe osób dorosłych
7. Cele szczegółowe poddziałań	Poddziałanie 10.3.1	*Zwiększenie zdolności do zatrudnienia uczniów szkół i placówek oświatowych kształcenia zawodowego* Głównym celem działań w zakresie kształcenia zawodowego jest wzrost jego efektywności i skuteczności, tak aby odpowiadało na potrzeby przeobrażającego się rynku pracy i wyzwania gospodarki opartej na wiedzy. Oczekuje się, że dzięki realizowanym interwencjom na rynek pracy wejdą absolwenci szkół zawodowych z kompetencjami dostosowanymi do potrzeb rynku pracy, z doświadczeniem zdobytym dzięki stażom/praktykom przeprowadzonym u pracodawców. Również możliwość prowadzenia doradztwa zawodowego pozwoli zorientować uczniów na oczekiwania rynku pracy i określenie drogi zawodowej. Ponadto, w ramach zaplanowanych form wsparcia realizowane będą projekty stypendialne dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych. Równolegle ze wsparciem uczniów prowadzone będzie wsparcie nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu, w szczególności ukierunkowane na aktualizowanie i nabywanie wiedzy i umiejętności potrzebnych w pracy z uczniami. Znaczącym elementem w dostosowaniu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy jest również doposażenie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe w nowoczesny sprzęt (urządzenia/maszyny) i materiały dydaktyczne odpowiadające środowisku pracy u przedsiębiorców/pracodawców.
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	*Zwiększenie szans osób dorosłych na rynku pracy przez uczestnictwo w kształceniu i szkoleniu zawodowym* Stałą potrzebą pracodawców są dobrze przygotowani do pracy, wykwalifikowani pracownicy, aktualizujący swoje kwalifikacje otwarci na kształcenie przez całe życie, a także na wyzwania jakie stawia nowoczesna gospodarka. Znajomość potrzeb rynku pracy i umiejętność odpowiadania na te potrzeby to wyzwanie jakiemu sprostać mają interwencje adresowane do dorosłych angażujących się w podwyższanie wykształcenia i kompetencji/kwalifikacji zawodowych.

8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 10.3.1	1. Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu 2. Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS
	Poddziałanie 10.3.2	Brak.
	Poddziałanie 10.3.3	Brak.
	Poddziałanie 10.3.4	1. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia
9. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 10.3.1	1. Liczba szkół i placówek objętych wsparciem w zakresie realizacji zadań w obszarze doradztwa edukacyjno – zawodowego 2. Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy 3. Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego 4. Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie 5. Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie
	Poddziałanie 10.3.2	1. Liczba uczniów, którzy otrzymali stypendium za ponadprzeciętne wyniki w nauce przedmiotów zawodowych
	Poddziałanie 10.3.3	1. Liczba szkół i placówek objętych wsparciem w zakresie realizacji zadań w obszarze doradztwa edukacyjno – zawodowego
	Poddziałanie 10.3.4	1. Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie
10. Typy projektów	Poddziałanie 10.3.1	1. Doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu[61];

[61] Wsparcie jest zgodne z następującymi warunkami:

a. zakres doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego jest zgodny z potrzebami wynikającymi z planu rozwoju szkoły lub placówki systemu oświaty prowadzącej kształcenie zawodowe, z zapotrzebowania ww. podmiotów na nabycie przez nauczycieli kształcenia zawodowego określonych kwalifikacji lub kompetencji oraz z zapotrzebowania rynku pracy

b. realizacja różnych form doskonalenia zawodowego nauczycieli kształcenia zawodowego lub instruktorów praktycznej nauki zawodu powinna być prowadzona we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, w tym w szczególności z przedsiębiorcami lub pracodawcami działającymi na obszarze, na którym znajduje się dana szkoła lub placówka systemu oświaty;

c. realizacji wsparcia, o którym mowa pkt 7, powinna być prowadzona z wykorzystaniem doświadczenia działających na poziomie wojewódzkim i lokalnym placówek doskonalenia nauczycieli;

d. praktyki lub staże nauczycieli kształcenia zawodowego organizowane w instytucjach z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe powinny trwać minimum 40 godzin;

e. studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne lub szkolenia powinny umożliwić uzyskanie przygotowania pedagogicznego lub kwalifikacji do zajmowania stanowiska nauczyciela teoretycznych przedmiotów zawodowych lub praktycznej nauki zawodu zgodnie z przepisami w sprawie kwalifikacji wymaganych od nauczycieli;

f. studia podyplomowe realizowane w ramach RPO powinny spełniać wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela;

		a. kursy kwalifikacyjne lub szkolenia doskonalące w zakresie tematyki związanej z nauczanym zawodem, w tym organizowane i prowadzone przez kadrę ośrodków doskonalenia nauczycieli lub trenerów przeszkolonych w ramach PO WER; b. praktyki lub staże w instytucjach z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, w tym przede wszystkim w przedsiębiorstwach lub u pracodawców działających na obszarze, na którym znajduje się dana szkoła lub placówka systemu oświaty; c. studia podyplomowe przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela przedmiotów zawodowych albo obejmujące zakresem tematykę związaną z nauczanym zawodem (branżowe, specjalistyczne); d. budowanie lub moderowanie sieci współpracy i samokształcenia; e. realizację programów wspomagania[62]; f. programy walidacji i certyfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych w pracy dydaktycznej, ze szczególnym uwzględnieniem nadawania uprawnień egzaminatora w zawodzie instruktorom praktycznej nauki zawodu na terenie przedsiębiorstw; g. wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL. 2. Podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, uczniów lub słuchaczy szkół gimnazjalnych (wyłącznie w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego) i ponadgimnazjalnych, szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne; a. praktyki zawodowe organizowane u pracodawców lub przedsiębiorców dla uczniów zasadniczych szkół zawodowych[63];

g. IZ RPO zapewnia preferencję dla realizacji w pierwszej kolejności studiów podyplomowych lub kursów kwalifikacyjnych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela kształcenia zawodowego w ramach zawodów nowo wprowadzonych do klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego, zawodów wprowadzonych w efekcie modernizacji oferty kształcenia zawodowego albo tworzenia nowych kierunków nauczania lub zawodów, na które występuje deficyt na regionalnym lub lokalnym rynku pracy oraz braki kadrowe wśród nauczycieli kształcenia zawodowego.

[62] Program wspomagania jest formą doskonalenia nauczycieli związaną z bezpośrednim wsparciem szkół lub placówek systemu oświaty. Realizacja programów wspomagania przebiega w zgodzie ze wszystkimi wskazanymi poniżej warunkami:

a. program wspomagania powinien służyć pomocą szkole lub placówce systemu oświaty w wykonywaniu przez nią zadań na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej);
b. zakres wspomagania wynika z analizy indywidualnej sytuacji szkoły lub placówki systemu oświaty i odpowiada na specyficzne potrzeby tych podmiotów;
c. realizacja programów wspomagania obejmuje następujące etapy:
   - przeprowadzenie diagnozy obszarów problemowych związanych z realizacją przez szkołę lub placówkę systemu oświaty zadań z zakresu kształtowania i rozwijania u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej);
   - prowadzenie procesu wspomagania w oparciu o ofertę doskonalenia nauczycieli przygotowaną zgodnie z potrzebami danej szkoły lub placówki systemu oświaty, z możliwością wykorzystania ofert doskonalenia funkcjonujących na rynku, m. in. udostępnianych przez centralne i wojewódzkie placówki doskonalenia nauczycieli;
   - monitorowanie i ocena procesu wspomagania z wykorzystaniem m. in. Ewaluacji wewnętrznej szkoły lub placówki systemu oświaty.

[63] Interwencja ukierunkowana na realizację praktyk zawodowych i staży zawodowych jest zgodna z następującymi warunkami:

a. w ramach RPO jest możliwa organizacja praktyk i staży u pracodawców lub przedsiębiorców, z zastrzeżeniem że:
   - praktyki zawodowe organizuje się dla uczniów zasadniczych szkół zawodowych w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy. Praktyki zawodowe realizowane w zasadniczej szkole zawodowej nie są formą praktycznej nauki zawodu, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu;

- staże zawodowe organizowane w ramach kształcenia zawodowego praktycznego dotyczą uczniów techników i szkół policealnych, w których kształcenie zawodowe praktyczne nie jest realizowane u pracodawców lub przedsiębiorców ze względu na brak możliwości sfinansowania kosztów takiego kształcenia;
- staże zawodowe wykraczające poza zakres kształcenia zawodowego praktycznego organizuje się dla uczniów techników i szkół policealnych w celu zwiększenia wymiaru praktyk zawodowych objętych podstawą programową nauczania danego zawodu;
- staże zawodowe organizowane są również dla uczniów lub słuchaczy innych szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne;

b. okres realizacji praktyki zawodowej lub stażu zawodowego wynosi minimum 150 godzin i nie więcej niż 970 godzin w odniesieniu do udziału jednego ucznia lub słuchacza w ww. formach wsparcia;

c. za udział w praktyce zawodowej lub stażu zawodowym uczniowie otrzymują stypendium. Stypendium jest wypłacane za każde kolejne przepracowane 150 godzin. W przypadku realizacji praktyki zawodowej lub stażu zawodowego w wymiarze 970 godzin wysokość stypendium wliczana jest proporcjonalnie. Wysokość stypendium określa IZ RPO, niemniej nie może ona przekroczyć połowy średniego wynagrodzenia (brutto) za pracę w danym województwie, wyliczaną na podstawie aktualnych danych GUS. W przypadku staży zawodowych realizowanych w ramach kształcenia zawodowego praktycznego, o których mowa w pkt 13 lit. a ppkt iii, wysokość stypendium nie może być niższa niż to wynika z przepisów w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania, regulujących zasady wynagradzania młodocianych w kolejnych latach nauki;

d. na czas trwania praktyki zawodowej lub stażu zawodowego jest zawierana pisemna umowa pomiędzy stronami zaangażowanymi w realizację praktyki zawodowej lub stażu zawodowego. Umowa powinna określać co najmniej wskazanie liczby godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego, okres realizacji i miejsce odbywania praktyki zawodowej lub stażu zawodowego, wynagrodzenie praktykanta lub stażysty, a także zobowiązanie do wyznaczenia opiekuna praktykanta lub stażysty po stronie podmiotu przyjmującego na praktykę zawodową lub staż zawodowy;

e. praktyka zawodowa lub staż zawodowy są realizowane na podstawie programu opracowanego przez nauczyciela oraz dyrektora szkoły lub placówki systemu oświaty we współpracy z podmiotem przyjmującym uczniów na praktykę zawodowa lub staż zawodowy. Program powinien być opracowany i przygotowany w formie pisemnej oraz powinien wskazywać konkretne cele edukacyjne (kompetencje i umiejętności), które osiągnie praktykant lub stażysta, treści edukacyjne, zakres obowiązków praktykanta lub stażysty a także harmonogram realizacji praktyki zawodowej lub stażu zawodowego. Przy ustalaniu programu praktyki zawodowej lub stażu zawodowego powinny być uwzględnione predyspozycje psychofizyczne i zdrowotne, poziom wykształcenia oraz dotychczasowe kwalifikacje zawodowe praktykanta lub stażysty. Program praktyki zawodowej lub stażu zawodowego zawiera szczegółowe zasady dotyczące wyposażenia stanowiska pracy praktykanta lub stażysty podczas odbywania praktyki zawodowej lub stażu zawodowego oraz procedur wdrażania praktykanta lub stażysty do pracy i monitorowania stopnia realizacji treści i celów edukacyjnych;

f. podmiot przyjmujący na praktykę zawodową lub staż zawodowy:
- zapewnia odpowiednie stanowisko pracy praktykanta lub stażysty, wyposażone w niezbędne sprzęty, narzędzia i zaplecze, udostępnia warsztaty, pomieszczenia, zaplecze techniczne, zapewnia urządzenia i materiały zgodnie z programem praktyki zawodowej lub stażu zawodowego i potrzebami praktykanta lub stażysty wynikającymi ze specyfiki zadań wykonywanych przez praktykanta lub stażystę, wymogów technicznych miejsca pracy, a także z niepełnosprawności lub stanu zdrowia;
- szkoli praktykanta lub stażystę na zasadach przewidzianych dla pracowników w zakresie BHP, przepisów przeciwpożarowych oraz zapoznaje go z obowiązującym regulaminem pracy na stanowisku, którego dotyczy praktyka zawodowa lub staż zawodowy;
- sprawuje nadzór nad odbywaniem praktyki zawodowej lub stażu zawodowego w postaci wyznaczenia opiekuna praktyki lub stażu;
- monitoruje postępy i nabywanie nowych umiejętności przez praktykanta lub stażystę, a także stopień realizacji treści i celów edukacyjnych oraz regularnie udziela praktykantowi lub stażyście informacji zwrotnej;
- wydaje praktykantowi lub stażyście - niezwłocznie po zakończeniu praktyki zawodowej lub stażu zawodowego - dokument potwierdzający odbycie praktyki zawodowej lub stażu zawodowego. Dokument potwierdzający odbycie praktyki zawodowej lub stażu zawodowego zawiera co najmniej następujące informacje: datę rozpoczęcia i zakończenia praktyki zawodowej lub stażu zawodowego, cel i program praktyki zawodowej lub stażu zawodowego, opis zadań wykonywanych przez praktykanta lub stażystę, opis kompetencji uzyskanych przez praktykanta lub stażystę w wyniku praktyki zawodowej lub stażu zawodowego oraz ocenę praktykanta lub stażysty dokonaną przez opiekuna praktyki lub stażu;

g. katalog wydatków przewidzianych w ramach projektu może uwzględniać koszty związane z odbywaniem praktyki zawodowej lub stażu zawodowego (np. koszty dojazdu, koszty zakupu odzieży roboczej, wyposażenie stanowiska pracy, koszty eksploatacji materiałów i narzędzi, szkolenia BHP praktykanta lub stażysty itp.) w wysokości nieprzekraczającej 5 000 zł na 1 osobę odbywającą praktykę zawodową lub staż zawodowy. Powyższa kwota może zostać zwiększona jedynie w sytuacji konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z udziałem uczniów w praktyce zawodowej lub stażu zawodowym, wynikających ze zwiększonego wymiaru czasu trwania ww. form wsparcia;

h. na etapie przygotowań do realizacji programu praktyki zawodowej lub stażu zawodowego są wyznaczani opiekunowie praktykantów lub stażystów. Każdy przyjęty praktykant lub stażysta ma przydzielonego opiekuna. Na jednego opiekuna praktyki lub stażu nie może przypadać jednocześnie więcej niż 6 praktykantów lub stażystów. Opiekun praktykanta lub stażysty jest wyznaczany po stronie podmiotu przyjmującego ucznia na praktykę zawodową lub staż zawodowy;

i. do zadań opiekuna praktykanta lub stażysty należy w szczególności:
- diagnoza kompetencji i kwalifikacji praktykanta lub stażysty (we współpracy z nauczycielem);
- określenie celu i programu praktyki lub stażu (we współpracy z nauczycielem);
- udzielenie praktykantom lub stażystom informacji zwrotnej w trakcie realizacji oraz po zakończeniu praktyki zawodowej lub stażu zawodowego;
- nadzór nad prawidłową realizacją i harmonogramem praktyki zawodowej lub stażu zawodowego;

j. koszty wynagrodzenia opiekuna praktykanta lub stażysty u pracodawcy powinny uwzględniać jedną z opcji:
- refundację pracodawcy wynagrodzenia opiekuna praktykanta lub stażysty w zakresie odpowiadającym częściowemu lub całkowitemu zwolnieniu go od świadczenia pracy na rzecz realizacji zadań związanych z opieką nad grupą praktykantów lub stażystów, o której mowa w lit. h, przez okres 150 godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego, w wysokości obliczonej jak za urlop wypoczynkowy, ale nie więcej niż 5000 zł brutto. Wysokość wynagrodzenia nalicza się proporcjonalnie do liczby godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego zrealizowanych przez uczniów;
- refundację pracodawcy dodatku do wynagrodzenia opiekuna praktykanta lub stażysty, w sytuacji, gdy nie został zwolniony od świadczenia pracy, w wysokości nieprzekraczającej 10% jego zasadniczego wynagrodzenia wraz ze wszystkimi składnikami wynagrodzenia wynikającego ze zwiększonego zakresu zadań (opieka nad grupą praktykantów lub stażystów, o której mowa w lit.

		b. staże zawodowe obejmujące realizację kształcenia zawodowego praktycznego we współpracy z pracodawcami lub przedsiębiorcami lub wykraczające poza zakres kształcenia zawodowego praktycznego[64]; c. wdrożenie nowych, innowacyjnych form kształcenia zawodowego; d. dodatkowe zajęcia specjalistyczne realizowane we współpracy z podmiotami z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe, umożliwiające uczniom i słuchaczom uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych; e. organizowanie kursów przygotowawczych na studia we współpracy ze szkołami wyższymi oraz organizowanie kursów i szkoleń przygotowujących do kwalifikacyjnych egzaminów czeladniczych i mistrzowskich; f. udział w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach lub obozach naukowych; g. wsparcie uczniów lub słuchaczy w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy; h. programy walidacji i certyfikacji odpowiednich efektów uczenia się zdobytych w ramach edukacji formalnej, pozaformalnej oraz kształcenia nieformalnego, prowadzące do zdobycia kwalifikacji zawodowych, w tym również kwalifikacji mistrza i czeladnika w zawodzie; i. doradztwo edukacyjno-zawodowe (w tym dla uczniów szkół gimnazjalnych); j. wykorzystanie rezultatów projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL; k. przygotowanie zawodowe uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w charakterze młodocianego pracownika organizowane u pracodawców, obejmujące naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy, o ile nie jest ono finansowane ze środków Funduszu Pracy. Realizacja ww. formy wsparcia powinna być przeprowadzona w zakresie i na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 232). 3. Tworzenie w szkołach lub placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe* (tj. centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego i/lub jednostek systemu oświaty realizujących zadania** ckziu) warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów – wyłącznie jako element projektu;

h, ale nie więcej niż 500 zł brutto, za realizację 150 godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego. Wysokość wynagrodzenia nalicza się proporcjonalnie do liczby godzin praktyki zawodowej lub stażu zawodowego zrealizowanych przez uczniów);

- refundację pracodawcy wynagrodzenia opiekuna praktykanta lub stażysty, który będzie pełnił funkcję instruktora praktycznej nauki zawodu i dla którego praca z uczniami będzie stanowić podstawowe zajęcie – do wysokości wynagrodzenia określonego w § 9 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu;

k. wynagrodzenie przysługujące opiekunowi praktykanta lub stażysty jest wypłacane z tytułu wypełnienia obowiązków, o których mowa w pkt 13 lit. i, nie zależy natomiast od liczby uczniów, wobec których te obowiązki świadczy. IZ RPO w uzasadnionych przypadkach może podjąć decyzję o innej kwocie wynagrodzenia opiekunów praktykantów lub stażystów.

l.

[64] J.w.

		a. wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego w sprzęt i materiały dydaktyczne[65]. 4. Rozwój współpracy szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym[66]: a. włączenie pracodawców lub przedsiębiorców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe oraz kwalifikacje mistrza i czeladnika w zawodzie, w tym m. in.: tworzenie przez pracodawców lub przedsiębiorców ośrodków egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów lub kwalifikacji, upoważnionych przez właściwą okręgową komisję egzaminacyjną do przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, udział pracodawców lub przedsiębiorców w egzaminach potwierdzających kwalifikacje w zawodach w charakterze egzaminatorów; b. tworzenie klas patronackich w szkołach; c. współpracę w dostosowywaniu oferty edukacyjnej w szkołach i w formach pozaszkolnych do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy; d. opracowanie lub modyfikację programów nauczania; e. wykorzystanie rezultatów projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL; f. współpracę szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe z uczelniami wyższymi. 5. Rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego:

[65] Interwencja jest zgodna z następującymi warunkami:
a. Szczegółowy katalog wyposażenia pracowni lub warsztatów szkolnych dla 190 zawodów został opracowany przez MEN i jest udostępniony za pośrednictwem strony internetowej www.koweziu.edu.pl. IZ RPO zapewnia zgodność interwencji przewidzianej w ramach RPO z przedmiotowym katalogiem;
b. Wyposażenie pracowni lub warsztatów szkolnych jest dokonywane na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe w tym zakresie, a także posiadanego przez nie wyposażenia. Diagnoza powinna uwzględniać rekomendacje instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe;
c. inwestycje infrastrukturalne są kwalifikowalne, jeżeli zostaną spełnione łącznie poniższe warunki:
- nie jest możliwe wykorzystanie istniejącej infrastruktury;
- potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb;
- infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania.

* Zgodnie z art. 2 pkt 3a i art. 62a *ustawy o systemie oświaty* placówki te to: placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego oraz centra kształcenia zawodowego i ustawicznego. W PI 10iv możliwe jest wspieranie *szkół i placówek kształcenia zawodowego* oraz *podmiotów realizujących zadania centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego*. Zatem ww. interwencja wpływa na realizację wskaźnika pn."Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego" (wskaźnik zawiera szkoły i placówki kształcenia zawodowego, a także podmioty realizujące zadania centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego). Ujęcie we wskaźniku pn. *Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego* zarówno szkół/placówek jak również podmiotów realizujących zadania ckziu (czyli placówek kształcenia ustawicznego, praktycznego, zawodowego oraz ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego) jest możliwe.

** Zatem (oprócz CKZiU) podmiotami mogącymi realizować zadania CKZiU mogą być jednostki oświatowe prowadzące kształcenie zawodowe: Centra Kształcenia Zawodowego (CKZ);Centra Kształcenia Praktycznego (CKP);Centra Kształcenia Ustawicznego (CKU); Ośrodki Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego oraz technika, szkoły zawodowe, szkoły policealne.

[66] Otoczenie społeczno-gospodarcze szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe należy rozumieć jako pracodawców, organizacje pracodawców, przedsiębiorców, organizacje przedsiębiorców, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe, organizacje pozarządowe, partnerów społecznych oraz innych interesariuszy zidentyfikowanych w diagnozie.

		a. uzyskiwanie kwalifikacji doradców edukacyjno - zawodowych przez osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego w szkołach i placówkach, które nie posiadają kwalifikacji z tego zakresu oraz podnoszenie kwalifikacji doradców edukacyjno - zawodowych, realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego w szkołach; b. tworzenie w gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, centrach kształcenia ustawicznego, CKZiU lub innych zespołach realizujących zadania zbieżne z zadaniami CKZiU Szkolnych Punktów Informacji i Kariery (SPInKa) umożliwiających realizację doradztwa edukacyjno – zawodowego dla uczniów, słuchaczy szkół lub placówek systemu oświaty i osób dorosłych; c. zewnętrzne wsparcie szkół w obszarze doradztwa edukacyjno - zawodowego[67].

[67] Interwencja na rzecz realizacji zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego jest zgodna z następującymi warunkami:

a. program zewnętrznego wsparcia powinien przyczynić się do zwiększenia dostępu do usług doradztwa edukacyjno-zawodowego opartych na rzetelnej informacji edukacyjno - zawodowej;
b. zapewnienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej może obejmować tworzenie regionalnych systemów informacji edukacyjno-zawodowej;
c. zakres wsparcia wynika z analizy indywidualnej sytuacji szkoły lub placówki systemu oświaty i odpowiada na jej specyficzne potrzeby;
d. realizacja programów zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego na poziomie regionalnym obejmuje następujące etapy:
   - współpracę z KOWEZiU w zakresie doskonalenia kadry systemu doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego, w tym m.in. wykorzystania zasobów doradztwa na potrzeby regionu, gromadzenia i udostępniania informacji edukacyjno-zawodowej;
   - współpracę z instytucjami wojewódzkimi na rzecz rozwoju doradztwa edukacyjno - zawodowego w regionie, w tym tworzenie i rozwój wojewódzkiej sieci współpracy doradców i instytucji;
   - zapewnienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej na poziomie regionu, w tym dostępnej on-line;
   - doskonalenie kadry doradców-konsultantów w oparciu o programy szkoleń przygotowane przez KOWEZiU;
   - koordynowanie i monitorowanie działań z zakresu doradztwa zawodowego podejmowanych na poziomie lokalnym;
   - współorganizowanie we współpracy z doradcami-konsultantami, instytucjami tworzącymi sieć wsparcia doradztwa zawodowego, regionalnymi/lokalnymi pracodawcami lub przedsiębiorcami przedsięwzięć na rzecz rozwoju doradztwa edukacyjno-zawodowego, np. targi edukacyjne, targi pracy, festiwale zawodów.
e. osobą realizującą program zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego na poziomie regionalnym jest konsultant wojewódzki. Konsultant wojewódzki jest to specjalista zewnętrzny (spoza szkoły) bezpośrednio współpracujący z doradcami-konsultantami w realizacji zewnętrznego wsparcia na poziomie powiatu. Konsultant wojewódzki to osoba zatrudniona w wojewódzkim ośrodku doskonalenia nauczycieli lub w centrum kształcenia zawodowego;
f. realizacja programów zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno – zawodowego na poziomie lokalnym obejmuje następujące etapy:
   - przeprowadzenie diagnozy stanu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkole, w celu identyfikacji potrzeb szkoły w zakresie doradztwa edukacyjno - zawodowego;
   - opracowanie planu zewnętrznego wsparcia szkoły w zakresie doradztwa edukacyjno - zawodowego przez doradców-konsultantów;
   - wdrożenie i realizacja planu wsparcia szkoły w zakresie doradztwa edukacyjno - zawodowego;
   - tworzenie i rozwój sieci doradców edukacyjno – zawodowych oraz sieci instytucji;
   - monitorowanie i ewaluacja zadań realizowanych w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach i placówkach systemu oświaty;
g. osobą realizującą program zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego jest doradca-konsultant. Doradca–konsultant jest to specjalista zewnętrzny (spoza szkoły) bezpośrednio współpracujący z placówką w realizacji zewnętrznego wsparcia na poziomie powiatu. Doradca–konsultant to osoba zatrudniona w poradni psychologiczno – pedagogicznej, powiatowej placówce doskonalenia nauczycieli, w centrum kształcenia praktycznego lub centrum kształcenia ustawicznego;
h. do zadań doradcy-konsultanta należy pomoc w diagnozie potrzeb szkoły oraz dostosowanie oferty doskonalenia do zdiagnozowanych potrzeb, a następnie pomoc w zbudowaniu planu wspomagania i jego realizacji;
i. na podstawie wyników diagnozy doradca – konsultant, we współpracy ze szkołą lub placówką systemu oświaty, opracowuje plan wparcia ww. podmiotów. Plan powinien zawierać propozycję działań i rozwiązań ukierunkowanych na podniesienie jakości usług świadczonych w szkole lub placówce systemu oświaty z zakresu doradztwa edukacyjno zawodowego, czyli tzw. formy doskonalenia doradztwa edukacyjno-zawodowego;
j. plan wsparcia szkoły powinien uwzględniać konieczność wykorzystania potencjału i zasobów szkoły. Wśród realizatorów zadań określonych w planie wsparcia szkoły wyróżnić należy: kadrę szkoły, doradców-konsultantów oraz instytucje zewnętrzne wspierające szkolne doradztwo zawodowe (w tym poradnie psychologiczno–pedagogiczne, Ochotnicze Hufce Pracy, powiatowe urzędy pracy);
k. katalog działań możliwych do zrealizowania w ramach planu wsparcia szkoły obejmuje:
   - udzielanie pomocy doradcom edukacyjno - zawodowym w organizowaniu szkolnych spotkań, konkursów itp. poświęconych doradztwu edukacyjno – zawodowemu;
   - współpracę przy organizacji spotkań poświęconych doradztwu edukacyjno – zawodowemu z uczniami, rodzicami, radami pedagogicznymi, zespołami wychowawców oraz przedstawicielami pracodawców lub przedsiębiorców;
   - inicjowanie współpracy z zewnętrznymi instytucjami wspierającymi szkolne doradztwo edukacyjno – zawodowe;
   - udostępnianie informacji, np. o instytucjach zewnętrznych wspierających doradztwo edukacyjno – zawodowe, opisanych w mapie lokalnej sieci doradztwa edukacyjno - zawodowego lub możliwościach pozyskania materiałów z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego;
   - inicjowanie i koordynowanie konkursów, konferencji i innych przedsięwzięć z dziedziny doradztwa edukacyjno - zawodowego o zasięgu lokalnym;

	Poddziałanie 10.3.2	Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych (tryb pozakonkursowy)[68]
	Poddziałanie 10.3.3	Do uzupełnienia na kolejnym etapie prac
	Poddziałanie 10.3.4	Podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez osoby dorosłe zainteresowane z własnej inicjatywy zdobyciem, uzupełnieniem lub podnoszeniem kwalifikacji zawodowych poprzez; a. realizację szkolnych form kształcenia ustawicznego zawodowego albo pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego, w tym wymienionych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 622).
11. Typ beneficjenta	Poddziałanie 10.3.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

- wspieranie aktywności szkoły w środowisku lokalnym poprzez udział w targach szkolnych, organizacji lub udziale w tzw. drzwiach otwartych;
- organizacja wspólnych warsztatów, spotkań oraz konferencji z udziałem przedstawicieli instytucji zajmujących się doradztwem w powiecie, władz lokalnych, przedstawicieli pracodawców lub przedsiębiorców czy szkół wyższych;

l. działania związane z tworzeniem i rozwojem sieci doradców edukacyjno – zawodowych i instytucji mają na celu:
- identyfikację osób zajmujących się problematyką doradztwa edukacyjno - zawodowego w szkołach, placówkach systemu oświaty i instytucjach danego powiatu;
- inicjowanie i organizowanie przedsięwzięć umożliwiających wymianę doświadczeń osobom zainteresowanym doradztwem edukacyjno – zawodowym (dyrektorom, doradcom zawodowym, pedagogom, psychologom, nauczycielom);
- podejmowanie działań integrujących środowisko osób zajmujących się w szkołach i innych instytucjach problematyką doradczą;
- budowanie współpracy osób odpowiedzialnych za doradztwo edukacyjno – zawodowe w powiecie;
- organizacja warsztatów dla członków sieci doradców edukacyjno – zawodowych z terenu powiatu, z uwzględnieniem problematyki doradztwa edukacyjno – zawodowego dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wymianę informacji, np. o wydarzeniach powiatowych dotyczących doradztwa, informacji z regionalnego rynku pracy, oferty edukacyjnej szkół, badań i analiz dotyczących lokalnego rynku pracy i dobrych praktyk, propagowanie działań doradczych.

[68] Pomoc stypendialna jest realizowana z uwzględnieniem następujących warunków:

a. wybór projektów obejmujących pomoc stypendialną może być przeprowadzony z zastosowaniem trybu pozakonkursowego, pod warunkiem, że IZ RPO zapewni, że beneficjentem projektu będzie IZ RPO;
b. w przypadku projektów wybranych do realizacji w trybie konkursowym pomoc stypendialna jest udzielana przez szkołę lub placówkę systemu oświaty, w której kształcą się uczniowie albo przez organ prowadzący szkoły lub placówki systemu oświaty;
c. kryterium szczególnie uzdolnionych uczniów powinno obejmować co najmniej oceny klasyfikacyjne uzyskane przez uczniów lub słuchaczy z przynajmniej jednego spośród przedmiotów zawodowych. Osiągnięcia w olimpiadach, konkursach lub turniejach mogą stanowić dodatkowe kryterium premiujące. Szczegółowe kryteria naboru, uwzględniające warunki określone w Wytycznych będą zawierać regulaminy programów stypendialnych;
d. wysokość pomocy stypendialnej ustala IZ RPO, jednak kwota stypendium wyliczona na bazie miesięcznej nie może przekroczyć 1000 zł brutto na jednego ucznia lub słuchacza;
e. minimalny okres na jaki jest przyznawana pomoc stypendialna wynosi 10 miesięcy i może być skrócony jedynie w przypadku naruszenia przez ucznia regulaminu programu stypendialnego;
f. w trakcie otrzymywania pomocy stypendialnej uczeń lub słuchacz podlega opiece dydaktycznej nauczyciela, pedagoga szkolnego albo doradcy zawodowego zatrudnionego w szkole lub placówce systemu oświaty ucznia lub słuchacza. Celem opieki dydaktycznej jest pomoc w dalszym osiąganiu jak najlepszych rezultatów, wsparcie ucznia lub słuchacza w wykorzystaniu stypendium na cele edukacyjne i monitorowanie jego osiągnięć edukacyjnych;
g. Opiekun stypendysty za związane z tą funkcją obowiązki może otrzymywać wynagrodzenie w wysokości nieprzekraczającej 30% wysokości stypendium ucznia (wg kalkulacji miesięcznej).

	Poddziałanie 10.3.2	Województwo Mazowieckie poprzez Departament Edukacji Publicznej i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie
	Poddziałanie 10.3.3	Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) z obszaru objętego Strategią Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego 2014-2020.
	Poddziałanie 10.3.4	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 10.3.1	• uczniowie i słuchacze szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe; • placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego, centra kształcenia zawodowego i ustawicznego; • gimnazjaliści (w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego); • gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne (wyłącznie dla typu operacji nr 5); • młodociani pracownicy; • szkoły i placówki oświatowe oraz ich organy prowadzące realizujące kształcenie zawodowe oraz szkoły artystyczne kształcące w zawodach artystycznych; • nauczyciele kształcenia zawodowego szkół i placówek oświatowych; • instruktorzy praktycznej nauki zawodu; • nauczyciele wyznaczeni do realizacji zadań z zakresu doradztwa edukacyjno – zawodowego (wyłącznie dla typu operacji nr 5).
	Poddziałanie 10.3.2	Uczniowie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe
	Poddziałanie 10.3.3	• uczniowie i słuchacze szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe; • placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego, centra kształcenia zawodowego i ustawicznego; • gimnazjaliści (w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego); • młodociani pracownicy; • szkoły i placówki oświatowe oraz ich organy prowadzące realizujące kształcenie zawodowe oraz szkoły artystyczne kształcące w zawodach artystycznych; • nauczyciele kształcenia zawodowego szkół i placówek oświatowych; • instruktorzy praktycznej nauki zawodu.
	Poddziałanie 10.3.4	• osoby w wieku dorosłym, od 18 r.ż., zgłaszające z własnej inicjatywy chęć kształcenia formalnego, podnoszenia, uzupełniania kwalifikacji lub ich formalnego potwierdzenia;
	Poddziałanie 10.3.1	MJWPU

13. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 10.3.2	MJWPU
	Poddziałanie 10.3.3	MJWPU oraz IP ZIT
	Poddziałanie 10.3.4	MJWPU
14. Instytucja wdrażająca	Działanie 10.3	Nie dotyczy
15. Kategoria regionu wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)		Region lepiej rozwinięty
	Działanie 10.3	63 657 488
	Poddziałanie 10.3.1	46 357 488
	Poddziałanie 10.3.2	2 000 000
	Poddziałanie 10.3.3	2 500 000
	Poddziałanie 10.3.4	12 800 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	Poddziałanie 10.3.1	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.3.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.3.3	Projekty realizowane w ramach ZIT
	Poddziałanie 10.3.4	Nie dotyczy
17. Instrumenty terytorialne	Poddziałanie 10.3.1	RIT – szczegółowy opis w rozdziale IV.2.4.1
	Poddziałanie 10.3.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.3.3	ZIT – szczegółowy opis rozdziale IV.1.2.1
	Poddziałanie 10.3.4	RIT – szczegółowy opis w IV.2.4.1

18. Tryb wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 10.3.1	▪ konkursowy Tryb konkursowy jest trybem podstawowym i stosowany jest w obszarach, gdzie rozwiązanie danego problemu nastąpi poprzez realizację różnych projektów przynoszących porównywalne rezultaty, tzn., że ten sam cel może zostać osiągnięty w wyniku realizacji różnych interwencji. Dla projektów wynikających z planów inwestycyjnych dla subregionów objętych OSI problemowymi w procesie oceny przewidziane są dodatkowe punkty preferencyjne.
	Poddziałanie 10.3.2	▪ pozakonkursowy W trybie pozakonkursowym będą wybierane projekty wdrożeniowe zgodnie z UP, o kluczowym znaczeniu dla realizacji Programu, polegające na świadczeniu usług edukacji na rzecz ostatecznych odbiorców wsparcia. Projekty wybierane w trybie pozakonkursowym, tak jak projekty konkursowe, w celu otrzymania wsparcia będą musiały otrzymać pozytywną ocenę zgodnie z kryteriami przyjętymi przez Komitet Monitorujący. W trybie pozakonkursowym realizowane będą projekty stypendialne, adresowane do uczniów z wysokimi wynikami/osiągnięciami w zakresie przedmiotów i umiejętności zawodowych. Projekt w trybie pozakonkursowym realizowany będzie przez Województwo Mazowieckie poprzez Departament Edukacji Publicznej i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków - MJWPU Dla trybu pozakonkursowego nie jest przewidziana procedura odwoławcza.
	Poddziałanie 10.3.3	▪ konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów – MJWPU oraz IP ZIT.
	Poddziałanie 10.3.4	▪ konkursowy Tryb konkursowy jest trybem podstawowym i stosowany jest w obszarach, gdzie rozwiązanie danego problemu nastąpi poprzez realizację różnych projektów przynoszących porównywalne rezultaty, tzn., że ten sam cel może zostać osiągnięty w wyniku realizacji różnych interwencji. Dla projektów wynikających z planów inwestycyjnych dla subregionów objętych OSI problemowymi w procesie oceny przewidziane są dodatkowe punkty preferencyjne. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów - MJWPU

19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	Działanie 10.3	Limity i ograniczenia wynikają z następujących pkt.: • pkt. 10 Podziałanie 10.3.2 Realizacja programów stypendialnych będzie przeprowadzona wyłącznie przez Województwo Mazowieckie poprzez Departament Edukacji Publicznej i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie(tryb pozakonkursowy); • pkt. 21-22 oraz 24-29. W projektach konkursowych limit wydatków związanych z doposażeniem szkół i placówek kształcenia zawodowego w sprzęt niezbędny do realizacji kształcenia zawodowego nie przekroczy 20% całkowitej alokacji Działania 10.3 (włączając *cross-financing*). Wysokość limitu zostanie zweryfikowana w trakcie przeglądu śródokresowego programu.
20. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 10.3.	Cross-financing w przedmiotowym działaniu będzie stosowany na poziomie wynikającym z Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach RPO 2014-2020. Projekty związane z zakupem sprzętu lub infrastruktury (w ramach cross-financingu) w szkołach i placówkach edukacyjnych będą finansowane wyłącznie, jeżeli zostanie zagwarantowana trwałość inwestycji z EFS. Kryteria będą uwzględniać wyniki edukacyjne szkół i premiować szkoły położone na terenach wiejskich.
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 10.3.1	W ramach projektów wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu, chyba że IZ postanowi inaczej. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.
	Poddziałanie 10.3.2	Nie dotyczy
	Poddziałanie 10.3.3	W ramach projektów wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu, chyba że IZ postanowi inaczej. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.
	Poddziałanie 10.3.4	W ramach projektów wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu, chyba że IZ postanowi inaczej. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-financing powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.

22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 10.3	Nie dotyczy
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 10.3	Zgodnie z zasadami zawartymi w Wytycznych programowych w zakresie kwalifikowalności wydatków objętych dofinansowaniem w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020
24. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 10.3	W przypadku wsparcia stanowiącego pomoc publiczną i pomoc de minimis, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa wspólnotowego i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomoc, a w szczególności: Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis, Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.); Szczegółowe informacje na temat aktualnych podstaw prawnych, zostaną opublikowane w ramach ogłoszenia o konkursie.

25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu		Ogółem
	Działanie 10.3	Projekty nieobjęte pomocą publiczną – maksymalnie 80% kosztów kwalifikowalnych inwestycji. Projekty objęte pomocą publiczną – zgodnie ze schematami pomocy publicznej
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		Ogółem
	Poddziałanie 10.3.1	90% = 80% UE + 10% BP
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych		Ogółem
	Poddziałanie 10.3.1	10%
	Poddziałanie 10.3.2	
	Poddziałanie 10.3.3	
	Poddziałanie 10.3.4	
		Ogółem

28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN)	Działanie 10.3	Minimalna wartość projektu 100 000. Maksymalna wartość projektu - nie dotyczy, chyba że IZ postanowi inaczej w dokumentacji konkursowej oraz dokumentacji dotyczącej naboru.
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN)		Ogółem
	Działanie 10.3	Nie dotyczy, o ile IZ nie postanowi inaczej w dokumentacji konkursowej/ dokumentacji dotyczącej naboru (projekty pozakonkursowe)
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)		Ogółem
	Działanie 10.3	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 10.3	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 10.3	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 10.3	Nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

II.11. Oś Priorytetowa XI – Pomoc Techniczna

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Utrzymanie optymalnego poziomu zatrudnienia, wysoko wykwalifikowanej kadry, niezbędnych warunków pracy gwarantujących skuteczne wykonywanie obowiązków związanych z realizacją RPO WM 2014 - 2020,

Cel szczegółowy 2: Skutecznie działający i użyteczny system informatyczny na potrzeby monitorowania postępów we wdrażaniu i efektywna wymiana doświadczeń, przepływ informacji pomiędzy uczestnikami systemu realizacji RPO WM, ze szczególnym uwzględnieniem partnerów,

Cel szczegółowy 3: Wzmocnienie kompetencji beneficjentów i potencjalnych beneficjentów programu, ze szczególnym uwzględnieniem JST, innych beneficjentów pełniących kluczową rolę w systemie RPO WM 2014 - 2020,

Cel szczegółowy 4: Zapewnienie dopasowanego do potrzeb odbiorców przekazu w zakresie celów i korzyści z wdrażania RPO WM 2014 - 2020.

3. Syntetyczny opis osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	72 991 719
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Mazowieckiego	

OPIS DZIAŁANIA		
6. Nazwa działania	Działanie 11.1	Plan Działań Pomocy Technicznej RPO WM 2014-2020
7. Cele szczegółowe działania	Działanie 11.1	Celem działania jest zapewnienie właściwego zarządzania, wdrażania oraz certyfikacji RPO WM 2014-2020 poprzez: 1. zapewnienie adekwatnego potencjału administracyjnego, 2. wsparcie realizacji procesu programowania, zarządzania, wdrażania, ewaluacji oraz certyfikacji RPO WM 2014 - 2020 3. wzmocnienie kompetencji beneficjentów i potencjalnych beneficjentów programu, 4. wsparcie procesów informacji i promocji.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Działanie 11.1	1. Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w RPO WM 2014 - 2020; 2. Średnioroczna liczba form szkoleniowych na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania RPO WM 2014 - 2020;

		3. Odsetek wdrożonych rekomendacji operacyjnych; 4. Średni czas zatwierdzenia projektu (od złożenia wniosku o dofinansowanie do podpisania umowy); 5. Średnia ocena użyteczności systemu informatycznego; 6. Ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów.
9. Lista wskaźników produktu	Działanie 11.1	1. Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej; 2. Liczba zakupionych urządzeń oraz elementów wyposażenia stanowiska pracy; 3. Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji; 4. Liczba przeprowadzonych ewaluacji; 5. Liczba utworzonych lub dostosowanych systemów informatycznych; 6. Liczba użytkowników systemów informatycznych; 7. Liczba zorganizowanych spotkań, konferencji, seminariów; 8. Liczba opracowanych ekspertyz; 9. Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów; 10. Liczba projektów objętych wsparciem (Project pipeline); 11. Liczba odwiedzin portalu informacyjnego/ serwisu internetowego; 12. Liczba działań informacyjno - promocyjnych o szerokim zasięgu;
10. Typy projektów	Działanie 11.1	1. Finansowanie wynagrodzeń pracowników instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WM 2014-2020; 2. Finansowanie kosztów organizacyjnych, technicznych i administracyjnych; 3. Szkolenia specjalistyczne pracowników odpowiadające na potrzeby identyfikowane na poziomie RPO WM 2014-2020 (np. rozliczanie projektów, zarządzanie projektami); 4. Szkolenia indywidualne na podstawie planów szkoleń instytucji; 5. Finansowanie ewaluacji specyficznych dla RPO WM 2014-2020; 6. Wsparcie procesów realizacji RPO WM 2014-2020 (np. wybór i kontrola projektów); 7. Wsparcie potencjału i kompetencji pracowników instytucji zaangażowanych w zarządzanie cyklem rozwoju innowacji; 8. Finansowanie narzędzi informatycznych na potrzeby instytucji wdrażania RPO WM 2014-2020; 9. Finansowanie lokalnego systemu informatycznego służącego wdrażaniu RPO WM 2014-2020; 10. Wsparcie funkcjonowania Komitetu Monitorującego, grup roboczych oraz innych ciał dialogu społecznego funkcjonujących na poziomie RPO WM 2014-2020; 11. Wsparcie eksperckie i prawne na potrzeby wdrażania RPO WM 2014-2020; 12. Badania, analizy, statystyki na potrzeby monitorowania i ewaluacji Regionalnej Strategii Innowacji wraz z inteligentną specjalizacją;

		13. Szkolenia specjalistyczne odpowiadające potrzebom beneficjentów i potencjalnych beneficjentów identyfikowanym na poziomie wdrażania poszczególnych projektów (np. rozliczanie projektów, zarządzanie projektami); 14. Project pipeline; 15. Portale internetowe poświęcone wdrażaniu projektów w RPO WM 2014-2020; 16. Działania informacyjne, promujące możliwości finansowania i realizowane strategie oraz przedstawiające osiągnięcia RPO WM 2014-2020, w tym promujące uruchomienie Programu; 17. Działania informacyjne podejmowane na podstawie strategii komunikacji RPO WM 2014 - 2020, zgodnie z art. 116 Rozporządzenia PE i Rady nr 1303/2013 (np. informowanie o naborach, wybranych obszarach wsparcia właściwych dla RPO WM 2014-2020).
11. Typ beneficjenta	Działanie 11.1	Wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne, pełniące rolę IZ/IC/IP
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Działanie 11.1	Nie dotyczy
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Działanie 11.1	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Działanie 11.1	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)		Region lepiej rozwinięty
	Działanie 11.1	72 991 719
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Działanie 11.1	Wsparcie w ramach Osi Priorytetowej XI Pomoc Techniczna będzie miało komplementarny charakter wobec : 1. wsparcia w zakresie zwiększenia potencjału administracyjnego i kompetencji pracowników instytucji zaangażowanych w zarządzanie osią pierwszą w odniesieniu do zarządzania cyklem rozwoju innowacji, w tym metodologii klasyfikowania i oceny gotowości technologii oraz oceną ryzyka związanego z realizacją projektów innowacyjnych, 2. zapewnienia monitoringu, ewaluacji i aktualizacji regionalnej strategii inteligentnych specjalizacji, obejmującego: a. proces przedsiębiorczego odkrywania, angażujący regionalne instytucje zarządzającą i pośredniczące, oraz zainteresowane podmioty takie, jak uniwersytety, inne instytucje szkolnictwa wyższego, przedsiębiorców, oraz partnerów społecznych,

		b. stopę zwrotu na inwestycji w zakresie strategii inteligentnych specjalizacji, obliczaną dla EFRR i EFS. Za koordynację wsparcia w zakresie pomocy technicznej odpowiada IK UP poprzez krajowy program PO PT 2014-2020. RPO WM 2014 – 2020 ograniczony zostaje jednakże do interwencji regionalnej, projektów realizowanych na terenie i na rzecz województwa mazowieckiego. Dotyczy to działań w zakresie informacji i promocji, wsparcia potencjału beneficjentów funduszy europejskich oraz wsparcia zasobów ludzkich. Koszty operacyjne związane z koordynacją, zarządzaniem i wdrażaniem ZIT miasta st. Warszawy (jako IP), zgodnie z UP, będą współfinansowane ze środków Funduszu Spójności, w ramach OP 2: Potencjał beneficjentów funduszy europejskich PO PT 2014-2020.
17. Instrumenty terytorialne	Działanie 11.1	Nie dotyczy
18. Tryb wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Działanie 11.1	Z uwagi na specyfikę interwencji oraz beneficjentów określonych podmiotowo w programie, nabory na projekty w ramach osi będą odbywały się w trybie pozakonkursowym. Za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów odpowiedzialny jest Departament UMWM w Warszawie pełniący funkcję IZ.
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Działanie 11.1	Nie dotyczy
20. Warunki i planowany zakres stosowania *cross-financingu* (%)	Działanie 11.1	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych	Działanie 11.1	Nie dotyczy

jako % wydatków kwalifikowalnych		
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie	Działanie 11.1	Nie dotyczy
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Działanie 11.1	Zgodnie z zasadami zawartymi w Wytycznych programowych w zakresie kwalifikowalności wydatków objętych dofinansowaniem w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020
24. Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Działanie 11.1	Nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu		Ogółem
	Działanie 11.1	80%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu		Ogółem
	Działanie 11.1	80%

(środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)		
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych		Ogółem
	Działanie 11.1	20%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)		Ogółem
	Działanie 11.1	Nie dotyczy
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)		Ogółem
	Działanie 11.1	Nie dotyczy
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)		Ogółem
	Działanie 11.1	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Działanie 11.1	Nie dotyczy

32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Działanie 11.1	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Działanie 11.1	Nie dotyczy

III. Indykatywny plan finansowy

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne				Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu (%)	Główna alokacja (**)	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI
			ogółem	FS	EFRR	EFS	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE		
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p
			=b+c+d				=f+j	=g+h+i	rewitalizacja +EFS				=a+e		=a-n		=n/a*100%	
OP I		region lepiej rozwinięty	278 217 130		278 217 130		122 577 288	23 974 570	0	500 000	23 474 570	98 602 717	400 794 418		261 524 103	16 693 027	6,00	
działanie 1.1	1a	region lepiej rozwinięty	125 197 709		125 197 709		44 340 855	23 474 570	0	0	23 474 570	20 866 285	169 538 564					
działanie 1.2	1b	region lepiej rozwinięty	153 019 421		153 019 421		78 236 432	500 000	0	500 000		77 736 432	231 255 853					
OP II		region lepiej rozwinięty	153 599 843		153 599 843		67 684 297	25 514 853	0	23 943 498	1 571 355	42 169 444	221 284 140	0%	144 383 853	9 215 990	6,00	
działanie 2.1	2c	region lepiej rozwinięty	153 599 843		153 599 843		67 684 297	25 514 853	0	23 943 498	1 571 355	42 169 444	221 284 140					
poddziałanie 2.1.1	2c	region lepiej rozwinięty	125 708 369		125 708 369		60 711 428	18 541 984	0	16 970 630	1 571 355	42 169 444	186 419 797					
poddziałanie 2.1.2	2c	region lepiej rozwinięty	27 891 474		27 891 474		6 972 869	6 972 869	0	6 972 869	0	0	34 864 343					
OP III		region lepiej rozwinięty	213 369 786		213 369 786		114 777 612	11 615 033	810 944	10 804 089	0	103 162 580	328 147 398	0%	200 567 599	12 802 187	6,00	
działanie 3.1	3a	region lepiej rozwinięty	72 083 927		72 083 927		18 020 982	10 194 881	810 944	9 383 937	0	7 826 101	90 104 909					
poddziałanie 3.1.1	3a	region lepiej rozwinięty	11 579 348		11 579 348		2 894 837	2 894 837	284 954	2 609 883	0	0	14 474 185					
poddziałanie 3.1.2	3a	region lepiej rozwinięty	60 504 579		60 504 579		15 126 145	7 300 044	525 990	6 774 054	0	7 826 101	75 630 724					
działanie 3.2	3b	region lepiej rozwinięty	33 159 967		33 159 967		8 289 992	1 420 152	0	1 420 152	0	6 869 840	41 449 959					
poddziałanie 3.2.1	3b	region lepiej rozwinięty	5 680 606		5 680 606		1 420 152	1 420 152	0	1 420 152	0	0	7 100 758					

poddziałanie 3.2.2	3b	region lepiej rozwinięty	27 479 361		27 479 361		6 869 840	0	0	0	0	6 869 840	34 349 201					
działanie 3.3	3c	region lepiej rozwinięty	108 125 892		108 125 892		88 466 639	0	0	0	0	88 466 639	196 592 531					
OP IV		region lepiej rozwinięty	324 359 153		324 359 153		99 788 691	67 862 271	7 848 787	60 013 484	0	31 926 420	424 147 844	0%	304 897 604	19 461 549	6,00	
działanie 4.1	4a	region lepiej rozwinięty	37 707 260		37 707 260		13 711 731	7 541 452	0	7 541 452	0	6 170 279	51 418 991					
działanie 4.2	4c	region lepiej rozwinięty	78 621 521		78 621 521		34 069 367	13 313 226	2 211 230	11 101 996	0	20 756 141	112 690 888					
działanie 4.3	4e	region lepiej rozwinięty	208 030 372		208 030 372		52 007 593	47 007 593	5 637 557	41 370 036	0	5 000 000	260 037 965					
poddziałanie 4.3.1	4e	region lepiej rozwinięty	111 124 789		111 124 789		27 781 197	22 781 197	2 782 697	19 998 500	0	5 000 000	138 905 986					
poddziałanie 4.3.2	4e	region lepiej rozwinięty	96 905 583		96 905 583		24 226 396	24 226 396	2 854 860	21 371 536	0	0	121 131 979					
OP V		region lepiej rozwinięty	91 442 566		91 442 566		22 860 642	17 756 910	1 004 578	16 322 869	429 463	5 103 731	114 303 208	0%	85 956 012	5 486 554	6,00	
działanie 5.1	5b	region lepiej rozwinięty	29 490 483		29 490 483		7 372 621	7 372 621	0	7 035 121	337 500	0	36 863 104					
działanie 5.2	6a	region lepiej rozwinięty	24 394 487		24 394 487		6 098 622	3 227 287	0	3 227 287	0	2 871 335	30 493 109					
działanie 5.3	6c	region lepiej rozwinięty	35 718 340		35 718 340		8 929 585	6 697 189	1 004 578	5 692 610		2 232 396	44 647 925					
działanie 5.4	6d	region lepiej rozwinięty	1 839 256		1 839 256		459 814	459 814	0	367 851	91 963	0	2 299 070					
OP VI		region lepiej rozwinięty	116 411 947		116 411 947		54 987 083	19 991 264	14 796 596	4 435 554	759 115	34 995 819	171 399 030	0%	109 427 230	6 984 717	6,00	
działanie 6.1	9a	region lepiej rozwinięty	55 684 051		55 684 051		32 904 212	5 568 405	3 410 196	2 158 210	0	27 335 807	88 588 263					
działanie 6.2	9b	region lepiej rozwinięty	60 727 896		60 727 896		22 082 871	14 422 859	11 386 400	2 277 344	759 115	7 660 012	82 810 767					
OP VII		region lepiej rozwinięty	367 285 892		367 285 892		91 821 473	58 228 973	12 991 257	45 237 716	0	33 592 500	459 107 365	0%	345 248 739	22 037 153	6,00	
działanie 7.1	7b	region lepiej rozwinięty	232 915 892		232 915 892		58 228 973	58 228 973	12 991 257	45 237 716	0	0	291 144 865					
działanie 7.2	7d	region lepiej rozwinięty	134 370 000		134 370 000		33 592 500	0	0	0	0	33 592 500	167 962 500					
OP VIII		region lepiej rozwinięty	137 885 055			137 885 055	34 471 264	30 840 052	1 172 224	3 565 334	26 102 494	3 631 211	172 356 319	10%	128 333 009	9 552 046	6,93	
działanie 8.1	8i	region lepiej rozwinięty	104 409 977			104 409 977	26 102 494	26 102 494	0	0	26 102 494	0	130 512 471					
działanie 8.2	8i	region lepiej rozwinięty	6 251 859			6 251 859	1 562 965	1 543 428	1 172 224	371 204	0	19 537	7 814 824					
działanie 8.3	8iv	region lepiej rozwinięty	27 223 219			27 223 219	6 805 805	3 194 131	0	3 194 131	0	3 611 674	34 029 024					
poddziałanie 8.3.1	8iv	region lepiej rozwinięty	14 446 697			14 446 697	3 611 674	0	0	0	0	3 611 674	18 058 371					
poddziałanie 8.3.2	8iv	region lepiej rozwinięty	12 776 522			12 776 522	3 194 131	3 194 131	0	3 194 131	0	0	15 970 653					
OP IX		region lepiej rozwinięty	172 375 061			172 375 061	43 093 765	32 509 117	23 508 391	9 000 726	0	10 584 649	215 468 826	10%	160 433 705	11 941 356	6,93	

działanie 9.1	9i	region lepiej rozwinięty	84 233 041			84 233 041	21 058 260	15 808 501	8 851 103	6 957 398	0	5 249 759	105 291 301				
działanie 9.2	9iv	region lepiej rozwinięty	79 577 765			79 577 765	19 894 441	15 228 154	13 317 687	1 910 467	0	4 666 287	99 472 206				
poddziałanie 9.2.1	9iv	region lepiej rozwinięty	25 650 299			25 650 299	6 412 575	4 877 222	4 292 690	584 533	0	1 535 352	32 062 874				
poddziałanie 9.2.2	9iv	region lepiej rozwinięty	53 927 466			53 927 466	13 481 867	10 350 932	9 024 997	1 325 935	0	3 130 934	67 409 333				
działanie 9.3	9v	region lepiej rozwinięty	8 564 255			8 564 255	2 141 064	1 472 461	1 339 601	132 860	0	668 602	10 705 319				
OP X		region lepiej rozwinięty	161 901 986			161 901 986	40 475 497	35 085 501	22 262 491	12 823 010	0	5 389 996	202 377 483	10%	150 686 157	11 215 829	6,93
działanie 10.1	10i	region lepiej rozwinięty	78 706 309			78 706 309	19 676 577	18 712 055	11 863 031	6 849 024	0	964 522	98 382 886				
poddziałanie 10.1.1	10i	region lepiej rozwinięty	50 846 410			50 846 410	12 711 603	12 206 826	7 663 840	4 542 986	0	504 776	63 558 013				
poddziałanie 10.1.2	10i	region lepiej rozwinięty	8 423 086			8 423 086	2 105 772	2 105 772	1 269 572	836 199	0	0	10 528 858				
poddziałanie 10.1.3	10i	region lepiej rozwinięty	4 000 000			4 000 000	1 000 000	1 000 000	602 901	397 099	0	0	5 000 000				
poddziałanie 10.1.4	10i	region lepiej rozwinięty	15 436 813			15 436 813	3 859 203	3 399 458	2 326 718	1 072 740	0	459 746	19 296 016				
działanie 10.2	10iii	region lepiej rozwinięty	19 538 189			19 538 189	4 884 547	2 442 274	2 442 274	0	0	2 442 273	24 422 736				
działanie 10.3	10iv	region lepiej rozwinięty	63 657 488			63 657 488	15 914 372	13 931 171	7 957 186	5 973 985	0	1 983 201	79 571 860				
poddziałanie 10.3.1	10iv	region lepiej rozwinięty	46 357 488			46 357 488	11 589 372	10 458 990	5 937 462	4 521 528	0	1 130 382	57 946 860				
poddziałanie 10.3.2	10iv	region lepiej rozwinięty	2 000 000			2 000 000	500 000	500 000	233 494	266 506	0	0	2 500 000				
poddziałanie 10.3.3	10iv	region lepiej rozwinięty	2 500 000			2 500 000	625 000	625 000	291 868	333 132	0	0	3 125 000				
poddziałanie 10.3.4	10iv	region lepiej rozwinięty	12 800 000			12 800 000	3 200 000	2 347 181	1 494 362	852 819	0	852 819	16 000 000				
OP XI		region lepiej rozwinięty	72 991 719			72 991 719	18 247 930	18 247 930		18 247 930	0	0	91 239 649	0%			
działanie 11.1	-----	region lepiej rozwinięty	72 991 719			72 991 719	18 247 930	18 247 930		18 247 930	0	0	91 239 649				

IV. Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji

IV.1. Wymiar terytorialny - formy obligatoryjne

IV.1.1 Planowane wsparcie rewitalizacji w ramach RPO WM 2014-2020

IV.1.1.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Wdrażanie polityki rewitalizacyjnej na poziomie regionalnym w województwie mazowieckim rozumiane jest jako zespół działań prowadzonych kompleksowo, wielowymiarowo, skoordynowanych i skoncentrowanych tematycznie i terytorialnie w celu osiągnięcia założonych przemian w obszarach kryzysowych.

W ramach Programu zaplanowano zintegrowane planowanie i zarządzanie procesami rewitalizacji z zakresu materialno-przestrzennego, społeczno-socjalnego oraz rozwoju gospodarczego, w ramach działań współfinansowanych z EFRR i EFS. Działania te muszą zostać skoncentrowane w zdegradowanych obszarach miejskich, lub w poprzemysłowych, powojskowych, pokolejowych i popegeerowskich obszarach wiejskich, wskazanych w programach rewitalizacji.

Zasadą ogólną działań rewitalizacyjnych zaplanowanych w Programie będzie włączenie społeczne. W związku z powyższym działania naprawcze prowadzić będą do polepszenia jakości życia mieszkańców, w tym zwiększenia ich szans na zatrudnienie. Pozwolą one również na trwałą odnowę obszaru, poprawę ładu przestrzennego, stanu środowiska i zabudowy poprzez zastosowanie wysokiej jakości rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych. W celu uzyskania najlepszych rozwiązań premiowane będą takie projekty, które zostały wyłonione w konkursach architektonicznych, urbanistycznych lub architektoniczno-urbanistycznych. Podejmowane interwencje przyczynią się również do ograniczania zjawiska eksurbanizacji poprzez podnoszenie atrakcyjności stref rozwojowych w miastach i pozwolą na odnowienie lub wzmocnienie atutów rozwojowych obszarów wiejskich. Rezultatem prowadzonych działań będzie zmiana wizerunku obszaru poddanego rewitalizacji, a co się z tym wiąże zwiększone zainteresowanie inwestorów tym obszarem, przy zminimalizowanym stopniu zagrożenia gentryfikacją.

IV.1.1.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty rewitalizacyjne

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji
III	3.1 Poprawa rozwoju MŚP na Mazowszu	EFRR	32 953 424	Konkursy dotyczące projektów rewitalizacyjnych[69] realizowanych na obszarach kryzysowych (zdegradowanych) wskazanych do rewitalizacji lub rekultywacji zlokalizowane w pobliżu inwestycji transportowych w związku ze zintensyfikowanym zapotrzebowaniem firm poszukujących lokalizacji dla prowadzenia działalności. Obszary ujęte w projekcie powinny zostać ujęte w programach rewitalizacji lub w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin (obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji), a także w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (obszary rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej, obszary wymagające przekształceń lub rekultywacji)
IV	4.2 Efektywność energetyczna	EFRR	19 655 380	Konkursy dotyczące projektów rewitalizacyjnych realizowanych na obszarach (terytoriach) objętych programami rewitalizacji
	4.3 Jakość powietrza	EFRR	52 007 593	Konkursy dotyczące projektów rewitalizacyjnych realizowanych na obszarach (terytoriach) objętych programami rewitalizacji
V	5.3 Dziedzictwo kultury	EFRR	8 929 585	Konkursy dotyczące projektów rewitalizacyjnych realizowanych na obszarach (terytoriach) objętych programami rewitalizacji
VI	6.1 Jakość usług zdrowotnych	EFRR	5 568 405	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie projektów rewitalizacyjnych realizowanych na obszarach (terytoriach) objętych programami rewitalizacji
	6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych	EFRR	60 727 896	Konkursy dotyczące projektów rewitalizacyjnych realizowanych na obszarach (terytoriach) objętych programami rewitalizacji
VIII	8.3 Ułatwianie powrotu do aktywności zawodowej osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3	EFS	2 722 321	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie w trakcie wyboru do dofinansowania projektów rewitalizacyjnych realizowanych na obszarach (terytoriach) objętych programami rewitalizacji
IX	9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałani	EFS	12 000 000	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie w trakcie wyboru do dofinansowania projektów rewitalizacyjnych, w których wsparcie osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odbywa się na obszarach (terytoriach) objętych programami rewitalizacji

[69] Projekt rewitalizacyjny to projekt taki, który wynika z obowiązującego (na dzień składania wniosku o dofinansowanie) programu rewitalizacji.

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji
	e wykluczeniu społecznemu			
	9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej	EFS	8 000 000	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie w trakcie wyboru do dofinansowania projektów rewitalizacyjnych, w których wsparcie osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odbywa się na obszarach (terytoriach) objętych programami rewitalizacji
	9.3 Rozwój ekonomii społecznej	EFS	3 500 000	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie w trakcie wyboru do dofinansowania projektów rewitalizacyjnych, w których wsparcie osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odbywa się na obszarach (terytoriach) objętych programami rewitalizacji.

IV.1.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich w ramach ZIT

IV.1.2.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Politykę terytorialną RPO WM 2014-2020 oparto na realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla m.st. Warszawy i jej obszaru funkcjonalnego.

Funkcjonowanie ZIT WOF na Mazowszu opiera się na zinstytucjonalizowanej partnerskiej współpracy gmin, położonych w WOF. W skład WOF wchodzi 40 JST, które podpisały porozumienie o współpracy w zakresie realizacji ZIT: Miasto stołeczne Warszawa, a także gminy: Błonie, Brwinów, Czosnów, Góra Kalwaria, Grodzisk Mazowiecki, Halinów, Izabelin, Jabłonna, Jaktorów, Józefów, Karczew, Kobyłka, Konstancin-Jeziorna, Legionowo, Leszno, Lesznowola, Łomianki, Marki, Michałowice, Milanówek, Nadarzyn, Nieporęt, Nowy Dwór Mazowiecki, Otwock, Ożarów Mazowiecki, Piaseczno, Piastów, Podkowa Leśna, Pruszków, Radzymin, Raszyn, Stare Babice, Sulejówek, Wiązowna, Wieliszew, Wołomin, Ząbki, Zielonka, Żyrardów.

Funkcję IP ZIT w systemie wdrażania RPO WM 2014 - 2020 na zasadach określonych w ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. poz. 1146) pełni m.st. Warszawa działające na podstawie *„Porozumienia gmin Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego o współpracy w zakresie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w perspektywie finansowej UE 2014-2020 z dnia 21 lutego 2014 r. z późn. zm.*

Zakres powierzenia zadań związanych z realizacją programu w ramach Strategii ZIT WOF określa pisemne porozumienie pomiędzy IZ RPO WM 2014-2020 a m.st. Warszawą*, reprezentowanym przez Prezydenta m.st. Warszawy „w sprawie powierzenia zadań instytucji pośredniczącej w ramach*

instrumentu zintegrowane inwestycje terytorialne regionalnego programu operacyjnego województwa mazowieckiego na lata 2014-2020".

Dokumentem warunkującym realizację ZIT WOF, jest Strategia ZIT WOF 2014-2020+. Dokument ten zawiera m.in. spójny zestaw powiązanych ze sobą działań, a także zasady wyboru projektów dla ZIT, stanowiące podstawę do opracowania szczegółowych kryteriów wyboru projektów ustanawianych przez KM RPO WM 2014-2020.

Celem głównym Strategii ZIT WOF jest: Rozwój i wykorzystanie potencjałów WOF ZIT poprzez integrację obszaru i budowanie jego przewag konkurencyjnych zgodnie z art. 7 rozporządzenia EFRR.

Na finansowanie ZIT zostanie wydzielona kwota w wysokości min. 165,8 mln euro (7,94% środków RPO WM 2014-2020). W SZOOP wydzielone zostały w odrębne Poddziałania dedykowane mechanizmowi ZIT WOF w osiach priorytetowych zgodnie z tabelą IV.1.2.2 Alokacja UE przeznaczona na ZIT wojewódzki.

Projekty w ramach ZIT mogą być realizowane w formule konkursowej i pozakonkursowej.

IV.1.2.2 Alokacja UE przeznaczona na ZIT obszaru funkcjonalnego miasta wojewódzkiego

Oś priorytetowa	Poddziałanie	Fundusz	Alokacja UE przeznaczona na ZIT (EUR)	Finansowanie ogółem (EUR)
II	2.1.2 E -usługi dla Mazowsza w ramach ZIT	EFRR	27 891 474	
III	3.1.1 Rozwój MŚP w ramach ZIT	EFRR	11 579 348	
	3.2.1 Modele biznesowe w ramach ZIT	EFRR	5 680 606	
IV	4.3.2 Mobilność miejska w ramach ZIT	EFRR	96 905 583	
VIII	8.3.2 Ułatwianie powrotu do aktywności zawodowej w ramach ZIT	EFS	12 776 522	
X	10.1.2 Edukacja ogólna w ramach ZIT	EFS	8 423 086	
	10.3.3 Doradztwo zawodowe w ramach ZIT	EFS	2 500 000	

IV.1.3 Obszary wiejskie

IV.1.3.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Uzupełnieniem podejścia terytorialnego w Programie będą preferencje punktowe w wybranych działaniach dla obszarów wiejskich, na które łącznie przeznaczone zostanie min. 11% alokacji Programu. Co do zasady w ramach osi priorytetowych nie przewidziano alokacji dedykowanych wyłącznie obszarom wiejskim, ale jedynie działania w ramach których przewidziano preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich lub których ostatecznymi odbiorcami są podmioty/osoby z obszarów wiejskich. Jako podstawa przyznania preferencji służy analiza potrzeb terytorium, którego dotyczy dany obszar wsparcia oraz osiągnięcie wyznaczonych w tym zakresie celów.

Założeniem interwencji EFRR na obszarach wiejskich jest uzupełnienie infrastruktury służącej ich rozwojowi oraz poprawę dostępu i jakości usług. Założeniem interwencji EFS na obszarach wiejskich jest rozwiązywanie konkretnych problemów poszczególnych grup docelowych, a co za tym idzie, kierowanie interwencji bezpośrednio do osób, których one dotyczą.

Wzrost poziomu aktywności zawodowej mieszkańców wsi i małych miast bez konieczności emigracji związany jest z rozwojem lokalnych i regionalnych ośrodków, rozwojem poza rolniczej przedsiębiorczości, ale także poprawą dostępności komunikacyjnych lokalnych i regionalnych rynków pracy.

Szczegółowe wyjaśnienie podejścia terytorialnego w wybranych Osiach Priorytetowych

W VII Osi Priorytetowej w przypadku Działania 7.1 Infrastruktura drogowa oraz Działania 7.2. Infrastruktura kolejowa zakłada się, że znaczna część infrastruktury będącej przedmiotem realizowanych projektów (drogi, linie kolejowe) jest położona na obszarach wiejskich i będzie użytkowana przez osoby zamieszkujące te obszary. W związku z powyższym nie ma potrzeby definiowania dodatkowych kryteriów, które preferowałby projekty z obszarów wiejskich. W przypadku ww. działań założono % udział alokacji środków UE przeznaczonych na obszary wiejskie.

W VIII Osi Priorytetowej, w przypadku Działania 8.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP, na podstawie statystyk publicznych[70] można dokonać założenia, iż odbiorcami planowanej interwencji w znaczącej większości będą mieszkańcy obszarów wiejskich i powyższe nie wymaga definiowania dodatkowego skwantyfikowanego kryterium wyboru projektów. Ponadto w przypadku ustanowienia kryterium, które musiałoby być jednakowe dla wszystkich beneficjentów w naborze, mogłoby przyczynić się do dyskryminowania bezrobotnych w powiatach o wyższym udziale bezrobotnych pochodzących z obszarów miejskich i sztucznym ograniczeniu grupy docelowej, a nawet niemożliwością prawidłowego zrealizowania projektu.

Lata	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi		Odsetek ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi
		w tym kobiet	
2010	105 153	50 209	47,0%
2011	108 992	53 602	49,2%
2012	118 669	55 651	46,9%
2013	122 458	56 873	46,4%
2014	107 807	51 009	43,2%
razem	563 079	216 335	
średniorocznie dla badanego okresu.	**140 770**	**54 084**	**46,5%**

[70] http://wupwarszawa.praca.gov.pl/rynek-pracy/statystyki-i-analizy/raporty-roczne-i-polroczne

Ponadto z danych na koniec grudnia 2014 r. wynika, że bezrobotni zamieszkali na wsi przeważali w 29 z 42 powiatów, a w 13 powiatach stanowili 70,0% i więcej. Poza miastami na prawach powiatu udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych kształtował się od 34,7% w powiecie otwockim do 96,8% w powiecie siedleckim.

Z uwagi na fakt, iż planowana kwota alokacji dedykowanej do obszarów wiejskich w Działaniu 8.1 (wynosząca 12 267 040 euro) stanowi ok. 12% alokacji środków na przedmiotowe Działanie, IZ będzie na bieżąco monitorować publikowane przez WUP raporty dotyczące rynku pracy na Mazowszu i podejmować środki zaradcze w przypadku zmiany trendu struktury udziału bezrobotnych z obszarów wiejskich.

W IX Osi Priorytetowej nie zastosowano wprawdzie preferencji dla obszarów wiejskich, natomiast jest wyraźna preferencja punktowa (15) dla obszarów (gmin) o najwyższym wskaźniku ubóstwa i wykluczenia społecznego. Statystyki pokazują, że problem ubóstwa i wykluczenia społecznego i największy wskaźnik ubóstwa dotyczą przede wszystkim obszarów wiejskich. Można więc założyć, że preferowanie projektów realizowanych w gminach o najwyższym wskaźniku ubóstwa pozwoli na zrealizowanie założeń RPO dotyczących alokacji dla obszarów wiejskich. Ewentualna zmiana preferencji, tzn. ich rozszerzenie o preferencje punktowe (lub wydzielenie alokacji) dla obszarów wiejskich można będzie zastosować po ocenie wyników realizacji projektów realizowanych w ramach pierwszych konkursów.

W Osi Priorytetowej X, w ramach Poddziałania 10.1.3 w trybie pozakonkursowym przewidziano m.in. 65% stypendiów dla uczniów z obszarów wiejskich. Założenie uzasadnione jest udziałem uczniów z obszarów wiejskich w projekcie *Regionalny program stypendialny dla uczniów szczególnie uzdolnionych* (9.1.3 PO KL) w latach 2009-2015.

IV.1.3.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty realizowane na obszarach wiejskich lub projekty, których ostatecznymi odbiorcami są podmioty/osoby z obszarów wiejskich lub realizowana infrastruktura obejmuje obszary wiejskie

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji projektów z obszarów wiejskich
I	1.1 Działalność badawczo - rozwojowa jednostek naukowych	EFRR	18 984 819	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji projektów z obszarów wiejskich
	1.2 Działalność badawczo - rozwojowa przedsiębiorstw	EFRR	16 756 294	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich
II	2.1 E-usługi	EFRR	4 441 878	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich
III	3.1 Poprawa rozwoju MŚP na Mazowszu	EFRR	3 875 266	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich
	3.2 Internacjonalizacja MŚP	EFRR	1 013 127	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich
	3.3 Innowacje w MŚP	EFRR	19 541 949	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich
IV	4.1 Odnawialne źródła energii (OZE)	EFRR	7 157 208	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich
	4.2 Efektywność energetyczna	EFRR	14 923 136	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich
V	5.1 Dostosowanie do zmian klimatu	EFRR	7 786 637	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich.
	5.2 Gospodarka odpadami	EFRR	8 175 230	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji projektów z obszarów wiejskich
	5.3 Dziedzictwo kultury	EFRR	6 217 972	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich
VI	6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych	EFRR	2 963 358	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na wiejskich terenach poprzemysłowych, pokolejowych, powojskowych oraz popegeerowskich, wyznaczonych na podstawie wskaźników obrazujących ich wymagającą interwencji sytuację społeczno-gospodarczą oraz projektów realizowanych przez LGD.
VII	7.1 Infrastruktura drogowa	EFRR	52 394 257	W przypadku projektów z zakresu infrastruktury drogowej zakłada się % udział km dróg objętych dofinansowaniem na obszarach wiejskich o wartości 52 394 257 (EUR).
	7.2 Infrastruktura kolejowa	EFRR	30 226 432	W przypadku projektów z zakresu infrastruktury kolejowej zakłada się % udział km linii kolejowych objętych dofinansowaniem położonych na obszarach wiejskich oraz taboru kolejowego, który będzie poruszał się po liniach kolejowych położonych na obszarach wiejskich o łącznej wartości 52 394 257 (EUR).
VIII	8.1 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP	EFS	12 267 040	Liczba osób bezrobotnych zamieszkałych na obszarach wiejskich wspieranych w ramach przedmiotowego Działania.
	8.2 Aktywizacja zawodowa osób nieaktywnych zawodowo	EFS	3 932 958	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich
	8.3 Ułatwianie powrotu do aktywności zawodowej osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3	EFS	3 985 259	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie		Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji projektów z obszarów wiejskich
IX	9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu		EFS	12 331 036	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach (w gminach) o najwyższym wskaźniku zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.
	9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej		EFS	9 779 162	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach (w gminach) o najwyższym wskaźniku zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.
	9.3 Rozwój ekonomii społecznej		EFS	1 253 738	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach (w gminach) o najwyższym wskaźniku zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. W przypadku ekonomii społecznej preferencja została zastosowana w ten sposób, że subregiony województwa o najwyższym wskaźniku ubóstwa otrzymają na realizacje określonych wskaźników większą alokację.
X	10.1 Edukacja ogólna i przedszkolna	10.1.3	EFS	10 288 896	Udział osób z obszarów wiejskich w ogóle wspieranych w ramach poddziałania - założono m.in. 65% stypendiów dla uczniów z obszarów wiejskich.
		10.1.1, 10.1.2, 10.1.4			Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych na obszarach wiejskich w zakresie: • objęcie wsparciem dzieci dotychczas nieuczestniczących w edukacji przedszkolnej wyłącznie z obszarów wiejskich. • związanym z zakupem sprzętu lub infrastruktury (w ramach cross-financingu) w szkołach i placówkach

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji projektów z obszarów wiejskich
				edukacyjnych realizowane na obszarach wiejskich (silniejsza koncentracja środków na szkołach i placówkach na obszarach cechujących się największymi potrzebami w zakresie edukacji jest niezbędna w kontekście zróżnicowań wewnątrz regionalnych i potrzeby osiągnięcia większej spójności społeczno-gospodarczej).
	10.2 Kompetencje kluczowe osób dorosłych	EFS	2 860 233	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych osób dorosłych z obszarów wiejskich.
	10.3 Doskonalenie zawodowe	EFS	8 952 962	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych w zakresie doskonalenia zawodowego osób zamieszkujących obszary wiejskie.

IV.2. Wymiar terytorialny - formy fakultatywne

IV.2.1. RLKS

Opis dotyczący RLKS znajduje się w rozdziale 4.1.ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, przy czym należy zauważyć, że w ramach Programu nie będzie stosowany instrument RLKS w formule bezpośredniej.

IV.2.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju innych obszarów miejskich niż obszary funkcjonalne miast wojewódzkich (w tym ZIT, instrumenty spełniające kryteria art. 36 rozporządzenia ogólnego oraz art. 7 rozporządzenia EFRR)

IV.2.2.1.Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Nie dotyczy

IV.2.2.2 Alokacja i wkład krajowy

Nie dotyczy

IV.2.3 Wsparcie ZIT poza zintegrowanymi przedsięwzięciami z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich (instrumenty spełniające kryteria art. 36 rozporządzenia ogólnego inne niż obszary miejskie)

IV.2.3.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Nie dotyczy

IV.2.3.2 Alokacja i wkład krajowy

Nie dotyczy

IV.2.4 Inne instrumenty terytorialne

IV.2.4.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Uzupełnieniem podejścia terytorialnego będą:

- Wsparcie regionalnych OSI problemowych poprzez regionalne inwestycje terytorialne (RIT) dla 5 subregionów (NTS 3): ciechanowskiego, płockiego, ostrołęckiego, siedleckiego i radomskiego poprzez preferencje lub konkursy dedykowane.
- Preferencje dla projektów partnerskich bez ograniczenia terytorialnego i tematycznego.

Regionalne inwestycje terytorialne

Wsparcie regionalnych OSI problemowych poprzez regionalne inwestycje terytorialne (RIT) to mechanizm stworzony przez Samorząd Województwa Mazowieckiego skierowany do 5 subregionów (NTS 3): ciechanowskiego, płockiego, ostrołęckiego, siedleckiego i radomskiego. W szczególnie uzasadnionych przypadkach ZWM zastrzega sobie prawo do rozszerzenia obszaru objętego RIT.

Mechanizm ten realizuje politykę rozwoju opisaną w SRWM do 2030 r., mającą na celu wsparcie OSI ostrołęcko-siedleckiego, płocko-ciechanowskiego oraz radomskiego, które zostały określone w SRWM jako problemowe.

Ponadto jego założenia są zgodne z zamieszczonym w SRWM kierunkiem działań „Spójność wewnątrzregionalna – koncentracja na najbardziej zapóźnionych podregionach" i pozwoli na realizacje działania 14.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej zapóźnionych podregionów do ośrodków regionalnych i subregionalnych.

Liderami prowadzonych prac są miasta regionalne (Płock i Radom) i subregionalne (Ciechanów, Ostrołęka i Siedlce), które koordynują przygotowanie planów inwestycyjnych dla subregionów objętych OSI problemowymi, na których będą realizowane regionalne inwestycje terytorialne. Podejście takie wpłynie na wzmocnienie relacji małych miast oraz obszarów wiejskich z miastami stanowiącymi regionalne i subregionalne centra rozwoju na OSI problemowych. Natomiast umowy na realizacje projektów wynikających z planów inwestycyjnych dla subregionów objętych OSI problemowymi mogą być podpisywane przez partnerów RIT.

Podstawą realizacji RIT jest współpraca JST. Samorządy realizujące RIT są zobligowane do zawiązania dowolnej formy partnerstwa. Podstawą partnerstwa RIT ma być odpowiedź na wspólne wyzwania i cele rozwojowe, zidentyfikowane w subregionach oraz potrzebę wypracowania wspólnej wizji rozwoju. Współpraca partnerów w ramach RIT pozwoli na kompleksowe, spójne, bardziej skoordynowane i skoncentrowane działania prorozwojowe oraz rozwiązywanie problemów lub wykorzystanie potencjałów na obszarze danego subregionu, co przełoży się na poprawę spójności przestrzennej.

Zidentyfikowane projekty powinny mieć jak najszersze oddziaływanie terytorialne i poprawiać integrację przestrzenną np. poprzez wzmocnienie powiązań funkcjonalnych między miastami regionalnymi i subregionalnymi a pozostałymi terenami w danym subregionie, zwiększanie dostępności obszaru oraz zwiększenie dostępności do usług tworząc warunki do jego rozwoju społeczno-gospodarczego. Partnerstwo stworzone w celu realizacji RIT powinno obejmować jednostki samorządu terytorialnego bezpośrednio zaangażowane w realizacje inwestycji lub takie, na które inwestycje oddziałują.

Wymaga się aby projekty zgłoszone w ramach RIT, miały zintegrowany charakter i stanowiły logiczną całość. Projekty zintegrowane należy rozumieć jako wiązki projektów, które będą realizowane w ramach różnych PI objętych Programem.

Dokumentem warunkującym realizację projektów w formule RIT są plany inwestycyjne dla subregionów objętych OSI problemowymi, zawierające:

- diagnozę obszaru, w tym identyfikację potencjałów i problemów rozwojowych;
- projekty wiodące (1-2);

- projekty towarzyszące (1-3), powiązane tematycznie z inwestycją wiodącą;
- plan finansowy i harmonogram czasowy.

Dla każdego z subregionów przewiduje się utworzenie jednego planu inwestycyjnego dla subregionów objętych OSI problemowymi .

Nabór wniosków na projekty wspófinansowane z EFRR wskazane w Planie inwestycyjnym dla subregionów objętych OSI problemowymi, będzie odbywał się w trybie konkursowym. Przewiduje się ogłaszanie odrębnych postępowań na wybór inwestycji wynikających z Planów inwestycyjnych dla subregionów objętych OSI problemowymi.

Projekty towarzyszące współfinansowane z EFS będą promowane przyznaniem dodatkowych punktów podczas oceny wniosków projektowych.

Projekty wybierane w konkursie ogłaszanym dla RIT, tak jak pozostałe projekty konkursowe, w celu otrzymania wsparcia będą musiały otrzymać pozytywną ocenę zgodnie z kryteriami przyjętymi przez KM.

Ostateczne kwoty przekazane na finansowanie projektów wiodących RIT będą zależeć od rodzaju i jakości zaproponowanych w planach inwestycyjnych dla subregionów objętych OSI problemowymi inwestycji, w tym przede wszystkim od ich zasięgu oddziaływania oraz od wpływu na wskaźniki realizacji celów Programu.

Weryfikacja Planów inwestycyjnych dla subregionów objętych OSI problemowymi pod względem formalnym zostanie przeprowadzona przez IZ. Projekty zaproponowane do realizacji muszą w całości wpisywać się w założenia RPO WM 2014-2020. Ocenę merytoryczną inwestycji przeprowadzą eksperci z Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego w Warszawie lub inni eksperci wskazani przez IZ RPO WM 2014-2020. Ostateczna decyzja o przyjęciu Planu inwestycyjnego dla subregionów objętych OSI problemowymi do realizacji należy do ZWM. Warunkiem uruchomienia mechanizmu nie jest przyjęcie do realizacji wszystkich planów inwestycyjnych dla subregionów objętych OSI problemowymi.

RIT stanowi jeden z mechanizmów podejścia terytorialnego oraz wsparcia projektów realizowanych w formule partnerstwa. Komplementarnym mechanizmem są projekty partnerskie premiowane na etapie konkursów. Projekty partnerskie nie mają ograniczenia terytorialnego, tematycznego oraz ustalonego maksymalnego poziomu alokacji w Programie.

Projekty partnerskie

W ramach zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego realizowany będzie ponadto mechanizm - projekty partnerskie. Celem projektów partnerskich jest włączenie lokalnych społeczności skupionych m.in. wokół organizacji pozarządowych, jednostek samorządu terytorialnego - tym LGD (które mogą być jednym z ogniw uczestniczących w partnerstwie; lider lub partner) w proces podejmowania inicjatywy stymulującej rozwój społeczno-gospodarczy, poprzez zawiązywanie

partnerstw na rzecz osiągnięcia zidentyfikowanych celów. Realizacja projektów w partnerstwie umożliwi partycypację społecznościom lokalnym w inicjowaniu i realizacji działań rozwojowych. Zapewnia także zaangażowanie ich potencjału w kreowanie mechanizmów rozwojowych w sposób komplementarny z przyjętymi kierunkami rozwoju w lokalnych dokumentach strategicznych i co ważniejsze wzmacnia rolę i współodpowiedzialność obywateli reprezentowanych przez szeroko rozumiane środowisko organizacji społecznych i pozarządowych za procesy rozwojowe.

Nie zakłada się formalnego wymogu udziału w partnerstwie jednostek sektora finansów publicznych. Jednak realizowane projekty w ramach niniejszego mechanizmu, muszą wpisywać się w strategiczne założenia rozwojowe lokalne lub regionalne. Muszą one być również komplementarne do celów Strategii Europa 2020, UP i zapisów Programu.

Zaproponowane rozwiązanie osadza w przestrzeni identyfikowane przez społeczność lokalną problemy, m.in. do lokalnych dokumentów strategicznych i zapewnia zgodność z kierunkami rozwoju inicjowanego przez władze lokalne. Ponadto pozwoli na wypracowanie ścieżki porozumienia wśród podmiotów funkcjonujących na danym obszarze.

Realizacja przedsięwzięć w formule partnerstwa adresowana jest zarówno do organizacji pozarządowych (społecznych), jak i samorządów lokalnych (z zastrzeżeniem, iż ich udział z formalnego punktu widzenia nie jest wymagany). Pozwala na kontynuowanie i rozwijanie dobrych praktyk wypracowanych w poprzednich latach oraz promuje współpracę ponadgminną. Mechanizm premiujący projekty partnerskie został przewidziany przede wszystkim w osiach współfinansowanych z EFS, ale także EFRR.

Doprecyzowanie zapisów dotyczących projektów partnerskich zostanie dokonane w SZOOP dla RPO WM 2014-2020. Do ich opracowania zostaną włączeni reprezentanci organizacji pozarządowych i LGD skupionych wokół Mazowieckiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Mechanizm – projekty partnerskie stanowi jeden z elementów podejścia terytorialnego w regionie wprowadzonych do RPO WM 2014-2020. Będzie on realizowany poprzez premiowanie tego typu projektów dodatkowymi punktami na etapie konkursów, bez ograniczenia terytorialnego i tematycznego oraz bez ustalania maksymalnego poziomu alokacji w Programie na projekty partnerskie. Podstawą tego mechanizmu jest włączenie lokalnych społeczności w kreowanie rozwoju. W związku z zastosowaniem w Programie opisanej powyżej szerokiej formuły, nie zaplanowano w nim zastosowania mechanizmu RLKS.

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Metoda preferencji projektów realizowanych w Partnerstwie
I	1.1 Działalność badawczo - rozwojowa jednostek naukowych	EFRR	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Metoda preferencji projektów realizowanych w Partnerstwie
			dofinansowania projektów realizowanych w partnerstwie
	1.2 Działalność badawczo - rozwojowa przedsiębiorstw	EFRR	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych w partnerstwie
II	2.1 E-usługi	EFRR	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych w partnerstwie
IV	4.1 Odnawialne źródła energii (OZE)	EFRR	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych w partnerstwie będące efektem trwałej współpracy oraz akceptacji społecznej za pośrednictwem organizacji pozarządowych, Lokalnej Grupy Działania (LGD).
V	5.1 Dostosowanie do zmian klimatu	EFRR	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych w partnerstwie.
	5.2 Gospodarka odpadami	EFRR	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych w partnerstwie.
	5.3 Dziedzictwo kultury	EFRR	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych w partnerstwie będące efektem trwałej współpracy oraz akceptacji społecznej za pośrednictwem organizacji pozarządowych, Lokalnej Grupy Działania (LGD).
VI	6.2 Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych	EFRR	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych przez LGD.
VIII	8.2 Aktywizacja zawodowa osób nieaktywnych zawodowo	EFS	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Metoda preferencji projektów realizowanych w Partnerstwie
			punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych za pośrednictwem m.in. organizacji pozarządowych, LGD, będące efektem trwałej współpracy oraz akceptacji społecznej.
	8.3 Ułatwianie powrotu do aktywności zawodowej osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3	EFS	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych za pośrednictwem m.in. organizacji pozarządowych, LGD, będące efektem trwałej współpracy oraz akceptacji społecznej.
IX	9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	EFS	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych poprzez: (każde z wymienionych 5 punktów) • partnerstwo jednostek samorządu terytorialnego z jednostkami spoza sektora finansów publicznych, w szczególności z podmiotami ekonomii społecznej i przedsiębiorcami, • partnerstwo wielosektorowym o charakterze podmiotowym (sektory: społeczny, prywatny, publiczny/rząd i samorząd/partnerstwo samorządów różnych szczebli), przedmiotowym (sektory różnych polityk publicznych) lub w partnerstwie sieciowym (podmiotów tożsamych ze względu na rodzaj ich działalności), • partnerstwo z udziałem jednostek samorządu terytorialnego różnych szczebli.
	9.2 Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej	EFS	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych poprzez:

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Metoda preferencji projektów realizowanych w Partnerstwie
			(każde z wymienionych 5 punktów) • partnerstwo jednostek samorządu terytorialnego z jednostkami spoza sektora finansów publicznych, w szczególności z podmiotami ekonomii społecznej i przedsiębiorcami, • partnerstwo wielosektorowym o charakterze podmiotowym (sektory: społeczny, prywatny, publiczny/rząd i samorząd/partnerstwo samorządów różnych szczebli), przedmiotowym (sektory różnych polityk publicznych) lub w partnerstwie sieciowym (podmiotów tożsamych ze względu na rodzaj ich działalności), • partnerstwo z udziałem jednostek samorządu terytorialnego różnych szczebli.
	9.3 Rozwój ekonomii społecznej	EFS	Beneficjentami wsparcia będą OWES, które mogą zawierać partnerstwa w celu realizacji projektu.
X	10.2 Kompetencje kluczowe osób dorosłych	EFS	Preferencje w dostępie do środków poprzez premiowanie dodatkowymi punktami w trakcie wyboru do dofinansowania projektów realizowanych w partnerstwie.
	10.3 Doskonalenie zawodowe	EFS	Preferencje dla projektów realizowanych w partnerstwie w szczególności szkół, placówek z pracodawcami/przedsiębiorcami (w skład którego wchodzi co najmniej jedna szkoła i jeden przedsiębiorca).

IV.2.4.2 Alokacja i wkład krajowy

Do uzupełnienia w kolejnym etapie prac.

V. Wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji RPO WM 2014-2020

V.1. Wykaz dokumentów krajowych i unijnych

V.1.1. Wykaz rozporządzeń, decyzji i komunikatów UE

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006,

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/200,

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006,

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002,

- Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego,

- Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych,

- Rozporządzenie wykonawcze KE nr 184/2014 z dnia 25 lutego 2014 ustanawiające, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, warunki mające zastosowanie do systemu elektronicznej wymiany danych między państwami członkowskimi a

Komisją oraz przyjmujące, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna" , klasyfikację kategorii interwencji dla wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna",

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych,

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 288/2014 z dnia 25 lutego 2014 r. ustanawiające zasady, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, w odniesieniu do wzoru dla programów operacyjnych w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" oraz zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1299/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna" w odniesieniu do wzoru dla programów EWT w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna",

- Rozporządzenie wykonawcze KE nr 1011/2014 ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi,

- Decyzja wykonawcza KE z 18 lutego 2014 nr 2014/99/EU ustanawiająca wykaz regionów kwalifikujących się do finansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz państw członkowskich kwalifikujących się do finansowania z Funduszu Spójności,

- Decyzja wykonawcza Komisji z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie rocznego podziału między państwa członkowskie zasobów ogólnych przydzielonych na Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" i celu „Europejska współpraca terytorialna", a także rocznego podziału między państwa członkowskie zasobów ze szczególnej alokacji na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi

młodych, wraz z wykazem kwalifikujących się regionów oraz kwotami, które mają zostać przeniesione z alokacji Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych dla każdego państwa członkowskiego do instrumentu „Łącząc Europę" oraz na pomoc najbardziej potrzebującym na okres 2014–2020 (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 2082) (2014/190/UE),

- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 28 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art.107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis,

- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE PL. L 187 z 26.06.2014r.).

V.1.2. Wykaz ustaw, rozporządzeń, strategii i innych dokumentów krajowych

- Umowa partnerstwa – Programowanie perspektywy finansowej UE 2014-2020 z dnia 21 maja 2014 r;
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2014, poz. 1649);
- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2014 poz. 1146, z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t. j. Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.)
- Kontrakt Terytorialny dla Województwa Mazowieckiego (Monitor Polski 2014 nr 2 poz.1142).

V.2. Wykaz wytycznych

V.2.1. Wykaz wytycznych UE

Do uzupełnienia na kolejnym etapie prac.

V.2.2. Wykaz krajowych wytycznych horyzontalnych[71]

- Wytyczne w zakresie procesu desygnacji na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie informacji i promocji na lata 2014-2020 programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020; *w przygotowaniu*

[71] W rozumieniu art. 5 ustawy wdrożeniowej.

- Wytyczne w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowo poniesionych wydatków oraz raportowania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności w perspektywie finansowej na lata 2014-2020; *w przygotowaniu*
- Wytyczne w zakresie komitetów monitorujących na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w programach operacyjnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych, w tym określenia katalogu wskaźników kluczowych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie systemu ewaluacji polityki spójności oraz realizacji ewaluacji programów operacyjnych na lata 2014-2020; *w przygotowaniu*
- Wytyczne w zakresie przeglądu i renegocjacji programów operacyjnych na lata 2014-2020; *w przygotowaniu*
- Wytyczne w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie dokumentowania postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020; *w przygotowaniu*
- Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie wyboru przedsięwzięć realizowanych z udziałem środków EFS na lata 2014-2020; *w przygotowaniu*
- Wytyczne w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020;
- Wytyczne horyzontalne w zakresie realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn oraz równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze adaptacyjności na lata 2014-2020; *w przygotowaniu*
- Wytyczne w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS i EFRR w obszarze włączenia społecznego na lata 2014-2020; *w przygotowaniu*
- Wytyczne w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków EFS w obszarze edukacji na lata 2014-2020; *w przygotowaniu*

- Wytyczne w zakresie ochrony danych osobowych w ramach realizacji programów dotyczących polityki spójności oraz międzynarodowych programów współpracy finansowanych w perspektywie finansowej na lata 2014-2020; *w przygotowaniu*
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. *w przygotowaniu*
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020;
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020.

V.3. Wykaz wytycznych programowych

Do uzupełnienia na kolejnym etapie prac

VI. Załączniki

VI.1. Załącznik 1 - Tabela transpozycji PI na działania/ poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych

Oś Priorytetowa	Nr Działania	Nazwa Działania	Nr Poddziałania	Nazwa Poddziałania	Cel tematyczny	Priorytet inwestycyjny
I Wykorzystanie działalności badawczo-rozwojowej w gospodarce	**1.1**	Działalność badawczo - rozwojowa jednostek naukowych			1 Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji	**1a** Udoskonalanie infrastruktury B+I i zwiększanie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie B+I oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy
	1.2	Działalność badawczo - rozwojowa przedsiębiorstw				**1b** Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu
II Wzrost e-potencjału Mazowsza	**2.1**	E-usługi	**2.1.1**	E -usługi dla Mazowsza	2 Zwiększanie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjnych i komunikacyjnych (TIK)	**2c** Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia
			2.1.2	E -usługi dla Mazowsza w ramach ZIT		
III Rozwój potencjału	**3.1**	Poprawa rozwoju MŚP na Mazowszu	**3.1.1**	Rozwój MŚP w ramach ZIT	3 Wzmacnianie konkurencyjności	**3a** Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych
			3.1.2	Rozwój MŚP		

Oś Priorytetowa	Nr Działania	Nazwa Działania	Nr Poddziałania	Nazwa Poddziałania	Cel tematyczny	Priorytet inwestycyjny
innowacyjnego i przedsiębiorczości					małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)	firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości
	3.2	Internacjonalizacja MŚP	**3.2.1**	Modele biznesowe w ramach ZIT		**3b** Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia
			3.2.2	Modele biznesowe		
	3.3	Innowacje w MŚP	**3.3**			**3c** Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług
IV Przejście na gospodarkę niskoemisyjną	**4.1**	Odnawialne źródła energii (OZE)			4 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	**4a** Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych
	4.2	Efektywność energetyczna				**4c** Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym
	4.3	Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza	**4.3.1**	Ograniczanie zanieczyszczeń powietrza i rozwój mobilności miejskiej		**4e** Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.
			4.3.2	Mobilność miejska w ramach ZIT		
V Gospodarka przyjazna środowisku	**5.1**	Dostosowanie do zmian klimatu			5 Promowanie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem	**5b** Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń, przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami
	5.2	Gospodarka odpadami			6 Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz promowanie efektywnego	**6a** Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie

Oś Priorytetowa	Nr Działania	Nazwa Działania	Nr Poddziałania	Nazwa Poddziałania	Cel tematyczny	Priorytet inwestycyjny
	5.3	Dziedzictwo kulturowe			gospodarowania zasobami	**6c** Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego
	5.4	Ochrona bioróżnorodności				**6d** Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000" i zieloną infrastrukturę
VI Jakość życia	**6.1**	Infrastruktura ochrony zdrowia			9 Wspieranie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją	**9a** Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych
	6.2	Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych				**9b** Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich
VII Rozwój regionalnego systemu transportowego	**7.1**	Infrastruktura drogowa			7 Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej	**7b** Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi
	7.2	Infrastruktura kolejowa				**7d** rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu
VIII Rynek pracy	**8.1**	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP			8 Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia	**8i** Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także

Oś Priorytetowa	Nr Działania	Nazwa Działania	Nr Poddziałania	Nazwa Poddziałania	Cel tematyczny	Priorytet inwestycyjny
					oraz wsparcie mobilności pracowników	poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników
	8.2	Aktywizacja zawodowa osób nieaktywnych zawodowo				
	8.3	Ułatwianie powrotu do aktywności zawodowej osób sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3	**8.3.1**	Ułatwianie powrotu do aktywności zawodowej		**8iv** Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę
			8.3.2	Ułatwianie powrotu do aktywności zawodowej w ramach ZIT		
IX Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	**9.1**	Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu			9 Wspieranie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją	**9i** Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie
	9.2	Usługi społeczne i usługi opieki zdrowotnej	**9.2.1**	Zwiększenie dostępności usług społecznych		**9iv** Ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym
			9.2.2	Zwiększenie dostępności usług zdrowotnych		
	9.3	Rozwój ekonomii społecznej				**9v** Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia
X Edukacja dla rozwoju regionu	**10.1**	Kształcenie i rozwój dzieci i młodzieży	**10.1.1.**	Edukacja ogólna (w tym w szkołach zawodowych)	10 Inwestowanie w kształcenie, szkolenie	**10i** Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego

Oś Priorytetowa	Nr Działania	Nazwa Działania	Nr Poddziałania	Nazwa Poddziałania	Cel tematyczny	Priorytet inwestycyjny
			10.1.2	Edukacja ogólna w ramach ZIT	oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie	dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia
			10.1.3	Programy stypendialne		
			10.1.4	Edukacja przedszkolna		
	10.2	Upowszechnianie kompetencji kluczowych wśród osób dorosłych				**10iii** Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji
	10.3	Doskonalenie zawodowe	**10.3.1**	Doskonalenie zawodowe uczniów		**10iv** Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami
			10.3.2	Programy stypendialne		
			10.3.3	Doradztwo edukacyjno - zawodowe w ramach ZIT		
			10.3.4	Kształcenie praz doskonalenie zawodowe osób dorosłych		
XI Pomoc Techniczna	**11.1**	Pomoc Techniczna		Pomoc Techniczna	Nie dotyczy	Pomoc Techniczna

VI.2. Załącznik 2 – Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań

WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO						
	Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**	**Wartość bazowa [72]**	**Rok bazowy[1]**	**Szacowana wartość docelowa (2023)**	**Źródło**
Oś Priorytetowa I Badania i innowacje w nauce oraz gospodarce						
Działanie 1.1	Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej	EPC	-	-	200	SL2014
	Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej	szt.	-	-	zostanie oszacowana	SL2014
	Liczba skomercjalizowanych wyników prac B+R prowadzonych przez jednostkę naukową	szt.	-	-	zostanie oszacowana	SL2014
Działanie 1.2	Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach	EPC	-	-	300	SL2014
	Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej	szt.	-	-	zostanie oszacowana	SL2014
Oś Priorytetowa II Wzrost e-potencjału Mazowsza						
Działanie 2.1						
Poddziałanie 2.1.1	Liczba jednostek sektora publicznego korzystających z utworzonych aplikacji lub usług teleinformatycznych	szt.	-	-	28	SL2014
Poddziałanie 2.1.2	Liczba jednostek sektora publicznego korzystających z utworzonych aplikacji lub usług teleinformatycznych	szt.	-	-	22	SL2014
	Liczba pobrań/odtworzeń dokumentów zawierających informacje sektora publicznego	szt.	-	-	zostanie oszacowana	SL2014
Oś Priorytetowa III Rozwój potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości						

[72] Dotyczy wyłącznie EFS oraz pomocy technicznej.

WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO						
	Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**	**Wartość bazowa [72]**	**Rok bazowy[1]**	**Szacowana wartość docelowa (2023)**	**Źródło**
Działanie 3.1						
Poddziałanie 3.1.1	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	szt.	-	-	32[73]	SL2014
	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach	EPC	-	-	175[2]	SL2014
Poddziałanie 3.1.2	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	szt.	-	-	58	SL2014
	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach	EPC	-	-	325	SL2014
	Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez IOB	szt.	-	-	92	SL2014
	Liczba nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu instytucji otoczenia biznesu	szt.	-	-	zostanie oszacowana	SL2014
	Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu	szt.	-	-	zostanie oszacowana	SL2014
	Liczba przedsiębiorstw dokapitalizowanych na etapie inkubacji	szt.	-	-	zostanie oszacowana	SL2014
Działanie 3.2						
Poddziałanie 3.2.1	Brak	-	-	-	-	-
Poddziałanie 3.2.2	Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji	szt.	-	-	350	SL2014
	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach	EPC	-	-	180	SL2014

[73] wartość docelowa wskaźnika uzależniona będzie od uzgodnień z KE i zostanie wpisana niezwłocznie po otrzymaniu akceptacji ze strony KE

WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO						
	Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**	**Wartość bazowa [72]**	**Rok bazowy[1]**	**Szacowana wartość docelowa (2023)**	**Źródło**
Działanie 3.3[74]	Liczba wdrożonych wyników prac B+R	szt.	-	-	zostanie oszacowana	SL2014
	Liczba wprowadzonych innowacji	szt.	-	-	zostanie oszacowana	SL2014
Oś Priorytetowa IV Przejście na gospodarkę niskoemisyjną						
Działanie 4.1	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych	tony równoważnika CO_2	-	-	40 000	SL2014
Działanie 4.2	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych	tony równoważnika CO_2	-	-	54 400	SL2014
	Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych	kWh/rok	-	-	82 000 000	SL2014
	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	MWh/rok	-	-	8 000	SL2014
Działanie 4.3						
Poddziałanie 4.3.1	Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”	szt.	-	-	133 000	SL2014
	Powierzchnia podlegająca zmianie sposobu ogrzewania	m2	-	-	350 000	SL2014
Poddziałanie 4.3.2	Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”	szt.	-	-	133 000	SL2014
Oś Priorytetowa V Gospodarka przyjazna środowisku						
Działanie 5.1	Liczba ludności korzystającej ze środków ochrony przeciwpowodziowej	osoby	-	-	24 000	SL2014

[74] Dane dot. wartości docelowych wskaźników są inne niż w RPO WM 2013-2020, ale uwzględniają wyniki raportu „Analiza ex-ante zawodności rynku i nieoptymalnego poziomu inwestycji na terenie województwa mazowieckiego w kontekście wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020”. Wartości docelowe wskaźników w RPO WM 2014-2020 zostaną zaktualizowane w oparciu o ww. analizę ex-ante.

WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO						
	Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**	**Wartość bazowa [72]**	**Rok bazowy[1]**	**Szacowana wartość docelowa (2023)**	**Źródło**
	Liczba ludności korzystającej ze środków ochrony przed pożarami lasów	osoby	-	-	30 000	SL2014
Działanie 5.2	Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów	Mg/rok	-	-	11 000	SL2014
	Moc przerobowa zakładu zagospodarowania odpadów	Mg/rok	-	-	216 000	SL2014
	Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów	osoby	-	-	1 600 000	SL2014
Działanie 5.3	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne	odwiedziny/rok	-	-	30 000	SL2014
Działanie 5.4	Liczba wprowadzonych ponownie do środowiska (reintrodukowanych) młodych osobników chronionych gatunków fauny	szt.	-	-	9000	SL2014
	Powierzchnia siedlisk wspartych w zakresie uzyskania lepszego statusu ochrony	ha	-	-	20	SL2014
Oś Priorytetowa VI Jakość życia						
Działanie 6.1	Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi	osoby	-	-	185 000	SL2014
Działanie 6.2	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	szt.	-	-	34	SL2014
Oś Priorytetowa VII Rozwój regionalnego systemu transportowego						
Działanie 7.1	brak					
Działanie 7.2	brak					
Oś Priorytetowa VIII Rynek pracy						

WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO							
	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość bazowa [72]	Rok bazowy[1]	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Działanie 8.1	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoby	66%	2013	66%	SL2014
		Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie		66%	2013	66%	SL2014
	Liczba osób z niepełnosprawnością pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)		osoby	55%	2013	55%	SL2014
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoby	12%	2013	12%	SL2014
		Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie		12%	2013	12%	SL2014
		Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie		10%	2013	10%	SL2014
	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej		szt.	22 383	2013	9 109	SL2014
Działanie 8.2	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	osoby	31%	2013	31%	SL2014
		Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoby	66%	2013	66%	SL2014

WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO							
	Nazwa wskaźnika		Jednostka miary	Wartość bazowa [72]	Rok bazowy[1]	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
		Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoby	66%	2013	66%	SL2014
		Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby	55%	2013	55%	SL2014
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	osoby	6%	2013	6%	SL2014
		Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoby	12%	2013	12%	SL2014
		Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoby	12%	2013	12%	SL2014
		Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby	10%	2013	10%	SL2014
Działanie 8.3							
Poddziałanie 8.3.1	Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu		osoby	80%	2014	80%	SL2014
	Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu		osoby	70%	2014	70%	SL2014

WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO						
	Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**	**Wartość bazowa [72]**	**Rok bazowy[1]**	**Szacowana wartość docelowa (2023)**	**Źródło**
Poddziałanie 8.3.2	Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu	osoby	80%	2014	80%	SL2014
Oś Priorytetowa IX Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem						
Działanie 9.1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	20%	2014	22%	SL2014
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	osoby	56%	2014	56%	SL2014
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	osoby	26%	2014	30%	SL2014
Działanie 9.2						
Poddziałanie 9.2.1	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych, istniejących po zakończeniu projektu	szt.	0%	2014	80%	SL2014
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu	osoby	56%	2014	58%	SL2014
Poddziałanie 9.2.2	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych, istniejących po zakończeniu projektu	szt.	0	2014	30	SL2014
Działanie 9.3	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	osoby	38%	2014	38%	SL2014

WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO						
	Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**	**Wartość bazowa [72]**	**Rok bazowy[1]**	**Szacowana wartość docelowa (2023)**	**Źródło**
	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	szt.	440	2014	687	SL2014
Oś Priorytetowa X Edukacja dla rozwoju regionu						
Działanie 10.1						
Poddziałanie 10.1.1	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.	90%	2014	90%	SL2014
	Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.	90%	2014	90%	SL2014
	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu	osoby	94%	2014	97%	SL2014
	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	91%	2014	91%	SL2014
Poddziałanie 10.1.2	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu	osoby	94%	2014	97%	SL2014
Poddziałanie 10.1.3	Brak	-	-	-	-	-
Poddziałanie 10.1.4	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu.	osoby	91%	2014	91%	SL2014
Działanie 10.2	Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	56%	2014	59%	SL2014
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	40%	2014	45%	SL2014
	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	66%	2014	68%	SL2014
Działanie 10.3						

WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO						
	Nazwa wskaźnika	**Jednostka miary**	**Wartość bazowa [72]**	**Rok bazowy[1]**	**Szacowana wartość docelowa (2023)**	**Źródło**
Poddziałanie 10.3.1	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	80%	2014	80%	SL2014
	Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS	szt.	82%	2014	82%	SL2014
Poddziałanie 10.3.2	Brak	-	-	-	-	-
Poddziałanie 10.3.3	Brak	-	-	-	-	-
Poddziałanie 10.3.4	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia	osoby	79%	2014	85%	SL2014
Oś Priorytetowa XI Pomoc Techniczna						
Działanie 11.1	Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w RPO WM	%	5,32	2013	5,0	SL2014
	Średnioroczna liczba form szkoleniowych na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania RPO WM	szt.	2	2013	3	SL2014
	Odsetek wdrożonych rekomendacji operacyjnych	%	77	2013	50	SL2014
	Średni czas zatwierdzenia projektu (od złożenia wniosku o dofinansowanie do podpisania umowy)	liczba dni	335	2013	285	SL2014
	Średnia ocena użyteczności systemu informatycznego	skala 1-5	2,04	2013	4,0	SL2014
	Ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów	skala 1-5	4,59	2013	4,6	SL2014

WSKAŹNIKI PRODUKTU							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)[75]	Szacowana wartość docelowa (2023)			Źródło
				K[76]	M[77]	Ogółem	
Oś Priorytetowa I Badania i innowacje w nauce oraz gospodarce							
Działanie 1.1	Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R	szt.	-			5	SL2014
	Liczba jednostek naukowych wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R	szt.	-			zostanie oszacowana	SL2014
	Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowobadawczej	zł	-			zostanie oszacowana	SL2014
	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju	EUR	-			31 300 000	SL2014
Działanie 1.2	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)	EUR	13 897 000			125 200 000	SL2014
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje	przedsiębiorstwa	-			260	SL2014
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	przedsiębiorstwa	-			260	SL2014
	Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi	przedsiębiorstwa	-			40	SL2014
	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R	szt.	-			zostanie oszacowana	SL2014
	Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R	szt.	-			zostanie oszacowana	SL2014

[75] Dotyczy wskaźników zaliczonych do ram wykonania
[76] Podział na kobiety i mężczyzn dotyczy tylko działań finansowanych z PI 8i z EFS
[77] Podział na kobiety i mężczyzn dotyczy tylko działań finansowanych z PI 8i z EFS

WSKAŹNIKI PRODUKTU							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)[75]	Szacowana wartość docelowa (2023)			Źródło
				K[76]	M[77]	Ogółem	
	Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej	zł	-	zostanie oszacowana			SL2014
	Liczba projektów dotyczących monitorowania inteligentnych specjalizacji	szt.	-	zostanie oszacowana			SL2014
Oś Priorytetowa II Wzrost e-potencjału Mazowsza							
Działanie 2.1							
Poddziałanie 2.1.1	Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego	szt.	-	5			SL2014
	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3	szt.	24	159			SL2014
	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4 - transakcja	szt.		100			SL2014
	Przestrzeń dyskowa serwerowni	TB	-	zostanie oszacowana			SL2014
Poddziałanie 2.1.2	Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego	szt.	-	20			SL2014
	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3	szt.	-	41			SL2014
	Przestrzeń dyskowa serwerowni	TB	-	zostanie oszacowana			SL2014
	Liczba zdigitalizowanych dokumentów zawierających informacje sektora publicznego	szt.	-	zostanie oszacowana			SL2014
	Liczba udostępnionych on-line dokumentów zawierających informacje sektora publicznego	szt.	-	zostanie oszacowana			SL2014
Oś Priorytetowa III Rozwój potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczości							
Działanie 3.1							

WSKAŹNIKI PRODUKTU							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)[75]	Szacowana wartość docelowa (2023)			Źródło
				K[76]	M[77]	Ogółem	
Poddziałanie 3.1.1	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	ha	-		359[78]		SL2014
Poddziałanie 3.1.2	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	przedsiębiorstwa	297		2270		SL2014
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe	przedsiębiorstwa	-		2270		SL2014
	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	ha	-		641		SL2014
	Liczba instytucji otoczenia biznesu wspartych w zakresie profesjonalizacji usług	szt.	-		zostanie oszacowana		SL2014
	Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu	szt.	-		zostanie oszacowana		SL2014
Działanie 3.2							
Poddziałanie 3.2.1	Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym	szt.	-		5		SL2014
Poddziałanie 3.2.2	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	przedsiębiorstwa	-		350		SL2014
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje	przedsiębiorstwa	-		350		SL2014
	Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno-procesowe	przedsiębiorstwa	-		350		SL2014

[78] wartość docelowa wskaźnika uzależniona będzie od uzgodnień z KE i zostanie wpisana niezwłocznie po otrzymaniu akceptacji ze strony KE

WSKAŹNIKI PRODUKTU							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)[75]	Szacowana wartość docelowa (2023)			Źródło
				K[76]	M[77]	Ogółem	
	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności	przedsiębiorstwa	-		350		SL2014
	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)	EUR	-		22 500 000		SL2014
Działanie 3.3[79]	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	przedsiębiorstwa	190		1430		SL2014
	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy	przedsiębiorstwa	-		1430		SL2014
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje	przedsiębiorstwa	-		60		SL2014
	Liczba przedsiębiorstw wspartych w ramach sektora strategii inteligentnej specjalizacji	przedsiębiorstwa	-		60		SL2014
	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku	przedsiębiorstwa	-		60		SL2014
	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)	EUR	-		44 000 000		SL2014
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje	przedsiębiorstwa	-		1370		SL2014

[79] Dane dot. wartości docelowych wskaźników są inne niż w RPO WM 2013-2020, ale uwzględniają wyniki raportu „Analiza ex-ante zawodności rynku i nieoptymalnego poziomu inwestycji na terenie województwa mazowieckiego w kontekście wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020". Wartości docelowe wskaźników w RPO WM 2014-2020 zostaną zaktualizowane w oparciu o ww. analizę ex-ante.

WSKAŹNIKI PRODUKTU							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)[75]	Szacowana wartość docelowa (2023)			Źródło
				K[76]	M[77]	Ogółem	
	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje)	EUR	-	34 000 000			SL2014
	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia wyników prac B+R	szt.	-	zostanie oszacowana			SL2014
	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie inwestycji	szt.	-	zostanie oszacowana			SL2014
	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji	szt.	-	zostanie oszacowana			SL2014
Oś Priorytetowa IV Przejście na gospodarkę niskoemisyjną							
Działanie 4.1	Liczba jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	szt.	-	5 200			SL2014
	Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	-	6			SL2014
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje	przedsiębiorstwa	-	12			SL2014
	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje)	EUR	-	2 300 000			SL2014
	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii	szt.	-	zostanie oszacowana			SL2014
	Liczba wybudowanych instalacji do produkcji biokomponentów	szt.	-	zostanie oszacowana			SL2014
	Liczba wybudowanych instalacji do produkcji biopaliw	szt.	-	zostanie oszacowana			SL2014

WSKAŹNIKI PRODUKTU							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)[75]	Szacowana wartość docelowa (2023)			Źródło
				K[76]	M[77]	Ogółem	
	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej	MW	-			30	SL2014
Działanie 4.2	Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii	gospodarstwa domowe	-			5 500	SL2014
	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	szt.	33			300	SL2014
	Moc zainstalowana energii elektrycznej i cieplnej	MW	-			9	SL2014
	Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji	szt.	-			9	SL2014
Działanie 4.3							
Poddziałanie 4.3.1	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg dla rowerów	km	2			14	SL2014
	Liczba wybudowanych lub przebudowanych obiektów "parkuj i jedź”	szt.	-			9	SL2014
	Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź”	szt.	-			950	SL2014
	Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	szt.	-			10	SL2014
	Długość sieci ciepłowniczej	km	-			19	SL2014
	Powierzchnia podlegająca zmianie sposobu ogrzewania	m2	-			350 000	SL2014
	Liczba wymienionych punktów oświetlenia ulicznego	szt.	-			10 000	SL2014

WSKAŹNIKI PRODUKTU							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)[75]	Szacowana wartość docelowa (2023)			Źródło
				K[76]	M[77]	Ogółem	
Poddziałanie 4.3.2	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg dla rowerów	km	17		136		SL2014
	Liczba wybudowanych lub przebudowanych obiektów "parkuj i jedź"	szt.	2		9		SL2014
	Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź"	szt.	-		950		SL2014
Oś Priorytetowa V Gospodarka przyjazna środowisku							
Działanie 5.1	Pojemność obiektów małej retencji	m3	-		300 000		SL2014
	Liczba wprowadzonych do użycia elementów zintegrowanego systemu wczesnego ostrzegania	szt.	-		1000		SL2014
	Liczba zakupionego sprzętu specjalistycznego ratowniczo-gaśniczego	szt.	-		16		SL2014
Działanie 5.2	Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych	szt.	12		109		SL2014
	Liczba wspartych zakładów zagospodarowania odpadów	szt.	-		1		SL2014
Działanie 5.3	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	szt.	3		15		SL2014
	Liczba kulturowych obszarów / miejsc / instytucji kulturalnych udostępnianych dla niepełnosprawnych	szt.	-		15		SL2014
	Liczba obiektów zabytkowych objętych wsparciem	szt.	4		30		SL2014

WSKAŹNIKI PRODUKTU							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)[75]	Szacowana wartość docelowa (2023)			Źródło
				K[76]	M[77]	Ogółem	
Działanie 5.4	Liczba siedlisk/zbiorowisk roślinnych objętych projektem	szt.	-	zostanie oszacowana			SL2014
	Długość szlaków turystycznych	szt.	-	zostanie oszacowana			SL2014
	Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody	szt.	-	zostanie oszacowana			SL2014
Oś Priorytetowa VI Jakość życia							
Działanie 6.1	Liczba wspartych podmiotów leczniczych	szt.	-	12			SL2014
	Liczba urządzeń aparatury medycznej/ sprzętu medycznego zakupionych w programie	szt.	-	1 400			SL2014
Działanie 6.2[80]	Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	3	34			SL2014
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	-	25			SL2014
	Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich	szt.	-	36 000			SL2014
Oś Priorytetowa VII Rozwój regionalnego systemu transportowego							
Działanie 7.1	Całkowita długość nowych dróg	km	7,5	66			SL2014
	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg	km	-	23			SL2014
Działanie 7.2	Całkowita długość nowych linii kolejowych	km	-	5			SL2014

[80] Dane dot. wartości docelowych wskaźników są inne niż w RPO WM 2013-2020, ale uwzględniają wyniki raportu „Analiza ex-ante zawodności rynku i nieoptymalnego poziomu inwestycji na terenie województwa mazowieckiego w kontekście wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020". Wartości docelowe wskaźników w RPO WM 2014-2020 zostaną zaktualizowane w oparciu o ww. analizę ex-ante.

WSKAŹNIKI PRODUKTU							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)[75]	Szacowana wartość docelowa (2023)			Źródło
				K[76]	M[77]	Ogółem	
	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych	km	-	65			SL2014
	Liczba zakupionych pojazdów kolejowych	szt.	-	36			SL2014
	Pojemność zakupionych wagonów osobowych	osoby	-	4000			SL2014
Oś Priorytetowa VIII Rynek pracy							
Działanie 8.1	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoby	7 309	10 135	9 355	19 490	SL2014
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w ramach programu	osoby	-	5 347	4 935	10 282	SL2014
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby	-	447	413	860	SL2014
	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	osoby	-	6 993	6 455	13 448	SL2014
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	osoby	-	1 494	1 379	2 873	SL2014
	Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	osoby	3 382	4 690	4 329	9 019	SL2014
Działanie 8.2	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	osoby	-	881	814	1 695	SL2014
	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoby	-	zostanie oszacowana			SL2014
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoby	-	zostanie oszacowana			SL2014
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby	-	zostanie oszacowana			SL2014

WSKAŹNIKI PRODUKTU							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)[75]	Szacowana wartość docelowa (2023)			Źródło
				K[76]	M[77]	Ogółem	
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	osoby	-	zostanie oszacowana			SL2014
	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	osoby	-	zostanie oszacowana			SL2014
Działanie 8.3							
Poddziałanie 8.3.1	Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie	osoby	-	731[81]			SL2014
	Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	szt.	-	4 863			SL2014
Poddziałanie 8.3.2	Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	szt.	-	4 300[82]			SL2014
Oś Priorytetowa IX Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem							
Działanie 9.1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	osoby	11 752	31 338			SL2014
	Liczba osób z niepełnosprawościami objętych wsparciem w programie	osoby	-	3 447			SL2014
Działanie 9.2							
Poddziałanie 9.2.1	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie	osoby	-	2914			SL2014
Poddziałanie 9.2.2	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie	osoby	-	76 885			SL2014

[81] wartość docelowa wskaźnika uzależniona będzie od uzgodnień z KE i zostanie wpisana niezwłocznie po otrzymaniu akceptacji ze strony KE
[82] wartość docelowa wskaźnika uzależniona będzie od uzgodnień z KE i zostanie wpisana niezwłocznie po otrzymaniu akceptacji ze strony KE

WSKAŹNIKI PRODUKTU							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)[75]	Szacowana wartość docelowa (2023)			Źródło
				K[76]	M[77]	Ogółem	
Działanie 9.3	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	osoby	677			1 807	SL2014
	Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	szt.	-			720	SL2014
Oś Priorytetowa X Edukacja dla rozwoju regionu							
Działanie 10.1							
Poddziałanie 10.1.1	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.				313	SL2014
	Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie	szt.	-			292	SL2014
	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie	osoby	12 170			32 454	SL2014
	Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie	osoby	-			1 633	SL2014
	Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie	osoby	-			327	SL2014
Poddziałanie 10.1.2	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie	osoby	3 035[83]			8 093	SL2014
Poddziałanie 10.1.3	Liczba uczniów, którzy otrzymali stypendium za ponadprzeciętne wyniki w nauce przedmiotów ogólnych	osoby	-			2 563	SL2014

[83] wartość docelowa wskaźnika uzależniona będzie od uzgodnień z KE i zostanie wpisana niezwłocznie po otrzymaniu akceptacji ze strony KE

WSKAŹNIKI PRODUKTU							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)[75]	Szacowana wartość docelowa (2023)			Źródło
				K[76]	M[77]	Ogółem	
Poddziałanie 10.1.4	Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej	osoby	-	22 355			SL2014
	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie	szt.	-	3 709			SL2014
	Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie	osoby	-	531			SL2014
Działanie 10.2	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	osoby	4 432	11 819			SL2014
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	osoby	-	3 119			SL2014
	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie	osoby	-	16 416			SL2014
Działanie 10.3							
Poddziałanie 10.3.1	Liczba szkół i placówek objętych wsparciem w zakresie realizacji zadań w obszarze doradztwa edukacyjno - zawodowego	szt.	-	697			SL2014
	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	osoby	4 962	13 232			SL2014
	Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego	szt.	-	232			SL2014
	Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie	szt.	-	7			SL2014

WSKAŹNIKI PRODUKTU							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)[75]	Szacowana wartość docelowa (2023)			Źródło
				K[76]	M[77]	Ogółem	
	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie	osoby	-			1 948	SL2014
Poddziałanie 10.3.2	Liczba uczniów, którzy otrzymali stypendium za ponadprzeciętne wyniki w nauce przedmiotów zawodowych	osoby	-			1 922	SL2014
Poddziałanie 10.3.3	Liczba szkół i placówek objętych wsparciem w zakresie realizacji zadań w obszarze doradztwa edukacyjno - zawodowego	szt.	-			119	SL2014
Poddziałanie 10.3.4	Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie	osoby	-			4 837	SL2014
Oś Priorytetowa XI Pomoc Techniczna[84]							
Działanie 11.1	Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej	szt.	-			nd.	SL2014
	Liczba zakupionych urządzeń oraz elementów wyposażenia stanowiska pracy	szt.	-			nd.	SL2014
	Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	osoby	-			nd.	SL2014
	Liczba przeprowadzonych ewaluacji	szt.	-			nd.	SL2014
	Liczba utworzonych lub dostosowanych systemów informatycznych	szt.	-			nd.	SL2014
	Liczba użytkowników systemów informatycznych	osoby	-			nd.	SL2014
	Liczba zorganizowanych spotkań, konferencji, seminariów	szt.	-			nd.	SL2014
	Liczba opracowanych ekspertyz	szt.	-			nd.	SL2014

[84] Rozporządzenie ogólne nie nakłada obowiązku ustalania wartości docelowej dla wskaźników produktu w osiach pomocy technicznej.

WSKAŹNIKI PRODUKTU							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018)[75]	Szacowana wartość docelowa (2023)			Źródło
				K[76]	M[77]	Ogółem	
	Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów	osoby	-	nd.			SL2014
	Liczba projektów objętych wsparciem (Project pipeline)	szt.	-	nd.			SL2014
	Liczba odwiedzin portalu informacyjnego/serwisu internetowego	szt.	-	nd.			SL2014
	Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu	szt.	-	nd.			SL2014

VI.3. Załącznik 3 - Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań/ poddziałań

Systematyka kryteriów - EFRR

- kryteria formalne – 0/1 – wspólne dla wszystkich działań (w tym kryteria dotyczące dokumentów środowiskowych);
  - dodatkowe kryteria formalne dla ZIT WOF,
  - dodatkowe kryteria formalne dla inwestycji znajdujących się w Planie inwestycyjnym dla subregionów objętych OSI problemowymi (RIT),
  - dodatkowe kryteria formalne dla poszczególnych Działań/Poddziałań (w zakresie dotyczącym ram wykonania).
- dodatkowe kryteria dostępu - 0/1 - dla danego typu operacji;
- kryteria merytoryczne – 0/1 – wspólne dla wszystkich działań - możliwe do oceny bez względu na charakterystykę typu operacji (w ramach ww. kryteriów oceniana jest również wykonalność projektu);
- kryteria merytoryczne szczegółowe - punktowe - dedykowane konkretnym działaniom.
  - dodatkowe kryteria merytoryczne szczegółowe – punktowe dotyczące oceny zgodności ze strategią ZIT WOF.

KRYTERIA FORMALNE

Lp.	Nazwa kryterium	Opis kryterium	Punktacja	Możliwość uzupełnienia
1.	Kompletność złożonego Wniosku o dofinansowanie projektu oraz załączników.	W ramach kryterium weryfikowane będzie, czy łącznie zostały spełnione następujące elementy[85]: a) została złożona wymagana liczba egzemplarzy Wniosku oraz załączników; b) zgodność przedłożonego Wniosku i złączników w wersji papierowej z wersją elektroniczną; c) wszystkie wymagane pola Wniosku zostały wypełnione, d) Wniosek i załączniki podpisane/parafowane/ potwierdzone za zgodność z oryginałem przez osobę upoważnioną do reprezentowania Wnioskodawcy;	0/1	TAK

[85] Kryterium uzależnione od funkcjonalności LSI. W przypadku obowiązywania tylko i wyłącznie wersji elektronicznej wniosku kryterium zostanie usunięte.

		e) wniosek opatrzony pieczęcią Wnioskodawcy; f) spójność wykazu załączników do Wniosku i przedłożonych załączników (zgodnie z listą określoną we Wniosku o dofinansowanie projektu, Regulaminie Konkursu) załączniki do Wniosku są aktualne, na właściwych formularzach. g) Wniosek zawiera poprawne wyliczenia arytmetyczne		
2.	Wniosek o dofinansowanie projektu złożony w określonym terminie.	Termin złożenia Wniosku o dofinansowanie (w przypadku projektów konkursowych) zgodny z ogłoszeniem o naborze wniosków. Termin złożenia i/lub uzupełnienia wniosku zawarty w SZOOP RPO WM i/lub Regulaminie konkursu.[86]	0/1	NIE
3.	Wniosek o dofinansowanie projektu sporządzony na obowiązującym formularzu.	Wniosek o dofinansowanie projektu sporządzony przy użyciu Generatora Wniosków dostępnego na stronie internetowej instytucji ogłaszającej konkurs. Wzór wniosku obowiązujący dla danego Działania[87].	0/1	NIE
4.	Wniosek o dofinansowanie projektu wypełniony treścią.	Wszystkie wymagane pola opisowe Wniosku o dofinansowanie wypełniono treścią dającą się interpretować znaczeniowo, zapisaną w języku polskim.	0/1	TAK
5.	Wnioskodawca uprawniony do składania wniosku	Kategoria Wnioskodawcy oraz Partnera/Partnerów jest zgodna z listą beneficjentów dla danego Działania, określoną w SZOOP RPO WM i/lub Regulaminie Konkursu, Wykazem Projektów Pozakonkursowych EFRR RP0 WM 2014-2020.	0/1	TAK
6.	Wnioskodawca (oraz Partnerzy) nie podlega/ podlegają wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie zgodnie z art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.	Na podstawie kryterium weryfikowane jest czy nie zachodzą przesłanki zawarte w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013, poz. 885, z poźn. zm.) skutkujące wykluczeniem Wnioskodawcy lub Partnera/ Partnerów na okres 3 lat z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowych z udziałem środków europejskich.	0/1	NIE
7.	Zgodność z przepisami art. 65 ust. 6 i art. 125 ust. 3 lit. e) i f) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.	Wnioskodawca złożył oświadczenie, że: - projekt nie został zakończony w rozumieniu art. 65 ust. 6,	0/1	TAK

[86] Ibidem [1]
[87] Ibidem [1].

		- nie rozpoczął realizacji projektu przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie albo że realizując projekt przed dniem złożenia wniosku, przestrzegał obowiązujących przepisów prawa dotyczących danej operacji[88] (art. 125 ust. 3 lit. e), - projekt nie obejmuje przedsięwzięć będących częścią operacji, które zostały objęte lub powinny zostać objęte procedurą odzyskiwania zgodnie z art. 71 (trwałość operacji) w następstwie przeniesienia działalności produkcyjnej poza obszar objęty programem. Kryterium weryfikowane na podstawie złożonych oświadczeń stanowiących integralną część wniosku o dofinansowanie oraz załącznika w postaci harmonogramu zamówień w ramach projektu.		
8.	Zgodność interwencji z programem operacyjnym RPO WM 2014-2020 oraz Działaniem opisanym w SZOOP RPO WM.	W ramach kryterium oceniane będzie, czy łącznie zostały spełnione następujące elementy: a) zgodność projektu z celami Działania; b) zgodność typu projektu z zakresem Działania; c) prawidłowe wybranie kategorii interwencji; d) zachowanie pułapu maksymalnego dofinansowania; e) poprawność określenia poziomu dofinansowania; f) spełnienie warunków min./max. wartości projektu; g) poprawność wyboru wskaźników	0/1	TAK
9.	Zgodność z Regulaminem Konkursu / fiszką projektu.	Kryterium będzie oceniać zgodność wniosku o dofinansowanie z Regulaminem Konkursu w przypadku projektów konkursowych i zgodność wniosku o dofinansowanie z fiszką projektu w przypadku projektów pozakonkursowych.	0/1	TAK
10.	Miejsce realizacji projektu.	Miejsce realizacji projektu jest zgodne z zapisami SZOOP RPO WM.	0/1	TAK
11.	Zgodność z prawodawstwem krajowym i unijnym w zakresie pomocy publicznej	Kryterium uważa się za spełnione jeżeli: a) w konkursach zorientowanych wyłącznie na wsparcie projektów, których dofinansowanie nie stanowi pomocy publicznej, dokonana ocena potwierdzi brak spełnienia przesłanek z art. 107 ust. 1 TFUE	0/1	TAK

[88] Przy czym złożenie oświadczenia i pozytywna ocena kryterium w toku oceny formalnej nie wyłącza możliwości przeprowadzenia przed dniem przekazania informacji o wyborze projektu do dofinansowania kontroli prawidłowości udzielenia zamówień w projekcie, której wynik determinuje ostateczną kwalifikowalność wydatków poniesionych w wyniku tych zamówień. Kontrola dotyczy zarówno postępowań prowadzonych na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych jak i przy zastosowaniu zasady uczciwej konkurencji opisanej w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014 – 2020.

		b) w konkursach, w których dotacja dla projektu stanowi pomoc publiczną/pomoc de minimis, ocena dokonywana w oparciu o kryteria szczegółowe zawarte w tabeli nr 1 zakończy się wynikiem pozytywnym (5/5pkt)		
12.	Zgodność dokumentacji środowiskowej z obowiązującymi przepisami krajowymi i unijnymi w zakresie ochrony środowiska	Dla weryfikacji tego kryterium opracowano szczegółowe kryteria, zawarte w tabeli nr 2.	0/1	TAK
13.	Kwalifikowalność wydatków.	W ramach kryterium weryfikowana jest potencjalna kwalifikowalność wydatków planowanych do poniesienia, tj. czy kategorie wydatków zawarte we Wniosku o dofinansowanie projektu są zgodnie z „Zasadami kwalifikowania wydatków ramach RPO WM 2014-2020".	0/1	TAK
14.	Zgodność projektu z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn	W ramach kryterium wnioskodawca powinien wykazać pozytywny lub neutralny wpływ projektu na politykę równości szans kobiet i mężczyzn.	0/1	TAK
15	Zgodność projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	W ramach kryterium wnioskodawca powinien wykazać pozytywny lub neutralny wpływ projektu na politykę równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.	0/1	TAK
16	Zgodność projektu z zasadą zrównoważonego rozwoju	W ramach kryterium wnioskodawca powinien wykazać pozytywny lub neutralny wpływ projektu na politykę zrównoważonego rozwoju.	0/1	TAK
17.	Poprawność zaklasyfikowania projektu jako „duży projekt".	Kryterium ocenia, czy prawidłowo zaklasyfikowano projekt jako spełniający lub nie spełniający definicji dużego projektu w rozumieniu art. 100 rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1303/2013, tzn. czy ww. status projektu, zadeklarowany we Wniosku o dofinansowanie projektu, jest zgodny z oświadczeniem Wnioskodawcy i dokumentacją techniczną (jeśli dotyczy). W przypadku projektu oznaczonego jako niebędący „dużym projektem", ocenie podlega także, czy z treści Wniosku o dofinansowanie lub załączników nie wynika, że jest on częścią niepodzielnego zadania o sprecyzowanym charakterze gospodarczym lub technicznym, które posiada jasno określone cele i której całkowite koszty kwalifikowane przekraczają kwotę 50 mln EUR, a w przypadku operacji przyczyniających się do osiągnięcia celu tematycznego na mocy art. 9 pkt 7 rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 13013/2013, której całkowite koszty kwalifikowalne przekraczająkwotę75 mln EUR .	0/1	TAK
18.	Zgodność z projektami wynikającymi z planów inwestycyjnych dla subregionów objętych OSI problemowymi,	Kryteria oceny zgodności z Planami inwestycyjnymi dla subregionów objętych OSI problemowymi obejmują : • zgodność inwestycji z załączonymi Planami inwestycyjnymi dla danego subregionu objętego OSI.	0/1	TAK

		• nieprzekroczenie liczby dwóch wiązek projektów (tzn. dwóch projektów wiodących), • zgodność Planu inwestycyjnego dla subregionów objętych OSI problemowymi, z wymogami przyjętymi przez ZWM w dniu 19 listopada 2013 roku • znaczenie projektu dla realizacji całej wiązki projektów (tzn. w ramach danego projektu wiodącego).		

Dodatkowe kryterium formalne dla Działania 2.1

1.	Poprawne oszacowanie wielkości wskaźnika	Wnioskodawca musi wybrać wskaźnik: „Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 - dwustronna interakcja [szt.]" lub „Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 4 –transakcja [szt.]" $\frac{\text{wartość dofinansowania UE projektu (zł)}}{\text{Suma wartości docelowych wskaźników: „Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 - dwustronna interakcja [szt.]" i „Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 4 –transakcja [szt.]"}} \leq$ 2 053 715 zł Projekty przekraczające ww. wartość dofinansowania UE jednostki wskaźnika nie będą podlegały dofinansowaniu.	TAK

Tabela nr 1 Kryteria szczegółowe zgodności z prawodawstwem krajowym i unijnym w zakresie pomocy publicznej

L.p.	Kryterium szczegółowe	Opis kryterium	Punktacja
1.	Kwalifikowalność Wnioskodawcy	Kryterium ma potwierdzić, iż podmiot może aplikować o daną kategorię pomocy, nie jest wykluczony na mocy przepisów prawa polskiego i unijnego oraz należy do kręgu podmiotów uprawnionych do aplikowania wskazanych w Regulaminie konkursu. (w szczególności na podstawie Rozporzadzenia	0/1

		Komisji (UE) nr 651/2014 lub rozporządzenia nr KE 1407/13 dotyczącego stosowania pomocy de minimis.	
2.	Cel i przedmiot projektu zgodny z przeznaczeniem pomocy/kategorią pomocy	W ramach kryterium weryfikowana jest zgodność projektu z celem, przeznaczeniem oraz warunkami dopuszczalności danego rodzaju pomocy określonymi we właściwych podstawach prawnych udzielenia pomocy, w szczególności na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014	0/1
3.	Potencjalna kwalifikowalność wydatków	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie czy wydatki ujęte jako kwalifikowane w projekcie spełniają warunki kwalifikowalności wskazane we właściwej podstawie prawnej udzielenia pomocy,(…)	0/1
4.	Intensywność i maksymalna wartość pomocy oraz procentowy poziom dofinansowania	W ramach kryterium weryfikowane będzie w szczególności: - weryfikacja dopuszczalnej intensywności pomocy oraz zasad kumulacji pomocy; - weryfikacja dopuszczalnego pułapu wsparcia oraz zasad kumulacji w ramach pomocy de mini mis; - właściwy poziom procentowy dofinansowania wynikający z danego programu pomocowego przy uwzględnieniu rodzaju pomocy oraz wielkości przedsiębiorstwa.	0/1
5.	Dodatkowe obowiązki warunkujące zgodność wsparcia w świetle postanowień podstaw prawnych udzielania pomocy	Kryterium ma sprawdzić, czy Beneficjent spełnia dodatkowe szczegółowe warunki otrzymania pomocy określone we właściwym rozporządzeniu MIR, rozporządzeniu Komisji Europejskiej lub innym akcie unijnym i każdorazowo zdefiniowane w Regulaminie konkursu.	0/1

Tabela nr 2 Kryteria dotyczące dokumentów środowiskowych

Kryterium			Opis	Ocena
Czy projekt podlega procedurze w zakresie OOŚ Tak/Nie	TAK	Czy przedłożone zostały wszystkie wymagane załączniki w zakresie OOŚ	Przedsięwzięcia podlegające procedurze OOŚ wymagają przedłożenia wszystkich wymaganych załączników i dokumentacji dotyczących OOŚ (zgodnie z listą załączników do konkursu). Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 (w przypadku, gdy przedsięwzięcie nie wywrze istotnego wpływu na obszar Natura 2000, a więc nie zostało uznane za konieczne przeprowadzenie oceny, o której mowa w art. 6 ust. 3 Dyrektywy 92/43/EWG).	0/1
		Czy załączniki są wypełnione w sposób poprawny	Kompletność wypełnienia poszczególnych punktów w Formularzu do wniosku o dofinansowanie w zakresie OOŚ. Treść Formularza do wniosku o dofinansowanie w zakresie OOŚ oraz Zaświadczenia organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 musi być zgodna z informacjami zawartymi we wniosku dokumentacji środowiskowej oraz postanowieniem uzgadniającym decyzji budowlaną lub z tą decyzją.	0/1
		Czy procedura OOŚ została przeprowadzona poprawnie	Zgodność z Dyrektywami OOŚ, Siedliskową i Ptasią oraz przepisami krajowymi w zakresie OOŚ (decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, postanowienia organów w przedmiocie konieczności sporządzenia raportu OOŚ, streszczenie raportu OOŚ w języku niespecjalistycznym, itp.)	0/1
	NIE	Wniosek nie podlega dalszej weryfikacji w ramach poprawności procedury OOŚ i jest kierowany do dalszej oceny	Przedsięwzięcia nie podlegające procedurze OOŚ wymagają przedłożenia Formularza do wniosku o dofinansowanie w zakresie OOŚ wypełnianego (w sposób prawidłowy) w ograniczonym zakresie. Zaświadczenie organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000 jest wymagane w przypadku realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych.	0/1

KRYTERIA MERYTORYCZNE – OGÓLNE

Lp.	Nazwa kryterium	Opis kryterium	Punktacja
1.	Wykonalność finansowa	W ramach kryterium ocenie podlegać będzie: a) czy założenia do analizy finansowej i ekonomicznej są poprawne i rzetelne; b) harmonogram rzeczowo-finansowy projektu umożliwia prawidłową i terminową realizację przedsięwzięcia; c) Wpływ na wykonalność finansową korekty finansowej będącej wynikiem przeprowadzonej i zakończonej do dnia przeprowadzania oceny kontroli prawidłowości realizacji zamówień w ramach projektu (jeśli dotyczy).	0/1
2.	Wykonalność organizacyjna (kadrowa) techniczna i technologiczna	W ramach kryterium ocenie będzie podlegać, czy przyjęte założenia potwierdzają, że projekt jest wykonalny i zapewnia utrzymanie rezultatów w okresie trwałości. a) technicznie; b) technologicznie; c) organizacyjnie.	0/1
3.	Efektywność projektu	W ramach kryterium ocenie będzie podlegać: a) czy przewidziane w projekcie koszty zostały oszacowane w odpowiedniej wysokości; b) czy istnieją alternatywne rozwiązania osiągnięcia celów projektu, jeśli tak to czy wybrano najkorzystniejsze ekonomicznie rozwiązania); c) czy przyjęte założenia pozwolą na osiągnięcie wskaźników na zaplanowanym poziomie;	0/1

KRYTERIA DOSTĘPU

Działanie 2.1 „E-usługi dla Mazowsza" (typ projektu: e-administracja, e-zdrowie)

Kryteria przyjęte na posiedzeniu Komitetu Monitorującego			
Lp.	**Nazwa kryterium**	**Opis kryterium**	**Punktacja**
1	Zapewnienie oszczędności dla przedsiębiorstw i obywateli oraz uproszczeń administracyjnych	Wnioskodawca powinien wykazać, iż realizacja projektu zapewni oszczędności dla przedsiębiorstw i obywateli oraz uproszczenia administracyjne.	0/1
2	Dostosowanie do obowiązujących norm krajowych (dotyczy projektów z zakresu e-zdrowia i e-administracji)	Wnioskodawca powinien wykazać, że wszystkie systemy teleinformatyczne w ramach projektu będą wdrażane zgodnie z wymaganiami dotyczącymi interoperacyjności wynikającymi m.in. z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. *w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. poz. 526).* Dodatkowo dla projektów z obszaru geoinformacji zastosowanie będą miały zapisy Ustawy z dnia 4 marca 2010 r. *o infrastrukturze informacji przestrzennej (Dz. U. Nr 76, poz. 489 z późn. zm.).* Dodatkowo w obszarze e-zdrowia wdrażanie elektronicznej dokumentacji medycznej będzie zgodne z Ustawą z dnia 28 kwietnia 2011 r. *o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. Nr 113, poz. 657 z późn. zm.).*	0/1
3	Zapewnienie interooperacyjności z platformą krajową P1 lub P2 (dotyczy tylko projektów z zakresu e-zdrowia)	W ramach kryterium wnioskodawca powinien wykazać, że projekt polegający na stworzeniu Systemu Informacji Medycznej oraz świadczeniu e-usług dla obywateli zapewni efektywną współpracę z platformą krajową P1 lub P2 nie dublując przy tym ich funkcjonalności, zgodnie z rekomendacjami zawartymi na stronie internetowej Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia.	0/1
4	Bezpieczeństwo wdrażanych systemów informatycznych oraz przetwarzania danych zgodnie z obowiązującym prawem.	W ramach kryterium wnioskodawca powinien wykazać zgodność standardów bezpieczeństwa wdrażanych systemów informatycznych oraz przetwarzania danych zgodnie z obowiązującym prawem.	0/1
5	**Zgodność e-usług że standardami WCAG 2.0**	**W ramach kryterium Wnioskodawca powinien wykazać zgodność e-usług ze standardami WCAG 2.0 dla osób niepełnosprawnych**	0/1

KRYTERIA MERYTORYCZNE – SZCZEGÓŁOWE

Działanie 2.1 ,,E-usługi dla Mazowsza" (typ projektu: e-administracja, e-zdrowie)

L.p.	Kryterium	Opis kryterium	Punktacja	Maksymalna liczba punktów
1	Poziom dojrzałości e-usług	W ramach kryterium oceniany będzie poziom planowanych do wdrożenia w ramach projektu e-usług na poziomie 4 (transakcja).	E-zdrowie: Za każdą wdrożoną e-usługę na poziomie 4 wnioskodawca otrzyma 2 pkt., jednak łącznie nie więcej niż 12 pkt. E-administracja: Za każdą wdrożoną e-usługę na poziomie 4 wnioskodawca otrzyma 0,5 pkt., jednak łącznie nie więcej niż 8 pkt, z zastrzeżeniem że w przypadku wdrożenia usługi/usług dla powyżej 50 partnerów liczba punktów mnożona jest przez współczynnik 1,5 co daje maksymalną liczbę punktów 12 Brak spełnienia ww. warunków lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	12
2	Projektowanie i budowa usług będą realizowane w oparciu o metody projektowania zorientowanego na użytkownika	W ramach kryterium należy wykazać, że: ▪ projektowanie usług będzie realizowane w oparciu o metody projektowania zorientowanego na użytkownika; ▪ korzystanie przez usługobiorcę z elektronicznych usług publicznych będzie możliwe różnymi kanałami dostępu, niezależnie od miejsca przebywania i wykorzystywanej technologii; ▪ poziom dostępności usług[89] proponowany w ramach projektu jest zgodny z wynikami badań potrzeb usługobiorców;	Uwzględnienie: ▪ 4 metod – 16 pkt.; ▪ 3 metod – 12 pkt.; ▪ 2 metod – 8 pkt.; ▪ 1 metody – 4 pkt.	16

[89] Poziom dostępności: czas bezawaryjnego działania usługi (np. systemu teleinformatycznego, usługi sieciowej, itp.) w stosunku do całości czasu, w którym usługa powinna być świadczona usługobiorcom – wartość mierzona w skali roku.

		▪ zaplanowano działania polegające na monitorowaniu usług pod kątem dostępności i użyteczności graficznych interfejsów dla wszystkich interesariuszy, ciągłości działania i powszechności wykorzystania.		
3	Funkcjonalność zaplanowanych rozwiązań	W ramach kryterium wspierane będą innowacyjne usługi eGovernment o wymiarze transgranicznym, które mają być jednym z kluczowych elementów Elektronicznego Wspólnego Rynku. Rezultatem będzie zmniejszanie się roli infrastruktury na rzecz outsourcingu mocy obliczeniowych, czyli tzw. „chmury obliczeniowej". Dzięki temu, e-usługi oparte na ww. modelu będą bardziej elastyczne i dostosowane do potrzeb obywateli i przedsiębiorstw, zaś dla samego wnioskodawcy zapewnią niższe koszty, większą wydajność, wzrost bezpieczeństwa oraz interoperacyjności i przenoszenia danych. Dodatkowo wnioskodawca powinien opisać, jak jego projekt zapewni oferowanie e-usług poprzez urządzenia mobilne, umożliwiając przy tym swobodne wykorzystywanie treści dostępnych i oferowanie własnych. W związku z tym, rozwiązania TIK w obszarze usług publicznych powinny w jak najszerszym stopniu zapewnić kompatybilność z urządzeniami mobilnymi (m.in. tablety, telefony, laptopy), wykorzystywanymi przez obywateli oraz przedsiębiorców. Punktowane będą również projekty, które gwarantują wyższy poziom bezpieczeństwa wdrażanych systemów teleinformatycznych oraz przetwarzania danych wychodzących poza obowiązujące przepisy prawne. **Ponadto premiowane będą e-usługi charakteryzujące się wysoką dostępnością treści wykraczający poza standardy WCAG 2.0 dla osób niepełnosprawnych.**	Projekt zapewni: - **optymalizację wykorzystania infrastruktury dzięki zastosowaniu technologii „chmury obliczeniowej" - 6 pkt.** - kompatybilność z urządzeniami mobilnymi - 4 pkt.; - bezpieczeństwo wdrażanych systemów teleinformatycznych oraz przetwarzania danych wychodzących poza obowiązujące przepisy prawne – 3 pkt. - **dostępność e-usług dla osób niepełnosprawnych wykraczających poza standard WCAG 2.0 - 2 pkt.** Punkty w ramach kryterium sumują się. Brak spełnienia ww. warunków lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	15
4	Analiza procesów biznesowych	W ramach kryterium wnioskodawca powinien przedstawić analizę procesów biznesowych związanych ze	Przygotowanie przez Wnioskodawcę analiz procesów biznesowych związanych ze świadczeniem usług	10

	związanych ze świadczeniem usług	świadczeniem usług, z uwzględnieniem stanu aktualnego i docelowego. Należy przedstawić analizę uwzględniającą mapę procesów biznesowych, modele kluczowych procesów biznesowych, zakres zmian w procesach biznesowych, właścicieli procesów biznesowych. Dla kluczowych procesów biznesowych usługi należy wskazać cel, czas, koszt realizacji procesu oraz korzyści dla jego uczestników. Należy wykazać, że przenoszone w całości lub części do sfery elektronicznej procesy biznesowe są lub w ramach projektu zostaną zoptymalizowane pod kątem świadczenia usług drogą elektroniczną.	zawierających wszystkie cechy wymienione w opisie kryterium – 10 pkt.	
5	Założenia projektu są zgodne ze zdiagnozowanymi potrzebami interesariuszy usług	W ramach kryterium należy wykazać, że została przeprowadzona rzetelna identyfikacja grup interesariuszy tworzonych lub rozwijanych usług oraz potrzeb interesariuszy. Oceniane będzie również dopasowanie projektu do potrzeb interesariuszy tworzonych lub rozwijanych usług, w szczególności poprzez uwzględnienie wytycznych WCAG 2.0 co najmniej na poziomie wskazanym w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. *w sprawie Krajowych Ram Interooperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych.*	Przedstawienie przez Wnioskodawcę analiz grup i potrzeb intreresariuszy uzasadniającej potrzeby realizacji projektu – 9 pkt Brak spełnienia ww. warunku lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt. **Brak spełnienia ww. warunku lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.**	9
6	Partnerstwo w ramach projektu	W ramach kryterium promowane będą projekty realizowane w partnerstwie, które zapewnią większą skalę i siłę oddziaływania oraz przyczynią się do osiągnięcia rezultatów projektu wyrażonych poprzez wskaźniki monitorowania. Partner rozumiany jest jako podmiot wnoszący do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujący wspólnie projekt wdrażający e-usługi, na warunkach określonych w porozumieniu lub umowie partnerskiej.	E-zdrowie: Za każdego partnera 3 pkt., jednak nie więcej niż 9 pkt. E-administracja: Punkty przyznawane w zależności od liczby partnerów: - 1 partner - 2 pkt.; - 2 partnerów - 4 pkt.; - 3 partnerów - 6 pkt.; - 4 partnerów – 50 partnerów - 7 pkt.; - powyżej 50 partnerów – 9 pkt	9

			Brak spełnienia ww. warunku lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	
7	Usługi realizowane w ramach projektu będą powszechnie wykorzystywane	W ramach kryterium wnioskodawca powinien wiarygodnie wykazać, że co najmniej jedna z usług objętych projektem będzie powszechnie wykorzystywana, tzn. że jest skierowana do licznej lub często korzystającej grupy odbiorców oraz że istnieje znaczne prawdopodobieństwo, że będzie wykorzystywana przez znaczny odsetek danej grupy odbiorców.	W ramach kryterium w przypadku wykazania skierowania usługi do licznej lub często korzystającej grupy odbiorców Wnioskodawca otrzyma - 2 pkt. **Za każdą dodatkową usługę wnioskodawca otrzyma 2 pkt, jednakże maksymalnie w ramach kryterium może otrzymać 8 pkt.** **Brak spełnienia ww. warunku lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.**	8
8	Metody uwierzytelniania są adekwatne do celów i zakresu projektu	W ramach kryterium wnioskodawca powinien opisać, które z poniższych podejść do uwierzytelniania zostało zastosowane w projekcie: ▪ tylko profil zaufany ePUAP; ▪ profil zaufany ePUAP i inna metoda; ▪ tylko inna metoda niż profil zaufany ePUAP. Wybór wariantu drugiego albo trzeciego należy uzasadnić w oparciu o analizę ryzyka. Kryterium ma zastosowanie do usług A2B i A2C.	Opis przez wnioskodawcę metod uwierzytelniania w ramach planowanych do świadczenia usług – 6 pkt. Brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	6
9	Analiza, czy w ramach usług objętych projektem będą przetwarzane dane będące informacją publiczną oraz zapewnione zostanie udostępnienie takich danych	W ramach kryterium wnioskodawca powinien wykazać, że jeżeli w ramach usługi objętej projektem przetwarzane są dane, które są informacją publiczną, to zostaną one udostępnione w odpowiedni sposób.	Przedłożenie przez wnioskodawcę analizy dotyczącej przetwarzania informacji publicznej i zapewnienie ich udostępniania w odpowiedni sposób – 3 pkt. Brak spełnienia ww. warunku lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	3
10	Realizacja projektu na terenach wiejskich	**E-zdrowie:** Kryterium promować będzie realizację projektu przez podmioty świadczące usługi na obszarach wiejskich. **E-administracja:** Kryterium promować będzie realizację projektu z udziałem gmin wiejskich i ich jednostek organizacyjnych.	**E-zdrowie:** Punkty przyznawane w zależności od liczby partnerów realizujących projekt na obszarach wiejskich: - 1 partner - 2 pkt.; - 2 partnerów - 4 pkt.; - 3 i więcej partnerów - 5 pkt.;	5

		Położenie na terenie wiejskim badane będzie na podstawie bazy TERYT, dostępnej na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego.	**E-administracja:** Gmina, która realizuje projekt na obszarze wiejskim uzyska 1 pkt. W ramach kryterium będzie istniała możliwość uzyskania po 1 pkt dodatkowo za realizacje projektu na obszarach wiejskich partnera projektu. Maksymalnie w ramach kryterium będzie można uzyskać 5 pkt. (1 pkt Wnioskodawca oraz 1 pkt za partnera z obszarów wiejskich). Brak spełnienia ww. warunku lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	
11	Komplementarność projektu	W ramach kryterium będzie sprawdzana zasadność realizacji projektu w świetle zależności pomiędzy projektem a innymi przedsięwzięciami, w szczególności – czy produkty specjalistyczne projektu nie dublują tych, które są eksploatowane lub tworzone w innych projektach realizowanych lub zrealizowanych przez wnioskodawcę. Wnioskodawca powinien również wykazać, że produkty projektów finansowanych z funduszy europejskich w latach 2007-2013, niezbędne do realizacji produktów planowanych w projektach zgłaszanych do RPO, są gotowe (tj. dokonano ich odbioru oraz uruchomiono wszystkie związane z nimi usługi i funkcjonalności, niezbędne dla wdrożenia nowych usług).	Wskazanie komplementarności planowanego do realizacji projektu z przedsięwzięciami realizowanymi, bądź już zrealizowanymi przez wnioskodawcę – 4 pkt.. Brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	4
RAZEM				**97**

OGÓLNE KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW KONKURSOWYCH I POZAKONKURSOWYCH[90] ORAZ SYSTEMATYKA KRYTERIÓW OBOWIĄZUJĄCYCH DLA PROJEKTÓW WSPÓŁFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW EFS W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO NA LATA 2014-2020

- kryteria formalne – 0/1 – wspólne dla wszystkich działań[91];
  - dodatkowe kryteria formalne dla ZIT WOF.
  - dodatkowe kryteria formalne dla inwestycji znajdujących się w Planie inwestycyjnym dla subregionów objętych OSI problemowymi (RIT),
- kryteria dostępu - 0/1 - dla danego typu operacji[92];
- kryteria merytoryczne ogólne– wspólne dla wszystkich działań;
- kryteria merytoryczne szczegółowe - premiujące określone typy projektów.
  - dodatkowe kryteria merytoryczne szczegółowe – punktowe dotyczące oceny zgodności ze strategią ZIT WOF.

OGÓLNE KRYTERIA FORMALNE STOSOWANE PODCZAS WYBORU PROJEKTÓW KONKURSOWYCH I POZAKONKURSOWYCH

Ocena wniosku na podstawie ogólnych kryteriów formalnych przeprowadzana jest zgodnie z *Kartą oceny formalnej wniosku konkursowego* lub *Kartą oceny formalnej wniosku pozakonkursowego.* Ocena ogólnych kryteriów formalnych polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak" lub „nie"[93]. W przypadku uzyskania przez wniosek złożony w konkursie wartości logicznej „nie" („0") wniosek jest odrzucany, wniosek pozakonkursowy kierowany jest do uzupełnienia/ poprawy.

OGÓLNE KRYTERIA MERYTORYCZNE STOSOWANE PODCZAS WYBORU PROJEKTÓW KONKURSOWYCH I POZAKONKURSOWYCH[94]

Ocena wniosku na podstawie ogólnych kryteriów merytorycznych przeprowadzana jest zgodnie z *Kartą oceny merytorycznej wniosku konkursowego* lub *Kartą oceny merytorycznej wniosku pozakonkursowego.* Ogólne kryteria merytoryczne **punktowe** mają zastosowanie wyłącznie w ocenie projektów konkursowych. Ocena ogólnych kryteriów merytorycznych w projektach pozakonkursowych polega na przypisaniu im wartości logicznych „tak" lub „nie".
W przypadku projektów konkursowych maksymalna liczba punktów za spełnienie ogólnych kryteriów merytorycznych wynosi 100 punktów. Spełnienie przez wniosek kryteriów w minimalnym zakresie oznacza uzyskanie co najmniej 60 punktów, a także przynajmniej 60 % punktów w poszczególnych punktach (kryteriach) oceny merytorycznej. Uzyskanie powyższego minimum punktowego umożliwia ocenę warunkową projektu.
W przypadku projektów pozakonkursowych niespełnienie któregokolwiek z ogólnych kryteriów merytorycznych skutkować będzie skierowaniem wniosku do poprawy lub uzupełnienia.
Na etapie oceny merytorycznej projektów konkursowych oceniane będą również szczegółowe kryteria merytoryczne tzw. kryteria premiujące.

OGÓLNE KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW (BRZMIENIE KRYTERIÓW, OPIS KRYTERIÓW I ICH ZNACZENIE, ZASTOSOWANIE)

Nazwa kryteriów:		KRYTERIA FORMALNE				
Lp.	Brzmienie kryterium	Opis kryterium	Opis znaczenia kryterium	Zastosowanie		Kryterium wynika bezpośrednio z przepisów prawa powszechnie obowiązującego - TAK/NIE
				Projekty konkursowe	Projekty pozakonkursowe	
1.	Wniosek o dofinansowanie projektu sporządzono na obowiązującym formularzu dla danego Działania/Poddziałania	Wniosek o dofinansowanie projektu sporządzony przy użyciu Generatora Wniosków dostępnego na stronie internetowej instytucji ogłaszającej konkurs. Wzór wniosku obowiązujący dla danego Działania/Poddziałania[95].	W przypadku projektów konkursowych spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania. Projekty niespełniające któregokolwiek z kryteriów formalnych są odrzucane na etapie oceny formalnej. W przypadku projektów pozakonkursowych projekty niespełniające	X	X	NIE
2	Wniosek złożono w terminie wskazanym w regulaminie konkursu.	Termin (tj. data i godzina) na złożenie wniosku zostanie określony w regulaminie konkursu. Złożenie wniosku przed rozpoczęciem, jak i po upływie terminu będzie równoznaczne z niespełnieniem kryterium.		X		NIE
3.	Wniosek o dofinansowanie projektu wypełniono w języku polskim.	Wszystkie wymagane pola Wniosku o dofinansowanie wypełniono treścią dającą się interpretować znaczeniowo, zapisaną w języku polskim		X	X	NIE

[90] Z wyłączeniem projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy.
[91] W przypadku oceny kryterium formalnego „Zastosowanie w projekcie opisanym we wniosku o dofinansowanie stawek jednostkowych kosztów ryczałtowych określonych w regulaminie konkursu" możliwe jest również udzielnie odpowiedzi „Nie dotyczy", gdy w ramach naboru nie określono stawek jednostkowych lub kosztów ryczałtowych.
[92] W przypadku oceny spełnienia kryteriów dostępu możliwe jest również udzielnie odpowiedzi „Nie dotyczy", np. gdy dana forma wsparcia, której dotyczy kryterium dostępu, nie będzie realizowana w danym typie operacji lub w danym projekcie
[93] W przypadku oceny kryterium formalnego „Zastosowanie w projekcie opisanym we wniosku o dofinansowanie stawek jednostkowych/ kosztów ryczałtowych określonych w regulaminie konkursu" możliwe jest również udzielnie odpowiedzi „Nie dotyczy", gdy w ramach naboru nie określono stawek jednostkowych lub kosztów ryczałtowych.
[94] Z wyłączeniem projektów pozakonkursowych powiatowych urzędów pracy.
[95] Kryterium uzależnione od funkcjonalności LSI. W przypadku obowiązywania tylko i wyłącznie wersji elektronicznej wniosku kryterium zostanie usunięte.

4.	Wnioskodawca wpisuje się w typ Beneficjenta określony w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2014-2020 oraz w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych RPO 2014-2020 i Regulaminie Konkursu.	Kategoria Wnioskodawcy oraz Partnera/Partnerów jest zgodna z listą beneficjentów dla danego Działania/Poddziałania, określoną w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2014-2020 oraz w SZOOP RPO WM i/lub Regulaminie Konkursu.	któregokolwiek z kryteriów formalnych kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.	X	X	NIE
5.	Wnioskodawca nie podlega wykluczeniu związanemu z zakazem udzielania dofinansowania podmiotom wykluczonym lub nie orzeczono wobec niego zakazu dostępu do środków funduszy europejskich na podstawie odrębnych przepisów.	Wnioskodawca oraz partnerzy (jeśli dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z możliwości ubiegania się o dofinansowanie ze środków funduszy europejskich na podstawie odrębnych przepisów, w szczególności: a) art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2013 r. poz. 885 z późn. zm.); b) art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 769 z późn. zm.); c) art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (t.j. Dz. U. 2012 r. poz. 768 z późn. zm.). Kryterium będzie weryfikowane w oparciu o zawarte we wniosku Oświadczenia Wnioskodawcy.		X	X	TAK
6.	Projekt opisany we wniosku nie jest zakończony.	Projekt nie jest zakończony zgodnie z art. 65 ust. 6 rozporządzenia ogólnego. Kryterium będzie weryfikowane w oparciu o zawarte we wniosku Oświadczenia Wnioskodawcy.		X	X	TAK
7.	Zgodność projektu opisanego we wniosku o dofinansowanie z	W ramach kryterium oceniane będzie, czy łącznie zostały spełnione następujące elementy:		X	X	NIE

	Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego 2014-2020 oraz Działaniem/ Poddziałaniem opisanym w SZOOP RPO WM.	h) zgodność grupy docelowej z zapisami RPO WM 2014-2020 oraz SZOOP; i) zgodność typu projektu z RPO WM 2014-2020 oraz SZOOP; j) prawidłowe wybranie kategorii interwencji; k) zachowanie pułapu maksymalnego dofinansowania, w tym cross-financingu; l) poprawność określenia poziomu dofinasowania w tym z uwzględnieniem przepisów w zakresie pomocy publicznej;				
8.	Zgodność projektu opisanego we wniosku o dofinansowanie z Regulaminem Konkursu / fiszką projektu.	W ramach kryterium weryfikowane będzie zgodność wniosku o dofinansowanie z Regulaminem Konkursu w przypadku projektów konkursowych i zgodność wniosku o dofinansowanie z fiszką projektu w przypadku projektów pozakonkursowych. W ramach kryterium weryfikowane będzie m.in.: - okres realizacji projektu; - poziom kosztów pośrednich. - spełnienie warunków min./max. wartości projektu -wymóg dotyczący maksymalnej liczby wniosków składanych przez jednego Wnioskodawcę w danym konkursie		X	X	NIE
9.	Wnioskodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu na terenie województwa mazowieckiego	Aby kryterium mogło zostać uznane za spełnione, w treści wniosku o dofinansowanie muszą się znaleźć wyraźne zapisy świadczące o spełnieniu całości kryterium, a więc o: - posiadaniu przez Wnioskodawcę biura projektu na terenie województwa mazowieckiego lub subregionu województwa mazowieckiego w sytuacji jeśli miejscem realizacji projektu jest wskazany subregion,		X	X	NIE

		- zapewnieniu możliwości udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu w biurze na terenie województwa mazowieckiego - zapewnieniu uczestnikom projektu możliwości osobistego kontaktu z kadrą projektu w biurze na terenie województwa mazowieckiego.				
10.	Zgodność projektu opisanego we wniosku o dofinansowanie z prawodawstwem krajowym w tym z ustawą Prawo zamówień publicznych.	W ramach kryterium weryfikowane będzie, czy projekt jest zgodny z właściwymi przepisami prawa krajowego, w tym dotyczącymi zamówień publicznych.		X	X	TAK
11.	Zgodność projektu opisanego we wniosku o dofinansowanie z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej.	W ramach kryterium będzie weryfikowana zgodność z warunkami wsparcia dotyczącymi pomocy publicznej lub pomocy de minimis, wynikającymi z aktów prawnych wskazanych w regulaminie konkursu, w tym w szczególności: • kwalifikowalność Wnioskodawcy wynikająca z właściwych przepisów o pomocy publicznej lub pomocy de minimis będących podstawą prawną udzielenia wsparcia w ramach działania, • prawidłowość określenia statusu przedsiębiorstwa: a) w przypadku Wnioskodawców ubiegających się o pomoc publiczną na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L z 26.06.2014 r.) - zgodnie z Załącznikiem I do tego rozporządzenia, b) w przypadku Wnioskodawców ubiegających się o pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r.		X	X	TAK

		w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12 2013 r.) - zgodnie z art. 2 ust. 2 tego rozporządzenia, z uwzględnieniem dokumentu: Zalecenia Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r., dotyczące definicji przedsiębiorstw mikro, małych i średnich (Dz. Urz. L 124 z 20.5.2003 r., str. 36), • czy realizacja przedsięwzięcia mieści się w ramach czasowych dopuszczalnych we właściwych przepisach o pomocy publicznej lub pomocy de minimis będących podstawą prawną udzielenia wsparcia w ramach danego działania, • czy wnioskowana kwota i zakres projektu, w tym wydatki kwalifikowalne są zgodne z przepisami o pomocy publicznej lub pomocy de minimis będących podstawą prawną udzielenia wsparcia w ramach działania. • braku powiązań, o których mowa w art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020 oraz, • utworzenia albo zainicjowania partnerstwa w terminie przed złożeniem wniosku o dofinansowanie albo przed rozpoczęciem realizacji projektu, o ile data ta jest wcześniejsza od daty złożenia wniosku o dofinansowanie.				

12.	W przypadku projektu partnerskiego spełnione zostały wymogi dotyczące wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych, o których mowa w art. 33 ust. 2-4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020.	W sytuacji kiedy projekt realizowany jest w partnerstwie Wnioskodawca zobligowany jest spełniać wymogi utworzenia partnerstwa wskazane w art.33 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie 2014-2020 na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie.		X	X	TAK
13.	Zgodność projektu opisanego we wniosku o dofinansowanie z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn, w oparciu o standard minimum.	W ramach kryterium weryfikowana będzie zgodność z zasadami horyzontalnymi UE, dotyczącymi promowania równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, zgodnie z art. 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Projekty realizowane w ramach EFS nie mogą być neutralne pod względem zasady równości szans kobiet i mężczyzn. Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn weryfikowane będzie poprzez zbadanie zgodności projektu ze standardem minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS.		X	X	TAK
14.	Zgodność projektu opisanego we wniosku o dofinansowanie z zasadą równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.	W ramach kryterium weryfikowana będzie zgodność projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami zgodnie z art. 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. Wymogiem ubiegania się o środki EFS jest realizowanie zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób		X	X	TAK

		z niepełnosprawnościami. Nie przewiduje się projektów neutralnych pod tym kątem.				
15.	Zgodność projektu opisanego we wniosku o dofinansowanie z zasadą zrównoważonego rozwoju.	W ramach kryterium weryfikowana będzie zgodność projektu z zasadą zrównoważonego rozwoju.		X	X	TAK
16.	Zastosowanie w projekcie opisanym we wniosku o dofinansowanie stawek jednostkowych/ kosztów ryczałtowych określonych w regulaminie konkursu	Weryfikacja kryterium polega na wstępnej analizie budżetu projektu pod kątem zastosowania określonej dla danego konkursu stawki jednostkowej/ kosztów ryczałtowych. W przypadku niestosowania stawki jednostkowej lub kosztów ryczałtowych określonych dla danego konkursu lub zastosowanie ich w niewłaściwej wysokości skutkuje uznaniem niespełnienia kryterium. Możliwe warianty odpowiedzi: tak, nie, nie dotyczy		X	X	TAK
17.	Roczny obrót Wnioskodawcy i partnerów (o ile budżet projektu uwzględnia wydatki partnera) jest równy lub wyższy od rocznych wydatków w projekcie.	W ramach kryterium weryfikowana będzie czy roczny obrót Wnioskodawcy jest równy lub wyższy od rocznych wydatków w projekcie. W przypadku projektów realizowanych w partnerstwie pod uwagę będzie brana suma rocznego obrotu Lidera i Partnera (Partnerów) projektu. W przypadku gdy roczny obrót Wnioskodawcy lub Partnerstwa jest niższy niż roczne wydatki w projekcie stwierdza się niespełnienie kryterium. W przypadku gdy projekt trwa dłużej niż jeden rok kalendarzowy należy wartość obrotów odnieść do roku realizacji projektu, w którym wartość planowanych wydatków jest najwyższa. W przypadku podmiotów niebędących jednostkami sektora finansów publicznych jako		X	X	NIE

		obroty należy rozumieć wartość przychodów (w tym przychodów osiągniętych z tytułu otrzymanego dofinansowania na realizację projektów) osiągniętych w ostatnim zatwierdzonym roku przez danego Wnioskodawcę/ partnera (o ile dotyczy) na dzień składania wniosku o dofinansowanie. Kryterium nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych. W przypadku realizacji projektów w partnerstwie pomiędzy podmiotem niebędącym jednostką sektora finansów publicznych oraz jednostką sektora finansów publicznych porównywane są tylko te wydatki i obrót, które dotyczą podmiotu niebędącego jednostką sektora finansów publicznych.				
18.	Projekt skierowany jest do grup docelowych zamieszkałych na terenie województwa mazowieckiego.	W ramach kryterium weryfikowana będzie, czy projekt został skierowany do grup docelowych z obszaru województwa mazowieckiego (w przypadku osób fizycznych uczą się, pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa mazowieckiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa mazowieckiego).		X	X	NIE
Nazwa kryteriów:		**KRYTERIA MERYTORYCZNE OGÓLNE**				
Lp.	**Brzmienie kryterium**	**Opis kryterium**	**Opis znaczenia kryterium (w przypadku projektów konkursowych maksymalna/minimalna liczba punktów możliwa do przyznania**	**Zastosowanie**		**Kryterium wynika bezpośrednio z przepisów prawa powszechnie obowiązującego TAK/NIE**

			za spełnienie kryterium)	**Projekty konkursowe**	**Projekty pozakonkursowe**	
1.	Zgodność projektu z celami RPO WM 2014-2020 oraz z diagnozą zawartą w RPO WM 2014-2020.	Oceniane będą: - trafność i rzetelność identyfikacji problemów obszaru, na którym będzie realizowany projekt; -trafność wskazania celu głównego i celów szczegółowych projektu; - opis sposobu, w jaki projekt przyczyni się do realizacji celu szczegółowego RPO WM 2014-2020; - zgodność przedstawionego celu głównego z koncepcją SMART. W przypadku projektu konkursowego przedmiotowe kryterium może być ocenione warunkowo.	W przypadku projektów konkursowych: 10/6 albo 5/3[96] W przypadku projektów pozakonkursowych projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.	X	X	NIE
2.	Osiągnięcie w ramach projektu skwantyfikowanych rezultatów.	Oceniana będzie trafność wyboru i opisu wskaźników, które będzie realizował projekt, tj.: - adekwatność doboru wskaźników do celu szczegółowego oraz do grupy docelowej, do charakteru projektu (uwzględnienie we wskaźnikach zakresu rzeczowego i charakteru projektu oraz czy mierzą cele projektu); - realność osiągnięcia wskaźników w kontekście wartości projektu, potencjału finansowego, technicznego i kadrowego Wnioskodawcy, okresu realizacji projektu, ewentualnie innych, istotnych czynników wpływających na realizacje projektu;	W przypadku projektów konkursowych: 15/9 W przypadku projektów pozakonkursowych projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.	X	X	NIE

[96] Dotyczy wyłącznie projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł.

		- sposób i częstotliwość pomiaru wskaźników oraz źródła ich pomiaru; - czy projekt realizuje wskaźniki z ram wykonania. W przypadku projektu konkursowego przedmiotowe kryterium może być ocenione warunkowo.				
3.	Adekwatność doboru grupy docelowej objętej wsparciem w projekcie.	Oceniane będą: - uzasadnienie wyboru grupy docelowej, jej potrzeb i oczekiwań; - wielkość i struktura grupy docelowej (w tym udział osób z niepełno sprawnościami, udział osób doświadczających wykluczenia z więcej niż jednego powodu); - opis barier, na które napotykają uczestnicy projektu; - sposób przeprowadzania naboru do udziału w projekcie (kryteria rekrutacji, działania motywujące do udziału w projekcie). W przypadku projektu konkursowego przedmiotowe kryterium może być ocenione warunkowo.	W przypadku projektów konkursowych: 10/6 W przypadku projektów pozakonkursowych projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.	X	X	NIE
4.	Trafność opisanej analizy ryzyka nieosiągnięcia założeń projektu.[97]	Oceniane będą: -trafność opisu sytuacji, których wystąpienie utrudni lub uniemożliwi osiągnięcie wartości docelowej wskaźników rezultatu; - trafność sposobu identyfikacji wystąpienia takich sytuacji (zajścia ryzyka); - trafność wyboru działań, które zostaną podjęte, aby zapobiec wystąpieniu ryzyka i jakie będą mogły zostać podjęte, aby zminimalizować skutki wystąpienia ryzyka. W przypadku projektu konkursowego przedmiotowe kryterium może być ocenione warunkowo.	W przypadku projektów konkursowych: 5/3 W przypadku projektów pozakonkursowych, z wyłączeniem projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania nie przekracza 2 mln zł dla	X (wyłącznie w odniesieniu do projektów konkursowych, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo	X (wyłącznie w odniesieniu do projektów pozakonkursowych, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo	NIE

[97] Dotyczy wyłącznie projektów, których wnioskowana kwota dofinansowania jest równa albo przekracza 2 mln zł.

			których kryterium nie ma zastosowania, projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.	przekracza 2 mln zł)	przekracza 2 mln zł)	
5.	Spójność zadań przewidzianych do realizacji w ramach projektu oraz trafność doboru i opisu zadań.	Oceniane będą: - trafność uzasadnienia potrzeby realizacji zadań; - opis planowanego sposobu realizacji zadań, w tym racjonalność harmonogramu działań (podział zadań na etapy, logiczność i chronologia działań ; - opis sposobu realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami; - trafność określenia wartości wskaźników realizacji właściwego celu szczegółowego RPO WM 2014-2020 lub innych wskaźników określonych we wniosku o dofinansowanie, które zostaną osiągnięte w ramach zadań; - opis sposobu, w jaki zostanie zachowana trwałość rezultatów projektu (o ile dotyczy); - opis uzasadnienia wyboru partnerów do realizacji poszczególnych zadań (o ile dotyczy); - trafność doboru wskaźników dla rozliczenia kwot ryczałtowych i dokumentów potwierdzających ich wykonanie (o ile dotyczy).	<u>W przypadku projektów konkursowych:</u> 20/12 <u>W przypadku projektów pozakonkursowych</u> projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.	X	X	NIE

		W przypadku projektu konkursowego przedmiotowe kryterium może być ocenione warunkowo.				
6.	Potencjał finansowy, kadrowy i techniczny Wnioskodawcy oraz partnerów projektu (o ile dotyczy).	Oceniane będą: - zasoby finansowe, jakie wniesie do projektu Wnioskodawca i partnerzy (o ile dotyczy); - potencjał kadrowy Wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) i sposób jego wykorzystania w ramach projektu (kluczowe osoby, które zostaną zaangażowane do realizacji projektu oraz ich planowanej funkcji w projekcie); - potencjał techniczny, w tym sprzętowy i warunki lokalowe Wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy) i sposób jego wykorzystania w ramach projektu. W przypadku projektu konkursowego przedmiotowe kryterium może być ocenione warunkowo.	W przypadku projektów konkursowych: 10/6 W przypadku projektów pozakonkursowych, projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.	X	X	NIE
7.	Doświadczenie Wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy).	Adekwatność doświadczenia będzie oceniane w kontekście dotychczasowej działalności i możliwości weryfikacji rezultatów tej działalności, która była lub jest prowadzona: - w obszarze, w którym udzielane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu; - na rzecz grupy docelowej, do której kierowane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu; - na określonym terytorium, którego dotyczyć będzie realizacja projektu. Oceniana będzie adekwatność opisu instytucji, które mogą potwierdzić potencjał społeczny Wnioskodawcy i partnerów (o ile dotyczy).	W przypadku projektów konkursowych: 15/9 W przypadku projektów pozakonkursowych kryterium może zostać wyłączone ze stosowania w ramach danego naboru uchwałą Komitetu Monitorującego RPO WM 2014-2020 na uzasadniony wniosek	X	X lub Nie dotyczy	NIE

		W przypadku projektu konkursowego przedmiotowe kryterium może być ocenione warunkowo.	właściwej instytucji, która będzie organizowała ten nabór.			
8.	Sposób zarządzania projektem.	Oceniana będzie adekwatność sposobu zarządzania projektem do zakresu zadań w projekcie, tj.: - liczebność personelu, w tym w szczególności personelu kluczowego; - czytelność struktury zarządzania, podział obowiązków i odpowiedzialności; - sposób podejmowania decyzji i sposób komunikacji; - udział partnerów w zarządzaniu projektem (w przypadku projektów partnerskich); - monitorowanie realizacji projektu. W przypadku projektu konkursowego przedmiotowe kryterium może być ocenione warunkowo.	<u>W przypadku projektów konkursowych:</u> 5/3 <u>W przypadku projektów pozakonkursowych</u>, projekty niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.	X	X	NIE
9.	Efektywność kosztowa projektu i prawidłowość sporządzenia budżetu.	Oceniane będą: - niezbędność zaplanowanych wydatków w kontekście zaplanowanych zadań i celu projektu; - zgodność ze standardem i cenami rynkowymi określonymi w regulaminie konkursu lub określonymi w wezwaniu do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu pozakonkursowego; - kwalifikowalność wydatków; - racjonalność i efektywność wydatków projektu; - poprawność uzasadnienia wydatków w ramach kwot ryczałtowych (o ile dotyczy).	<u>Dla projektów konkursowych:</u> 15/9 <u>Projekty pozakonkursowe</u> niespełniające kryterium kierowane są do poprawy lub uzupełnienia.	X	X	NIE
		W przypadku projektu konkursowego przedmiotowe kryterium może być ocenione warunkowo.				

KRYTERIA DOSTĘPU

Działanie 9.1 (9i)

Typ projektu – wsparcie rodzin wielodzietnych, ubogich rodzin z dziećmi, rodzin z osobami starszymi, rodzin z osobami z niepełnosprawnościami oraz rodzin z innymi osobami zależnymi i rodziców samotnie wychowujących dzieci.

L.p.	Kryterium	Opis kryterium	Punktacja	Liczba punktów
1.	Wnioskodawca zapewnia, że wsparcie rodzin odbywa się na podstawie ścieżki stworzonej indywidualnie dla każdej rodziny, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej lub zagrożenia sytuacją problemową, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb.	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy. Kryterium wynika z *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa*. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
2	Okres realizacji projektu nie przekracza 24 miesięcy.	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie harmonogramu realizacji projektu i budżetu projektu. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
3.	Wnioskodawca zapewnia, że w przypadku objęcia wsparciem rodzin/osób w rodzinie będących klientami OPS po zakończeniu ich udziału w projekcie zostanie przekazana do właściwego terenowo OPS informacja o uzyskanych efektach wraz z rekomendacjami do dalszej pracy z rodziną.	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy. Kryterium ma zapewnić skoordynowanie i komplementarność realizacji projektów na danym terytorium i wynika z *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego* i zwalczania ubóstwa. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu. W przypadku gdy w projekcie nie przewidziano działań, o których mowa w treści kryterium, w karcie oceny wniosku powinna zostać zaznaczona odpowiedź „Nie dotyczy".	0/1	1
4.	W przypadku gdy projekt obejmuje realizację działań w placówkach wsparcia dziennego w formie opiekuńczej lub placówkach prowadzonych w formie pracy podwórkowej, Wnioskodawca zapewnia, że realizowane są zajęcia rozwijające co najmniej dwie z ośmiu kompetencji kluczowych:	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy, a także na podstawie opisu zadań we wniosku o dofinansowanie projektu. Kryterium wynika z *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa (*na podstawie	0/1	1

	1. porozumiewanie się w języku ojczystym, 2. porozumiewanie się w językach obcych; 3. kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne; 4. kompetencje informatyczne; 5. umiejętność uczenia się; 6. kompetencje społeczne i obywatelskie; 7. inicjatywność i przedsiębiorczość; 8. świadomość i ekspresja kulturalna.	Zaleceń Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE) (Dz. Urz. UE L 394 z 30.12.2006, str. 10) Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu. W przypadku gdy w projekcie nie przewidziano działań, o których mowa w treści kryterium, w karcie oceny wniosku powinna zostać zaznaczona odpowiedź „Nie dotyczy".		
5.	Wnioskodawca zapewnia co najmniej 5 % wkładu własnego. Wkład własny może wnieść Partner w projekcie.	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy. Kryterium wynika z SZOOP. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
6.	Wnioskodawca zapewnia, że wsparcie w ramach realizacji projektu na jedna osobę nie przekroczy kwoty 11 927 PLN	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy. Kryterium wynika z RPO WM 2014-2020. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
7.	Wskaźnik efektywności społeczno-zatrudnieniowej dla uczestników projektu mierzony na zakończenie udziału w projekcie: • w odniesieniu do osób lub środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym minimalny poziom efektywności społeczno-zatrudnieniowej wynosi 56%, w tym minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej - 22%. • w odniesieniu do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi minimalny poziom efektywności społeczno-zatrudnieniowej wynosi 46%, w tym minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej – 12%.	Zastosowanie kryterium wynika z W*ytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.* Minimalne poziomy efektywności społeczno-zatrudnieniowej zostały określone przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju i przekazane pismem o numerze DZF.I.8510.21.2015.Abu.1 z dnia 16 czerwca 2015 r. Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1

KRYTERIA MERYTORYCZNE – SZCZEGÓŁOWE

Działanie 9.1 (9i)

Typ projektu – wsparcie rodzin wielodzietnych, ubogich rodzin z dziećmi, rodzin z osobami starszymi, rodzin z osobami z niepełnosprawnościami oraz rodzin z innymi osobami zależnymi i rodziców samotnie wychowujących dzieci.

L.p.	Kryterium	Opis kryterium	Punktacja	Maksymalna liczba punktów
1.	Wsparcie osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym odbywa się na obszarach objętych rewitalizacją.	Zastosowanie kryterium ma na celu wzmocnienie rezultatów wsparcia realizowanego ze środków EFS i EFRR . Możliwość wsparcia procesów rewitalizacyjnych poprzez realizację projektów miękkich na obszarach zrewitalizowanych, jest szczególnie istotna w związku z limitem środków w ramach cross-financingu. Wnioskodawca wskazuje we wniosku o dofinansowanie projektu w jaki sposób obszar zrewitalizowany będzie mógł być wykorzystany lub zostanie wsparty w realizowaniu wsparcia przewidzianego w zgłaszanym do konkursu wniosku o dofinansowanie projektu (np. wskazanie konkretnego obiektu na obszarze zrewitalizowanym, który będzie wykorzystany podczas realizacji projektu).	Podejmowane interwencje w ramach projektu będą realizowane w zrewitalizowanych i rewitalizowanych obiektach– 5 pkt. Brak spełnienia ww. warunków lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	5
2.	Projekt obejmuje wsparciem osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym zamieszkujące na obszarach (w gminach) poniżej progu defaworyzacji określonego w *Mazowieckim barometrze ubóstwa i wykluczenia społecznego i zwalczania ubóstwa*.	Ze względu na zróżnicowany poziom zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem społecznym, brane będzie pod uwagę terytorialne nasilenie problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego i w konsekwencji konieczność uwzględnienia terytorialnego aspektu wsparcia (Rozdział 5 RPO WM 2014-2020). Obszary poniżej progu defaworyzacji będą określone przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w materiale *Mazowiecki barometr ubóstwa i wykluczenia społecznego i zwalczania ubóstwa*. Wykaz gmin znajdujących się poniżej progu defaworyzacji zostanie załączony do Regulaminu konkursu.	Podejmowane interwencje w ramach projektu będą realizowane na obszarze o najwyższym wskaźniku zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – 10 pkt. Brak spełnienia ww. warunków lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	10

3.	Projekt wykorzystuje zwalidowane produkty finalne (rozwiązania, instrumenty, narzędzia i metody pracy) wypracowane w ramach projektów innowacyjnych w Programie Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL oraz Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki.	Zastosowanie kryterium ma na celu wdrożenie bardziej skutecznych i efektywnych rozwiązań, instrumentów, narzędzi i metod pracy wypracowanych w ramach projektów innowacyjnych Programu Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Wnioskodawca wskazuje we wniosku o dofinansowanie projektu rozwiązania, instrumenty, narzędzia lub metody wypracowane w projektach innowacyjnych i program/projekt, w ramach którego zostały one wypracowane i zwalidowane. Wnioskodawca ma możliwość zapoznania się z rozwiązaniami innowacyjnymi wypracowanymi w ramach PIW EQUAL i PO KL na stronie Krajowej Instytucji Wspomagającej, pod adresem: www.kiw-pokl.org.pl.”	Projekt przewiduje wdrożenie bardziej skutecznych i efektywnych rozwiązań, instrumentów, narzędzi i metod pracy wypracowanych w ramach projektów innowacyjnych Programu Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki– 10 pkt. Brak spełnienia ww. warunków lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	10
4.	Projekt realizowany jest w partnerstwie podmiotów z różnych sektorów, zapewniając kompleksowe podejście do rozwiązywania indywidualnych potrzeb i potrzeb grupy docelowej.	Ze względu na konieczność zapewnienia w projekcie kompleksowego wsparcia będą przyznawane preferencje punktowe za partnerstwo przy realizacji projektu z jednostkami samorządu terytorialnego, z jednostkami spoza sektora finansów publicznych, w szczególności z podmiotami ekonomii społecznej i przedsiębiorcami.	Projekt realizowany w partnerstwie podmiotów z różnych sektorów 15 pkt. Brak spełnienia ww. warunków lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	15

KRYTERIA DOSTĘPU

Działanie 9.3 (9v) Rozwój ekonomii społecznej

Typ projektu 1: tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym
Typ projektu 2: świadczenie usług wspierających rozwój ekonomii społecznej

L.p.	Kryterium	Opis kryterium	Punktacja	Liczba punktów
1	Wnioskodawcą jest OWES, posiadający ważną akredytację w województwie mazowieckim, zgodnie z systemem akredytacji i standardów działania instytucji wsparcia ekonomii społecznej (AKSES) oraz zobowiązuje się do realizacji projektu zgodnie z standardami akredytacyjnymi określonymi dla OWES, a także do utrzymania akredytacji w całym okresie realizacji projektu.	Kryterium ma sprzyjać zapewnieniu wysokiej jakości usług oferowanych przez OWES na Mazowszu. Kryterium wynika z *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.* Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
2	Projekt obejmuje dwa typy operacji, tj. tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz świadczenie usług wspierających rozwój ekonomii społecznej.	Kryterium ma sprzyjać zapewnieniu komplementarności i efektywności wsparcia oferowanego przez OWES. Kryterium wynika z *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.* Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
3	Projekt jest realizowany przez 36 miesięcy, jednakże nie dłużej niż do 30 czerwca 2019 r. a usługi w ramach projektu na rzecz rozwoju ekonomii społecznej (tworzenia miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej, usługi animacyjne, inkubacyjne i biznesowe) są świadczone w sposób	Kryterium ma na celu zapewnienie utrzymania ciągłości dostępu do usług wsparcia ekonomii społecznej w całym okresie programowania.	0/1	1

	komplementarny i łączny tj. zgodnie z zakresem wskazanym *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego.*	Kryterium wynika z *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa .* Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.		
4	Wnioskodawca zapewnia, że współpracuje z właściwym terytorialnie PUP w zakresie przyznawania dotacji na tworzenie spółdzielni socjalnych i przystępowania do spółdzielni socjalnych.	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy. Kryterium wprowadzone w związku z zapisami *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.* Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
5	Wnioskodawca zapewnia co najmniej 5 % wkładu własnego. Wkład własny może wnieść Partner w projekcie.	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy. Kryterium wynika z SZOOP. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1

6	Jeden OWES może złożyć maksymalnie 3 wnioski o dofinansowanie projektu realizowanego na obszarze subregionu województwa mazowieckiego, określonego metodą NTS2. Jeden projekt obejmuje realizację pełnego zakresu wsparcia na obszarze całego subregionu.	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu (obszar realizacji, budżet projektu). Do dofinansowania będzie wybrany jeden projekt w subregionie – ten, który uzyskał w trakcie oceny merytorycznej największą liczbę punktów. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0” jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
7	Wnioskodawca zapewnia, że biuro projektu będzie zlokalizowane w subregionie, na obszarze którego będzie realizowany projekt.	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0” jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
8	Wnioskodawca zapewnia, że budżet projektu (na 3 lata) nie przekroczy kwoty: 1. dla subregionu radomskiego	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Podział alokacji uwzględnia poziom wskaźnika zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem społecznym w subregionie.	0/1	1

	– 14,25% alokacji; 2. dla subregionu płockiego – 13,75% alokacji; 3. dla subregionu ostrołęckiego - 13,25% alokacji; 4. dla subregionu ciechanowskiego – 12,75% alokacji; 5. dla subregionu siedleckiego – 12,25% alokacji 6. dla subregionu warszawsko-wschodniego – 11,75% alokacji; 7. dla subregionu warszawsko-zachodniego – 11,25% alokacji; 8. dla m.st. Warszawa – 10,75% alokacji	Alokacja w zł zostanie określona w regulaminie konkursu, gdyż jej wysokość zależy od kursu euro obowiązującego do wyliczenia alokacji środków dla konkursu. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.		
9	Wnioskodawca zapewnia, że wsparciem w ramach projektu objętych będzie co najmniej 114 osób (średnio w roku 38 osób)	Spełnienie kryterium będzie oceniane	0/1	1

	(w 8 projektach w 8 subregionach co najmniej 912 osób).	na podstawie deklaracji Wnioskodawcy i wartości docelowej wskaźnika „Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby]", zawartego we wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu		
10	Usługi animacyjne: W wyniku działalności OWES, w ramach projektu powstanie co najmniej 15 grup inicjatywnych (średnio w roku 5 grup inicjatywnych) które w toku wsparcia wypracowały założenia do utworzenia podmiotu ekonomii społecznej (w 8 projektach w 8 subregionach co najmniej 120 grup inicjatywnych).	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy Kryterium wynika z *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.* Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
11	Usługi animacyjne: W wyniku działalności OWES, w ramach projektu co najmniej 18 środowisk (średnio w roku 6 środowisk), tzn. społeczności lokalnych,	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy Kryterium wynika z *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.*	0/1	1

	grup, instytucji objętych animacją przystąpiło do wspólnej realizacji projektu (przedsięwzięcia lub inicjatywy) na rzecz ekonomii społecznej (w 8 projektach w 8 subregionach co najmniej 128 środowisk).	Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0” jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.		
12	Usługi inkubacyjne: W wyniku działalności OWES, w ramach projektu, powstało co najmniej 45 miejsc pracy (średnio w roku 15 miejsc pracy) w subregionie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w istniejących lub nowych przedsiębiorstwach społecznych (w 8 projektach w 8 subregionach co najmniej 360 miejsc pracy).	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy Kryterium wynika z *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.* Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0” jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
13	Usługi inkubacyjne: W wyniku działalności OWES, w ramach projektu, zwiększyła się o co najmniej 9 (średnio w roku o co najmniej 3) liczba organizacji prowadzących działalność odpłatną pożytku publicznego lub działalność gospodarczą, i stworzono nowe miejsca pracy na terenie funkcjonowania OWES (w 8 projektach w 8 subregionach o co najmniej 72 organizacje).	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy Kryterium wynika z *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.* Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0” jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1

14	**Usługi biznesowe** (usługi wsparcia istniejących przedsiębiorstw społecznych): W wyniku działalności OWES, w ramach projektu , we wspartych przedsiębiorstwach społecznych wzrosła liczba miejsc pracy w przeliczeniu na pełne etaty.	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy. Kryterium wynika z *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.* Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
15	Usługi biznesowe (usługi wsparcia istniejących przedsiębiorstw społecznych): W wyniku działalności OWES, w ramach projektu, wzrosły obroty przedsiębiorstw objętych wsparciem nie mniej niż 0,1% w skali roku.	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy Kryterium wynika z *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.* Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
16	Wnioskodawca zapewnia trwałość utworzonych w ramach projektu miejsc pracy, przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia przyznania dotacji lub utworzenia stanowiska pracy, o ile ten termin jest późniejszy niż termin przyznania dotacji.	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1

KRYTERIA MERYTORYCZNE – SZCZEGÓŁOWE

Działanie 9.3 (9v)

Typ projektu 1: tworzenie miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym
Typ projektu 2: świadczenie usług wspierających rozwój ekonomii społecznej

L.p.	Kryterium	Opis kryterium	Punktacja	Liczba punktów
1	Projekt obejmuje wsparciem osoby wykluczone lub zagrożone wykluczeniem społecznym zamieszkujące na obszarach (w gminach) znajdujących się poniżej progu defaworyzacji określonego w *Mazowieckim barometrze ubóstwa i wykluczenia społecznego i zwalczania ubóstwa*.	Ze względu na zróżnicowany poziom zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem społecznym, brany będzie pod uwagę terytorialne nasilenie problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego i w konsekwencji konieczność uwzględnienia terytorialnego aspektu wsparcia (Rozdział 5 RPO WM 2014-2020). Obszary znajdujące się poniżej progu defaworyzacji będą określone przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w materiale *Mazowiecki barometr ubóstwa i wykluczenia* społecznego *i zwalczania ubóstwa*. Wykaz gmin znajdujących się poniżej progu defaworyzacji zostanie załączony do Regulaminu konkursu.	Podejmowane interwencje w ramach projektu będą realizowane na obszarze o najwyższym wskaźniku zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – 10 pkt. Brak spełnienia ww. warunków lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	10

2	W ramach projektu tworzone są miejsca pracy i przedsiębiorstwa społeczne w kluczowych sferach rozwojowych: tj. zrównoważony rozwój, solidarność pokoleń, polityka rodzinna, turystyka społeczna, budownictwo społeczne, lokalne produkty kulturowe.	Kluczowe sfery rozwojowe, po diagnozie potrzeb i możliwości rozwojowych, zostały wskazane w KPRES. Spełnienie kryterium będzie weryfikowane także po zakończeniu realizacji projektu.	Podejmowane interwencje w ramach projektu zostały wskazane w KPRES. Spełnienie kryterium –10 pkt. Brak spełnienia ww. warunków lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	*10*

KRYTERIA DOSTĘPU

Działanie 9.3 (9v)

Typ projektu 3: koordynowanie rozwoju sektora ekonomii społecznej

L.p.	Kryterium	Opis kryterium	Punktacja	Liczba punktów
1	Wnioskodawca zapewnia, że roczny budżet projektu nie przekracza kwoty 720 000 PLN.	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie budżetu projektu. Kryterium wynika z *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.* Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1.	0/1	1
2	Wnioskodawca zapewnia, że okres realizacji projektu nie przekracza 4 lat.	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy we wniosku o dofinansowanie projektu. Kryterium wynika z *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.* Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1.	0/1	1

3	Wnioskodawca zapewnia 20 % wkładu własnego.	Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy. Kryterium wynika z SZOOP. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1.	0/1	1
4	W ramach koordynowania rozwoju sektora ekonomii społecznej MCPS zapewnia rozwój ekonomii społecznej jako integralnego elementu życia społeczno-gospodarczego regionu poprzez realizację celu szczegółowego: *Rozwój spójnego systemu koordynacji i wsparcia ekonomii społecznej na Mazowszu* określonego w Strategii Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020	Spełnienie kryterium wykazuje w jaki sposób kierunek wyznaczony w pkt. 3. Polityka rozwoju ekonomii Społecznej w ramach Obszaru III – Nowe Regionalne Polityki Publiczne Rozwoju Województwa, w Strategii Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 będzie realizowany w ramach projektu. Spełnienie kryterium będzie oceniane na podstawie deklaracji Wnioskodawcy. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1.	0/1	1

KRYTERIA DOSTĘPU

Poddziałanie 10.1.3(10i)

Typ projektu – („REALIZACJA PROGRAMÓW STYPENDIALNYCH (PROJEKT POZAKONKURSOWY")) – kształcenie uczniów

L.p.	Kryterium	Opis kryterium	Punktacja	Liczba punktów
1	W ramach projektu przewidziano udzielenie co najmniej 65% stypendiów uczniom mieszkającym na obszarach wiejskich.	Projekt jest kierowany przede wszystkim do uczniów mieszkających na terenach wiejskich. Obszary wiejskie należy rozumieć zgodnie z definicją Głównego Urzędu Statystycznego, która opiera się na podziale jednostek administracyjnych zastosowanym w rejestrze TERYT. Według GUS, obszarami wiejskimi są tereny położone poza granicami administracyjnymi miast - obszary gmin wiejskich oraz część wiejska (leżąca poza miastem) gminy miejsko – wiejskiej. Wyodrębnienie części wiejskiej w ramach gminy miejsko – wiejskiej możliwe jest dzięki odrębnemu identyfikatorowi terytorialnemu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" powoduje skierowanie wniosku do poprawy/uzupełnienia.	0/1	1
2	Wnioskodawca zapewnia co najmniej 5 % wkładu własnego tj. wkładu pochodzącego ze środków publicznych.	Montaż finansowy dla województwa mazowieckiego został przyjęty w Kontrakcie Terytorialnym i zaakceptowany przez Instytucję Zarządzającą RPO WM. Wkład własny rozumiany jest jako wkład pochodzący ze środków publicznych(pieniężny i/lub niepieniężny). Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" powoduje skierowanie wniosku do poprawy/uzupełnienia.	0/1	1
3	W celu zapewnienia efektywności wsparcia, podejmowane działania powinny być zgodne z	Wsparcie udzielane grupie docelowej w ramach projektu jest zindywidualizowane i kompleksowe (tj. odpowiada na wszystkie zdiagnozowane kwestie problemowe), a działania przewidziane do realizacji w projekcie odpowiadają potrzebom grupy objętej	0/1	1

	przeprowadzoną diagnozą grupy docelowej oraz mieć charakter zindywidualizowany.	wsparciem, wskazanym w diagnozie RPO WM oraz analizie przeprowadzonej przez Wnioskodawcę dla potrzeb projektu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" powoduje skierowanie wniosku do poprawy/uzupełnienia.		

KRYTERIA DOSTĘPU

Poddziałanie 10.1.4 (10i)

- **Typ projektu –**
  – ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ POPRZEZ:
    - ✓ **TWORZENIE MIEJSC EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ;**
    - ✓ **PROWADZENIE ZAJĘĆ DODATKOWYCH;**
    - ✓ **WSPARCIE NAUCZYCIELI EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ (JAKO ELEMENT PROJEKTU).**

L.p.	Kryterium	Opis kryterium (wskazówki pomocnicze do weryfikacji)	Punktacja	Liczba punktów
1	W przypadku tworzenia w ramach projektu nowych miejsc wychowania przedszkolnego muszą zostać spełnione łącznie następujące warunki: ▪ wsparcie skutkuje zwiększeniem liczby miejsc przedszkolnych podlegających pod konkretny organ prowadzący na terenie danej gminy/miasta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu; ▪ liczba utworzonych w ramach udzielonego wsparcia nowych miejsc wychowania przedszkolnego odpowiada faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej na terenie gminy/miasta, na których są one tworzone. Interwencja nie jest możliwa w sytuacji, gdy zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej w obszarze	Tworzenie nowych miejsc w ośrodkach wychowania przedszkolnego w sposób rzeczywisty przyczynia się do zwiększenia stopnia upowszechnienia edukacji przedszkolnej na terenach wymagających wsparcia. Ponadto powyższe kryterium ma za zadanie wesprzeć proces weryfikacji rzeczywistego zapotrzebowania oraz prognozowanej skuteczności wsparcia realizowanego poprzez tworzenie w ramach projektu. Beneficjent zobowiązany jest do przedstawienia stosownych informacji wskazujących na spełnienie kryterium w treści wniosku o dofinansowanie. We wniosku o dofinansowanie projektu należy wskazać:	0/1	1

	objętym działaniami projektowymi może być zaspokojone przy dotychczasowej liczbie miejsc wychowania przedszkolnego.	• dane określające liczbę miejsc przedszkolnych na obszarze danej gminy/ miasta na prawach powiatu/ dzielnicy w roku poprzedzającym rok rozpoczęcia realizacji projektu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.		
2	Wnioskodawca zapewni trwałość utworzonych w ramach projektu miejsc wychowania przedszkolnego (oraz miejsc istniejących przed datą rozpoczęcia realizacji projektu określoną we wniosku o dofinansowanie) przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu. Trwałość jest rozumiana jako instytucjonalna gotowość ośrodków wychowania przedszkolnego do świadczenia usług przedszkolnych (podstawy programowej oraz zajęć dodatkowych w zakresie realizowanym w ramach projektu) w ramach utworzonych w projekcie miejsc wychowania przedszkolnego.	Kryterium ma na celu zapewnienie trwałości efektów realizacji projektu. W celu spełnienia przedmiotowego kryterium we wniosku o dofinansowanie należy zamieścić deklarację zgodną w treści z wymogami kryterium. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
3	Dodatkowe zajęcia mogą być realizowane w ośrodkach wychowania przedszkolnego, w których, w takim samym zakresie nie były one finansowane od co najmniej 12 miesięcy (liczone od dnia wyznaczonego w dokumentacji konkursu jako pierwszy dzień składania w odpowiedzi na konkurs wniosków o dofinansowanie). Dotyczy jeśli przewiduje się realizację dodatkowych zajęć.	Wsparcie realizowane w ramach projektu ma mieć charakter wsparcia uzupełniającego i nie powinno zastępować działań realizowanych uprzednio poza projektem. Projektodawca zobowiązany jest przedstawić stosowne informacje oraz odpowiedniej treści oświadczenie we wniosku o dofinansowanie. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
4	Okres realizacji projektu nie przekracza 16 miesięcy a maksymalny okres finansowania w ramach projektu działalności bieżącej nowo	Ograniczony czas realizacji projektu powinien skutkować precyzyjnym planowaniem przez projektodawców zamierzonych	0/1	1

	utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego jest nie dłuższy niż 12 miesięcy.	przedsięwzięć, co powinno wpłynąć na zwiększenie efektywności oraz sprawne rozliczanie finansowe wdrażanych projektów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.		
5	Maksymalny okres finansowania w ramach projektu realizacji dodatkowych zajęć w ośrodkach wychowania przedszkolnego, odbywa się przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy (dotyczy jeśli przewiduje się realizację dodatkowych zajęć).	Celem wprowadzenia kryterium jest objęcie wsparciem ze środków EFS jak największej liczby Beneficjentów. Ograniczony okres finansowania projektu wpłynie na zwiększenie efektywności kosztowej projektu którego działania przełożą się na osiąganie założonych wskaźników. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
6	Wnioskodawca zapewnia 20% wkład własny.	Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
7	Koszt realizacji każdego rodzaju zajęć dodatkowych dla dziecka objętego wsparciem nie może przekroczyć kwoty 246 euro przeliczonej na PLN kursem wskazanym w regulaminie konkursu (dotyczy jeśli przewiduje się realizację dodatkowych zajęć). Powyższe warunki nie mają zastosowania w przypadku realizacji dodatkowych zajęć dla dzieci z niepełnosprawnościami.	Kalkulacje w przedmiotowym kryterium ustalone są na podstawie Załącznika 2. Metodologia szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w RPO WM 2014-2020 w oparciu na wynikach z badania ewaluacyjnego Ocena ośrodków wychowania przedszkolnego, utworzonych lub wspartych ze środków finansowych EFS w ramach Poddziałania 9.1.1 POKL. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie.	0/1	1

		Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.		
8	Wnioskodawca zapewnia, że realizacja wsparcia w zakresie doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego została poprzedzona diagnozą stopnia przygotowania nauczycieli do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz analizą zapotrzebowania ośrodka wychowania przedszkolnego na nabycie przez nią określonych kompetencji i kwalifikacji (dotyczy jeśli przewiduje się wsparcie nauczycieli).	Kryterium ma na celu zapewnienie, iż wsparcie w zakresie doskonalenia nauczycieli będzie stanowiło działania uzupełniające pozostałe działania realizowane w ramach projektu, co w sposób rzeczywisty będzie miało wpływ na podniesienie poziomu jakości oferowanej w ramach projektu edukacji przedszkolnej. Diagnoza musi zostać przeprowadzona przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
9	Wsparcie na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli nie może być finansowane w ramach projektu dłużej niż finansowanie w ramach projektu działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego (dotyczy jeśli przewiduje się wsparcie nauczycieli).	Kryterium ma na celu zapewnienie, iż wsparcie w zakresie doskonalenia nauczycieli będzie stanowiło działania uzupełniające pozostałe działania realizowane w ramach projektu, co w sposób rzeczywisty będzie miało wpływ na podniesienie poziomu jakości oferowanej w ramach projektu edukacji przedszkolnej. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
10	Roczny koszt przypadający na jedno utworzone w ramach projektu miejsce przedszkolne nie przekroczy kwoty 2081 euro przeliczonej na PLN kursem wskazanym w regulaminie konkursu (dotyczy zadań merytorycznych z wyłączeniem zajęć dodatkowych).	Koszt jednostkowy ustalony na podstawie Załącznika 2. Metodologia szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w RPO WM 2014-2020 w oparciu na wynikach z badania ewaluacyjnego Ocena ośrodków wychowania przedszkolnego, utworzonych lub wspartych ze środków finansowych EFS w ramach Poddziałania 9.1.1 POKL.	0/1	1

	Powyższy warunek nie ma zastosowania w przypadku realizacji dodatkowych zajęć dla dzieci z niepełnosprawnościami.	Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.		
11	Beneficjent składa nie więcej niż dwa wnioski o dofinansowanie projektu w ramach danego konkursu w tym, jako lider lub partner, gdy wniosek jest składany w partnerstwie (w przypadku j.s.t ograniczenie liczby składanych wniosków dotyczy jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego, nie zaś samej j.s.t). W przypadku miasta stołecznego Warszawy ograniczenie dotyczy dzielnicy.	Wprowadzone kryterium daje szansę otrzymania wsparcia przez większą liczbę beneficjentów z terenu Mazowsza. Jednocześnie ocenia się, że kryterium to będzie sprzyjać kompleksowości udzielanego w ramach projektu wsparcia. W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków, w którym dany podmiot występuje jako lider lub partner IOK odrzuca wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski, których taka sytuacja dotyczy, w związku z niespełnieniem kryterium dostępu. W przypadku wycofania jednego lub obydwu wniosków o dofinansowanie projektodawca ma prawo złożyć kolejny wniosek/kolejne dwa wnioski. Kryterium będzie weryfikowane na podstawie rejestru prowadzonego w ramach Lokalnego Systemu Informatycznego. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0" jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1

KRYTERIA MERYTORYCZNE – SZCZEGÓŁOWE

Poddziałanie 10.1.4 (10i)

- **Typ projektu –**
  - **ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI DO EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ POPRZEZ:**
    - ✓ **TWORZENIE MIEJSC EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ;**
    - ✓ **PROWADZENIE ZAJĘĆ DODATKOWYCH;**
    - ✓ **WSPARCIE NAUCZYCIELI EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ (JAKO ELEMENT PROJEKTU).**

L.p.	Kryterium	Opis kryterium	Punktacja	Liczba punktów
1	Projekt zakłada objęcie wsparciem i uwzględnia potrzeby dzieci z niepełnosprawnościami tj posiadających orzeczenie lub opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej (orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność wydane przez zespół z poradni psychologiczno-pedagogicznej lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno – wychowawczych lub opinia z poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju). Wsparciem powinno zostać objętych min. 50 % dzieci z niepełnosprawnościami uczęszczających do danej placówki.	Aby kryterium zostało uznane za spełnione Wnioskodawca powinien: wskazać w sposób jednoznaczny jakie działania dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych zostaną zrealizowane w ramach projektu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie.	Wnioskodawca zakłada udział w projekcie wymaganej liczby dzieci niepełnosprawnych oraz wskazuje w sposób jednoznaczny jakie działania zostaną zrealizowane w ramach projektu na rzecz niepełnosprawnych– 5 pkt. Brak spełnienia ww. warunków lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	5

2	Projekt zakłada realizację na obszarze gminy, której poziom upowszechnienia edukacji przedszkolnej znajduje się poniżej średniego poziomu określonego dla województwa mazowieckiego.	Preferowane będzie wsparcie istniejących oraz tworzenie nowych ośrodków wychowania przedszkolnego na obszarach o niskim stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej. Aby kryterium zostało uznane za spełnione wszystkie gminy z obszaru objętego wsparciem w ramach projektu muszą zostać wymienione na stanowiącej załącznik do regulaminu konkursu liście gmin charakteryzujących się stopniem upowszechnienia edukacji przedszkolnej poniżej średniej wartości dla województwa mazowieckiego. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie.	Wnioskodawca zakłada jako obszar realizacji projektu jedynie jednostkę./jednostki samorządu terytorialnego wymienioną w Załączniku do regulaminu konkursu – 5 pkt. Brak spełnienia ww. warunków lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	5
3	Wsparcie jest kierowane do organów ośrodków wychowania przedszkolnego albo ośrodków wychowania przedszkolnego, które nie korzystały ze środków EFS dostępnych w latach 2007 – 2013 w ramach Poddziałania 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechniania edukacji przedszkolnej PO KL.	Aktywizacja potencjalnych Beneficjentów, którzy nie aplikowali dotychczas o środki EFS jest jednym z elementów umożliwiających osiągnięcie założeń Programu. Organ prowadzący jest zobowiązany wskazać we wniosku aplikacyjnym oświadczenie, że ośrodek dotychczas nie otrzymał wsparcia w ramach Podziałania 9.1.1 POKL Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej POKL. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie.	Wnioskodawca dotychczas nie otrzymał wsparcia w ramach Poddziałania 9.1.1 POKL Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej POKL – 5 pkt. Brak spełnienia ww. warunków lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	5
4	Projekt zakłada przeznaczenie 50% nowotworzonych/doposażanych miejsc wychowania przedszkolnego dla dzieci, dotychczas nieuczestniczących w edukacji przedszkolnej, wyłącznie z obszarów wiejskich.	Preferowane będzie tworzenie nowych ośrodków wychowania przedszkolnego/ modernizacja istniejących w celu objęcia systemem wychowania przedszkolnego dzieci z	Wnioskodawca zakłada udział w projekcie wymaganej liczby dzieci – 5 pkt.	5

		terenów wiejskich pozbawionych dotychczas takiej możliwości. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie.	Brak spełnienia ww. warunków lub brak informacji w tym zakresie – 0 pkt.	

KRYTERIA DOSTĘPU

Poddziałanie 10.3.2 (10iv)

Typ projektu – („REALIZACJA PROGRAMÓW STYPENDIALNYCH (PROJEKT POZAKONKURSOWY")) – kształcenie zawodowe

L.p.	Kryterium	Opis kryterium	Punktacja	Liczba punktów
1	Wnioskodawca zapewnia co najmniej 10 % wkładu własnego tj. wkładu pochodzącego ze środków publicznych.	Montaż finansowy dla województwa mazowieckiego został przyjęty w Kontrakcie Terytorialnym i zaakceptowany przez Instytucję Zarządzającą RPO WM. Wkład własny rozumiany jest jako wkład pochodzący ze środków publicznych (pieniężny i/lub niepieniężny). Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny powoduje skierowanie wniosku do poprawy/uzupełnienia.	0/1	1
2	W celu zapewnienia efektywności wsparcia, podejmowane działania powinny być zgodne z przeprowadzoną diagnozą grupy docelowej oraz mieć charakter zindywidualizowany.	Wsparcie udzielane grupie docelowej w ramach projektu jest zindywidualizowane i kompleksowe (tj. odpowiada na wszystkie zdiagnozowane kwestie problemowe), a działania przewidziane do realizacji w projekcie odpowiadają potrzebom grupy objętej wsparciem, wskazanym w diagnozie RPO WM oraz analizie przeprowadzonej przez Wnioskodawcę dla potrzeb projektu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie.	0/1	1

		Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0” powoduje skierowanie wniosku do poprawy/uzupełnienia.		

KRYTERIA DOSTĘPU

Poddziałanie 10.3.4 (10iv)

Typ projektu – („WSPARCIE KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO OSÓB DOROSŁYCH”)

-

L.p.	Kryterium	Opis kryterium (wskazówki pomocnicze do weryfikacji)	Punktacja	Liczba punktów
1	Wnioskodawca zapewnia wkład własny w wysokości minimum 10%. Wkład własny dotyczy wkładu pochodzącego ze środków publicznych i/lub prywatnych. Wkład własny może wnieść Partner w projekcie.	Montaż finansowy został przyjęty w Kontrakcie Terytorialnym i zaakceptowany przez Instytucję Zarządzającą RPO WM. Wkład własny rozumiany jest jako wkład pochodzący ze środków publicznych i/lub prywatnych (pieniężny i/lub niepieniężny). Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0” jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1
2	Okres realizacji projektu nie przekracza 24 miesięcy	Ograniczony czas realizacji projektu powinien skutkować precyzyjnym planowaniem przez projektodawców zamierzonych przedsięwzięć, co powinno wpłynąć na zwiększenie efektywności oraz sprawne rozliczanie finansowe wdrażanych projektów. Jednocześnie limit czasowy powinien pozwolić na objęcie wszystkich beneficjentów zakładanymi formami wsparcia dając również możliwość podjęcia działań zaradczych w przypadku trudności w realizacji projektu.	0/1	1

		Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0” jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.		
3	Projekt przewiduje formalne potwierdzenie nabytych w trakcie jego realizacji kwalifikacji, co odbywa się poprzez egzamin przeprowadzany przez wnioskodawcę lub podmiot zewnętrzny., Wnioskodawca lub podmiot zewnętrzny musi posiadać uprawnienia do egzaminowania w zakresie zgodnym z realizowanymi szkoleniami, a uprawnienia muszą zostać nadane w drodze akredytacji przez uprawnioną instytucję.	We wniosku o dofinansowanie należy wskazać instytucję akredytującą procedurę egzaminacyjną, gwarantującą jej bezstronność i wiarygodność. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Spełnienie kryterium jest warunkiem koniecznym do otrzymania dofinansowania. Ocena kryterium jest 0/1. Uzyskanie oceny „0” jest jednoznaczne z odrzuceniem projektu.	0/1	1

KRYTERIA MERYTORYCZNE – SZCZEGÓŁOWE

Poddziałanie 10.3.4 (10iv)

- **Typ projektu – („WSPARCIE KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO OSÓB DOROSŁYCH”)**

L.p.	Kryterium	Opis kryterium	Punktacja	Maksymalna liczba punktów
1	Wsparciem w ramach projektu objęto minimum 50 osób.	Kryterium będzie weryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Kryterium podyktowane jest potrzebą zapewnienia wyższej efektywności kosztowej.	W przypadku objęcia wsparciem minimum 50 osób – 5 pkt.	5

			W przypadku objęcia wsparciem mniejszej liczby osób – 0 pkt.	
2	Projekt odpowiada na zdiagnozowane potrzeby gospodarki w sektorach istotnych z punktu widzenia Inteligentnej Specjalizacji Województwa Mazowieckiego.	Wnioskodawca wykazał że projekt odpowiada na potrzeby sektorów gospodarki, których aktywność innowacyjna przyczynia się do rozwoju regionu w obszarach Inteligentnych specjalizacji WM na podstawie Załącznika nr 1. Inteligentna Specjalizacja Województwa Mazowieckiego do Regionalnej Strategii Innowacji dla Mazowsza do 2020 roku. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie.	W przypadku wykazania w projekcie zgodności z Inteligentną Specjalizacją Województwa Mazowieckiego. – 5 pkt. W przypadku braku informacji lub braku zgodności z Inteligentną Specjalizacją Województwa Mazowieckiego - 0 pkt.	5
3	50% ogólnej liczby uczestników, którym w ramach projektu udzielono wsparcia mieszka na obszarach wiejskich	Kryterium będzie weryfikowane na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Kryterium podyktowane jest dużą liczbą osób bezrobotnych zamieszkałych na obszarach wiejskich, którzy nie mogą znaleźć zatrudnienia z powodu niskich/nieadekwatnych do lokalnych potrzeb kwalifikacji zawodowych	W przypadku objęcia wsparciem minimum 50% mieszkańców obszarów wiejskich– 5 pkt. W przypadku objęcia wsparciem mniejszej liczby osób – 0 pkt.	5

Działanie 8.1 (8i) - Projekty realizowane przez Powiatowe Urzędy Pracy

Kryterium		Definicja (informacja o zasadach oceny)	Opis znaczenia kryterium
Kryteria formalne			
1	Czy projekt opisany we wniosku o dofinansowanie nie został usunięty z wykazu projektów zidentyfikowanych,	Weryfikacji podlega czy wnioskodawca jest uprawniony do składania wniosku o dofinansowanie poprzez sprawdzenie, czy projekt opisany we wniosku o dofinansowanie nie został w danym roku kalendarzowym	Niespełnienie kryterium skutkuje

	stanowiącego załącznik do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO WM 2014-2020?	usunięty z wykazu projektów zidentyfikowanych, stanowiącego załącznik do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO WM 2014-2020.	odrzuceniem wniosku.
2	Czy wniosek został złożony w odpowiedzi na wezwanie IP?	Weryfikowane będzie, czy wniosek został złożony w odpowiedzi na wezwanie IP i w zgodzie z konkretną informacją o naborze, w tym czy został złożony w odpowiednim terminie i do właściwej instytucji.	Niespełnienie kryterium jest równoznaczne z pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.
3	Czy wniosek został wypełniony zgodnie z instrukcją wypełnienia wniosku?	W ramach kryterium weryfikowane będzie: – czy wniosek został złożony na formularzu wskazanym przez IP; – czy Wnioskodawca przygotowując wniosek, zastosował się do wszystkich poleceń wskazanych w instrukcji wypełnienia wniosku; – czy wniosek został złożony w formie wymaganej przez IP (elektroniczna i papierowa); – czy wniosek został wypełniony w języku polskim: Niezastosowanie się do poleceń instrukcji jest równoznaczne z niespełnieniem kryterium.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
4	Czy wersje wniosku są tożsame?	Weryfikowane będzie, czy wersja papierowa wniosku jest tożsama z wersją elektroniczną. W przypadku gdy wersja papierowa nie jest zgodna z wersją elektroniczną stwierdza się niespełnienie kryterium.[98]	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
5	Czy wniosek w wersji elektronicznej i papierowej jest kompletny?	Weryfikacja polega na sprawdzeniu, czy wniosek w wersji papierowej zawiera wszystkie strony, zgodnie z wersją elektroniczną wniosku. W przypadku braku strony stwierdza się niespełnienie kryterium.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością

[98] Wymóg uzależniony od funkcjonalności LSI. W przypadku obowiązywania tylko i wyłącznie wersji elektronicznej wniosku wymóg zostanie usunięty.

			poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
6	Czy wniosek został podpisany przez osoby upoważnione do reprezentacji Wnioskodawcy i opatrzony właściwymi pieczęciami w tym pieczęcią podmiotu?	Weryfikacja kryterium polega na sprawdzeniu zgodności podpisów z danymi osób upoważnionych do reprezentacji Projektodawcy wskazanymi we wniosku. Podpis powinien być czytelny, umożliwiający jednoznaczną identyfikację i opatrzony pieczęcią imienną. W przypadku niezgodności podpisów lub braku podpisu stwierdza się niespełnienie kryterium.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
7	Czy projekt jest zgodny z kartą zgłoszenia projektu PUP stanowiącą podstawę ujęcia projektu w Wykazie projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego?	Weryfikacja kryterium polega na sprawdzeniu zgodności informacji przedstawionych we wniosku z kartą zgłoszeniową projektu stanowiącą podstawę ujęcia projektu w Wykazie projektów zidentyfikowanych . Kryterium wynika z zapisów ustawy wdrożeniowej oraz projektem Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
8	Czy projekt jest zgodny z zapisami regulaminu naboru?	Weryfikacja kryterium polega na sprawdzeniu zgodności informacji przedstawionych we wniosku z zapisami regulaminu naboru. W przypadku niezgodności stwierdza się niespełnienie kryterium.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.

9	Czy projekt jest zgodny z politykami horyzontalnymi, prawodawstwem krajowym oraz prawodawstwem wspólnotowym?	Weryfikacja kryterium polega na sprawdzeniu zgodności informacji przedstawionych we wniosku z politykami horyzontalnymi, prawodawstwem krajowym oraz prawodawstwem wspólnotowym w szczególności potwierdzenia występowania pomocy de minimis. W przypadku niezgodności informacji stwierdza się niespełnienie kryterium.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
10	Czy projekt spełnia zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami?	Weryfikacja będzie polegała na sprawdzeniu treści wniosku pod kątem realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Wymogiem ubiegania się o środki EFS jest realizowanie zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Nie przewiduje się projektów neutralnych pod tym kątem. W przypadku braku zgodności projektu z zasadą stwierdza się niespełnienie kryterium.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
11	Czy projekt spełnia zasadę równości szans kobiet i mężczyzn? Kryterium weryfikowane pod względem zgodności wniosku ze standardem minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS?	Weryfikacja polega na sprawdzeniu treści wniosku pod kątem zgodności z pytaniami standardu minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS. Ocena jest zgodna z obowiązującymi na dzień ogłoszenia konkursu wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w tym zakresie. Projekt musi otrzymać minimum 2 pkt. za spełnienie 5 kryteriów określonych w ww. standardzie minimum. W przypadku braku zgodności projektu z zasadą stwierdza się niespełnienie kryterium.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
12	Czy wydatki przewidziane w projekcie nie są współfinansowane z innych wspólnotowych instrumentów finansowych?	Weryfikacja kryterium następuje na podstawie oświadczenia Projektodawcy. W przypadku niezłożenia oświadczenia stwierdza się niespełnienie kryterium.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie

			wskazanym przez IP.
13	Czy poziom kosztów pośrednich nie przekracza poziomu równego 3% kwoty przyznanej ze środków będących w dyspozycji samorządu województwa?	Weryfikacja polega na sprawdzeniu, czy poziom kosztów pośrednich w projekcie nie przekracza wartości 3% kwoty przyznanej ze środków będących w dyspozycji samorządu województwa. W przypadku przekroczenia limitu kosztów pośrednich stwierdza się niespełnienie kryterium.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
14	Czy projekt realizuje wybrany cel szczegółowy RPO WM 2014-2020?	Weryfikacji podlega, czy Wnioskodawca określił cel szczegółowy PI, w ramach którego realizowany jest projekt.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
Kryteria dostępu weryfikowane na etapie oceny formalnej			
1	Projekt zakłada objęcie wsparciem osób należących do każdej z grup defaworyzowanych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa mazowieckiego , tj. : kobiet, osób o niskich kwalifikacjach, osób niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych i osób powyżej 50 roku życia.	Weryfikacja polega na sprawdzeniu czy w ramach projektu wsparciem zostaną objęte osoby będące w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy zwane dalej grupami defaworyzowanymi. Do ww. grupy zaliczono osoby, które zostały wskazane w RPO WM 2014-2020 jako wymagające interwencji EFS: - osoby powyżej 50 roku życia, - osoby z niepełnosprawnościami,	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.

	Jednakże przypadku bezrobotnych z n/w grup defaworyzowanych, tj. : 1. osób powyżej 50 r. życia, 2. osób niepełnosprawnych, 3.osób długotrwale bezrobotnych w proporcji co najmniej takiej samej jak proporcja liczebności danej podgrupy defaworyzowanej zarejestrowanej w rejestrze PUP o I i II profilu pomocy w stosunku do ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych o I i II profilu pomocy, wg stanu na ostatni dzień przedostatniego miesiąca poprzedzającego dzień rozpoczęcia naboru". Ze wsparcia wyłączone są osoby zakwalifikowane do III profilu pomocy	- osoby długotrwale bezrobotne, - osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, - kobiety.	
2	Projekt zakłada: a) ogólny wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla uczestników nie kwalifikujących się do żadnej z poniżej wymienionych grup docelowych – na poziomie co najmniej 43% b) dla osób niepełnosprawnych – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 17%	Kryterium będzie weryfikowane na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie projektu wskazującego osiągnięcie efektywności zatrudnieniowej grup w podziale na: - długotrwale bezrobotnych - niepełnosprawnych - osoby bez kwalifikacji - innych niewymienionych. Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia stanowi podstawowe wyzwanie dla polityki zatrudnieniowej regionu, dlatego też kryterium to ma zagwarantować odpowiednią skuteczność projektów ukierunkowanych na aktywizację zawodową osób objętych wsparciem i tym samym zwiększyć efektywność wydatkowania środków publicznych.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.

	c) dla osób długotrwale bezrobotnych – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 35% d) dla osób o niskich kwalifikacjach – wskaźnik efektywności zatrudnieniowej na poziomie co najmniej 36% dla objętych wsparciem uczestników projektu.	Pomiar efektu zatrudnieniowego będzie dokonywany zgodnie z projektem *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć realizowanych z udziałem EFS w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.*	
3	Projekt zakłada objęcie wsparciem osób w wieku 30 lat i powyżej.	Kryterium będzie weryfikowane na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie projektu. Kryterium wynika z demarkacji między RPO a POWER, zgodnie z którą w RPO wsparcie jest kierowane do osób w wieku 30 lat i powyżej, zaś w ramach POWER wsparcie otrzymają osoby do 29 roku życia.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
4	Uczestnicy otrzymają wsparcie, które będzie dostosowane do potrzeb pracodawców, w tym dotyczyło będzie zielonych lub białych miejsc pracy, o ile wynika to z potrzeb i możliwości lokalnego rynku pracy.	Kryterium będzie weryfikowane na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie projektu. Białe i zielone miejsca pracy przynoszą m.in. korzyści społeczne i ekonomiczne, wpływają na zmniejszenie bezrobocia, aktywizację społeczną i zawodową. W związku z powyższym uzasadnione są preferencje dla ich powstawania.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
5	Dla uczestników przewidziano działania mające na celu podniesienie/nabycie kwalifikacji zawodowych, o ile wynika to z IPD. Szkolenie musi: a) kończyć się egzaminem zewnętrznym i uzyskaniem	Kryterium będzie weryfikowane na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie projektu. Podnoszenie lub zmiana kwalifikacji zawodowych oraz ich lepsze dopasowanie do potrzeb rynku pracy, są odpowiedzią na niski poziom kwalifikacji zawodowych u osób bezrobotnych.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w

	certyfikatu potwierdzającego uzyskanie/nabycie kwalifikacji lub b) kończyć się egzaminem przeprowadzonym przez instytucję szkoleniową, o ile posiada ona uprawnienia do egzaminowania w zakresie zgodnym z realizowanymi szkoleniami, a uprawnienia te zostały nadane w drodze akredytacji przez podmiot zewnętrzny (ze wskazaniem instytucji akredytującej procedurę egzaminacyjną i gwarantującej jej bezstronność i wiarygodność),	Dla uczestników przewidziano działania mające na celu podniesienie/nabycie kwalifikacji zawodowych, o ile wynika to z IPD. Szkolenie musi kończyć się egzaminem zewnętrznym i uzyskaniem certyfikatu potwierdzającego uzyskanie/podniesienie kwalifikacji lub kończyć się egzaminem przeprowadzonym przez instytucję szkoleniową, o ile posiada ona uprawnienia do egzaminowania w zakresie zgodnym z realizowanymi szkoleniami, a uprawnienia te zostały nadane w drodze akredytacji przez podmiot zewnętrzny (ze wskazaniem instytucji akredytującej procedurę egzaminacyjną i gwarantującej jej bezstronność i wiarygodność)	terminie wskazanym przez IP.
6	Minimum 30 % środków w ramach projektu zostanie przeznaczone na dotacje na utworzenie działalności gospodarczej.	Kryterium będzie weryfikowane na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie projektu. Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej sprzyjają podniesieniu aktywności zawodowej społeczeństwa. Pomoc bezzwrotna stwarza warunki do rozwoju przedsiębiorczości osobom z grup defaworyzowanych, które nie mają możliwości skorzystania z kredytów w bankach komercyjnych.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
Kryteria merytoryczne			
1	Czy projektodawca opisał grupę docelową (tj. osoby, które zostaną objęte wsparciem), określił jej cechy charakterystyczne oraz kwestie problemowe, które jej dotyczą?	Ocenie podlega sposób opisania grupy docelowej tj. uzasadnienie wyboru grupy docelowej i jej adekwatność do zdiagnozowanego problemu, jej liczebność, cechy charakterystyczne osób objętych wsparciem.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie

			wskazanym przez IP.
2.	Czy projekt jest adekwatny do problemów, które ma rozwiązać albo złagodzić?	Ocenie podlegać będzie wpływ projektu na zdiagnozowane problemy.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
3	Czy projektodawca opisał w jaki sposób ułatwi udział w projekcie uczestnikom, w kontekście barier, które ich dotyczą?	Ocenie podlega sposób przedstawienia potrzeb, barier i oczekiwań uczestników projektu oraz działań, które umożliwią/zachęcą osoby do wzięcia udziału w projekcie.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
4	Czy planowane wydatki są niezbędne i adekwatne do realizacji zadań oraz osiągania celów projektu?	Oceniana będzie niezbędność i adekwatność zaplanowanych wydatków w kontekście zaplanowanych zadań i celu projektu.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
5	Czy wskaźniki realizacji właściwego celu szczegółowego RPO WM 2014-2020 lub inne wskaźniki określone we wniosku o dofinansowanie są trafnie i	Ocenie podlegają zapisy dotyczące wskaźników tj. ich adekwatność do założonego celu głównego projektu i celu szczegółowego wskazanego w RPO WM 2014-2020, sposób i częstotliwość ich pomiaru, źródła pomiaru wskaźników.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością

	prawidłowo dobrane i opisane w stosunku do zadań przewidzianych do realizacji w projekcie? Czy są dobrane prawidłowo i ich wartości?		poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.
6	Czy wydatki wykazane we wniosku o dofinansowanie są racjonalne i efektywne,-(zgodnie z zasadą efektywnego zarządzania finansami)?	Ocenie podlega racjonalność i efektywność wydatków zaplanowanych w projekcie.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP
7	Czy wydatki spełniają zasady kwalifikowalności określone we właściwych *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków* wydanych przez Ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego?	Oceniana będzie zgodność zaplanowanych wydatków i sporządzonego budżetu z zasadami określonymi we właściwych *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków* wydanych przez Ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.	Niespełnienie kryterium skutkuje koniecznością poprawy wniosku w terminie wskazanym przez IP.

OP XI POMOC TECHNICZNA – KRYTERIA WYBORU
Kryteria formalne

L.p.	Kryterium	Opis kryterium	Źródło informacji	Punktacja
1.	Wniosek o dofinansowanie projektu sporządzony na obowiązującym formularzu[99]	Wniosek o dofinansowanie projektu sporządzony przy użyciu Generatora Wniosku dostępnego na stronach internetowych, obowiązującego dla danego działania.	*Wniosek o dofinansowanie projektu*	0/1
2.	Kompletność złożonego Wniosku o dofinansowanie projektu i załączników[100]	Aby kryterium było ocenione pozytywnie wszystkie poniżej określone elementy muszą zostać spełnione: a. wymagana liczba egzemplarzy wniosku i załączników b. wszystkie wymagane pola we wniosku zostały wypełnione, c. wniosek zawiera poprawne wyliczenia arytmetyczne, d. wersja papierowa i elektroniczna wniosku są tożsame (sumy kontrolne wersji papierowej i elektronicznej są tożsame), e. wniosek i załączniki podpisane/ parafowane / potwierdzone za zgodność z oryginałem, f. wniosek opatrzony pieczęcią Wnioskodawcy, g. wniosek jest podpisany przez osobę upoważnioną, h. spójność wykazu załączników do wniosku i przedłożonych załączników (kompletność załączników zgodnie z listą określoną we wniosku o dofinansowanie), i. załączniki do wniosku zostały sporządzone na aktualnych formularzach,	*Wniosek o dofinansowanie projektu oraz załączniki*	0/1
3.	Uprawnienia beneficjenta do ubiegania się o dofinansowanie	Beneficjent wskazany w Szczegółowym opisie osi priorytetowych RPO WM	*Wniosek o dofinansowanie projektu*	0/1

[99] Zakres kryterium zależy od osiągnięcia funkcjonalności przez LSI. W przypadku obowiązywania tylko i wyłącznie wersji elektronicznej wniosku wymóg zostanie usunięty.
[100] Ibidem

Kryteria merytoryczne

L.p.	Kryterium	Opis kryterium	Źródło informacji	Ocena
1.	Zgodność z celami szczegółowymi osi priorytetowej	Aby kryterium było ocenione pozytywnie wszystkie poniżej określone elementy muszą zostać spełnione: a. cele projektu są zgodne z celami szczegółowymi działania b. zgodność rodzaju projektu z zakresem działania c. zgodność z kategoriami interwencji d. zachowanie pułapu maksymalnego dofinansowania, e. zapewniony minimalny wkład własny beneficjenta, f. miejsce realizacji projektu zgodne z opisem działania.	*Wniosek o dofinansowanie projektu*	0/1
2.	Kwalifikowalność wydatków	Ocena zgodności wydatków wskazanych we wniosku o dofinansowanie z zasadami kwalifikowalności określonymi w obowiązujących wytycznych, w szczególności z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie korzystania z pomocy technicznej	*Wniosek o dofinansowanie projektu*	0/1
3.	Zgodność z prawodawstwem wspólnotowym i krajowym	Zgodność w szczególności z zasadami zawierania umów dla zadań objętych projektem oraz z zasadami w zakresie informowania o współfinansowaniu projektu ze środków EFS w ramach RPO WM	*Wniosek o dofinansowanie projektu*	0/1
4.	Zgodność z Instrukcją dotycząca szczegółów realizacji projektu w ramach pomocy technicznej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020	Ocena zgodności z ww. dokumentem zatwierdzonym przez Zarząd Województwa	*Wniosek o dofinansowanie projektu*	0/1
5.	Zgodność ze Strategią Komunikacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020	Ocena zgodności z ww. dokumentem zatwierdzonym przez Zarząd Województwa	*Wniosek o dofinansowanie projektu*	0/1
6.	Zgodność projektu z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn	W ramach kryterium Wnioskodawca powinien wykazać pozytywny lub neutralny wpływ projektu na politykę równości szans kobiet i mężczyzn.	*Wniosek o dofinansowanie projektu*	0/1

7.	Zgodność projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	W ramach kryterium Wnioskodawca powinien wykazać pozytywny lub neutralny wpływ projektu na politykę równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.	*Wniosek o dofinansowanie projektu*	0/1
8.	Zgodność projektu z zasadą zrównoważonego rozwoju	W ramach kryterium Wnioskodawca powinien wykazać pozytywny lub neutralny wpływ projektu na politykę zrównoważonego rozwoju.	*Wniosek o dofinansowanie projektu*	0/1
9.	Właściwy dobór wskaźników	Kryterium pozwoli zweryfikować prawidłowe określenie wskaźników realizacji projektu (czas, jednostki miary, źródło pozyskania danych)	*Wniosek o dofinansowanie projektu*	0/1
10.	Wykonalność projektu	Ocena czy projekt ma szanse realizacji we wnioskowanym okresie	*Wniosek o dofinansowanie projektu*	0/1
11.	Efektywność kosztowa	Ocena efektywności kosztowej projektu, w tym ocena wysokości środków przewidzianych na poszczególne zadania ujęte we wniosku o dofinansowanie oraz ocena proporcjonalności przyjętej relacji „nakład-rezultat”	*Wniosek o dofinansowanie projektu*	0/1
12.	Zasadność realizacji zadań ujętych we wniosku o dofinansowanie w kontekście efektywności działań związanych z realizacją RPO WM.	Weryfikacja zasadności realizacji poszczególnych zadań wskazanych we wniosku o dofinansowanie w kontekście realizacji celów RPO WM oraz ocena niezbędności poniesienia poszczególnych wydatków do realizacji projektu i osiągania jego celów.	*Wniosek o dofinansowanie projektu*	0/1

VI.4. Załącznik 4 – Wykaz projektów pozakonkursowych (wykaz projektów zidentyfikowanych[101] przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego)[102]

l.p.	numer działania lub poddziałania	tytuł lub zakres projektu[103]	podmiot zgłaszający[104]	data identyfikacji[105]	podmiot, który będzie wnioskodawcą[106]	szacowana całkowita wartość projektu (PLN)	szacowana wartość kosztów kwalifikowalnych (PLN)	duży projekt (T/N/ND)[107]	szacowany wkład UE (PLN)	zakładane efekty projektu wyrażone wskaźnikami[108]		przewidywany w dniu identyfikacji termin złożenia wniosku o dofinansowanie (kwartał/ miesiąc oraz rok)[109]	przewidywany w dniu identyfikacji termin rozpoczęcia realizacji projektu (kwartał/miesiąc oraz rok)	przewidywany w dniu identyfikacji termin zakończenia realizacji projektu (kwartał/miesiąc oraz rok)
										Wskaźnik	wartość docelowa			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	8i	Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy	WUP w Warszawie	05.05. 2015 r.	Powiatowe Urzędy Pracy z województwa mazowieckiego	1 460 300 – najniższa szacowana całkowita kwota projektu 12 133 500 –najwyższa szacowana całkowita kwota	121 151 486	NIE		Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi), które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	444	II kwartał 2015 r.	01.01.2015 r.	31.12.2016 r.

[101] Zidentyfikowanych w znaczeniu art. 48 ust. 3 Ustawy.
[102] Dopuszcza się inną formę prezentacji informacji, natomiast ich zakres powinien być taki jak wskazano.
[103] Należy wskazać roboczą nazwę projektu albo skrótowo opisać istotę, zakres przedmiotowy projektu.
[104] Należy podać nazwę podmiotu, który dokonał zgłoszenia na podstawie przyjętej przez IZ procedury identyfikacji projektów pozakonkursowych zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020.
[105] Data identyfikacji nie może być późniejsza niż data zamieszczenia projektu w niniejszym wykazie.
[106] Jednoznacznie określony podmiot, który zostanie wezwany przez właściwą instytucję do złożenia wniosku o dofinansowanie danego projektu.
[107] Należy wybrać odpowiednie oznaczenie tzn. T – duży projekt transportowy (koszty kwalifikowalne większe niż 75 mln €), I – inne/pozostałe projekty duże (koszty kwalifikowalne większe niż 50 mln €), ND – nie dotyczy, gdyż nie spełnia definicji dużego projektu.
[108] Przewidywana wartość wskaźnika lub wskaźników, z katalogu wskaźników przypisanych do danego działania lub poddziałania, która zostanie osiągnięta dzięki realizacji projektu.
[109] Zakładana przez IZ data złożenia przez wnioskodawcę wniosku o dofinansowanie projektu – data ta nie jest równoznaczna z datą wezwania, o którym mowa w art. 48 ust.1 Ustawy.

		w powiatach województwa mazowieckiego												
										Liczba osób długotrwale bezrobotnych, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	235			
										Liczba osób niepełnosprawnych, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	20			
										Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	1101			
										Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych	6343			

										wsparciem w programie				
										Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w ramach programu	3362			
										Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w ramach programu	279			
										Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w ramach programu	932			
										Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które otrzymały wsparcie w ramach programu	4377			
										Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej w programie	1101			
										Liczba osób długotrwale	1342			

										bezrobotnych pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)				
										Liczba osób bezrobotnych łącznie z długotrwale bezrobotnymi) pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	2892			
										Liczba osób z niepełnosprawnością pracujących po opuszczeniu programu(łącznie z pracującymi na własny rachunek)	69			

VI.5. Załącznik 5 - Zrównoważona intermodalna mobilność miejska (PI 4e)

Zrównoważona intermodalna mobilność miejska (PI 4e)

Postanowienia Umowy Partnerstwa

Dokument wykonawczy

Wprowadzenie

Szereg postanowień Umowy Partnerstwa dotyczących zrównoważonej mobilności miejskiej, a zwłaszcza drogowych elementów projektów, wymaga przyjęcia właściwego podejścia do działań planowanych do sfinansowania w ramach PI 4e w krajowych jak też w regionalnych programach operacyjnych.

Niniejszy dokument kierowany jest do instytucji zarządzających/pośredniczących/wdrażających i służy jako zestaw ujednoliconych zasad, którymi powinni kierować się beneficjenci w procesie wyboru, ustalania celów i zakresu projektów wchodzących w zakres priorytetu inwestycyjnego dotyczącego "zrównoważonej mobilności miejskiej" we wszystkich programach operacyjnych realizujących ten priorytet.

Dokument wyznacza warunki, na jakich drogowe elementy wchodzące w zakres zintegrowanych projektów mogą być traktowane jako infrastruktura transport publicznego w ramach PI 4e, a przez to nie zaliczać się do wydatków objętych limitem mniejszości wydatków. Dokument wyróżnia również elementy projektów, których taki warunek będzie dotyczyć.

Cele planowanych projektów

Nadrzędnym celem projektów będzie zawsze poprawa poziomu i jakości życia społeczności lokalnych oraz ograniczenie zanieczyszczenia powietrza w miastach poprzez przyspieszony rozwój czystych, bezpiecznych, spójnych, funkcjonalnych i efektywnych form transport publicznego i niezmotoryzowanego transportu indywidualnego. Wszystkie projekty związane z mobilnością miejską będą musiały uwzględniać szersze podejście, wpisując się w odnoszące się do zagadnień niskoemisyjności właściwe dokumenty strategiczne, przede wszystkim plany gospodarki niskoemisyjnej lub inne strategie. Modernizacja czy rozbudowa systemu transportu publicznego nie będzie celem samym w sobie, ale musi być widziana w kontekście zmian w mobilności miejskiej prowadzących do zmniejszenia emisji CO2 i innych zanieczyszczeń uciążliwych dla środowiska i mieszkańców miast oraz zwiększenia efektywności energetycznej systemu transportowego.

Dlatego też projekty planowane do sfinansowania w ramach PI 4e związane z transportem miejskim powinny przede wszystkim realizować następujące cele:

- kryterium celowościowe 1: szersze wykorzystanie bardziej efektywnego transportu publicznego oraz niezmotoryzowanego indywidualnego,
- kryterium celowościowe 2: zmniejszenie wykorzystania samochodów osobowych,
- kryterium celowościowe 3: lepsza integracja gałęzi transportu,
- kryterium celowościowe 4: niższa emisja zanieczyszczeń powietrza, hałasu oraz niższe zatłoczenie,
- kryterium celowościowe 5: poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W efekcie, projekty musza być zintegrowane i kompleksowe.

Warunki bezwzględnie obowiązujące

Kwalifikowane w ramach PI 4e mogą być wyłącznie projekty związane z transportem miejskim, które:

- realizują rozwój transportu publicznego w sposób kompleksowy, obejmując w odpowiednim układzie właściwe elementy dotyczące: taboru, infrastruktury, Inteligentnych Systemów Transportowych, o ile jest to uzasadnione,
- spełniają wszystkie wyżej określone kryteria celowościowe od 1 do 5, a zwłaszcza czynią transport publiczny bardziej atrakcyjnym dla użytkowników i jednocześnie transport indywidualny zmotoryzowany mniej atrakcyjnym, przez nadanie transportowi publicznemu priorytetu w ruchu w głównych relacjach miejskich i na głównych skrzyżowaniach.

Przykłady projektów dotyczących transportu publicznego w ramach PI 4e

Zintegrowane i kompleksowe projekty w ramach PI 4e mogą obejmować następujące elementy:

1. tabor niskoemisyjny – rodzaj taboru powinien wynikać z wielokryterialnej analizy przechodzenia na czystszy tabor, ilość jednostek taboru powinna wynikać z analizy zrównoważonej mobilności miejskiej (wchodzącej w skład Strategii ZIT, PGN lub równoważnego dokumentu);
2. infrastruktura szynowego transportu publicznego (tramwaj, metro) oraz infrastruktura niezmotoryzowanego transportu indywidualnego, w tym elementy drogowe niezbędne do poprawy operacyjności tych gałęzi transportu;
3. Inteligentne Systemy Transportowe – powinny zapewniać lepszą dostępność transportu publicznego w zakresach takich jak planowanie podróży, informacja przejazdowa, zarządzanie ruchem, zarządzanie popytem, zintegrowany bilet, zintegrowane systemy bazodanowe, itp.,
4. infrastruktura drogowego transportu publicznego (autobus, trolejbus, P&R):
   a) elementy drogowe przeznaczone wyłącznie dla transportu publicznego lub nadające priorytet transportowi publicznemu, np.: buspasy, obiekty przeznaczone dla transportu autobusowego (tunele, wiadukty),
   b) przebudowa skrzyżowań w celu ułatwienia oraz/lub nadania priorytetu transportowi publicznemu w ruchu, np.: pasy skrętu dla autobusów, śluzy na skrzyżowaniach, itp.,
   c) infrastruktura drogowa przy pętlach autobusowych/tramwajowych, stacjach kolejowych lub parkingach P&R – krótkie odcinki dróg łączące takie terminale bezpośrednio z siecią dróg miejskich.

   Inwestycje w inne elementy drogowe (np. jezdnia, nawierzchnia, obiekty inżynierskie, odwodnienie, bariery dźwiękochłonne, itp.) mogą być współfinansowane wyłącznie w zakresie niezbędnym dla właściwego wykonywania robot drogowych dotyczących infrastruktury transportu publicznego i uzasadnionych z punktu widzenia technologicznego. W szczególności, bez wykonania takich robot drogowych nie jest możliwe wykonanie większości inwestycji transportu publicznego (np. buspasa, parkingu P&R) zgodnie z zasadami sztuki budowlanej oraz/lub inżynieryjnej i jej odbiór przez odpowiedni urząd wydający zgodę na użytkowanie. Innymi słowy, jeżeli zakres projektu nie jest uzasadniony jako całość niezbędna do wydania decyzji administracyjnej, część wykraczająca poza niezbędny zakres nie będzie się kwalifikować do objęcia finansowaniem w ramach niniejszego punktu 4. Przykładowo, jeżeli przebudowywany jest zewnętrzny pas ruchu ze względu na wprowadzenie buspasa, leżące obok chodniki lub system odwodnienia powinny być przebudowane w zakresie niezbędnym do właściwej przebudowy drogi (np. krawężniki, studzienki) – nie jest natomiast możliwa przebudowa na całej szerokości drogi, gdyż nie jest to wymagane z uwagi na zasady sztuki budowlanej.
5. infrastruktura drogowa (wyłącznie jako element zintegrowanego projektu) niezbędna dla zmiany organizacji systemu transportu publicznego, wymagana dla uzyskania planowanego efektu (np. ograniczenie emisji zanieczyszczeń, zatłoczenia w mieście) o ile nie ma innego sposobu osiągnięcia tych efektów. Ponieważ cechą charakterystyczną inwestycji drogowych jest generowanie nowego zmotoryzowanego ruchu indywidualnego, co może prowadzić do zwiększenia emisji, a przez to przeciwdziałać osiągnięciu zakładanych celów projektu, takie inwestycje drogowe mogą zostać zaakceptowane tylko pod warunkiem osiągnięcia pozytywnego efektu w zakresie systemu

transportu publicznego na poziomie zintegrowanego projektu – zagadnienie to powinno być przedmiotem szczególnej uwagi. Przykładowe elementy zintegrowanego projektu:

- budowa obwodnicy wewnętrznej[110],
- budowa odcinków dróg, które przyczyniają się rozwoju/odtworzenia sieci transportu publicznego, na których wprowadzenie preferencji/priorytetu dla transportu publicznego nie byłoby niewłaściwe i ekonomicznie uzasadnione.

Przypadek a „preferowany" – kompleksowy projekt obejmujący elementy od 1-4 (zgodnie z opisem powyżej)

O ile wszystkie powyższe kryteria celowościowe są spełnione na poziomie kompleksowego projektu (projekt przyczynia się do szerszego wykorzystania bardziej efektywnego transportu publicznego oraz niezmotoryzowanego indywidualnego, zmniejszenia wykorzystania samochodów osobowych, lepszej integracji gałęzi transportu, niższej emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu oraz niższego zatłoczenia, poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego)**, każdy element drogowy realizowany w ramach PI 4e może zostać zakwalifikowany do kategorii *043 Infrastruktura i promocja czystego transportu miejskiego (w tym wyposażenie i tabor)*. Wydatki dotyczące inwestycji zaklasyfikowanych do kategorii 043 są wyłączone z warunku dotyczącego mniejszości wydatków. Innymi słowy, inwestycje w tym zakresie są traktowane jako inwestycje bezpośrednio w transport publiczny, nie są one natomiast traktowane jako inwestycje w drogi lokalne.**

Przypadek b „uzasadniony" - kompleksowy projekt obejmujący elementy od 1-5 (zgodnie z opisem powyżej)

O ile wszystkie powyższe kryteria celowościowe są spełnione na poziomie kompleksowego projektu (projekt przyczynia się do szerszego wykorzystania bardziej efektywnego transportu publicznego oraz niezmotoryzowanego indywidualnego, zmniejszenia wykorzystania samochodów osobowych, lepszej integracji gałęzi transportu, niższej emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu oraz niższego zatłoczenia, poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego)**, jeżeli zintegrowany projekt obejmuje inwestycje w infrastrukturę drogową niezbędną do rozwoju/odtworzenia systemu transportu publicznego, które przyczyniają się do osiągnięcia planowanych efektów (ograniczenie emisji zanieczyszczeń oraz/lub zatłoczenia w miastach), nie nadając priorytetu w ruchu transportowi publicznemu, wtedy wydatki związane z inwestycjami drogowymi mogą zostać zaklasyfikowane do kategorii 043 oraz podlegać będą warunkowi mniejszości wydatków. Innymi słowy, inwestycje w tym zakresie uznawane są jako inwestycje w drogi lokalne.**

W innych przypadkach (inwestycje drogowe nie mające na celu rozwoju/odtworzenia systemu transportu publicznego i nie przyczyniające się do ograniczenia emisji oraz/lub zatłoczenia w miastach) inwestycje drogowe mogą być realizowane wyłącznie w ramach CT 7.

[110] Zgodnie z zapisami proponowanej Fiszki tematycznej dla desk oficerów – PI4e.

VII. Inne

VII.1. Wykaz stosowanych skrótów i symboli

BGK	Bank Gospodarstwa Krajowego
B+R	Badania i rozwój; skrót B+R występuje w różnych kontekstach, np. sfera badawczo-rozwojowa (sfera B+R), prace B+R, jednostki B+R
BP	budżet państwa
CT	Cel Tematyczny
EFMR	Europejski Fundusz Morski i Rybacki
EBI	Europejski Bank Inwestycyjny
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFRROW	Europejski Fundusz Rolny Rozwoju Obszarów Wiejskich
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
EFSI	Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne
EURES	European Employment Services (ang.) - Europejskie Służby Zatrudnienia
FS	Fundusz Spójności
IA	Instytucja Audytowa
IC	Instytucja Certyfikująca
IK UP	Instytucja Koordynująca Umowę Parterstwa
IOK	Instytucja Organizująca Konkurs
IP	Instytucja Pośrednicząca
IPD	Indywidualne Plany Działań
IP ZIT	Instytucja Pośrednicząca ds. Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych której rolę pełni m.st. Warszawa działająca na podstawie Porozumienia gmin Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego o współpracy w zakresie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w perspektywie finansowej UE 2014-2020 z dnia 21 lutego 2014 r., z późn. zm.
JST	Jednostki Samorządu Terytorialnego
IZ	Instytucja Zarządzająca RPO WM 2014-2020
KE	Komisja Europejska
KM	Komitet Monitorujący
KPR	Krajowy Program Reform na rzecz realizacji Strategii "Europa 2020"
KSRR	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020
KT	Kontrakt Terytorialny
LGD	Lokalna grupa działań
MJWPU	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Projektów Unijnych
MBPR	Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie
MIR	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
m.st.	Miasto stołeczne
MŚP	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
OP	Oś Priorytetowa
OSI	Obszar Strategicznej Interwencji
OPS	Ośrodek Pomocy Społecznej
OZE	Odnawialne źródła energii
PAI	Program Aktywizacja i Integracja
PCPR	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
PES	Podmioty Ekonomii Społecznej
PI	Priorytet Inwestycyjny

PJB	Państwowa jednostka budżetowa
PO	Program Operacyjny
PO PŻ	Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020
PO WER	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PT	Pomoc Techniczna
PUP	Powiatowy Urząd Pracy/Powiatowe Urzędy Pracy
RIS RIS Mazovia	Regional Innovation Strategy (ang.) - Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza
RIT	Wsparcie regionalnych OSI problemowych poprzez regionalne inwestycje terytorialne dla 5 subregionów
RPO	Regionalny Program Operacyjny
RPO WM 2014-2020; Program	Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020
SL2014	aplikacja główna centralnego systemu teleinformatycznego, o którym mowa w rozdziale 16 ustawy wdrożeniowej
SRWM	Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r. Innowacyjne Mazowsze
SZOOP	Szczegółowy opis osi priorytetowych
TEN-T	Transeuropejska Sieć Transportowa
TFUE	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
TIK	Technologie informacyjne i komunikacyjne
UE	Unia Europejska
UFP	Ustawa o finansach publicznych
UMWM	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie
UP	Umowa Partnerstwa
WE	Wspólnota Europejska
WOF	Warszawski Obszar Funkcjonalny
WTZ	Warsztaty Terapii Zajęciowej
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie
ZAZ	Zakład Aktywności Zawodowej
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
ZIT WOF	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego
ZWM	Zarząd Województwa Mazowieckiego

VII.2. Wykaz definicji

Akredytacja ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego – oznacza akredytację przyznawaną przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, na podstawie rekomendacji Komitetu Akredytacyjnego, w związku ze spełnieniem przez OWES Standardów Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej w ramach Systemu Akredytacji i Standardów Działania Instytucji Wsparcia Ekonomii Społecznej (AKSES).

Beneficjent – podmiot publiczny lub prywatny odpowiedzialny za inicjowanie lub inicjowanie i wdrażanie operacji otrzymujący pomoc; w kontekście instrumentów finansowych „beneficjent" oznacza podmiot, który wdraża instrument finansowy albo, w stosownych przypadkach, fundusz funduszy.

Centrum integracji społecznej (CIS) – podmiot reintegracji społecznej i zawodowej utworzony na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225, z późn. zm.).

Cross-financing – mechanizm zdefiniowany w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

Deinstytucjonalizacja usług - proces przejścia od opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w lokalnej społeczności, realizowany zgodnie z „Ogólnoeuropejskimi wytycznymi dotyczącymi przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności" i wymagający z jednej strony rozwoju usług świadczonych w lokalnej społeczności, z drugiej – stopniowego ograniczenia usług w ramach opieki instytucjonalnej. Integralnym elementem deinstytucjonalizacji usług jest prewencja, mająca zapobiegać umieszczaniu osób w opiece instytucjonalnej, a w przypadku dzieci - rozdzieleniu dziecka z rodziną i umieszczeniu w pieczy zastępczej.

E-Usługa – usługa świadczona w sposób zautomatyzowany poprzez użycie technologii informacyjnych, za pomocą systemów teleinformatycznych w publicznych sieciach telekomunikacyjnych, na indywidualne żądanie usługobiorcy, bez jednoczesnej obecności stron w tej samej lokalizacji.

ESCO - Przedsiębiorstwo usług energetycznych (ang. Energy Service Company). W przypadku przedsiębiorstw świadczące usługi energetyczne lub dostarczających innych środków poprawy efektywności energetycznej dla zakładów lub w pomieszczeń użytkownika (przedsiębiorcy, instytucji publicznej), ponoszą one pewną część ryzyka finansowego. Dlatego też zapłata za wykonane usługi może być oparta (w całości lub w części) na osiągnięciu poprawy efektywności energetycznej oraz spełnieniu innych uzgodnionych kryteriów efektywności u użytkownika. Przewidywana formuła dla projektów realizowanych przy pomocy przedsiębiorst usług energetycznych to partnerstwo publiczno – prywatne.

Gospodarka biała –dotyczy zawodów związanych z opieką nad osobami w wieku starszym i z opieką nad osobami niepełnosprawnymi, a także z potrzebami tych osób. Potrzeba interwencji w tym zakresie związana jest ze zjawiskiem starzenia się społeczeństwa. Poza tym opieka nad osobami zależnymi, do których zaliczamy osoby starsze i niepełnosprawne, w kluczowy sposób ogranicza aktywność zawodową opiekunów – domowników, zdolnych do podjęcia pracy, którzy są zmuszeni do rezygnacji z rozwoju zawodowego, a często w ogóle z pracy. Dlatego też niezbędnym jest przygotowanie kompetentnej kadry, która przejmie opiekę nad osobami zależnymi, dzięki czemu umożliwiony zostanie powrót domowników na rynek pracy. Rozwój białej gospodarki jest jednym z założeń Strategii Rozwoju Mazowsza w dziedzinie infrastruktury i usług społecznych.

Gospodarka zielona – dziedziny, które przyczyniają się do ochrony i rekonstrukcji środowiska przyrodniczego oraz sprzyjają zachowaniu dobrego zdrowia człowieka. Zakres branż wchodzących w skład tego obszaru wywierający największy wpływ na wzrost zatrudnienia w regionie został przedstawiony w publikacji „Praca Wysokiej Jakości na Zielonym Rynku Pracy w Województwie Mazowieckim" opracowanej przez Fundację „Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym". Szczegółowe informacje w tym zakresie zostaną przedstawione w regulaminie konkursu.

Indywidualny plan działania - plan działań obejmujący podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy w celu zatrudnienia bezrobotnego lub poszukującego pracy.

Instytucja Zarządzająca (IZ) – instytucja, o której mowa w art. 125 rozporządzenia ogólnego.

Klub integracji społecznej (KIS) – podmiot reintegracji społecznej i zawodowej utworzony na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym.

Kompetencje kluczowe - kompetencje wskazane w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE) (Dz. Urz. UE L 394 z 30.12.2006, str. 10):

a) porozumiewanie się w języku ojczystym;
b) porozumiewanie się w językach obcych;
c) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne;
d) kompetencje informatyczne;
e) umiejętność uczenia się;
f) kompetencje społeczne i obywatelskie;
g) inicjatywność i przedsiębiorczość;
h) świadomość i ekspresja kulturalna.

Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej (KPRES) – program rozwoju przyjęty uchwałą nr 164 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2014 r. w sprawie przyjęcia programu pod nazwą „Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej" (M.P. poz. 811), określający cele i kierunki polityki publicznej w obszarze włączenia społecznego oraz wspierania rozwoju ekonomii społecznej w latach 2014-2020.

Mieszkanie wspomagane – usługa świadczona w lokalnej społeczności:

a) w postaci mieszkania chronionego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub
b) w postaci mieszkania lub domu, przygotowującego osoby w nim przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zapewniającego pomoc w prowadzeniu samodzielnego życia. Mieszkanie lub dom może być prowadzone przez podmioty ekonomii społecznej. Może być prowadzone jako usługa mieszkania:
   i) treningowego, przygotowującego osoby w nim przebywające do prowadzenia samodzielnego życia. Usługa ma charakter okresowy i służy określonym kategoriom osób (w szczególności osobom opuszczającym pieczę zastępczą, osobom bezdomnym, osobom z zaburzeniami psychicznymi) w osiągnięciu częściowej lub całkowitej samodzielności m.in. poprzez trening samodzielności, poradnictwo, pracę socjalną lub inne usługi aktywnej integracji;
   ii) wspieranego, stanowiącego alternatywę dla pobytu w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Usługa ma charakter pobytu stałego lub okresowego (w przypadku potrzeby opieki w zastępstwie za opiekunów faktycznych). Służy osobom starszym i osobom z

niepełnosprawnościami, w szczególności osobom niesamodzielnym i wymagającym wsparcia w formie usług opiekuńczych.

Formą mieszkania wspomaganego nie jest mieszkanie socjalne.

Niska emisja – emisja produktów spalania paliw stałych, ciekłych i gazowych do atmosfery ze źródeł emisji (emiterów) znajdujących się na wysokości nie większej niż 40 m - emisja komunikacyjna i pochodząca z lokalnych kotłowni węglowych i domowych pieców grzewczych. Do produktów spalania wpływających na występowanie niskiej emisji zaliczyć można gazy: dwutlenek węgla CO_2, tlenek węgla CO, dwutlenek siarki SO_2, tlenki azotu NO_X, wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne np. benzo(a)piren oraz dioksyny, a także metale ciężkie (ołów, arsen, nikiel, kadm) i pyły zawieszone PM10, PM2,5.

Opiekun faktyczny – osoba pełnoletnia opiekująca się osobą niesamodzielną, niebędąca opiekunem zawodowym i niepobierająca wynagrodzenia z tytułu opieki nad osobą niesamodzielną, najczęściej członek rodziny.

Osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:

a) osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
b) osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
c) osoby przebywające w pieczy zastępczej lub opuszczające pieczę zastępczą oraz rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
d) osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014 r. poz. 382);
e) osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
f) osoby z niepełnosprawnością – osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375);
g) rodziny z dzieckiem z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z rodziców lub opiekunów nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością;
h) osoby zakwalifikowane do III profilu pomocy, zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 149, z późn. zm.);
i) osoby niesamodzielne;
j) osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań w rozumieniu Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego i realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
k) osoby odbywające kary pozbawienia wolności
l) osoby korzystające z PO PŻ.

Opiekun nieformalny – osoba niebędąca zawodowym opiekunem, opiekująca się osobą niesamodzielną, np. członek rodziny.

Osoba niesamodzielna – osoba, która ze względu na podeszły wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność

wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego.

Osoby bezrobotne – osoby pozostające bez pracy, gotowe do podjęcia pracy i aktywnie poszukujące zatrudnienia. Definicja uwzględnia osoby zarejestrowane jako bezrobotne zgodnie z krajowymi przepisami, nawet jeżeli nie spełniają one wszystkich trzech kryteriów. Osobami bezrobotnymi są zarówno osoby bezrobotne w rozumieniu badania aktywności ekonomicznej ludności, jak i osoby zarejestrowane jako bezrobotne. Definicja nie uwzględnia studentów studiów stacjonarnych, nawet jeśli spełniają powyższe kryteria. Osoby kwalifikujące się do urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, które są bezrobotne w rozumieniu niniejszej definicji (nie pobierają świadczeń z tytułu urlopu), są również osobami bezrobotnymi[111] w rozumieniu Wytycznych[112];

Osoby bierne zawodowo – osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują[113] i nie są bezrobotne). Studenci studiów stacjonarnych są uznawani za osoby bierne zawodowo. Osoby będące na urlopie wychowawczym (rozumianym jako nieobecność w pracy, spowodowana opieką nad dzieckiem w okresie, który nie mieści się w ramach urlopu macierzyńskiego lub urlopu rodzicielskiego), są uznawane za bierne zawodowo, chyba że są zarejestrowane już jako bezrobotne (wówczas status bezrobotnego ma pierwszeństwo)[114]. Osoby prowadzące działalność na własny rachunek (w tym członek rodziny bezpłatnie pomagający osobie prowadzącej działalność) nie są uznawane za bierne zawodowo;

Osoby długotrwale bezrobotne – definicja pojęcia „długotrwale bezrobotny" różni się w zależności od wieku:
- młodzież (<25 lat) – osoby bezrobotne nieprzerwanie przez okres ponad 6 miesięcy (>6 miesięcy),
- dorośli (25 lat lub więcej) – osoby bezrobotne nieprzerwanie przez okres ponad 12 miesięcy (>12 miesięcy).

---

[111] Taka sytuacja ma miejsce w momencie gdy np. osoba bezrobotna urodziła dziecko, niemniej w związku z tym, iż jest niezatrudniona nie pobiera od pracodawcy świadczeń z tytułu urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego. W związku z tym, należy ją traktować jako osobę bezrobotną.

[112] Projekt *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020*

[113] Osoby pracujące to osoby w wieku 15 lat i więcej, które wykonują pracę, za którą otrzymują wynagrodzenie, z której czerpią zyski lub korzyści rodzinne lub osoby posiadające zatrudnienie lub własną działalność, które jednak chwilowo nie pracowały ze względu na np. chorobę, urlop, spór pracowniczy czy kształcenie się lub szkolenie. Osoby prowadzące działalność na własny rachunek – prowadzące działalność gospodarczą, gospodarstwo rolne lub praktykę zawodową – są również uznawane za pracujących, o ile spełniony jest jeden z poniższych warunków:
1) osoba pracuje w swojej działalności, praktyce zawodowej lub gospodarstwie rolnym w celu uzyskania dochodu, nawet jeżeli przedsiębiorstwo nie osiąga zysków;
2) osoba poświęca czas na prowadzenie działalności gospodarczej, praktyki zawodowej czy gospodarstwa rolnego, nawet jeżeli nie zrealizowano żadnej sprzedaży lub usług i nic nie wyprodukowano (na przykład: rolnik wykonujący prace w celu utrzymania swojego gospodarstwa; architekt spędzający czas w oczekiwaniu na klientów w swoim biurze; rybak naprawiający łódkę czy siatki rybackie, aby móc dalej pracować; osoby uczestniczące w konwencjach lub seminariach);
3) osoba jest w trakcie zakładania działalności gospodarczej, gospodarstwa rolnego lub praktyki zawodowej; zalicza się do tego zakup lub instalację sprzętu, zamawianie towarów w ramach przygotowań do uruchomienia działalności. Bezpłatnie pomagający członek rodziny uznawany jest za osobę pracującą, jeżeli wykonywaną przez siebie pracą wnosi bezpośredni wkład w działalność gospodarczą, gospodarstwo rolne lub praktykę zawodową będącą w posiadaniu lub prowadzoną przez spokrewnionego członka tego samego gospodarstwa domowego. Bezpłatnie pomagający osobie prowadzącej działalność członek rodziny uznawany jest za „osobę prowadzącą działalność na własny rachunek". Żołnierze poborowi, którzy wykonywali określoną pracę, za którą otrzymywali wynagrodzenie lub innego rodzaju zysk w czasie tygodnia odniesienia nie są uznawani za "osoby pracujące" – o ile obowiązkowy pobór i powołanie do wojska dotyczy państwa członkowskiego. Osoby przebywające na urlopie macierzyńskim/rodzicielskim (rozumianym jako świadczenie pracownicze, który zapewnia płatny lub bezpłatny czas wolny od pracy do momentu porodu i obejmuje późniejszą krótkoterminową opiekę nad dzieckiem) są uznawane za „osoby pracujące". Osoby przebywające na urlopie wychowawczym (rozumianym jako nieobecność w pracy, spowodowaną opieką nad dzieckiem w okresie, który nie mieści się w ramach urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego) są uznawane za „osoby bierne zawodowo", chyba że są zarejestrowane już jako „osoby bezrobotne" (wówczas status bezrobotnego ma pierwszeństwo). „Zatrudnienie subsydiowane" jest uznawane za "zatrudnienie". Należy je rozumieć jako zachętę do zatrudnienia zgodnie z definicjami Polityki Rynku Pracy (LMP): Zachęty do zatrudnienia obejmują środki, które ułatwiają rekrutację osób bezrobotnych i innych grup docelowych lub pomagają zapewnić ciągłość zatrudnienia osób narażonych na przymusowe zwolnienie z pracy. Zachęty do zatrudnienia odnoszą się do subsydiowania miejsc pracy na otwartym rynku prac, które mogą istnieć lub zostać stworzone bez dotacji publicznych i które, jak należy mieć nadzieję, utrzymają się po okresie subsydiowania. Miejsca pracy, które mogą być subsydiowane, dotyczą zwykle sektora prywatnego, ale do uzyskania wsparcia kwalifikują się również miejsca pracy z sektora publicznego i instytucji niekomercyjnych, przy czym rozróżnienie nie jest wymagane. Środki publiczne w postaci zachęt w zakresie zatrudnienia mają swój udział w kosztach zatrudnienia, przy czym większość tych kosztów nadal ponosi pracodawca. Nie wyklucza to jednak przypadków, kiedy wszystkie koszty pracy są pokrywane przez określony czas ze środków publicznych.

[114] Taka sytuacja ma miejsce w momencie gdy np. osoba bierna zawodowo urodziła dziecko, niemniej w związku z tym, iż jest niezatrudniona nie pobiera od pracodawcy świadczeń z tytułu urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego. W związku z tym, należy ją traktować jako osobę bierną zawodowo, chyba, że jest zarejestrowana jako bezrobotna, wówczas zgodnie z definicją należy wykazać ją jako osobę bezrobotną.

Wiek uczestników projektu jest określany na podstawie daty urodzenia i ustalany w dniu rozpoczęcia udziału w projekcie.

Osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:

a) osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jeden z warunków określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;

b) osoby przebywające w pieczy zastępczej lub opuszczające pieczę zastępczą, rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2015 r. poz. 332.);

c) osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014 r. poz. 382);

d) osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);

e) osoby lub rodziny należące do mniejszości narodowych lub etnicznych, o których mowa w ustawie z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 573.), kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jeden z warunków określonych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;

f) osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2011 r. Nr 231, poz. 1375);

g) osoby z gospodarstw domowych bez osób pracujących lub z jedną osobą pracującą;

h) osoby niesamodzielne;

i) osoby zagrożenie eksmisją;

j) osoby odbywające kary pozbawienia wolności.

Osoby o niskich kwalifikacjach – osoby posiadające wykształcenie na poziomie do ISCED 3. Definicja poziomów wykształcenia (ISCED) została zawarta w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 w części dotyczącej wskaźników wspólnych EFS monitorowanych we wszystkich PI. Stopień uzyskanego wykształcenia jest określany w dniu rozpoczęcia uczestnictwa w projekcie. Osoby przystępujące do projektu należy wykazać jeden raz, uwzględniając najwyższy ukończony poziom ISCED.

Osoby z niepełnosprawnościami – osoby, które mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub w zakresie zmysłów, co może, w oddziaływaniu z różnymi barierami, utrudniać im pełny i skuteczny udział w życiu społecznym, na zasadzie równości z innymi osobami. Na potrzeby tego dokumentu przyjęto stosowanie definicji osób z niepełnosprawnościami, która uwzględnia osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.), a także osoby z zaburzeniami

psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375).

Ośrodek wsparcia ekonomii społecznej (OWES) - podmiot lub partnerstwo posiadające akredytację ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, świadczące łącznie wszystkie rodzaje usług wsparcia ekonomii społecznej.

Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – to osoby spokrewnione lub niespokrewnione z osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także inne osoby z najbliższego środowiska osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Za otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym można uznać wszystkie osoby, których udział w projekcie jest niezbędny dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Do otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym należą także osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą lub kandydaci do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej, osoby prowadzące rodzinne domy dziecka i dyrektorzy placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego.

Partner – podmiot wymieniony we *Wniosku o dofinansowanie Projektu*, uczestniczący w realizacji Projektu, wnoszący do niego zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne bądź finansowe, realizujący Projekt wspólnie z Beneficjentem i ewentualnie innymi podmiotami, na warunkach określonych w umowie partnerskiej[115].

Podmiot ekonomii społecznej:

a) przedsiębiorstwo społeczne, w tym spółdzielnia socjalna, o której mowa w ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. Nr 94, poz. 651, z późn. zm.);
b) podmiot reintegracyjny, realizujący usługi reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym:
   i) CIS i KIS;
   ii) ZAZ i WTZ, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
c) organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, z późn. zm.);
d) podmiot sfery gospodarczej utworzony w związku z realizacją celu społecznego bądź dla którego leżący we wspólnym interesie cel społeczny jest racją bytu działalności komercyjnej. Grupę tę można podzielić na następujące podgrupy:
   iii) organizacje pozarządowe, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie prowadzące działalność gospodarczą, z której zyski wspierają realizację celów statutowych;
   iv) spółdzielnie, których celem jest zatrudnienie tj. spółdzielnie pracy, inwalidów i niewidomych, działające w oparciu o ustawę z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2013 r. poz. 1443, z późn. zm.);
   v) spółki non-profit, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, o ile udział sektora publicznego w spółce wynosi nie więcej niż 50%.

Pośrednik finansowy – podmiot wybrany przez podmiot zarządzający funduszem funduszy, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.

[115] Jeśli dotyczy

ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 i oferujący instrumenty finansowe bezpośrednio podmiotom ekonomii społecznej.

Praca socjalna – praca socjalna, o której mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Pracodawca - jednostka organizacyjna, chociażby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one co najmniej jednego pracownika.

Prace interwencyjne - zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie bezrobotnych.

Profil pomocy I - pośrednictwo pracy, a także w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe lub formy pomocy, o których mowa w art. 40 ust. 1 i 3a, art. 45, art. 46 ust. 1 pkt 2, art. 60b, art. 61e pkt 2 oraz art. 66k-66n ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach runku pracy.

Profil pomocy II - usługi i instrumenty rynku pracy, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy oraz inne formy pomocy z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach runku pracy.

Profil pomocy III - Program Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62austawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach runku pracy, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy, programy specjalne, skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne oraz w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe.

Projekt partnerski – projekt partnerski, o którym mowa w art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

Projekt zintegrowany – projekt zintegrowany, o którym mowa w art. 32 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

Przedsiębiorstwo społeczne - podmiot, który spełnia łącznie poniższe warunki:

a) jest podmiotem prowadzącym zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym działalność gospodarczą (wyodrębnioną pod względem organizacyjnym i rachunkowym), której celem jest:
   i. integracja społeczna i zawodowa określonych kategorii osób wyrażona poziomem zatrudnienia tych osób:
      - zatrudnienie co najmniej 50% osób bezrobotnych, w rozumieniu art. 2 ust.

1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy lub osób, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym lub

- zatrudnienie co najmniej 30% osób o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;

ii. lub realizacja usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym, usług opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3 zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. 2013 r. poz. 1457) lub usług wychowania przedszkolnego w przedszkolach lub w innych formach wychowania przedszkolnego zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, przy jednoczesnej realizacji celów prozatrudnieniowych: zatrudnienie co najmniej 20% osób, o których mowa w ppkt i;

b) jest podmiotem, który nie dystrybuuje zysku lub nadwyżki bilansowej pomiędzy udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników, ale przeznacza go na wzmocnienie potencjału przedsiębiorstwa jako kapitał niepodzielny oraz w określonej części na reintegrację zawodową i społeczną (w przypadku przedsiębiorstw o charakterze zatrudnieniowym) lub na działalność pożytku publicznego prowadzoną na rzecz społeczności lokalnej, w której działa przedsiębiorstwo;

c) jest zarządzany na zasadach demokratycznych (w przypadku spółdzielni) albo co najmniej posiada ciało konsultacyjno-doradcze z udziałem pracowników lub innych interesariuszy, zaś wynagrodzenia kadry zarządzającej są ograniczone limitami.

Roboty publiczne - zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty - z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy - gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Rozporządzenie ogólne – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

Rozporządzenie EFFR – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006.

Rozporządzenie EFS – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006.

Schemat – wydzielony obszar interwencji danego Działania lub Poddziałania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, który określa zakres przedmiotowy (rodzaje projektów objętych dofinansowaniem) i podmiotowy (rodzaje beneficjentów uprawnionych do aplikacji) konkursu. Do schematów przyporządkowane są odrębne zestawy kryteriów wyboru finansowanych projektów.

Staż - nabywanie przez osobę bezrobotną lub osobę bierną zawodową umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą;

System teleinformatyczny - zespół współpracujących ze sobą urządzeń informatycznych i oprogramowania zapewniający przetwarzanie, przechowywanie, a także wysyłanie i odbieranie danych przez sieci telekomunikacyjne.

Ścieżka reintegracji – zestaw kompleksowych i zindywidualizowanych form wsparcia, mających na celu wyprowadzenie osób lub rodzin z ubóstwa lub wykluczenia społecznego. Ścieżka reintegracji może być realizowana w ramach jednego projektu (ścieżka udziału w projekcie) lub – ze względu na złożoność problemów i potrzeb danej osoby lub rodziny – wykraczać poza ramy jednego projektu i być kontynuowana w innym projekcie lub pozaprojektowo. Wsparcie w ramach ścieżki reintegracji może być realizowane przez jedną lub przez kilka instytucji zazwyczaj w sposób sekwencyjny.

Środowisko zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym –

a) osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, otoczenie tych osób lub społeczność lokalna, w której zamieszkują;
b) społeczność lokalna, którą cechuje co najmniej jedna z przesłanek wykluczających, o których mowa w pkt 11;
c) społeczność lokalna, która zamieszkuje obszary zdegradowane w rozumieniu Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 lub jej udział jest niezbędny w rewitalizacji, o której mowa w ww. wytycznych.

Usługa on-line o stopniu dojrzałości 3 - umożliwia transfer danych w dwóch kierunkach: od usługodawcy do klienta oraz od klienta do usługodawcy. Typowym sposobem jej realizacji jest pobranie, wypełnienie i odesłanie formularza drogą elektroniczną. Usługi powyższe obejmują m.in. usługi powstałe w ramach digitalizacji map, GIS.

W ramach wskaźnika należy ujmować usługi:
- nowe lub istotnie udoskonalone,
- skierowane do klientów spoza administracji publicznej: obywateli (usługi A2C) i/lub przedsiębiorców (A2B).
Powyższe warunki należy traktować łącznie.

Usługa on-line o stopniu dojrzałości 4 - umożliwia pełne załatwienie danej sprawy drogą elektroniczną, łącznie z ewentualną płatnością. W ramach wskaźnika należy ujmować również usługi o stopniu dojrzałości 5, czyli takie, które oprócz możliwości pełnego załatwienia danej sprawy zawierają dodatkowo mechanizmy personalizacji, tj. dostosowania sposobu świadczenia do szczególnych uwarunkowań i potrzeb klienta (np. oferowanie częściowo wypełnionych formularzy, poinformowanie klienta sms-em o zbliżającej się potrzebie wykonania danej czynności urzędowej).

W ramach wskaźnika należy ujmować usługi:

- nowe lub istotnie udoskonalone,
- skierowane do klientów spoza administracji publicznej: obywateli (usługi A2C, Administration to Customer) i/lub przedsiębiorców (A2B, Administration to Business). Powyższe warunki należy traktować łącznie.

Usługi aktywnej integracji – usługi, których celem jest:

a) odbudowa i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu (reintegracja społeczna) lub
b) odbudowa i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy (reintegracja zawodowa) lub
c) zapobieganie procesom ubóstwa, marginalizacji i wykluczenia społecznego.

Do usług aktywnej integracji należą usługi o charakterze:

i) społecznym, których celem jest nabycie, przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej,
ii) zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy, pomoc w utrzymaniu zatrudnienia,
iii) edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia, dostosowanie wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy,
iv) zdrowotnym, których celem jest wyeliminowanie lub złagodzenie barier zdrowotnych utrudniających funkcjonowanie w społeczeństwie lub powodujących oddalenie od rynku pracy.

Usługi społeczne świadczone w interesie ogólnym:

a) usługi asystenckie i opiekuńcze nad osobami niesamodzielnymi o różnym stopniu niesamodzielności, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, których zakres i wymagania kwalifikacyjne dla kadr określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;

b) usługi wsparcia rodziny zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w tym:

i. praca z rodziną, w tym asystentura rodzinna, konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, terapia i mediacja; usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne, pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego; organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych „grupami wsparcia" lub „grupami samopomocowymi",

ii. pomoc w opiece i wychowaniu dziecka, w tym poprzez usługi placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej oraz w formie pracy podwórkowej;

c) usługi pieczy zastępczej zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;

d) usługi w mieszkaniach chronionych (zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej) i innych formach mieszkań o charakterze wspieranym.

Usługi świadczone w lokalnej społeczności - usługi umożliwiające osobom niezależne życie w środowisku lokalnym. Usługi te zapobiegają odizolowaniu osób od rodziny i środowiska lokalnego, a gdy to nie jest możliwe, gwarantują tym osobom warunki życia jak najbardziej zbliżone do warunków domowych i rodzinnych oraz umożliwiają podtrzymywanie więzi rodzinnych i sąsiedzkich Są to usługi świadczone w sposób:

a. zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby) oraz jak najbardziej zbliżony do warunków odpowiadających życiu w środowisku domowym i rodzinnym;
b. umożliwiający odbiorcom tych usług kontrolę nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą;
c. zapewniający, że odbiorcy usług nie są odizolowani od ogółu społeczności lub nie są zmuszeni do mieszkania razem;
d. gwarantujący, że wymagania organizacyjne nie mają pierwszeństwa przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców.

Do usług świadczonych w lokalnej społeczności należą w szczególności:

i. usługi wspierania rodziny, o których mowa w pkt 24 lit. c;
ii. rodzinna piecza zastępcza oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze do 14 osób, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;

oraz poniżej wymienione usługi, o ile spełniają warunki, o których mowa w lit. a-d:

iii. usługi asystenckie;
iv. usługi asystenckie i opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania,
v. usługi w postaci mieszkań chronionych, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
vi. usługi w postaci mieszkań wspomaganych, o ile liczba miejsc jest nie większa niż 30; limit 30 miejsc nie obowiązuje w przypadku, gdy przepisy prawa krajowego wskazują mniejszą maksymalną liczbę miejsc w mieszkaniu;
vii. usługi w rodzinnym domu pomocy, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
viii. usługi w ośrodkach wsparcia, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, o ile liczba miejsc całodobowego pobytu w tych ośrodkach jest nie większa niż 30. Limit 30 miejsc nie obowiązuje w przypadku, gdy przepisy prawa krajowego wskazują mniejszą maksymalną liczbę miejsc całodobowego pobytu w poszczególnych ośrodkach wsparcia;
ix. usługi w domu pomocy społecznej o liczbie miejsc, która jest nie większa niż 30. Limit 30 miejsc nie obowiązuje w przypadku, gdy przepisy prawa krajowego wskazują mniejszą maksymalną liczbę miejsc.

Usługi wsparcia ekonomii społecznej - usługi animacji lokalnej (usługi animacyjne), rozwoju ekonomii społecznej (usługi inkubacyjne) usługi wsparcia istniejących przedsiębiorstw społecznych (usługi biznesowe), rozumiane zgodnie z KPRES.

Ustawa wdrożeniowa – ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1146, z późn. zm.).

Wniosek o płatność – oznacza rodzaj wniosku możliwy do złożenia w systemie SL2014 czyli Wniosek o refundację, Wniosek rozliczający zaliczkę, Wniosek sprawozdawczy, Wniosek o płatność końcową oraz Wniosku łączonego.

Wniosek łączony – wniosek, który występuje w przypadku projektów finansowanych z EFS i łączy w sobie Wniosek o zaliczkę i Wniosek rozliczający zaliczkę.

Wniosek o zaliczkę – wniosek o płatność składany kiedy Beneficjent ubiega się o uzyskanie zaliczki na realizację zadania w ramach projektu.

Wniosek o refundację – wniosek o płatność składany przez Beneficjenta gdy koszty w ramach projektu zostały już poniesione a Beneficjent stara się o ich refundację (także PJB w przypadku rozliczania wydatków).

Wniosek rozliczający zaliczkę – wniosek o płatność składany kiedy Beneficjent chce rozliczyć się z wcześniej przyznanej zaliczki.

Wniosek sprawozdawczy – wniosek o płatność składany kiedy Beneficjent kiedy jest zobowiązany do przekazania informacji o postępie rzeczowym projektu.

Wniosek o płatność końcową – wniosek o płatność składany kiedy Beneficjent kiedy rejestrowany wniosek o płatność jest ostatnim wnioskiem, rozliczającym projekt.

Wnioskodawca – podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie projektu.

Zatrudnienie - wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego oraz umowy o pracę nakładczą.

Zatrudnienie subsydiowane – forma pomocy finansowej dla pracodawcy stanowiąca zachętę do zatrudnienia, zakładającą redukcję kosztów ponoszonych przez niego na zatrudnienie pracowników zgodnie z art. 32 i 33 rozporządzenia Komisji Europejskiej (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1).

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr 1116/68/15
Zarządu Województwa Mazowieckiego
z dnia 25 sierpnia 2015 r.

Komunikat Zarządu Województwa Mazowieckiego pełniącego funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020

z dnia 25 sierpnia 2015 r.

w sprawie publikacji Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych (wersja 1.2) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

1. Zarząd Województwa Mazowieckiego w dniu 25 sierpnia 2015 r. podjął uchwałę Nr 1116/68/15 w sprawie przyjęcia Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych (wersja 1.2) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.
2. Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, zamieszcza Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych (wersja 1.2) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 na stronie internetowej www.funduszedlamazowsza.eu, a także na Portalu Funduszy Europejskich www.funduszeeuropejskie.gov.pl.
3. Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych (wersja 1.2) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 obowiązuje od dnia podjęcia przez Zarząd Województwa Mazowieckiego uchwały Nr 1116/68/15 w sprawie przyjęcia Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych (wersja 1.2) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.